Cellat Mezarlığı

Aslı E. Perker

Çınar

"Taşlar dün gece gördüğü gibi, yazısız, bomboştu. Hiç beklemediği bir şekilde, aynen dün geceki gibi tekrar ürperdi. Üzeri boş bir mezar taşı yüzü olmayan bir çocuk gibiydi. Neden olduğunu bilmeden bir şeyler düğümlendi boğazında. Bir terk edilmişlik duygusu hissediyordu. Kendi terk edilmişliğini değil, burada yatan bu insanların terk edilmişliğini."

İsa tek bacağı kısa bir mezarlık bekçisi. Kusuruyla ilgil onu rahatsız eden tek şey, sigarasını ayakkabısının ucuyl söndüremiyor olmak. Sonradan göç ettiği İstanbul'dak tek arkadaşı, ona gömmesi için öldürdüğü insanların ce setlerini getiren Hamit.

Hamit yeraltı dünyasının en iyi tetikçilerinden biri Şimdiye kadar her işi kusursuz halletmesiyle tanınıyo Ancak ilerleyen yaşında yakını göremeyen gözleri, dün yanın değişen düzeni ve yeni teknolojiler canını sıkıyo İşlerin eski usule göre halledilememesinden yakınıyo Yapayalnız hayatında bir tek yakını yeğeni Lütfü.

Lütfü yeraltı dünyasında hızla ilerlemek isteyen gen bir delikanlı. Şeytan tüyü olduğu kesin; kendini herkes sevdiriyor. Uyuşturucu satmak için gittiği üniversiteni kampüsünde matematik bölümü öğrencisi olan Fuat'ta daha çok arkadaşı olduğu aşikâr.

Fuat içine kapanık, asosyal bir çocuk. Buna rağme analitik zekâsı sayesinde Lütfü'yü kampüsteki güven lik görevlilerine yakalanmaktan kurtarıyor. O gün ye bir arkadaşlığın başlangıcı olmasa da Fuat başı ilk dar düştüğünde Lütfü'yü arayınca bu dört erkeğin kade birbirine bağlanıyor.

İstanbul'un eski bir semtinde bir mezarlık. Mezarlığın bi köşesinde unutulmuş, Osmanlıdan kalma cellat mezarla Suç ve masumiyetin kaderlerini birleştirdiği dört erke İsa, Hamit, Lütfü ve Fuat...

Aslı E. Perker'den psikolojik gerilimli bir suç romanı...

ISBN 978-975-348-226-4

9 789753 482264

Aslı E. Perker, 1975 yılında İzmir'de doğdu. İlkokul, ortaokul ve liseyi babasının görevi nedeniyle farklı Anadolu şehirlerinde okuyarak tamamladı. Dokuz Eylül Üniversitesi Amerikan Kültürü ve Edebiyatı bölümünden Margaret Atwood üzerine verdiği tezle mezun olduktan sonra sırasıyla *Aktüel* dergisi, *Radikal*, *Yeni Binyıl* ve *Sabah* gazetelerinde gazeteci/röportajcı olarak çalıştı. 2001 yılında New York'a taşınmasıyla birlikte edebiyat çalışmalarına ağırlık verdi ve ilk romanı *Başkalarının Kokusu* 2005 yılında Çınar Yayınlarından çıktı. Perker, İngilizce ve Fransızcadan çeviriler yapmakta ve makaleleri çeşitli dergilerde yayımlanmaktadır.

Cellat Mezarlığı

Aslı E. Perker

Çınar
İstanbul
2009

Cellat Mezarlığı
Aslı E. Perker

1. Baskı: Nisan 2009

Kapak Fotoğrafı: Jessica Burstein
(Fotoğraf sanatçının izniyle kullanılmıştır. Kendisine teşekkür ederiz.)
Baskı Öncesi Hazırlık: Çınar Yayın Ekibi
Baskı: Özal Matbaası (Tel: 0212 565 25 99)

ISBN: 978-975-348-226-4

© Çınar Yayınları 2009
Tüm yayın hakları saklıdır.
Tanıtım amacıyla kaynak gösterilerek yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Çınar Yayınları
Rıfat Ilgaz Kültür Merkezi
Çatalçeşme Sok. No: 54 Kat: 1 Cağaloğlu 34410 İstanbul
Sertifika No: 11084
Telefon: (0212) 528 71 40 • Faks: (0212) 528 71 43
cinar@cinaryayincilik.com.tr
www.cinaryayincilik.com.tr
www.rifatilgaz.net
www.hababamsinifi.com.tr
www.markopasa.org

Anneme, babama...

"Tanrı kalbe fikirlerle değil, acı ve çelişkilerle yol gösterir."

De Caussade

†

Hamit yeni gömleğinin düğmelerini iliklerken aynada kendine baktı. Yüzündeki üzüntünün izlerini başkasının fark etmesine imkân yoktu. Bir insanın hiç gözyaşı dökmeden gözkapaklarında böylesine bir ağırlık hissedeceğini asla tahmin edemezdi. Ne bedeni ne de yüreği kendine aitti bugün. Kim bilir, belki başka bir zaman olsa böyle beğenirdi kendini. Yeni kimliği içinde. Kısa, yana taranmış saçları, bıyığından kalan boşlukta öne çıkan dudakları, tıraş edilmiş sakallarıyla. Dar kesim siyah pantolonu, siyah gömleği vücudundaki hantallığı atmış, sanki boyunu uzatmıştı. Kıyafetleri aldığı mağazadaki satıcının tavsiyesiydi; yoksa ne seçeceğini bilemezdi. Yıllardır omuzlarına iki beden büyük gelen ceketler giymeye alışmıştı.

Annesi öldükten sonra bile aynı alışkanlığı koruyarak büfe içinde tuttuğu viskiden bir bardak doldurdu kendine. Çıkmak için daha vakti vardı. Karanlık, uzun yıllardır kullanılmayan salondaki gri kadife koltuklardan birine oturup bir yudum aldı. Bardağı koltuğun koluna koyup odanın içinde gözlerini gezdirdi. Zamanında annesinin burada oturmasına asla izin vermediğini hatırladı. Sehpanın üzerindeki kristal vazo ve iki yanında duran kristal kül tablalarının yeri bir gün olsun değişmemişti. Ne annesi hayattayken ne de sonra. Çocukken girmek için özlem duyduğu bu salon şimdi ona sadece kasvet veriyordu. Yılların boş bırakılmışlığı, içindeki her eşyaya sinmişti. Sadece annesi öldükten sonra değil, hayattayken de şu vazonun içi hiçbir zaman çiçeklerle dolmamıştı. Şu sehpaya hiç ayak uzatılmamış, iki koltuk birleştirilip küçük bir çocuk için yatağa dönüştürülmemişti. Bir kedi pencerenin önüne oturup gelen geçeni seyretmemiş

ya da büfenin üzerindeki aynada kendiyle kavga etmemişti. Her an dolup taşmayı, ziyafetlere ev sahipliği yapmayı bekleyen bu salon bazen bir viski bardağının içinde yüzen buzların sesini duyuyor, bir cevap veremeden kapısı yeniden kapanıyordu.

Her seferinde biraz daha küçük yudumlar alarak gidişini ertelemeye çalıştıysa da sonunda her gün, günde yirmi dört kez boş bir eve zamanı duyuran duvar saati ona gitmesi gerektiğini hatırlattı.

Son yudumu alıp yerinden kalktı, ceketini giyip çıkarken bir kez daha kapıyı sessizliğin yüzüne kapattı.

***

Çok değil, yaklaşık yirmi gündür takip ediyordu Berrak'ı. İlk gördüğü anda vurulmuştu. Güzelliği karşısında elini kolunu nereye koyacağını bilememiş, yutkunurken etraftaki herkesin boğazından çıkacak sesi duymasından korkmuştu. Daha önce pek çok güzel kadın görmüş, pek çoğunu baştan çıkarmış ve sonra hepsinden yorgun düşmüştü. Fakat o gece Etiler'in popüler gece kulüplerinden birinde iki masa ötede oturan Berrak sadece güzel değildi; çevresindeki herkese bir ışık saçıyordu sanki. Onunla oturanlar daha bir şık, daha bir alımlı, daha bir enteresan görünüyordu. Kulüpteki pek çok kadından çok daha sadeydi; saçları kabartılmamış, dudakları kırmızıya boyanmamış, göğüsleri kalbine kadar inen bir dekolteyle vurgulanmamıştı. Ama saçlarının ucundaki kararsız kıvrım, dudaklarının ucuna yerleşmiş gülümseme ve her şeye rağmen bir adamı kahredecek güzellikte ve olgunluktaki vücudu onu mekânın en beğenilen kadını kılıyordu. Onunla aynı masayı paylaşanların Berrak ile beraber olmaktan gurur duydukları, arada bir etraflarına bakıp sıradan gülücükler

savurmalarından belliydi. Bu gülücüklerden biri de Hamit'in masasını bulmuş ve Hamit'in aynı anda kendi masasına dönen yüzünün umursamazlığıyla karşılaşmıştı. Ardı ardına içki geliyordu güzel kadının masasına ve masadaki çapkınlardan biri ardı ardına bu güzel kadının kadehini dolduruyordu. Gülümseyişi gitgide genişlemiş, bir saatten sonra bir hareketle başının arkasında toplanan saçları kusursuz boynunu ortaya çıkarmıştı. Kendine yabancı olduğu her halinden belli olan ellerin arada bir beline, sırtına dokunmasına izin veriyor, sonra da ustalıkla vücudunun yönünü değiştirmeyi beceriyor ve karşısındakine bir daha denemesi için yeni bir şans veriyordu. Aynı masadaki kanı kaynayan adamların hislerini çok iyi anlıyordu Hamit. Kendi bile iki masa öteden parmakları o boyunda gezinebilecek olsa nasıl heyecanlanacağını düşünebiliyordu. Sahnede son zamanların bilindik sanatçılarından biri kâh kendi şarkılarından kâh eskilerinkilerden söylüyor, seyirciyi zaman zaman hüzünlendirmeye, zaman zaman da tüm dert, tasasından kurtarmaya çalışıyordu. Fakat kulüpteki herkes gibi Hamit'in de gözleri Berrak'ın şarkılara nasıl tepki verdiğindeydi. Asla vücudununun müsaade edeceğinden fazla bir harekete kalkışmıyor, arada sırada başını geriye doğru yatırıp boynunun ön kısmını sahneden seyirciye düşen ışıkla buluşturarak adeta sanatsal bir güzelliğe ulaşıyor, söylenen şarkı ne olursa olsun bir asalet getiriyordu. Yaklaşık iki saat sonra masadan kalkıp tuvalete doğru yöneldiğinde nefesler tutulmuş, eteğinin altından uzayan bacakları, ayaklarının zerafeti doya doya seyredilmişti. Onun yokluğunda her şey daha sıkıcıydı sanki. Şarkının ritmi kaçmış, tüm enstrümanların akordu bozulmuştu. Beş dakika sonra döndüğünde tam da yılbaşı eğlencesi sırasında anteni yerinden oynamış televizyonun birden kendine gelmesi gibi, herkesin keyfi

geri gelmişti. Eğlence yeniden başlamış, Hamit de toplu kutlamalara katılıp bir kadeh daha sipariş vermişti. Bütün gece boyunca Hamit gözlerini kadından ayırmamıştı ve Berrak'ın da herkes tarafından kesintisiz olarak izlendiğinin farkında olduğunu biliyordu. Fakat bir kez bile ne ona ne de diğerlerine dönüp bakmış, izlenmekten memnun ya da rahatsız olduğuna dair bir harekette bulunmamıştı. Bilmediği tek şey, gece sona erip de evine dönerken Hamit tarafından hâlâ izlendiğiydi.

O geceden sonra pek çok geceler ve gündüzler Berrak'ın evinin hemen karşısındaki kaldırımda beklemiş, her hareketini adım adım gözlemişti. Saat kaçta kalkar, gün içinde ne yapar, kimlerle buluşur, her bir detayı tek tek takip etmiş, fark ettirmeden gölgesi olmayı başarmıştı. Berrak haftanın üç günü Bağdat Caddesindeki bir spor salonuna gidiyordu. Egzersizin hemen ardından da muhakkak birkaç metre ötedeki kafeye.

Yeni kıyafetleri içerisinde, parfümü dikkatle gömlek yakalarına doğru sıkılmış, yandan ayrılan saçlarına arada bir dokunmayı yeni yeni huy haline getiren Hamit de o kafenin müdavimi olmuştu. Berrak'a yakın bir masada oturuyor, bu flörtöz kadının belli belirsiz gülümsemelerine yeri geldikçe karşılık veriyordu. Fakat hepsi buydu. Hamit sadece Berrak kendini uzaktan uzağa görsün, böylelikle o hiçbir zaman tanışılmasa da bilinen, güvenilen simalardan birine dönüşsün istiyordu.

Onların hikâyesi diğerlerinde olduğu gibi mutlu sonla bitmeyecek, ikisinin de birbirlerine hissettirmeden karınlarında uçuşan kelebekler bir ilkbahar aşkına dönüşemeyecekti.

***

Arabaya bindiğinde vücudundaki her bir eklem ağrıyordu sanki. Tıpkı çocukluğunda çok ateşlenip de yatağa düştüğü zamanlardaki gibi içi tir tir titriyordu. Buna rağmen yavaş yavaş ilerledi Bağdat Caddesine doğru. Açık penceresinden hafif bir esinti, İstanbul'un sesi ve yandaki arabaların müziği giriyordu. Berrak şu dakikalarda kafede olmalıydı, çıkmasına az bir şey kalmıştı. Birazdan hep olduğu gibi sakin, salına salına arabasına doğru yürüyecekti. Hamit'in planına göre Berrak'ın arabasını her zaman bıraktığı yerde karşılaşacaklardı. Tıpkı izin verilecek olsa kaderin de planlayacağı gibi.

Park yerine geldiğinde gönülsüzce arabadan indi, ayakları her zamankinden daha ağır hareket ediyordu. Berrak'ın lastiklerinden birini indirmek için fazla efor sarf etmesi gerekmedi. Geriye sadece sokağa çıkıp Berrak ile aynı dakikalarda otoparka yürümek kalıyordu. Çok geçmedi, on dakika sonra ikisi de yolun ters taraflarından girişe doğru yaklaşıyorlardı. Berrak'ın elinde her zamanki gibi bir spor, bir de el çantası vardı. Karşı karşıya geldiklerinde göz aşinalığından ötürü bir baş hareketiyle kibarca selamlaştılar. Beraber birbirine yakın arabalarına ulaştıklarında Berrak inmiş olan lastiği fark etti. Halinden memnun olmadığı kendi kendisine söylenmesinden belliydi. Hamit'in böyle sorunlu bir anda belirmesinde ve yardım teklif etmesinde hiçbir gariplik yoktu.

"Kusura bakmayın rahatsız ediyorum ama, yardıma ihtiyacınız var mı?"

"Arabanın lastiği inmiş. Hiç olacak şey mi? Neyse artık bir taksiye biner giderim."

"Ben Çengelköy'deyim. Siz ne tarafta oturuyorsunuz? Yolumun üstündeyse ben bırakayım."

"Beylerbeyi'nde, fakat gerçekten hiç gerek yok. Çok teşekkür ederim."

"Aaaa. Komşuyuz o zaman, aynı yöne gidiyoruz. Bırakayım sizi."

Berrak'ın gönülsüz itiraz ettiği her halinden belliydi. Her şeyden önce bir zamandır gördüğü bu yüzü merak ediyordu. Üstelik adam bugün her zamankinden de daha hoş görünüyordu. Bu durumda Hamit'in bir kez daha üstelemesi yeterliydi.

"Lütfen buyrun."

"Peki o zaman. Kusuruma bakmayın."

"Rica ederim. Mühim değil."

Hamit arabaya yaklaşır yaklaşmaz ön kapıyı Berrak için açtı. Berrak, gördüğü ilgi ve ihtimamdan memnun, koltuğa yerleşti.

"İsterseniz spor çantanızı verin, onu arkaya koyayım, emniyet kemerini de daha rahat bağlarsınız."

"A, ne kadar düşüncelisiniz, çok teşekkür ederim. Zahmet olacak ama..."

"Rica ederim."

Hamit arka kapıyı açıp çantayı koltuğun üzerine bıraktıktan sonra eğilip sol elini Berrak'ın çenesine, sağ elini de başının arkasına yerleştirerek saniyeler içinde o güzel boynu kırdı. Şöför koltuğuna yerleştiğinde elleri buz gibiydi. Dönüp Berrak'a baktı, gözleri açık kendine bakıyordu. Sanki uzun uzun, güzel güzel baktıktan sonra, "Seni seviyorum" diyecekmiş gibi.

***

Berrak'ın cenazesinde sadece iki kişi vardı: Hamit ile İsa. İsa, Hamit'in daha önce telefonda tembih etttiği gibi güzel bir ağacın altında bir kadın mezarı bulmuştu. Güzelce tepelenmiş toprağın yanında irili ufaklı papatyalar bitmişti. Ağacın dalla-

rından gelen mırıltı Berrak'ın ruhuna okunan fatiha gibiydi. İsa bir müddet elleri açık dua eden Hamit'i seyretti. Daha önce onu ne dua ederken ne de böyle hüzünlü görmüştü. Geldiğinden beri tek kelime etmemiş, "Merhaba" derken sesi boğazında bir yerlerde boğulup gitmişti. Bir müddet ne yapacağını bilmeden dikildikten sonra dönüp gitmeye karar verdi. Kefen içindeki kadını görmemiş fakat çukura yerleştirirken tuttuğu ayak bileklerinin zerafetinden neredeyse tüm kişiliğinin inceliğini anlayabilmişti. Biraz uzaklaştıktan sonra tekrar dönüp Hamit'e baktı. Ağacın altında dizleri üzerine çökmüş, elleri yüzünde, akıtmadığı tüm gözyaşları kalbinde bir yerlere sıkışmış oturuyordu. İsa o an Hamit'in bugün her zamankinden daha yakışıklı göründüğünü fark etti.

Hamit ancak birkaç saat sonra oturduğu topraktan doğrulabilirken içindeki her bir duygu kırıntısı, dizlerine yapışan toprak parçalarıyla beraber yere döküldü. İnat edip dizlerinde kalan izlere uykuya dalmadan önce sarılacak, pantolonunu yırtıp atmadan önce son kez kokusunu içine çekecekti. Keder üzerine keşke gecenin karanlığı gibi çökseydi: serin; maalesef keder en sıcak yaz günü gibi çökmüştü üzerine: nemli, ağır ve kör edecek kadar aydınlık. Tek kelime edecek hali yoktu, İsa'ya doğru başını bile çevirmeden uzaklaştı mezarlıktan. Her zaman gecenin karanlığında geldiği bu mezarlığa bundan sonra bazen gündüzleri de gelecek, hiç tanımadığı, bilmediği bir kadının adı önünde sessiz sessiz ağlayarak dua edecekti. Semiye Erekul'un ruhu bu esrarengiz ziyaretçinin dualarıyla daha da bir şad olacak, toprağı kabaracak, yanında biten papatyalar Hamit'in kristal vazosunda olmasa bile bir su bardağında yerini alacaktı.

Mezarlıktan uzaklaşırken telefonuna "İş tamam" demeyi güçlükle başardı.

1

Fuat sabahın erken saatlerinde keskin bir kokuyla uyandığında tam olarak nerede olduğunu kavrayabilmiş değildi. Tavanın beyazlığına bakarken neredeyse kim olduğunu bile bilemeyecekti. Her şeyi bulanık görmesinin tek nedeni dört numara miyop olması değil, ruhundaki çalkantıların olayın üzerinden geçen az zamana rağmen başlamış olmasıydı. Bütün vücudundaki ıslaklığı hissediyor, bu kadar çok terlemiş olmasına ve yazın bu kadar erken gelmiş olmasına şaşırıyordu. Ancak salonda sızıp kaldığı koltukta doğrulduğunda kokunun nereden geldiğini görebildi. Çocukluğundan beri ilk kez uyuduğu yere çişini kaçırmıştı. Olduğu yerde ayağa fırladı; suratı buruşmuş, kendinden iğrenir halde. Üzerindeki tişört nemle vücuduna yapışmıştı. Ucundan kaldırıp elini belinde gezdirdiğinde kendi vücudundan çıkan koku burnunun direğini sızlattı. Koltuğun üzerinde kocaman bir leke vardı. Ne yapacağını bilemez halde baktı; öylece bırakmak mı gerekirdi yoksa silmek mi; fakat daha bunun kararını vermeye fırsatı olmadan bir gece önce olanları hatırladı. Kendiyle yarışan beyni, "rüya mıydı gerçek miydi" noktasını çoktan geçmişti. Yaşananlar fazlasıyla gerçekti; Fuat'ın düşündüğü, bu gerçeği hayatının herhangi bir noktasında bir anlığına olsun unutup unutamayacağıydı. Birden korkudan içinin titrediğini hissetti. Hayatı boyunca bu korkuyla yaşayabilecek miydi, bir daha şüphelenmeden, kimseye laf vermeme korkusuna kapılmadan ağzından bir kelime çıkabilecek, uykusunda konuşma olasılığından korkmadan kimseyle aynı odayı paylaşabilecek miydi? Üzerindekileri yırtıp atarcasına çıkarırken, "Eğer bir dakika düşünseydim ne yaptığımı" dedi kendi kendine. "O dört kadeh votkayı içmemiş olsay-

dım, dışarı çıkmayıp onun yerine televizyonda basket maçı seyretseydim." Elleriyle gözlerini kapatıp, "Yapmasaydım, yapmasaydım, yapmasaydım" diye düşündü, sanki yeteri kadar kuvvetli düşünebilirse zamanı geriye alabilir, yaşananları silebilirmiş gibi. Zaman zaman bütün insanoğlunun hissettiği çaresizliği hissetti. Bir dakikanın insan hayatında her şeyi değiştirebileceğini pek çok kez duymuş, okumuş, üstelik defalarca bu konuyu dikkatle düşünmüş ve gerçekten de öyle olabileceğine karar vermişti. Ancak o bir dakika gelip de onu bulduğunda maalesef umursamaz davranmış, hayatının en önemli dakikasını belki de fütursuzca harcamıştı.

Zihnine hücum eden düşüncelere ve her birinin birbirine çelme takmasına rağmen planlı hareket edebiliyordu. Üzerinden çıkardıklarını bir kenara atıp banyoya girdi. Kendinden utandığı yoktu, yalnızca tiksiniyordu. Birkaç saat sonra Taksim'de, telefon kulübelerinde Lütfü'yle buluşacak, parayı verecek ve sonra da birkaç gün çıkmamak üzere eve dönecekti. Lütfü birkaç gün ortalarda görünmemesini söylemişti. En iyisi evde oturmak, bakkal, çakkaldan uzağa gitmemekti. Birileri merak edip arayacak olursa taş düşürüyorum demesi en uygunu olurdu. Nezle, grip gibi hastalıklar beraberinde çeşitli ses efektleri gerektireceğinden. Fuat için birkaç gün evden çıkmamak önemli değildi. Daha önce pek çok kereler bir hafta evden çıkmadan bilgisayar oynayarak, televizyon seyrederek günlerini geçirdiği olmuştu. Onun için önemli olan bundan sonra her sokağa çıktığında ya da gerekli gereksiz her kapısı çalındığında aynı tedirginliği yaşayacak olmasıydı. Sabah erken saatte yanlış kapıyı çalacak olan bir postacı Fuat'ın hayatından dakikalar götürecek, Taksim Meydanında herhangi bir araca ilerlemesini söylemek için sirenini öttüren polis arabası sinirlerini bozacak, tedirgin

edecekti. Her şeyin ötesinde Lütfü bu işi kiminle halletmişti bilmiyordu; güvenilir biri miydi? Mafyayı hayatına sokarak kim bilir ne gibi riskler alıyordu? Yaşananların hararetiyle aklına gelen tek çözüm Lütfü'yü aramak olmuştu, o anda onun gibi bir adamın ileride başına musallat olma ihtimalini hiç düşünmemişti. Her ne kadar Lütfü ona daha evvelden borçlu olsa da şimdi o çok daha ağır bir borcun altına girmiş oluyordu. Pekâlâ bundan üç-beş yıl sonra bile karşısına dikilip vefa borcunun bir şekilde ödenmesini isteyebilirdi. Aldığı paraya rağmen. Bu işler öyle değil miydi? Fuat bir önceki geceye dönmek için kendini zorladı. Lütfü'nün ses tonunu, mimiklerini tekrar hatırlamaya, ne anlama gelebileceklerini anlamaya çalışıyordu. "Para işimizi hallettikten sonra ikimize de eyvallah" demişti, bir daha görüşmeyeceğiz anlamında; fakat yine de bu Fuat'ın içini rahatlatmaya yetmiyordu.

İşte Fuat kendini dün gecenin sıkıntılı anlarını hatırlamaya zorladığında aklına sadece bunlar geliyordu. İşlediği suç, kozmik dünyada karma hanesine yazılan koca bir sıfır aklının köşesinden bile geçmiyordu. Matematik bölümü son sınıfta okuyan Fuat'ın analitik bir zekâsı vardı, problemler elbette önem sırasına göre çözülmeliydi. O şu an sadece kendi hayatını nasıl kurtarabileceğini düşünüyordu; başka birinin hayatını nasıl sona erdirdiği konusu, çok sonraları, yavaş yavaş, kanyağın insan genzinden yavaşça kaydıktan sonra bir anda göğsüne yayılması gibi, vicdanına yayılacaktı. Fakat o vicdan hesaplaşması gerçekleşene kadar Fuat nice uykusuz geceler geçirecek, bunalımlara düşecek ve hayatını şimdiye kadar tatmadığı korkuya teslim edecekti.

Sabunlu sularla koltuğu silerken aynı sorular aklında dönüp duruyordu. Elleri zihninin hızına yetişiyor ve kalp atışları hızlanan Fuat'ın burnundan ter damlaları süzülüyordu.

İşini bitirdiğinde, bakkala inmek yerine telefonun ahizesini kaldırdı. Kimselere görünmemeliydi, kendini mümkün olduğunca saklamalı, korumalıydı. Numarayı çevirdi: "Bir kutu yumurta, bir ekmek, bir de portakal suyu. Bir de *Hürriyet*'le *Sabah*. Manolya Apartmanı beş numaraya."

2

İsa'nın cep telefonu sabaha karşı üçte titrediğinde rüyasında uzak bir yerlerde denize girdiğini görüyordu. Hayatında bir kez bile adımını denize atmamış olmasına rağmen balık gibi yüzüyor, dalıyor, çıkıyor ve her seferinde kulak arkalarında hissettiği serinlik bütün vücudunu sarıyordu. Uzun bir süre rüyadan uyanamadı, yastığının altında titreyip duran telefonun varlığını kabullenemedi. En sonunda kendine geldiğinde bu saatte kimin aradığını daha telefonu eline almadan biliyordu. Her ne kadar her saatte çalmasını normal karşılasa da, "Acil bir durum olmuş olmalı, beklenmedik bir gelişme" diyerek telefona cevap verdi. Sesindeki mahmurluk sadece uykudan değil, bir nebze de memnuniyetsizlikten kaynaklanıyordu. Fakat bu aramaya cevap vermemek gibi bir lüksü yoktu.

"İsa, acil bir durum çıktı. Ben geliyorum şimdi oraya. Sen de hazırlıkları yap, beni bekle."

"Tamam abi."

İsteksizce, mecbur olduğu için söyleneni kabul etti. Hayatı diğer insanlarınkinden daha düzensiz değildi aslında. Bilakis kendi kaotik yaşantısı içerisinde müthiş bir sisteme sahipti. Pantolonunu, gömleğini üzerine geçirip dışarı çıktı. Gömleğinin cebinde küçük not defteri ve kalemi. Çok değil, dört metre kadar sonra başlıyordu zaten taşlar. "Şimdi daha önce hiç ellemediğim bir bölgeye gitmekte fayda var" diye düşündü. Üzerinde çalıştığı bölgelerin hepsi bir sisteme dahildi çünkü. Genelde gündüz gözüyle akşam üzerinde çalışacağı taşı belirleyip, akşam olduğunda nereye gideceğini bilirdi. Üstelik her zaman da bir sıralamaya göre ilerlerdi. Her bölgede yüz taş varsa, en öndekinden başlayıp arkaya

doğru gitmek ona göre en mantıklısıydı. Şimdiye kadar üzerinde çalıştığı bütün taşlar ise yanında taşıdığı küçük not defterinde kayıtlıydı.

Bu akşam ay bir aylık devrini henüz tamamlayıp hilale dönmüş, bu yüzden de yeryüzü derin bir karanlığa bürünmüştü. O yüzden şimdi giderse sıralamada bir sonraki yeri bulamayabileceğini düşünüyordu. Gündüz gözüyle yapması gerekiyordu o işi. Elindeki fener sadece bir sonraki adımını bulmasında yardımcı oluyordu. Dolayısıyla daha önce hiç ellemediği bir bölgeye gidip bir kereliğine sistemi dışına çıkmaya ve bir sonraki işte de kaldığı yerden devam etmeye karar verdi. Bir yandan sağa sola bakarak aradığını bulmaya çalışırken, bir yandan da arada bir başını gökyüzüne kaldırarak muhteşem manzaranın hakkını vermeye çalışıyordu. Gitgide yaza dönen bahar havasının gönlünü çalması, kızıla çalan hilalle birleşince o not defterine aşk dolu bir şiir yazdırması an meselesiydi. Üstelik arada bir ayla arasına giren bir selvi ağacı da cabasıydı. "Şehrin en güzel yeri burası olmalı" diye düşündü. "Ne boğaz, ne Çamlıca. Şehrin en güzel yeri burası olmalı. Çivili Mezarlığı." Nedeni ay mı, selvi ağacı mı, ilkbahar mı bilinmez, içi ışıl ışıl duygularla dolan İsa sonunda aradığını buldu:

İbrahim Sarıcan
1942-1999
Sevgili Baba, Sevgili Eş, Değerli Arkadaş
Ruhuna El Fatiha

3

Hamit'in cep telefonu İsa'nınkinden yaklaşık bir saat önce çalmıştı. O öyle İsa gibi rüya âleminin güzelliklerini tatmıyordu o anda, damağındaki tek tat arada bir buzun yolunu kestiği keskin anasondu. Hamit telefonun üzerinde Lütfü yazdığını görünce "Hayırdır" diyerek açtı. Yeğeninin olur olmadık zamanlarda aramasına alışkındı, fakat yine de arayandan değil de aranılan saatten tedirginlik duymasında garipsenecek bir durum yoktu. Lütfü, dayısını zaman zaman paraya sıkıştığı için arar, bazen de ufak tefek ricalarda bulunurdu. İyi bir çocuktu. Herkes tarafından sevilirdi, şeytan tüyü vardı. Hamit genelde yeğenini kırmaz, arka çıkardı. Gerekli ortamlarda yeğeni olduğunu söyler, insanlar da Lütfü'ye karşı ona göre bir tavır takınırlar, saygı değil de sevgi gösterirlerdi.

"Ha, söyle bakalım Lütfü."

"Dayı, kusura bakma rahatsız ettim. Acil bi iş çıktı da. Acaba gelebilir misin?"

"Nedir adres?"

Hamit asla telefonda detay sormaz, bu gibi durumlarda karşısındaki güvendiği biri olduğu sürece olayı gidip yerinde görmeyi tercih ederdi. Onun için çözülemeyecek sorun yoktu. Biraz da merak içerisinde arabasına atlayıp Ortaköy'e indi. Arabayı yeğeninin verdiği adresten bir sokak öteye park edip verilen adrese gitti. Sağı solu kolaçan edip, etrafta kimsenin olmadığından emin olduğunda içeri girdi. Apartmanın hemen giriş katındaki kapı usulca açıldı.

"Gel dayı."

"Hayırdır? Kimin evi burası?"

"Benim bi arkadaşın arkadaşının. Daha doğrusu arkadaşı değil de."

Hamit içeri girdiğinde ilk olarak mutfakta yerde yatan cansız bedeni gördü. Sağ elini kirli sakallarının üzerinde gezdirdikten sonra Lütfü'nün de duyabileceği şekilde derin bir nefes aldı.

"Senin işin mi bu?"

Soruyu sorarken "Evet" cevabını duymayı umuyordu. Lütfü'nün yediği bir haltı temizlemek zor değildi, fakat başkasının yediği haltı temizlemek zor olmanın yanı sıra gereksizdi.

"Değil dayı. Şimdi benim bir arkadaş var okuldan. Bir kere benim başımı beladan kurtardı, borcum vardı. Bundan bir saat önce felan bir telefon geldi. Baktım sesi titriyor, 'Yardıma ihtiyacım' var dedi. Telefonda fazla bir şey sormak istemedim tabii. O yüzden de adresi aldım, geldim, ama ben de bunu beklemiyodum yani. Ben dedim, ne bileyim, belki bir kavga ortamı vardır, yardım gerekiyodur falan. Sakin bir çocuk çünkü, sessiz genelde. Kimseyle konuşmaz yani. Hiç beklemedim böyle bir şey. Bi geldim, ana, herif yerde yatıyo öyle. Son dakikaları. Benim arkadaş bıçağı yere bırakmış, aptal aptal bakıyo. E n'apayım şimdi, çekip gitsem olmaz, zaten buradayım. Ellerini falan yıkattım, parayı konuştuk. Yarın halledecez o mevzuyu. Ben alır almaz sana getiririm. Sonra da gönderdim zaten."

Lütfü'nün bu kadar erken ve net para konusuna girmesinin tek nedeni dayısının başka bir dilden anlamayacağını bilmesiydi. Lütfü'nün kara kaşına kara gözüne böyle yardımlara kalkışmayacağı gibi, bir de üstüne üstlük istediğini o an duymazsa onu güzelce bir hacamat ettikten sonra çekip gidebilirdi. İlişkileri yakındı yakın olmasına ama dayısının siniri dillere destan, dizleri titreten cinsindendi. Parayı söyledikten sonra bile içi rahat değildi aslında. Dayısının

dudaklarının arasından çıkacak bir sonraki kelimeler onun da az çok kaderini belirleyecekti.

"Güvenilir bir arkadaş mı bu şimdi?"

"Valla işin içinde olan kendi. O yüzden zaten yapcak bir şeyi yok yani. Önce kendi yanar. Bi de soğukkanlı bir çocuk."

"İyi hadi bakalım. Sen şimdi git, benim araba bir alt sokakta. Bagajı aç, sağ taraftan halısını kaldır. Orada katlanmış bi çuval var. Önce onu al, üzerinde bir yerde sakla, arabayı buraya, apartmanın önüne çek. Etrafı kolaçan ederekten gir çık apartmana yalnız. Haa, bir de, bir gün olur da bi bokluk çıkarsa bu olayın sonunda ben yokum, sen beni tanımazsın ben de seni, ona göre. Tamam mı aslanım?"

Cümlesinin son kelimesinde, aslanım derken, öyle bir vurgusu vardı ki Hamit'in, Lütfü'nün başka bir şey duymasına gerek yoktu ve dayısının söylediğinde samimi olduğunu çok iyi biliyordu.

Hamit, Lütfü'yü dışarı gönderdikten sonra ortalığı etraflıca kolaçan etti. Yatak odasına girip çekmeceleri açtığında burnuna çarpan parfüm kokusu ev sahibiyle ilgili iz sürmesine de yardımcı oluyordu. Çarşaf, pike, havlu niyetine ne bulabilirse hepsini getirip salonun ortasına yığdı. Ceketini çıkardıktan sonra önce gömleğinin kollarını, sonra da paçalarını kıvırdı. Ayakkabılarını çıkarıp bir kenara koyduktan sonra, ucu hafif aşınmış çorabına canı sıkılarak işe girişti. Havluları alıp dikkatlice vücudun etrafına yayılan kanın üzerine yerleştirdi. Onlar görevleri üzere kanı hafif hafif emerlerken Hamit de banyoya gidip temizlik malzemelerini gözden geçirdi. Bir kovaya su ve temizleyici madde namına bulabildiği ne varsa koydu. Bütün bunları yaparken bir yandan da göz ucuyla evin düzenini gözlemlemekten geri kalmıyor, evde yaşayanın

yalnızca içeride yatmakta olan delikanlı olup olmadığını merak ediyordu. Salona geri gittiğinde havlu kanın çoğunu emmişti. "Neyse ki sırtüstü düşmüş" diye geçiriyordu içinden. İşini kolaylaştırıyordu bu durum. Akacak kan vücutta toplanıp karnı şişirmiş, dışarı fazla sızamamıştı. Sayabildiği kadarıyla yedi sekiz bıçak darbesi vardı. "Herif bu kadar çok bıçaklanmış olmasaydı daha bile az olacaktı kan" dedi kendi kendine. Bulduğu pikelerden birini çakısıyla parçalara ayırıp, olduğu yerde yana çevirdiği vücudun altına koyarak oradaki kanı da temizlemeye girişti. Önce bir tarafını, sonra diğer tarafını. Havluların kanın yoğunluğuyla ağırlaştığı anda Lütfü kapıyı hafif hafif tıklattı. İçeri girdiğinde işin çoğu çoktan hallolmuş durumdaydı. Kana bulaşan her şeyi bulabildikleri torbalara koyduktan sonra Hamit cesedin bacaklarını havaya kaldırıp Lütfü'ye öyle tutmasını söyledi. Lütfü, kendine söyleneni yaparken, dayısını büyük bir dikkat ve gururla seyrediyordu. Bir yandan da kendi başına olsaydı nasıl sallapati bir iş çıkaracağını düşünmeden edemiyordu. Hamit tam çuvalı cesedin ayaklarına geçirecekken uzun bir gaz çıktı cansız bedenden. Lütfü bir anda paniğe kapılıp bacakları düşürecek gibi olsa da çabucak kendine geldi. İlk kontrol ettiği şey dayısının kendisine nasıl baktığıydı. Bir sınavdan geçer gibi hissediyordu kendini; elinden gelenin en iyisini yapmalıydı. Fakat korkusu mide bulantısını bastırmaya yetmiyordu; o gece o evde yaşanan olaylarla adrenalini yükselmiş dört erkeğin teri bu yeni kokuyla birleşince dayanılmaz bir hal alıyordu. Hamit'se alışkın, hiçbir şey olmamış gibi işine devam etmişti. Ne yüzünü buruşturuyordu ne de bu işlerden anlamayan yeğenine ne olduğunu açıklama gereği duyuyordu. Cesedin kalçalarını iki yana oynatarak çuvalı oradan da geçirdikten sonra Lütfü'ye bu sefer de omuzlardan

tutup kaldırmasını söyledi. Son olarak başını da içeri koyup ipini bağladı; biri çuvalın bir ucundan, öteki diğer ucundan tutarak beraber kapının yanına götürdüler. Hamit ceketini, ayakkabılarını giyip paçalarını indirdikten sonra yakasını dikkatle ceketinin içine yerleştirdi; Lütfü'ye mutfağı hazırladığı suyla güzelce temizleyip gitmesini, giderken torbaları almayı unutmamasını ve en uygun yerde de kullandıkları bütün malzemeleri yakmasını tembihledi. Normal koşullar altında Hamit'in yaptığı işlerin hiçbiri bu kadar çalışmayı, temizliği gerektirmezdi. Yılların profesyonelliği ile bir adam en kansız nasıl öldürülür, en iyi yer neresidir, ceset en kısa yoldan nasıl arabanın bagajına yüklenir, çok iyi bilirdi. Onun kendi camiasında bir efsaneye dönüşmesinin nedenlerinden biri de her zaman temiz, arkasında en ufak bir iz bırakmadan çalışmasıydı. Hamit'in işverenleri işi ona pasladıktan sonra konuyu bir kez daha düşünmezlerdi.

Hamit de yıllar içerisinde geliştirdiği becerilerinden, bir efsaneye dönüşmüş olmaktan gayet memnundu, fakat bu gece de bambaşka bir heyecan yaşatıyordu ona. Belki de yıllardır ilk kez yaptığı bir işten haz duyduğunu hissediyordu. Üstelik cinayeti kendisi işlememiş olmasına rağmen. Meslekte ilk günlerine geri dönmüş, hayatına bir heyecan, bir renk gelmiş gibiydi. Rutinin dışına çıkmış oluyordu böylelikle. Geceyi olağanüstü bir kadınla geçirmediği için keyfinin yarıda kalmış olmasının da hiçbir önemi yoktu. Her gün başka bir kadın, her gün başka bir güzel, Hamit'in bunlara karnı toktu. Hatta zevk bile alamıyordu artık. Ortamların en iyisini, kadınların en güzelini yeteri kadar yaşamıştı. Kırklı yaşlarının sonuna yaklaşırken onun kanını kaynatan bunun gibi sürprizlerdi. Gençliğinde az mı anın heyecanıyla hiç olmadık adamları haçamat etmişler, kendilerinden birkaçı da

aynı yolda harcanmışlardı. Zaten zaman zaman eski günleri düşünüp iç geçirdiği oluyordu. "Kardeşim nerede o eski günler" dediği. "Bırak cep telefonuyla ulaşılmayı, telefon olmayan günlerde iş çevirmenin tadını nasıl özlemezsin." "Eskiden" diyordu, "İnsanlarla yüz yüze görüşürdük, işleri adabına göre bağlardık. Küçücük çocuklardık, ona not götür, buna mesaj ilet, öyle bu işlerin içinde büyüdük biz. Ağzımızı sıkı tutmayı öyle öğrendik. Şimdi yeni nesli nasıl eğiteceksin? Cep telefonuyla zırt ara, ver işi tamam. Gençleri yetiştirecek ortam da yok." Bu gibi sıkıntıları vardı Hamit'in, bir miktar muhafazakârdı. Meslek ahlakı son derece gelişmişti, yaptığı işi en iyi şekilde yapmaya çalışırdı. Sonra kendi meslek grubunu ilgilendirecek olayları da son derece yakından takip ederdi. Yeni bilimsel gelişmeleri televiyondan izler, her zaman bir adım ileride olmak lazım derdi. DNA testleri, iz sürmeler gözünü korkutmuyor değildi, korkutuyordu ama ne yapacağını ya da yapmayacağını az çok biliyordu en azından. Son zamanlarda daha planlı çalışmaya başlamış olmasının nedeni de buydu. Artık suç işlenmenin eskisi kadar kolay olmayışı. Ortalık yerde değil ama kendi kendine, "Orada burada farkına varmadığın kameralar patır patır yakalatıyor herkesi" diyordu. Hamit bir işe gitmeden önce çalışacağı ortamı bir güzel gözden geçirir, avını kendini daha güvende hissedeceği bir yere çekip çekemeyeceğini tartardı. İşler bu kadar rutine binmişken şimdi kendini içinde bulduğu bu olay gibi araya küçük bir sürprizin girmesi o yüzden sevindiriyordu onu. Arada ufak bir iş. Küçük de olsa risk almanın heyecanı.

Lütfü'nün şaşkın bakışları altında cesedi bir hareketle omzuna atıp dikkatle çıktı evden. Genelde gömlek ve üzerine ceketle sakladığı kollarındaki kuvveti görmek için ancak o çuvalın içinde olmak lazımdı. Apartmanın ışığını

hiç yakmadı. Bir müddet apartman kapısı önünde durup dışarıda biri var mı yok mu baktıktan ve tamamen yalnız olduğuna kanaat getirdikten sonra çıkıp cesedi bagaja yükledi. Beşiktaş'a doğru çıkarken İsa'yı aradı. Saat ne kadar geç olursa olsun İsa'nın telefona cevap vereceğinden emin bir şekilde. Belki bu saatte ani bir işten hoşlanmayacaktı fakat işi geri çevirmesine imkân yoktu nasıl olsa. Hem Hamit'e hayır denmemesi gerektiğini bildiği hem de Hamit'e olduğu kadar paraya da asla hayır demeyeceği için.

4

Fuat, Okan'ın vücudundan yere yayılan kanı ancak bıçağı son kez vücudundan çıkardığında gördü. Ne bıçağı kaç kere sokup çıkardığının ne de verdiği zararın derecesinin farkındaydı. Oysa bıçağı ilk soktuğunda şans eseri darbenin Okan'ın karın kaslarının arka tarafına geçmediğini bilseydi belki de orada bırakabilir ve kimbilir belki birkaç yıl içeride yatarak kurtarabilirdi. Hatta ikinci seferinde de aynı kasların kenarından sıyırdığını bilse yine bir şansı olabilirdi, fakat olayın sıcaklığında hiçbir şey farketmemiş, paniğe kapıldıkça hırslanmış, hırslandıkça şansını azaltmıştı. Okan ise daha ilk darbeyi aldığında şoka girmiş ve hiçbir şekilde karşı koymamıştı. Fuat daha sonra olayı düşündüğünde, filmlerde aldığı bıçak darbelerine rağmen yerde sürünen ve son bir çabayla düşmanını öldürmeyi bile becerebilen adamların gerçekdışılığını anlayacaktı. Mutfağın ortasına yığılıp kalan Okan geleceği görebilen biri olsaydı, kapısına dayanan satıcıdan "donmuş eti bile bir hamlede kesen" dörtlü bıçak setini almazdı. Zira setin bıçaklarından biri Fuat'ın işini kolaylaştırmıştı. Sonuç itibariyle Okan sadece geleceği görememek konusunda başarısız olmamıştı, gelişmelere bakılırsa kişilik değerlendirmeleri konusunda da iyi olduğu söylenemezdi. Fuat'ın kendi eşcinselliğinin farkında olduğu kararına varması bunlardan biriydi örneğin. Fuat'ın sessiz, sakin ve aşırı kibar tavırlarının altında depresif, öfke dolu bir kişilik yattığını anlayamaması ise bir diğeriydi. Fuat'ın başkaları bir konu açmadıkça konuşmaması, sorulara tek kelimelik çevaplar vermesi sıklıkla utangaçlığına, bu durumda olduğu gibi de gizli eşcinselliğine verilmişti. Okan onu görür görmez aradığını bulduğunu zannetmiş, bu sessiz

kişiliğin arkasında sevgiye muhtaç bir varlığın saklandığına dakikalar içerisinde emin olmuştu. Harekete geçmekte hiç gecikmemişti. İçtikleri birkaç kadehten sonra onu evine davet etmekte, kolunu omzuna atmakta, erken bir sevgi gösterisinde bulunmakta maalesef tereddüt etmemişti.

Fuat ise ne hissedeceğini bilemeyecek kadar duygu yoksunuydu ve bir anda kendi içinde tırmanan siniri karşısında aciz kalmıştı. Neydi onu beklenmedik bir şekilde hiç tanımadığı birini öldürmeye iten? Hakarete uğradığını zannetmesi mi, birdenbire tutan bir maçoluk mu, yoksa kendi inkârlarına rağmen bir başkasının bir bakışta tüm iç dünyasını görebilmiş olması mı?

Normal şartlar altında Fuat dört kadeh votkanın üzerine ancak on iki saatlik bir uyku ve içilen üç litre suyun yardımıyla ayılacakken, yerde yatan Okan'a bakarken birdenbire hiçbir şey içmemiş gibi kendine gelmişti. Zihni son derece berraktı, görüşü sağlam. Midesinde en ufak bir rahatsızlık hissetmediği gibi baş dönmesinden de eser yoktu. Ve zaten olanları fark etmesi de birdenbire ayılmasıyla aynı ana denk geliyordu. Terleyen burnunun üzerinden kayan gözlüklerini itmek için elini kaldırdığında kendi elindeki bıçakla burun buruna geldi. Dehşet, zihninden vücudunun her bölgesine aynı anda yayıldı. Kalbinden pompalanan kanı parmaklarının ucunda bile hissediyordu. Şimdiye kadar kendini hiç bu kadar "VAR" hissetmemişti. Buydu tam olarak kelimesi: "var" olmak. Tüm vücuduyla o anda dünyada bir doksana seksen santimlik bir yer kapladığının farkında olmak.

Fuat'ın ne yapacağına karar vermesi uzun zamanını almadı; yasadışı yollara bakılacak olursa karşısında birden fazla seçeneği yoktu. Hayatının geri kalanını hapiste geçirmek fikri bir an bile aklından geçmemişti zaten. O ihtimali düşünecek

olsa donup kalabilir, hiçbir şekilde hareket edemeyebilirdi. Yapılacak tek şey cesetten kurtulmaktı. Bundan üç ay önce olsa kimi arayacağını bilemez, genç delikanlı herhalde elindeki bıçakla son darbeyi de kendisine indirirdi, fakat hayat garip tesadüflerle dolu elbette. Bazen buzdolabının üzerine konulmak için satılan mıknatıslarda yazdığı gibi "Her olayın bir sebebi var" gibi ucuz laflar ettirtecek kadar garip tesadüfler.

***

Fuat'ın, Hamit'in yeğeni Lütfü ile arkadaşlığı rastlantıdan başka bir şey değildi. Lütfü ile okulda tanışmış olsalar bile okul arkadaşı oldukları söylenemezdi aslında. Zira oğlan dayıya çeker, Lütfü'nün Türkiye'nin akademik dünyasına bir şeyler katacak şahsiyetlerden biri olduğu söylenemezdi. Kapasitesi olmadığından değil; bilakis Lütfü belki de arada bir öylesine, sırf müşteri portföyü oluşturmak için girdiği derslerde aynı sıraları paylaştığı öğrencilerden kat be kat parlak bir zekâya sahipti. Ancak onun yıllar yılı çalışarak ve de üst üste konarak biriktirilecek parayı, alınan bir oda bir salon evi bekleyecek sabrı yoktu.

Bir yandan da aslına bakılacak olursa laf olsun diye girdiği derslerden tamamen boş kafayla çıkmadığı da bir gerçekti. Öyle ki onu çimlerin üzerinde batı edebiyatı ile doğu edebiyatı karşılaştırmaları yaparken görenler şaşırmamalıydı. Ya da hiç beklenmedik bir anda bir matematik probleminin bir ucundan tutarken görmek beklenmeyecek bir şey değildi.

Lütfü hemen hemen bütün bir kampüsün torbacısıydı. Kendisinden her türlü uyuşturucu maddeyi tedarik etmek mümkündü. Öğrencilerin büyük bir kısmı, bir grup da öğretmen sadık müşterisiydi. Okul istikametinde çalışan

otobüs şöförleri bile Lütfü'nün okula devam konusundaki tutarlılığına kalıplarını basabilirlerdi. Uzun süreli müşterileri dışında kimse gerçekten okulun öğrencisi mi değil mi bilmezdi zaten. Üzerinde kimsenin fazla düşünmediği bir muammaydı bir yandan da.

Lütfü ne kadar sosyal ve sevilesi bir karakterse Fuat da o kadar asosyal ve tutuktu. İnsanlarla tanışsa bile ilişkiyi arkadaşlık boyutuna getirmekte her zaman zorlanan türden. Bireysel zevklerini bir gruba yöneltmesi ve o grup içinde mutlu olması mümkün olamıyordu. Basket oynamayı ne kadar severse sevsin, bir potada sadece kendi başına atışlar yapmayı her zaman toplu bir maça tercih ediyordu örneğin. Müzik dinlemeyi, hatta arada bir gitar çalmayı da seviyordu ama ne zaman bir bara gidecek olsa tek başına otururdu. Normal şartlar altında Fuat ile Lütfü'nün arkadaş olmalarına imkân yokken, daha önce bahsi geçen rastlantı ve Fuat'ın analitik zekâsı hayat değiştiren bu arkadaşlığı başlatmıştı.

***

Lütfü, Fuat'ın sınıfına girdiğinde içeride sadece iki kişi vardı. Biri Fuat, diğeri de Lütfü'nün müşterisi. Daha önce hiç tanışmamış olsalar da Lütfü, Fuat'a potansiyel müşteri gözüyle baktığı için mi, yoksa tamamen arkadaş canlısı bir tabiata sahip olduğundan mı bilinmez, merhabasını esirgememişti. Başıyla selama karşılık veren Fuat göz ucuyla çantadan çıkan torbayı görmüş, fakat alışveriş gerçekleşmeden hemen önce çantasını toparlayıp sınıftan çıkmıştı. Daha koridorun yarısındayken koridorun sonundaki merdivenlerden iki güvenlik görevlisinin çıktığını gördü. Normal koşullar altında kendi işine bakabilecekken, doğru zamanda doğru kişiye söylenen bir merhaba lafı onu zayıf yerinden vurmuş olacak ki bir şey

unutmuş gibi el kol hareketleri yaparak sınıfa geri döndü. Lütfü ile müşterisi ne olup bittiğini anlamadan, ikisine doğru yürüyüp, Lütfü'nün elinden küçücük, içi beyaz tozla dolu torbayı alıp, araya "güvenlik" lafını sıkıştırmayı akıl edip, tozu tahtada tebeşirlerin durduğu bölüme boydan boya serpiştirdi. Güvenlik içeri girdiğinde çoktan tahtadan uzaklaşmış, tekrar sınıftan çıkmak üzereydi. Elindeki küçük plastik torba parçasını saatlerdir oynayıp durduğu herhangi bir oyuncak haline getirmişti. Güvenlik, üçünün de üstünü aradıktan sonra, tek tek sıraları, çöp kutusunu kontrol edecek kadar yavaştan alsa da işi, sonunda eli boş çıkıp gitmek zorunda kaldı. Olaydan Lütfü'nün çıkardığı iki sonuç vardı: İlki, birilerinin onu ispiyonladığı, dolayısıyla voltayı almanın zamanının geldiği, ikincisi de bu adını bilmediği arkadaşa borçlu olduğu.

O gün o sınıftan beraber çıkan ikili dünyanın en iyi arkadaşları olmasalar da aralarında uzun yıllar sonra yüz hatlarını unuttukları zamanlarda bile birbirlerini hatırlamalarına neden olacak bir bağ oluşacaktı. Olayın üzerinden birkaç ay geçtiğinde Fuat'tan gelen telefon Lütfü'nün kendisine yapılan iyiliği geri ödemek için sabırsızlandığı bir zamana denk gelmişti ve Lütfü bir an bile tereddüt etmeden, ne olduğu da kırk yıl düşünse hayatta aklına gelmeyeceği için soluğu Fuat'ın verdiği adreste aldı.

5

İsa yeri belirledikten sonra mezarlığın kapısına gidip, arabasının dört tekeri sanki havada gidiyormuş gibi hiç ses çıkarmadan, usul usul yaklaşan Hamit'i beklemeye başladı. Hava kararduktan sonraki saatlerde, hele sabaha karşı, mezarlığın çevresinde kimseler olmazdı. Tek başlarına ayrı ayrı ürkütücü olan mezarlık ve karanlık unsurları bir araya geldiklerinde kime cazip gelebilirdi ki? İsa bunca yıldır Çivili Mezarlığında çalışıyordu, gecesini gündüzünü burada geçiriyordu, sadece bir kez, gece on bir civarında, genç bir adamın mezarlığın duvarına işediğine şahit olmuştu. Bunun dışında Çivili Mezarlığı geceleri tamamen İsa'ya ve ebedi misafirlerine aitti. İsa tüm bu insanlar arasından korkusuzluğuyla sıyrılan biri değildi. Mezarlığın hemen girişinde kendisine verilen kulübede geçirdiği ilk geceler uykusuz, vücudunun yenik düştüğü iki üç saatlik uykular da bol kâbusluydu. Korku filmlerinde rastlanan türden kâbuslar değildi onun gördükleri. Kendine doğru yürüyen, onu çağıran hayaletler değildi uğraştıkları.

Mezarlığı ikiye bölen geniş yolun ortasında durduğunu ve sonsuz bir karanlığın hem önünde hem arkasında uzayıp gittiğini görüyordu sürekli. Birbirini izleyen geceler boyu tekrarlanan bu rüyada tek gördüğü, karanlığın içinde duran mezar taşları ve kendisiydi. Bu yüzden İsa hiçbir olay olmadan bir zaman dilimi içinde, bir mekânda asılı kalmanın nasıl hissettirdiğini çok iyi biliyordu ve onu her şeyden çok korkutan buydu. Birkaç hafta geçip de kâbuslarından kurtulduktan sonra bir gece tıpkı rüyasında gördüğü gibi karanlıkta yolun ortasında durup aynı korkuyu gerçek hayatta hissetmediğini fark ettiğinde şaşkındı. Bir his eksikti. Ya da

rüyada bir his fazlaydı. Uyanamama ihtimalini bilerek aynı rüyanın içinde sonsuza kadar kalma korkusu belki de.

İsa zaman geçtikçe hem kâbuslarından hem de korkularından arınmıştı. Onun için bir evin arka bahçesi kadar sıradan bir yerdi burası artık. Uyku tutmadığı gecelerde bazen çıkar, mezarlar arasında dolaşır, bazılarını ezbere bildiği taşlarla karşılaşır, daha önce hiç görmemiş gibi tekrar üzerinde yazanları okurdu. Bazı taşların üzerinde bundan altı yedi yıl önce çıkan yangından kalan is izleri vardı. Anlatılanlara göre olay sadece yangın çıkmasıyla kalmamış, bütün gün, bir felaketler zincirine dönmüştü. Hemen herkes yangına kederli bir evladın, bir eşin ya da bir babanın art arda içmiş olması muhtemel sigaralarının neden olduğunu düşünüyordu. Bu düşüncenin sebebi yangından sonra yapılan bir araştırma, sunulan bir rapor değildi. Mezarlıkta ortalık her zaman izmaritlerle dolu olduğu ve bir izmaritin koca koca ormanları yaktığı bilindiği için bu sonuca varılmıştı. Ortada ne buna ne de bir diğerine dair bir kanıt vardı.

Bu teorinin savunucuları gerçeği hiçbir zaman bilemeyeceklerdi ama yangının sebebi kederli bir adamın art arda içtiği sigaraların izmaritleri değil, annesinin mezarını ziyarete gelen temizlik hastası bir çılgının sersemliğiydi. Safiye Hanım ayda bir annesinin mezarına elinde üç litrelik su ile gelir, duasına başlamadan önce sarı bulaşık eldivenlerini geçirir, çantasından cifini çıkarır, mermerin üstünü, yanlarını baştan aşağı temizlerdi. Çivili Mezarlığına gidecek olanlar dikkatle uzaktan baktıklarında bu bahsi geçen mezarı görebilirlerdi. Pırıltısıyla göz alan mezar Safiye Hanımın annesine aitti. İşte o ziyaret günlerinden birinde Safiye Hanım tam mezarı temizlemiş, iç huzuruyla duasına başlamıştı ki gözüne mezarın hemen dibinde biten ve sararmış ayrıkotları takıldı.

Daha eğitimli bir kadın olsa obsesif kompulsif biri olduğunu bilir ve çantasından çakmak yerine beyin sıvılarını dengeleyen hapını çıkarıp içerdi. Oysa Safiye Hanım tutuşmakta direnen ayrıkotlarını yakabilmek için çakmağını ardı ardına çakmayı tercih etti. Sonunda otlar tutuştu tutuşmasına da, doğudan esen rüzgârla, o daha ne olduğunu anlayamadan, alevler hemen yandaki mezarın otlarına, oradan bir yandakine, oradan ağaçlara sıçrayıverdi. Safiye Hanım koşarak mezarlıktan uzaklaşırken aklında bir dahaki sefere yanında ne getirirse mezarın üzerindeki isleri daha iyi temizleyebileceği vardı. İsa'dan önce mezarlıkta çalışan kişi çeşitli sebeplerden suçlanabilirdi bu olayda. Birincisi kulübesinde radyodan yayımlanan maçı dinlediği için olayı yeteri kadar erken fark edememiş olması, ikincisi olayı fark ettikten sonra itfaiyeye haber vermek yerine bir müddet mezarlığın hortumuyla yangını söndürmeye çalışması, üçüncüsü de itfaiyenin telefonunu bilmiyor olmasıydı. Bu sebeptendir ki şimdi İsa'nın odasında, duvarda acil irtibat numaralarının bulunduğu bir liste asılıydı.

Yangın mezarlığın bir kısmını tamamen sardığında itfaiye arabalarının sesleri de yaklaşmaya başlamıştı, fakat artık o günlerde Merkür geri mi gidiyordu yoksa ay boşlukta mıydı belli değil, mezarlığın bulunduğu tepeye doğru daracık yoldan tırmanan itfaiye arabalarından en öndeki yokuşun bir yerinde tıkanıp kaldı. Onu takip eden iki itfaiye arabasının ise geçebileceği hiçbir yer yoktu. Önce mümkün olan en anlamsız şey yapıldı elbette, tüm ekipler araçlardan inip öndekini itmeye çalıştı. Yokuş yukarı duran bir itfaiye arabasını on beş kişi itse de bir işe yaramayacağını az çok tahmin etmelerine rağmen denemekten geri kalmadılar. Bu durumda merkeze haber verildi, merkez başka bir itfaiye ekibini başka

bir istikametten yola çıkardı, fakat terslikler bununla da bitmeyecekti. Yeni ekiplerin su pompalarında aniden meydana gelen arızanın giderilmesi kolay olmadı ve yangın çıktıktan ancak dört saat sonra durdurulabildi. Ağaçların büyük bir kısmı yanmış, sadece ufak bir kısmı kurtulmuştu. İsa sık sık mezarlığın eskiden, yanan o kadar ağaçtan önce, kim bilir ne kadar da güzel göründüğünü düşünürdü.

Ağaçlar bir yana, esas sorun tahta mezar taşlarının çoğunun kül olmuş olmasıydı. Bu daha sonra ölü yakınları arasında büyük bir kargaşaya sebep olmuştu. Ezberi kuvvetli olmayıp da akrabalarının mezarlarını ancak isimleri okuya okuya bulanlar mezarlığın içinde dönüp duruyordu. Bir grup insan eli çenesinde kukumav kuşu gibi düşünürken görülüyordu. Kimisi de yıllarca kendine mihenk taşı olarak belirlediği tahta mezar taşı yok olduğu için aradığını bulamaz hale gelmişti. Krokilerin değişmesi gerekiyordu. "Mezarlığa girdin mi sağa dön, orada Haşim Çınar'ı bul, hemen yanından içeri gir, üç sonra sola dön, kayınvalidemin mezarı orada" gibi tanımlar değişmişti ister istemez. Yıllar içerisinde islerin çoğu temizlenmiş, ziyaretçisi az olanlarınki öylece kalmıştı. İsa'nın bazen gününün büyük kısmını alan görevlerinden biriydi bu pisliği temizlemek. İsli taşların önünde durur, doğum yılına, ölüm yılına bakar, merhum çoook eskilerden biri değilse neden ziyaret edilmediğini merak ederdi.

Çivili Mezarlığının bu acı olaydan sonra derlenip toparlanmasında, bir şekle girmesinde İsa'nın şüphesiz çok emeği vardı. İsa'ya bu işi bulan Çivili Cami imamı Seyfi Hoca ondan her zaman gururla bahseder, kimi zaman İsa'nın katıldığı cumalarda hutbenin sonunda şadırvan onarımı için para istemeden az önce onun mezarlığa katkısından bahseder, camiayı mezarlığı yeşillendirmeye yardıma da çağırırdı. İsa

pek çok gencin tersine hutbeden sonra kılınan on rekâta kalır, hocanın her hafta olmasa bile ayda bir tekrar sevgisini, sempatisini kazanırdı. Seyfi Hoca, İsa'yı her cumada görmek istiyor olsa bile bacağındaki kusurunu bildiği için üzerine gitmezdi. Hatta buna rağmen o kadar yolu tepme çabasını takdire şayan bulurdu. Çivili Mezarlığı ile Çivili Cami arasında hiç yoksa dört beş kilometre vardı. Mezarlık her ne kadar arabayla beş dakikada ulaşılabilecek yakınlıkta olsa da mahallenin dışında, bir tepenin üzerindeydi ve İsa cumaya yetişmek için epey erken çıkmalıydı ki namaz kılmaya da mecali kalsın. Zira sağ bacağının kısalığı İsa'yı günlük yaşamında çok engellemiyor olsa bile uzun mesafelerde yavaşlatıp yormaktaydı. Kendisine teklif edilen koltuk değneğini kullanmayı çok önce bırakmış, otuz dört yıllık sakat yaşamında denge konusunda bir cambaz kadar ustalaşmıştı. İsa kısa bacağına alışıktı, rahat mı değil mi soracak olsalar ağzını açıp şikâyet etmezdi, fakat içten içe onu sinir eden iki şey vardı. Birincisi sigarasını yere attığı zaman ayakkabısının ucuyla izmariti ezememek, diğeri ise hiçbir zaman pantolonunun düğmesini ilikleyememek. Zira İsa pantolonlarını her zaman kısa bacağına göre alırdı. Uzun paçayı kısaltmakla uğraşmaktansa bir paçanın kısa görünmesini göze alarak. Ancak boydan kısa kalan pantolon enden de sıkar biraz, düğmesi kapanmaz. Söz konusu kişi İsa değil de iştahı yerinde biri olsaydı, bu problem beraberinde bir başkasını da getirirdi: fazla kaçırılan yemekten sonra mideyi rahatlatamamak. Fakat İsa gibi iştahsız, hayatın lezzetini sigarada bulan birinin hiçbir zaman bilmeyeceği bir sıkıntıydı bu.

6

Kısa bacağını duvara dayamış beklemekte olan İsa sonunda yaklaşan arabayı gördü. Hamit, Çivili Mahallesinden çıkıp mezarlığa doğru tırmanmaya başladıktan sonra her zaman farlarını söndürür, öyle yol alırdı. Bu saatlerde bu civarda başka bir arabaya rastlamak ihtimal dışında olsa bile, hem bir kaza anında darbeyi en aza indirmek hem de sadece ay ve yıldızlarla bezeli, güzel gecelerin tadını çıkarabilmek için yavaş yavaş ilerlerdi. Her çalışan insanın işiyle ilgili bir rahatlama, geriye fazla bir şey kalmadığını anlama noktası olduğu gibi, onunki de İsa'nın sigarasının ucundaki ateşi gördüğü andı. Bundan sonra geriye ancak işin yüzde on beşi kalırdı. Hamit arabasını kapının önüne park edip inmeden önce bagaj kapağını açan düğmeye dokundu. İsa lastikleri her zaman bakımlı, vidaları yağlanmış, üç tekerlekli el arabasını arabanın bagajına yaklaştırdığında, Hamit çoktan keten çuvalın içinde cansız yatmakta olan Okan'ı omuzlarından tutmuş, İsa'nın bacakları kavramasını bekliyordu. Her ikisi de mezarlığın içine girip de kendilerini tamamen dokunulmaz alanda hissedene kadar fazla konuşmazlar, açık alanda sesin yayılma özelliğini göz önünde bulundururlardı. Bu yüzden sadece el kol hareketleriyle anlaşarak vücudu ustalıkla el arabasına yerleştirip İsa'nın seçtiği mezara yollandılar. Normal şartlar altında, yani Hamit'in geleceğini bildiği zamanlarda İsa erken davranıp mezarı çoktan kazmış olur, geriye sadece eski cesetten kalan bir şey varsa onları çıkartıp, yenisini koyup, üzerine eskisini tekrar yerleştirip mezarı örtmek kalırdı. Bugün ise olaylar beklenmedik bir zamanda ve beklenmedik bir hızda gerçekleşmişti. İsa bunca zamandır Hamit ile çalışıyordu, ilk kez içinde bir merak duygusu vardı. Bugüne kadar

ne o, cesedin kime ait olduğunu sormuş, olayın detaylarını bilmek istemiş, ne de Hamit olayla ilgili bilgi verme gereği duymuştu. Beraber geçirdikleri yirmi-yirmi beş dakika içinde aynı ofiste çalışan iki adamın konuştuklarından farklı değildi seçtikleri konular. Havadan sudan, arada sırada da bulundukları mekânın biraz daha ruhani bir yer olmasından dolayı az da olsa derinliklere dalan mevzulardan.

***

Yalnız gecelerini radyosunu dinleyerek renklendiren İsa'nın her zaman anlatacak bir şeyleri olurdu. Duyduğu bir kısa öykü, geçen günlerde oynanan maçların yorumları, mitolojik hikâyeler, dünya olayları. Geçenlerde kelebekler üzerine dinlediği bir belgeseli tüm ayrıntılarıyla, üstelik son derece ilgi çekici bir dille Hamit'e anlattığında, Hamit hayatında ilk kez bu ufak yaratıklara ilgi duyabileceğini hissetmişti örneğin. Bugünlerde ise küresel ısınmayı bire bir takip eder olmuş, Hamit'i hemen her yeni bilgiden haberdar ediyordu. İsa'nın öğrendiklerini bu kadar muntazam anlatabilmesinin tek sebebi hafızasının iyi olması değildi. Çoğu zaman bir konuyu ilginç buldu mu kulübesindeki küçük masa lambasını yakar, kişisel işler için alınmış defterini çıkarır, üzerine tarihi, konuyu yazarak ilgisini çeken bölümleri not alırdı. Defterine bir bakılacak olsa İsa'nın daha çok tabiat olaylarına ilgi duyduğu, "Türkiye'deki Barajlar" başlıklı bir bölümün olduğu, bunun altında her bölgeye yılda ne kadar yağış düştüğü bilgisi, Kelebekler Vadisi hakkında duyduklarını uzun bir makale olarak yazıya döktüğü, Palandöken'deki kar oranı hakkında müthiş bir bilgiye sahip olduğu görülebilirdi. İsa dinlediklerini hiçbir zaman kendi bilgisiymiş gibi anlatmazdı. Her zaman "Geçen gün radyoda anlatıyorlardı" diye girerdi

lafa. Belki de bu yüzden Hamit kendisinin bilmediğine tepkili olmak yerine anlatılanları ilgiyle dinlerdi.

Bu gece ise İsa'nın çukuru kazarken bir şey anlatmak yerine arada bir başını kaldırıp kendine baktığını gören Hamit prensibini bozmayarak olaya değinmemiş, sadece "kısa günün kârı" demekle yetinmişti. Bundan sonra İsa'nın bir daha bu konuya asla değinmeyeceğinden emindi. Ne Hamit'e bir kez daha ısrarla bakacak, ne de cüret edip nedir diye soracaktı. Bir yandan işini yapıp, bir yandan en son ilgisini çeken konuyu zihninde araştırıp kütüphanesinden çıkardıktan sonra anlatmaya başladı.

Hamit, İsa'nın kazmakla uğraştığı mezarın hemen yanındakinin taşına oturup sigarasını yakarken onu dinlemeye koyuldu. Bilim adamlarının dünyanın sonunu yedi ihtimalden birinin getireceğini düşündüklerini anlatıyordu bu sefer de. İhtimallerin ilkini uzun uzun anlatırken kazmayı bitirmiş, lafını kesmeden devam ederken beraber çuvalı çukura atmışlar ve İsa bir yandan kendi başına çukuru örterken, bir yandan da ikincisini anlatmıştı. İhtimallerin çoğu yakın gelecekte olabilecek gibi görünmesine rağmen İsa'nın sesinde bir endişe yoktu. Adeta bu bilimsel araştırmaları kendi yapıyormuş gibi bir heyecan duyuyordu. Hatta haline bakılacak olursa neredeyse bu olaylardan birine denk gelse büyük bir olaya şahit olduğu için sevinecek gibi görünüyordu. Üçüncü ihtimalin henüz başındayken işini bitirdi. Beraber mezarlığın kapısına doğru yürürken her ikisi de sessizdi. Bir baş hareketiyle birbirlerini uğurladıkları anda Hamit İsa'nın terli eline parasını sıkıştırdı. İsa ancak kulübesine döndüğünde parayı sayıp, diğer işlerde aldığından daha fazla olduğunu görüp sevinecek ve yatağına uzanıp uykusuna kaldığı yerden devam edecekti.

7

Fuat olayın hemen ertesi günü gerçekleşen para alışverişinden sonra ilk kez olarak üçüncü gün dışarı çıkabileceğini düşünüyordu. İki gündür gazetelerde konuyla ilgili herhangi bir şeye rastlamamış olması onu rahatlatacağı yerde tam tersine tedirgin ediyordu. Belki de yüzüncü kez bardan çıkarlarken herhangi birinin onları görüp görmediğini hatırlamaya çalışıyordu. Okan kimseye selam vermiş miydi? Yolda kimseyle karşılaşmışlar mıydı? Hatırladığı kadarıyla bu soruların yanıtı "hayır"dı, fakat gözden kaçırdığı bir an var mıydı bir türlü emin olamıyordu. Okan o barda tanınan biri miydi acaba? Barmen arkadaşı olabilir miydi? Gerçi içkilerini ayrı ayrı almışlardı ve ancak gecenin sonuna doğru konuşmaya başlamışlardı. Hatta son kadehte tanışmışlardı galiba. Hayır, Fuat, Okan'ın kendinden başka kimseyle konuştuğunu hatırlamıyordu. Bardan çıkarlarken kapıdaki adam başıyla selam vermişti, ama bu alışılmadık bir şey değildi. Genelde usulen bardan çıkarken yapılan bir hareketin ötesinde bir anlama gelmek zorunda değildi. Konuyu ne kadar çok düşünürse düşünsün, bir türlü tam olarak ne kadar güvende olduğunu kestiremiyordu. Acaba Lütfü'yü bir daha aramalı mıydı? Her şey yolunda gitmiş miydi? Ya ayrıldıktan sonra polis bir şekilde durumdan haberdar olup Lütfü'yü sorguladıysa diye düşündü. Ya Lütfü şu anda hapisteyse, olan biteni çoktan anlattıysa ve polis bir baskın için doğru zamanı bekliyorsa? Lütfü, Fuat'ın nerede yaşadığını bilmiyordu. Belki de o yüzden polis henüz onu bulamamıştı. Belki de dışarı çıktığında direklerin üzerinde kendi resmini görecekti. Gerçi öyle olsaydı televizyondan da anons yapılmaz mıydı? Bakkalın çırağı şimdiye kadar onu

ele vermez miydi? Defalardır aynı sorulara yanıt aradığının farkında değildi. Her seferinde ilk kez düşünüyormuş gibi ciddiyetle olasılıkları değerlendiriyordu. Tam yetmiş iki saattir, her defasında en iyisinin yine evden çıkmamak, kimseyle irtibat kurmamak olduğuna inanıyordu. Bugün ise ne kadar çok pencere açarsa açsın, oksijenin ciğerlerine gitmediğini, neredeyse boğulacağını hissediyordu. Hayatında şimdiye kadar hiç merak etmediği kadar çok sokaklarda neler olup bittiğini merak ediyordu. Tıpkı bir çocuğun aklında balkonun en kenarına gidip aşağı sarkmak yokken annesi tarafından aklına sokulması gibi, hiç aklında yokken hayatın en kıyısına gidip aşağı bakmak istiyordu. Düşme ihtimalini fark etmek ve o heyecanı yaşadıktan sonra vazgeçmek istiyordu. İçinde yaşamın tam ortasında olmak, görünmek için müthiş bir istek duyuyordu. Sonunda bu önüne geçilmez dürtülerle dışarı çıkmaya, nabız yoklamaya karar verdi. Belki akşam bir saatten sonra o bara gidip etrafa bir bakınabilirdi. Belki bara yakın bir yerlere otururşa kulağına bir şey gelirdi. Barmenin kendisini hatırlamasından da korkmuyor değildi. Her ne kadar Fuat'ın yüz hatlarında sonradan hatırlanmaya değecek bir özellik olmasa da açık kumral saçları, gözlüklerinin arkasında olduğundan daha ufak görünen ela gözleri, kafasının yuvarlaklığı ve uzun boyu onu diğer erkeklerden ayırıyordu. Fuat bir yere girdiğinde hiç kimsenin ilgisini çekmeyebileceği gibi çekebilirdi de. Bu durum daha çok Fuat ile değil, ona bakan gözlerle ilgiliydi. Lise yıllarında her zaman kızları iki gruba bölmeyi başarmıştı örneğin. Kimileri onun için "çok hoş bir tip" der, kimileri de boyu dışında tek bir özelliğini hatırlamazdı bile. Hepsinin birleştiği tek bir ortak nokta vardı, o da Fuat'ın erkeklerin genelinden daha efendi göründüğü ve kibarlığının yürüyüşüne bile yansıdı-

ğıydı. Ders aralarında ya da öğlen tatillerinde yanına gelen kızlara her zaman son derece kibarca hal hatır sorar, kantin sırasında öndeyse onlarınkini de ödemeyi teklif eder, fakat tam muhabbetin koyulaştığının düşünüldüğü noktada izin isteyip giderdi. Nüfusu daha kalabalık olan üniversitede ise durum fark edilmemiş, okulun daha ilk günlerinde sınıfın güzelleriyle yakışıklıları ellerini çabuk tutup çoktan gruplaşmış, Fuat'a akıllı, kibar bir adam gözüyle bakılmıştı.

Kendiyle ilgili gerçeğin farkında olan Fuat bu yüzden bara gidip gitmemek konusunda emin olamıyordu. Herhangi bir konuda olabilirlik şansı yüzde elliyse yapılması gereken neydi kestiremiyordu. Bir bomba uzmanı, kesilmesi gerekenin mavi kablo mu yoksa kırmızı kablo mu olduğundan emin olmadığı zaman aynı yüzdeyle karşılaşırdı; kablolardan birini kesip yüzde elli ihtimalle bombayı etkisiz hale getirmesi mi daha iyi fikirdi, yoksa hiç dokunmayarak illaki bombanın patlamasına neden olmak mı? Fuat bara gitme konusunu akşama kadar düşünmeye karar verip dışarı çıktı. Gözleri bugün alışılmışın dışında bir şeyler arayacaktı.

Taksim Meydanına yaklaşırken telefonu çaldı. Telefonun ekranında "Annem" sözcüğü görününce kasvetle rahatlama duygusu kol kola girip içine düştüler. Her ne kadar arayanın başkası olmaması onu rahatlatmış olsa da annesinin art arda sıralayacağı sorular onu daha telefona cevap vermeden boğmaya başlamıştı. Fuat'ın annesi Sevim Hanım iki yıl önce, eşini kaybettikten sonra, memleketi Ankara'ya dönmeye karar vermişti. Fuat'ı haftada bir iki kez arar, hal hatır sorar, biraz Ankara'dan bahseder, Fuat'ın yediğini içtiğini en ince detayına kadar öğrenmek ister, kendisine dikkat etmesini söyleyip telefonu kapardı. Fuat rutin konuşmalarına hazırlıklı olarak cevap verdi telefona. Tek dikkat etmesi gereken

nokta, içinde duyduğu sıkıntıyı hiçbir şekilde sesine yansıtmamaktı. Sevim Hanım bütün anneler gibi bir şeylerin yanlış gittiğini anında tespit eder ve ne olduğunu öğrenene kadar da konuşmayı bitirmeye razı olmazdı.

"Anne n'aber?"

"İyidir Fuatcım. Sen nasılsın? Neredesin?"

"Taksim Meydanındayım. Bugün sabahtan dersim yok, buralarda bir şeyler yiyip öyle gideyim dedim."

"Ha, iyi. Nasılsın? Her şey yolunda mı?"

"Yolunda yolunda."

Fuat son iki kelimeden sonra yumruğunu ve dişlerini aynı anda sıkıp, kahretsin der gibi sessiz ama hiddetli bir hareket yaptı. Ne zaman yalan söyleyecek olsa soruya bir kelimeyi iki kez tekrarlayarak cevap verirdi. Kendini ne kadar tutmaya çalışsa da kontrol edemediği, refleks gibi bir şeydi bu. Doktorun insanın dizine vurduğunda bacağın kendiliğinden hareket etmesi gibi. Nasılsın? İyiyim iyiyim. Dersler iyi mi? İyi iyi. Anneanneni aradın mı? Aradım aradım. Sevim Hanım bu detayı atlamayacaktı elbette.

"Hayırdır?"

"Hayırdır ne?"

"Nedir yolunda gitmeyen?"

"Yok bir şey. O anda nereye gireceğime bakıyordum da o yüzden öyle dedim."

"Fuat, evladım, varsa bir şey söyle bak, beni burada merakta bırakma şimdi."

"Ya yok bir şey anne. Hakkaten, yolunda her şey."

Her zamanki konularla devam eden konuşmanın sonunda Fuat annesini ikna edemediğini biliyordu. Yarın bir bahane bulur ararım, düzeltirim diye düşündü. Tabii annesinin aslında o telefonu bir sonraki gün İstanbul'a geleceğini söylemek

için açtığını, fakat konuşmayı analiz etmekten asıl diyeceğini söylemeyi unuttuğunu, ayrıca Fuat'ın sesindeki kararsızlığın gelme kararını perçinlediğini bilmiyordu. Sevim Hanım telefonu kapar kapamaz, Ulusoy'dan daha önce ayırtmış olduğu yeri teyit etmiş ve bir taksiye atlayıp biletini almaya gitmişti bile. Akşam yola çıkmadan önce Fuat'ı bir kez daha arayıp haber verecekti. Genç delikanlıydı ne de olsa, o da anlayışsız bir kadın değildi. Evde kimin olacağı belli olmazdı, hazırlıklı olmalıydı.

***

Fuat, Bambi'de kahvaltısını ettikten sonra İstiklal Caddesinden aşağı, tünele doğru yürümeye başladı. Her ne kadar her şey normal görünse de arada bir, bir bakıştan tedirgin oluyor, alnını ter basıyordu. Galatasaray Lisesine yaklaştığında caddeyi kesen araba yolunda bir polis ekibinin durduğunu gördü. Başka zaman olsa geri dönüp ters istikamete yürümekten korkmazdı, fakat şimdi dikkati üzerine çekmek istemiyordu. Olağandışı hiçbir şey yokmuş gibi yanlarından geçip gidebilirdi de, fakat nereye bakmalıydı? Önüne mi, sağa sola mı, polislere mi? Bunları düşünürken iyice yaklaşmıştı ekip arabasına; anlık bir içgüdüyle başını sağa çevirip, kitapçıda bir şeyler ilgisini çekmiş, fakat durup bakmaya vakti yokmuş gibi vitrinine bakarak yoluna devam etti. Polisler yüzüne bakmışlar mıydı, arkasından seyretmeye devam ediyorlar mıydı, bir fikri yoktu. Dönüp bakmaya cesaret edemiyordu. On beş-yirmi metre sonra bir başka vitrinin önünde durup, önce uzun uzun camekânın arkasındakilere bakıp, sonra göz ucuyla polislerin durduğu tarafa başını çevirdi. Kimsenin kendisiyle ilgilenmediğini görünce rahatladı. Demek ki polisin elinde bir resim ya da uzun boylu,

gözlüklü bir adam tanımı yoktu. Olmuş olsaydı, polislerin onu fark etmemesine olanak yoktu. Cadde çok kalabalık değildi zaten. Dönüp yoluna devam ettikten sonra soldaki sokaklardan birine kıvrıldı. Şimdilik bu kadar ön araştırma yeter diye düşünüyordu. Zaten hesap ettiğinden de büyük bir risk almıştı hiç beklenmedik bir anda. Eve gidip akşama kadar oyalanmak, sonra da kolaçan etmek için bara gitmek en iyisiydi. Okul şu an onun için en önemsiz konuydu; bir dahaki haftaya kadar derslere girmese de olurdu. Bu haftayı evde geçirmek en mantıklısıydı.

Tam her şeyin yolunda gittiğine inanmışken birden şimşekler çaktı zihninde. Kan dolaşımının hızlandığını, kulaklarının kızardığını hissediyordu. Bu dakikaya kadar unutmuş olduğu bir detay aklına geldiğinde elleriyle yüzünü kapadı. O gece Okan'ın evinde Lütfü'yü aramak için cüzdanından üzerinde telefonunun yazılı olduğu kâğıdı çıkarmıştı; peki ya sonra kâğıdı cüzdana geri koymuş muydu? Koyduğunu hatırlamıyordu. Hemen cüzdanını çıkarıp aramaya başladı. Ivır zıvır bir sürü şeyin arasında Lütfü'nün numarasının yazılı olduğu kâğıt yoktu. Karnına saplanan ağrıyı bulantı takip etti. Biri bağırsaklarını kerpetenle sıkıştırıyordu sanki. Ter içinde koşarak bir umumi tuvalete attı kendini. İçerideki koku midesini daha da bulandırınca, biraz önce Bambi'de midesine giren her şeyi son lokması ve damlasına kadar çıkardı. Cılız akan suyla yüzünü yıkadıktan sonra dışarı çıkıp hızlı adımlarla eve doğru yürümeye başladı. Zihni tamamen bulanmıştı; bütün yaşadıkları, hisleri birbirine karışıyordu. Halinin, rüyasında kâbus gördüğünü gören insanınkinden farkı yoktu. Sadece son üç günün olayları değil, bütün hayatı boyunca yaşadıklarının detayları zihninde birbirini takip ediyordu. Ani bir baş ağrısı şakaklarını

zorlamaya başladı. Gözlerinin önünde kaldırımları birbirine geçen sokaklarda zorlukla ilerledi. Elleri titreyerek apartman kapısını açmaya çalışırken o farkında değildi ama, hemen arkasında bekleyen başka bir apartman sakini daha sonra başka bir komşuya Fuat'ın o sırada eroin krizi geçirmekte olduğuna yemin edebilecekti. Koşarak yukarı çıkıp eve girdi. Bir dakika önce düşündüğü, bir dakika sonrakiyle bağdaşmıyordu. O gece üzerinde ne olduğunu hatırlayamayacak kadar düzensizdi düşünceleri. Şu an belki de birisi adını soracak olsa bilemeyecekti. Her ne kadar kendi kendine sakinleşme telkinlerinde bulunsa da vücudu da beyni de tamamen mantıktan bağımsız hareket ediyordu. Fuat kendini ne giydiğini düşünmeye zorlarken bir bulantı krizine daha yakalanarak salonun ortasında, Sevim Hanımın Ankara'ya taşınırken oğluna bıraktığı el örmesi halının üzerine safrasını boşalttı. Midesinde çıkaracak hiçbir şey kalmadığından ayağa kalkamayacak kadar yorgundu. Olduğu yerden emekleyerek koltuğa gidebilecek gücü bile yoktu; yana devrilip halının üzerinde uzun bir uykuya daldı. Maalesef Fuat bundan beş saat sonra uyandığında yaşananlar ve hayatın gerçekleri değişmiş olmayacaktı.

8

Fuat halının desenlerine gözlerini açtığında kaç saattir uyuduğunu bilmiyordu. Aynı zamanda nerede olduğunu anlayabilmesi için de biraz zaman geçmesi gerekti. Daha önce pek çok kereler son derece gerçekçi rüyalar görmüş ve ancak uyandıktan bir müddet sonra gördüklerinin sadece rüya olduğunu anlayabilmişti. Yine öyle olmasını dileyerek oturduğu yerde doğruldu. Midesi durulmuş, baş ağrısı hafiflemiş, düşünceleri biraz olsun berraklaşmıştı. Çok geçmeden yaşananların kâbus olmadığını anlayıp gerçeğe dönüş yaptı. Kafasını toplayıp kendini düşünmeye zorladı. Adım adım geri giderse aradığını bulabileceğinden emindi. Lütfü'den ayrıldıktan sonra eve geldim, önce banyoya girip ellerimi yıkadım, üzerimdekileri çıkardım, çamaşır makinesinin içine koydum. Ertesi sabah makineyi çalıştırdım. İşte bu kadar basitti; buydu cevap; kâğıt pantolonunun cebinde olmalıydı. Pantolon yıkanmış bile olsa kâğıdı bulduğu anda fark etmezdi. Hemen banyoya gidip pantolonun ceplerini aradı; yoktu. Terlemeye başladı. Pantolonunun cebinde yoksa, belki gömleğinin cebine koymuş olabilirdi. Genelde yapacağı bir şey değildi, ama o gece yaşanan her şey sıradışıydı. Elini makinenin biraz daha gerisine uzatıp bu sefer gömleği çıkardı. Kâğıdı gömleğin cebinde de bulamadı. Bu sefer makinenin içindekileri tek tek çıkarıp aralarına baktı. Pekâlâ kâğıt olduğu yerden çıkmış, diğer çamaşırların arasına karışmış olabilirdi. Yoktu. Makineyi tamamen boşalttıktan sonra içine baktı, pervanesini çevirdi. Yoktu. Aynı mide bulantısının, aynı paniğin yine bastırdığını hissediyordu, fakat kendini zorlayıp biraz daha geriye gitmeye çalıştı. Cüzdanına bir daha bakmalıydı. Sakince. Her şeyi tek tek çıkarıp tamamen boşaltarak.

Bir gitar mağazasının adresi, radyoda duyup beğendiği bir albüm adı, bir şeye ihtiyacı olursa arayabilsin diye verilmiş bilmem ne teyzenin telefonu. Hah işte bu olmalı diye bir kâğıt buluyor, fakat açtığında alakasız bir numara, bir isim ya da bir not bulup hayal kırıklığına uğruyordu. Belki beş altı kez boşaltıp tekrar yerleştirdi cüzdanı, fakat aradığı kâğıt yoktu. Gözlerini tavana dikip o ana gitmeye çalıştı. Okan yerdeydi: "Bıçağı yere bıraktım, elimi kâğıt havluya sildim, montumun cebinden cep telefonumu aldım, cüzdanımdan kâğıdı bulup Lütfü'yü aradım... Mont nerede duruyordu? Koltuğun üzerinde. Telefonu aldım, koltuğa oturdum mu, hayır, odanın öteki ucuna gidip Lütfü'yü aradım. Kâğıdı ne yaptım? Telefon sağ elimdeydi, kâğıt da sol; pantolonumun cebine koydum, sol cebine. Yoksa koymadım mı? Masanın üzerine mi bıraktım?" Panik sadece beynini değil, tüm vücudunu tekrar ele geçirmek üzereydi. Son bir çabayla sakinleşmeye çalışıp tekrar pantolonun cebine bakmaya karar verdi. "Eminim değil mi bu pantolon olduğundan? Makinede bir pantolon daha var. İkisi birbirinin aynı zaten." Ani gelen rahatlama hissi bir o kadar çabuk çekip gitti. Onun da ne ön ne de arka ceplerinde kâğıttan iz vardı. Bütün kıyafetleri tekrar tekrar gözden geçirdi; bir yerden sonra ne aradığını bile hatırlamayacak haldeydi. Aklına montu geldi. Telefonla birlikte kâğıdı da montunun cebine koymuş olabilirdi elbette. Koşarak evin girişine gitti, askılıktaki montun her tarafını didik didik etti. Yoktu. Bir buhrandı yaşadığı, hatta uzun zaman üzerinden atamayacağı bir buhranın başlangıcı. Kaç kere bakarsa baksın aradığı kâğıdı bulamayacaktı ve kaç kere sakinleşmeye çalışırsa çalışsın bundan sonra korku hayatının ayrılmaz bir parçası olacaktı. Olaydan bu yana öyle ya da böyle bir şekilde sakin kalmayı başarabilmişti, fakat Fuat

eğer gerçekten de o kâğıdı o evde unuttuysa, geride bıraktığının önemli bir delil olduğunu, hayatının geri kalanına mal olabileceğini biliyordu. Her şeyden önce eğer polis Okan'ın evine girip bir araştırma yaptıysa o kâğıdı çoktan bulmuş ve Lütfü'yü çoktan aramış olmalıydı. Lütfü de elbette çoktan Fuat'ın adını vermişti. Bir düşünce daha bıçak gibi saplandı kalbine. Pekâlâ Lütfü'nün telefonundan Fuat'ın telefonuna ulaşabilirlerdi. Arayan numaralara bir bakmaları yeterliydi. Numarayı hemen silmiş bile olsa faturada kimin saat kaçta aradığına kadar her detay belli olurdu. Fuat son üç gündür koruduğu soğukkanlılığının son kırıntılarını böylelikle tamamen kaybetti. Kaçabileceği bir yer, arayabileceği hiç kimse yoktu. Dışarı çıkıp bir kulübeden Lütfü'yü arasa bile polis baskısı altında konuşmadığına tam olarak emin olamazdı. Fuat düşünceleri arasında gidip gelirken çalan telefonu kalbini sıkıştırdı. "Annem." Şu anda annesiyle konuşursa belki de her şeyi bir çırpıda anlatabileceğinin, hıçkıra hıçkıra ağlayabileceğinin bilincindeydi; o yüzden cevap vermedi. Israrla çalan telefon bir müddet sonra sustu. Daha sonra dinleyeceği mesaj, "Beni bir ara Fuatcım" diyordu.

O gece Fuat'tan ses seda çıkmayınca Sevim Hanım iyice evhamlandı; daha önce olmamış bir şey değildi, fakat ardı ardına bir "yolunda yolunda" cevabı, bir de telesekretere düşen telefon araması hayra alamet değildi. Böylelikle Sevim Hanım Ankara Büyükşehir Otogarından İstanbul otobüsüne daha bir kararlı bindi.

9

Hamit'in ani ziyaretinden iki gün sonra günlerden pazartesiydi. İsa için haftanın en sakin günlerinden biri. Mezarlığın en yoğun günleri cumartesi pazarları olurdu genelde. Merhum çok yakın zamanda kaybedilmemişse, genelde ziyaretçi huşu içinde duasını eder, İsa'dan mezara su vermesini ister, mezarlığın sağında solunda biten otları yolduktan sonra, mezarlık önünde bekleyen arabasına binip hayatına kaldığı yerden devam ederdi. Naaşın ilk defnedildiği gün baygınlık geçiren, ağlama krizine girenler bir müddet sonra o kişinin yokluğuna alışır, gitgide daha az ziyarete gelmeye başlarlardı.

İsa zaman zaman kendisi öldüğünde kimsenin umrunda olmayacağını, mezarının başında yas tutacak birinin olmadığını düşünerek hüzünlense de, en sevilenlerin, arkasından diz dövülenlerin bile bir müddet sonra unutulduğunu görerek kendi yalnızlığında bir teselli bulurdu. Bütün ziyaretçiler arasında en acılılar, en uzun yas tutanlar, uzun yıllar sonra bile gözyaşı dökenler hep evlatlarını kaybeden annelerdi. İsa onların çevresinde daha bir sık dolanır, istenecek olsa evlat sıcaklığını biraz olsun yaşatmaya hazır beklerdi. Ancak evladını kaybetmiş bir annenin gönlünü başka kimse avutamazdı, diğer evlatları bile.

Sık sık kendisi genç yaşta ölecek olsa annesinin haberi olup olmayacağını düşünürdü. Gelip onun mezarında yas tutar mıydı acaba? Başkaları onu teselli edebilir miydi? İsa cevabı çok iyi biliyordu. Annesi onu daha doğduğu anda terk etmiş, teselliyi sonraki iki çocuğunda bulmuş, İsa'yı kendi haline bırakmıştı. İsa anne sevgisine benzer bir şeyi sadece kısa bir süre için babaannesiyle yaşadığını hatırlıyordu. Her ne kadar şımartılmamış, kucaklanıp sevilmemiş de olsa, en

azından babaannesi tarafından hor görülmediğini, arada bir eline bir dürüm tutuşturulacak kadar sevildiğini biliyordu.

İsa ailenin ilk bebeğiydi ve dünyaya geldiği ilk saniyede ebenin başına toplanan herkes ilk olarak pipisini görmüş, "erkek erkek" diye çığlığı basmış, babası başka bir şey görmeye gerek duymadığından köyün kahvesine kendini zor atıp kutlamalara başlamıştı. Bacaklarından birinin kısalığı ancak ebe ikisini bir araya getirip de poposuna şaplağı vurmak istediğinde anlaşıldı. İsa'nın hayatının ilk dakikalarında bir türlü kavuşmayan bacakları kendisi hayatının kontrolünü eline alıp da iki yakasını kavuşturmayı becerene kadar tüm yaşamını onun için zorlaştıracaktı. Afyon'un Işıklar köyünde dünyaya gelen İsa'nın sokaktaki tek bacağı sakat köpekten pek bir ayrıcalığı yoktu. O gece oğlu oldu diye mutluluktan eve sarhoş gelen babası kısa bacak hikâyesini öğrenince bir daha onunla ilgili başka bir kutlama yapmamış, "Askere gönderemeyeceğim oğlum olmaz olsun" demiş, annesi ise onu ya evin ya da sokağın bir köşesinde unutmuştu. Kendini genelde birilerinin ayağının dibinde otururken hatırlayan İsa yürüyemediğini ancak dört yaşına geldiğinde anlamıştı. Bacağının kısalığını ancak o zaman fark etmiş, bunun travmasıyla birlikte kendisine az da olsa ilgi gösteren babaannesini kaybetmenin üzüntüsünü aynı yıl yaşamıştı. Yine aynı yıl babası eline bir sırık tutuşturmuş ve bununla başının çaresine bakabileceğini söylemişti.

İsa Işıklar köyünün tozlu yollarında düşe kalka bu sırıkla yürümeyi öğrendi. Düşmekten korktuğu için cılız nehrin yanına yaklaşmaz, sıcak yaz aylarında nehir kenarında oynayan çocukları uzaktan seyrederdi. Köyün hemen karşısında şeker fabrikası, fabrikanın lojmanları ve okulu vardı. Köyün çocukları okula orada gider, hayatlarında ilk kez başka şe-

hirlerden gelme, başka renk saçlı, başka renk gözlü, başka başka huylu çocuklarla tanışırlardı. İlk kez şalvar yerine etek giyen, başörtüsüz, tırnakları ojeli kadınları orada görürlerdi. İsa daha okula başlamadan önce yolun öteki tarafından köyün çocuklarıyla beraber defterlerdeki notların yanı sıra taşınan hikâyeleri dinler, herkesten çok sarı saçlı, yeşil gözlü Sema Hocayı merak ederdi. Sarı saçın nasıl bir şey olduğunu düşünür, annesine bakıp saçlarını sarı hayal etmeye çalışır, kötü kuaförler gibi bir türlü rengi tutturamazdı.

İsa yedi yaşına geldiğinde köyün diğer çocuklarıyla birlikte okula gitmeye başladı. Lojmanlarla köyün arasından geçen E5 Karayolu onu fevkalade korkuttuğundan, her iki taraftan da hiçbir aracın gelmediğine tam olarak emin olana kadar bekler, sol ayağının ve değneğinin hızlı adımlarıyla karşıya geçerdi. Bu sebepten hemen hemen her sabah ancak ant okunduktan sonra okula varan İsa'yı okul müdürü çok gönüllü olmasa da Sema Hoca affeder, sınıfa gönderirdi. İsa sonunda Sema Hocayı tanımış, sarı saç yeşil göz nasıl olur anlamış, yıllardır çizmeye çalıştığı resmi tamamlamıştı. Okul açıldıktan daha bir ay sonraydı, Sema Hoca İsa'nın değneğinden tedirginlik duymaya başlamıştı. Eylül, ekim ayı iyiydi de kış olup da sis bastırınca bu çocuk o değnek bozmasıyla nasıl karşıdan karşıya geçecekti. Zaten aklı hiçbir zaman o çocukların nasıl o yoldan geçtiklerini almamıştı.

Kış oldu mu Afyon'da göz gözü görmez, arabanın farları bir metre öteye yaklaşana kadar hiçbir şey anlaşılmazdı. O yüzden genelde sabahları tedirgin bekler, köyden gelen çocuklardan biri yoklama esnasında "Burdaaa!" diye bağırmadığı zaman, o taraftan gelen diğer çocukları bir kaza olmadığına ikna oluncaya kadar sorgudan geçirirdi. O yıl İsa'nın varlığı ile kendini daha da tedirgin hissediyordu. Ailesini veli

toplantısına çağırmanın gereksizliğinin farkındaydı. Köyden gelen çocukların ailelerinin bir ferdi fabrikada çalışmadığı sürece veli toplantılarına gelmeyeceklerini bilir, konunun üzerine gitmezdi. Bunun üzerine yapabileceği tek şeyi yapıp konuyu fabrika üst düzey çalışanlarının karıları arasında düzenlenen güne taşıdı. Aynı gün iyi bir koltuk değneği için toplanan para hafta içinde her gün Afyon Lisesinde çalışmak için şehre giden Ayfer Hanıma verildi. Ayfer Hanım o hafta üç gün boyunca öğlen tatillerinde bütün şehri talan edip de bir koltuk değneği bulamayınca bu sefer para bazı hafta sonları üniversitedeki oğlunu derleyip toplamaya Ankara'ya giden Füsun Hanıma verildi. Füsun Hanım bir dahaki pazar akşamı Ankara'dan, aklında oğlunun yeni kız arkadaşı, araba isteği, sırtında iki gün süren temizliğin ağrısı ve elinde gıcır gıcır bir koltuk değneğiyle döndü.

İsa'nın eski değneğinden yenisine geçişi Murat 131'den Mercedes arabaya geçmek kadar radikal bir yenilikti. Tam koltuk altına denk gelen yerdeki yumuşaklık, boyuna göre ayarlanabilen tutma yeri ve hafifliği İsa'ya neredeyse bir bacağı kısa değilmiş hissini vermişti. E5'te karşıdan karşıya geçerken içi daha bir rahat, adımları daha hızlıydı. Ancak Sema Hoca onun güvende olduğuna hâlâ ikna olmuş değildi. Sisli günler kapıdaydı ve İsa'nın koşması mümkün değildi. Yapabileceğinin en iyisini yapıp köyden gelen öğrencilerden birini her sabah İsa'yla beraber yolu geçmekle görevlendirdi. Kocasına ait el fenerini de verip karşıdan karşıya geçmeden önce muhakkak yolun her iki tarafına da feneri yakıp söndürmelerini ve ancak karşıdan farlar yanıp sönmedikçe yolu geçmelerini tembihledi.

İsa ilk kez o zaman terk edilmişliğini hissetmişti. Farkında olmadan içinde büyümekte olan hüzün hayatta ilk

kez gördüğü bu ilgiyle göğsünü doldurmuş, zaman zaman nefesini tıkayacak kadar genişlemişti. İkinci sınıfı da atlayıp üçüncü sınıfa geçtiğinde ise hissetmeye başladığı umut yavaş yavaş hüznü bastırmış, yıllar ilerledikçe zihninde bambaşka yollar açmıştı.

İsa kurtuluşunun o ya da bu şekilde bu fabrikada kalmakta olduğunu biliyordu. Ortaokul çağına geldiğinde köyden gelen yaşıtları okulu bırakırken İsa ortaokula da devam etti. Ne de olsa kimse nerede olduğunu merak etmiyordu. Bir işe yarayabileceğini de düşünmüyorlardı. İsa kısa bacağı altında, duvar dibinde oturmaktansa okula gitmeyi tercih etmişti. Hem eğer sonra fabrikada işçi olarak çalışmaya başlayabilirse belki arka taraflarda, işçi lojmanlarından birini bile verebilirlerdi. İsa bir kusurla doğmuş olabilirdi ama aynı zamanda dünyaya gelirken beraberinde öngörü ve şans da getirmişti. Hayatının geri kalanında her zaman birileri ona arka çıkacak, şansı hep yaver gidecekti. Ortaokulun son yılında okuldaki erkek hocalardan biri İsa'yı kolundan tutup fabrikanın makine müdürü Agah Beye götürdü. Agah Beyin gözünde yürümeyi gerektirmeyen işleri hızlı yapabildiği sürece kusurunun bir önemi yoktu. Ayrıca kendisi inançlı bir insandı ve eğer karşısına kırk yılın başında iyilik yapabileceği biri çıkarsa elden geleni esirgemezdi. Böylece İsa daha on beş yaşındayken Afyon Şeker Fabrikası AŞ'de işçi olarak çalışmaya başladı. Bundan on bir yıl önce köyün tozlu yollarında yürüyemediğini fark ettiğinde buralara geleceğini düşünemezdi. Tıpkı bundan on yıl sonra da kendini İstanbul'da bulacağını tahmin etmediği gibi. İstanbul diye bir yerin varlığından ilk kez ilkokul birinci sınıfta haberdar olmuş, neredeyse bir haftayı tahtanın bir köşesinde asılı Türkiye haritasına çivilenmiş olarak geçirmişti. Sema Hoca derslerden birinde İstanbullu

olduğunu söylediği andan itibaren İsa'nın Afyon'dan sonra bildiği ikinci şehir olmuştu. Gerçi daha bir otobüse binip Afyon'a gitme, görme şansı bile olmamıştı ama... İstanbul'un ne kadar büyük olduğunu haritadan tam olarak anlayamıyor, deniz nasıl bir şeydir kestiremiyor, boğaz ne demektir bilemiyor ama merak ediyordu.

Fabrikada çalışmaya başladıktan sonra İsa'nın beraber çalıştığı işçilerden biri -o da Işıklar'dandı ama yaşça daha büyüktü- sürekli anlatıyordu: Amcaoğlu İstanbul'a gitmişti. Güzelliğini anlatmaya kelimeler yetmezdi. Ona da gel diyordu. Bir iş bulurlardı. Bulurlardı da o pek emin değildi. Köyde nişanlısı vardı, fabrika müdürünün karısına temizliğe geliyordu. Müdürün karısı, evlendikten sonra size bir lojman ayarlarız burada, demişti. E, sıcak su vardı evde, kalorifer vardı, daha ne olsundu? Hem nişanlısı annesinden babasından ayrılmak istemiyordu, zaten yolun karşısına geçme fikri bile uzağa gitmek gibi geliyordu. Amcaoğlu yazdığı mektuplardan birinde İsa'ya da söyle demişti: "Böyle altı kalın ayakkabılar var, sakatlar için, böylece bacağı kısa kalmıyor." İsa ayakkabıyı duyduğu anda elindeki işi bırakıp uzun uzun baktı çalışma arkadaşına. İşte şimdi İstanbul'u gerçekten merak etmişti. Ne kadar büyüktü, deniz nasıl bir şeydi, boğaz ne demekti ve o ayakkabıdan nerede bulunurdu?

Dört yıllık çalışmasının ardından, her ay babasına para veriyor olsa da, İsa'nın birikmiş bir parası vardı artık. Yıllar içerisinde koltuk değneğini son deliğe kadar yükseltmişti ama artık vidaları gevşemiş, her yanından sallanıyordu; bu sayede kısa mesafeleri desteksiz yürümeyi öğrenmiş, her ne kadar iki yana sallanmaktan başı dönse de 19 yılda aldığı yoldan mutluluk duyar olmuştu. Artık İstanbul'a gitmenin vakti geldi diye düşünüyordu. Şu ayakkabıyı bulmalıydı.

Deniz neydi görmeliydi. Akşehirli işçilerden birinin halasının kocası İstanbul'da imamdı. Yıllar önce gitmişti oraya. İsa gidip onu bulsundu, yeğenin ismini versindi, ayakkabıyı bulmakta yardımcı olurdu.

Böylece Sema Hocanın yıllarca yüreğini hoplatan sisli E5 Karayolunda başlayan yolculuk İsa'yı İstanbul'a kadar götürdü. Kendisine kısa gelen değnekle Harem Otogarından Çivili Mahallesine kadar belki de iki şehir arasında geçirdiği yolculuktan daha sıkıntılı bir yolculuk geçirmişti. Bir dolmuştan ötekine binip inerken gördüğü insanlar kendinden çok da farklı değildi. İsa karşısında daha çok Sema Hoca gibi sarı saçlı, yeşil gözlüler bulmayı beklemişti, ama şimdilik herkes kara kaş kara gözdü. Dört beş saatlik bir indi bindiden sonra sonunda Çivili Mahallesindeydi. Yorgunluktan bayılmak üzereyken camiye girdi.

Kimdir, nedir anlattıktan sonra, imam, İsa'yı önce bir lokantaya götürüp karnını doyurdu. Buralarda öyle otel motel yoktu. Üsküdar'a, Kadıköy'e gidecekti bir otel için, ama halinden bir adım daha atamayacağı belliydi. O akşamı camide de geçirebilirdi. Bir battaniye falan ayarlanırdı, n'olacaktı Allahın battaniyesinden. Yarın da artık bakılırdı bir çaresine. İsa'nın bir kez daha şansı yaver gitmişti. Uzaklardan İstanbul'a göçen pek çok bahtsızın tersine karşısına imam gibi biri çıkmış, bacağı bir kez daha karşısındakini zayıf yerinden yakalamış, mahzunluğunun ortama getirdiği huzur İstanbul macerasının bir adım önde başlamasına sebep olmuştu.

İlkini takip eden gecelerde imam, İsa'nın camide yatmasına izin vermiş, gün içinde diğer işlerini bir kenara koyup onunla ilgilenmiş, ayakkabı konusu bir hafta geçmeden çözülmüştü. İsa'nın hayal ettiğinden daha basit bir şeydi, üstelik yine de iki bacağı arasında bir dengesizlik vardı, fakat

en azından artık koltuk değneğini tamamen bir kenara koyabilirdi. Bir hafta sonunda imam, İsa'nın ruhunun özünü anladığına ve bu delikanlıya yardım etmesi gerektiğine karar vermişti. İsa'nın Çivili Mahallesinde görünmesiyle imamın Allahın izniyle her derdin devası bulunacağına dair inancı iyice kuvvetlenmişti. Zira yangından sonra bir kısmı harabeye dönen mezarlıkta çalışacak biri henüz bulunamamış, imamdan gözünü, kulağını açık tutması istenmişti.

İsa'nın İstanbul'a geldikten sonra hem bir iş hem de kalacak bir yer sahibi olması on günü geçmedi. İnsanı hiç olmadık anda esip de serinleten poyraz rüzgârı gibi, İsa'nın da şansı hep kuzeydoğudan esiyordu. Onun mektup yazıp hayatındaki bu değişikliği haber vermek isteyeceği kimse yoktu. Böylece Işıklar köyünü, fabrikayı ve hayatında zaten olmayan herkesi geride bırakıp boğaz manzaralı kulübesine yerleşti ve ertesi günü çalışmaya başladı. Önceleri imam haftada bir kez ziyaret ediyor, çalışmasını takip ediyordu. İki ay sonra, işlerin yolunda gittiğinden, İsa'nın kendini mahcup çıkarmayacağından emin olduğunda ziyaretlerini kesmiş, İsa'ya kendini camide ziyaret etmesini söylemişti. Ne de olsa yaşlı bir adamdı kendisi, mahalle ile mezarlık arasındaki mesafeyi yürümesi kolay değildi. İsa'nın hayatı neredeyse masallardaki kadar güzeldi. Küçük kulübesi, azıcık aşı dertsiz başı ve boğaz manzarası.

***

İsa pazartesinin sükunetinden faydalanıp, mezarlığın ilerisinde bulunan tepeye giden yolda bütün heybetiyle duran ceviz ağacına gitti. Önce ağacın sol tarafını elleriyle kazıp küçük kazmasını çıkardı, sonra da ağacın sağ tarafına gidip, kazmasıyla daha derin olan bir çukuru kazıp içinden

düzgünce katlanmış bir naylon torbayı. Bu torbanın içinde hem bir miktar para hem de bir banka hesap cüzdanı vardı. Torbayı gömleğinin içine yerleştirdikten sonra çukuru kapatıp üzerine biraz önce üzerinden aldığı küçük taşı koydu. Sonra da kazmayı ağacın sol tarafındaki çukura gömerek, onun da üzerine başka bir taş yerleştirdi. Kulübesine gidip iki pantolonundan ve iki gömleğinden temiz olanlarını ve yegâne ceketini de üstüne giydikten sonra Çivili'ye doğru yürümeye başladı. Çivili'ye gelen belediye otobüsünün mahallenin en kıyısında, mezara bakan tarafında durup yolcu indirip bindirmesi çok işine geliyordu. İsa böylece aşağı giden birileri olmadıkça mahalleden kimseye görünmeden şehre inebiliyordu. Her ne kadar mahalleli hayatının tüm günlerini mezarlıkta geçirmesini beklemese, şehre inmesini normal karşılayacak olsa bile, İsa mümkün olduğunca diğer insanlara dokunmadan yaşamaya çalışıyordu.

Köyde, insanların ayaklarının dibinde oturduğu yıllardan çok iyi biliyordu: Dedikodu çarkı denen şey gece gündüz, kadın erkek bilmezdi, herkesin herkes hakkında diyecek bir şeyi vardı. Her seferinde Beylerbeyi'ne iner inmez öncelikle bankaya gidip paralarını hesabına yatırır, banka görevlilerini gide gele tanımış olsa bile asla sohbete girmez, kelimeleri merhaba, iyi günlerden öteye taşımazdı. Banka cüzdanını ceketinin iç cebine koyup soluğu deniz kenarındaki kahvelerden birinde alırdı.

İsa'ya bir banka hesabı açabileceğini ilk kez Hamit söylemişti. Hangi mahallede hangi bankaya gidebileceğini anlattıktan sonra bankanın güvenilirliği üzerine uzun bir konuşma yapmıştı. İsa ilk kez Beylerbeyi'ne inip de bankanın kapısından içeri girdiğinde kalbi küt küt atmış, sıra ona gelene kadar ecel terleri dökmüş, hesap açıldıktan ve eline

bir hesap cüzdanı tutuşturulduktan sonra gururlanmıştı. Üzerinde başarının verdiği rahatlıkla bir çay sigara içmiş, daha sonra da bunu bir geleneğe dönüştürmüştü. İsa'nın en önemli özelliklerinden biri hayatı yadırgamamasıydı. Hayat önüne ne çıkarırsa onu yaşıyor, gördüklerini, duyduklarını adeta sünger gibi emiyor ve yenilerine açık, bekliyordu. Arsız da değildi ama. Hiçbir zaman daha fazlasını talep etmiyor, hayal kurmuyor, bu yüzden de hayal kırıklığına uğramıyordu. Hayatı ona geldiği şekliyle kabul ediyordu. İyisiyle kötüsüyle. Bu yüzden de Beylerbeyi'nin asaletini yaşadıktan sonra itirazsız otobüsüne biniyor, ait olduğu mahalleye geri dönebiliyordu.

İsa o pazartesi de bankada işlerini hallettikten ve deniz kenarında çay eşliğinde sigarasını tüttürdükten sonra tekrar belediye otobüsüne binip Çivili'ye döndü. Pantolon ve gömleklerinin kirli olanlarını giydikten sonra mezarlığın yukarısındaki ceviz ağacına gidip hesap cüzdanını gömdü.

10

Hamit'in içinde tam olarak neye yoracağını, nereye yerleştireceğini bilemediği bir huzursuzluk vardı. Genelde hiçbir işten sonra yaşamadığı bir huzursuzluk. Uzun yıllardır yaptığı en temiz işti bu, kazandığı en temiz para. Belki de onu rahatsız eden buydu. O gece yükselen adrenalini normale düştükten sonra heyecan da yerini tedirginliğe bırakmıştı. Her işin tam ortasında olmaya alışkındı, baştan sona karar veren kişi olmaya. Aynı zamanda yalnızlığa da. Çok uzun zaman önce yolunu diğerlerinden, muhtemel ortaklardan ayırmıştı.

Hissettiği huzursuzluğun vicdan azabıyla ilgisi olup olmadığını anlamak için kendini yokladı. Camiadaki herkes bir yaştan sonra adam öldürmenin zorlaştığını, her nedense insanların daha bir yufka yürekli olduğunu bilirdi. Hamit'in tek avantajı hiçbir zaman evlenmemiş, çoluk çocuğa karışmamış olmasıydı. Torun torbaya karışmamayı da garantilemişti böylece. Özellikle torun sahibi olanların kuvvetlerinden kuvvet kaybettikleri bir gerçekti. Erkeklerin bir yaştan sonra erkekliklerini kaybetmeleri gibi. Hamit hiçbir zaman ya benim karımın, çocuğumun, torunumun başına gelse diye düşünmemiş, bunun verdiği vurdumduymazlıkla en akıl almaz işkenceleri etmiş, zaman zaman öldürdüğü kişinin kim olduğunu bile sormaya gerek duymamıştı. O yüzden şimdi içinde duyduğu bu sıkıntının neye alamet olduğunu tam olarak kestiremiyordu. Yaşının getirdiği bir zayıflık mı, yoksa düşünmek bile istemediği korkunç bir içgüdü mü?

Bu Fuat denen çocuk ne kadar güvenilirdi sonuç itibariyle? Lütfü tereddütsüz yardıma gitmişti ama o da biraz tufaya düşmüştü aslında. Esasen Hamit'i kaygılandıracak bir durum

yoktu. Fuat'ı görmemişti bile. Bu işin içinde olduğunu kanıtlayacak Lütfü'den başka kimse yoktu, ki zaten o da öldür Allah ağzını açmazdı. Lütfü ertesi günü aynen dediği gibi nakit para getirmişti ama aslında işin o kısmının bir önemi yoktu. Hamit, Lütfü'nün Fuat'tan kendisine verdiğinden çok daha fazla para aldığını tahmin ediyordu. Hamit'e parayı verirken bir türlü yüzüne bakamamıştı. Sahte bir öksürük krizine tutulmuştu; daha fazla konuşmak, daha fazla yalan söylemek zorunda kalmasın diye. Kerata kendi kendine iş çevirip para kazanmıştı. Olacaktı o kadar. Lütfü'yü arayıp çocuğu aratıp aratmamak gerektiğini düşündü bir müddet. Bir kontrol etmek iyi olabilir diye geçiriyordu aklından. Fikir gözüne düşündüğü anda kötü göründü. İş bitmiş gitmişti, peşine düşmemek, kapanmış kapıları aralamamak lazımdı. Okan'ın yakınları polise haber vermiş olsa bile, bir halt bulamazlardı.

Hamit kendi kendine gülerek, "Ara ki bulasın" dedi. Kimin aklına gelirdi, Çivili Mezarlığına gidip de, bilmem kimin mezarını açıp da Okan'ı orada bulmak. Haa, tüy kıl bakacak olsalar, ondan da varacakları bir sonuç yoktu. Okan'ın evine kim bilir kimler girip çıkmıştı. Hamit içeride kaldığı on beş-yirmi dakika içerisinde eve güzel bir göz gezdirmiş, evin şeklinden şemalinden, gecenin bir yarısında Fuat'ın orada olmasından, içki koleksiyonundan tut da video koleksiyonuna her türlü detaydan Okan'ın nasıl biri olduğunu anlamıştı. Oğlanın ailesi muhtemelen konuyu deşmek bile istemeyeceklerdi. Hamit'in tecrübesi ona her şeyin yolunda olduğunu tekrar tekrar gösteriyor olsa bile içindeki sıkıntıdan bir türlü kurtulamıyordu.

***

Dayısıyla eşzamanlı olarak Lütfü'nün de içinde tuhaf bir sıkıntı vardı. Telefon kulübesinde buluştuklarında Fuat gözüne sakin görünmüştü görünmesine ama aynı zamanda onu rahatsız eden bir yanı da vardı. Parayı verip yanından uzaklaştıktan sonra arkasından bir müddet seyretmişti çocuğu. Çok fark edilir şekilde olmasa da sürekli sağını solunu kontrol ediyordu. Takip edilebileceğini düşünür gibi. Lütfü, Fuat'ı arayıp her şeyin yolunda gittiğini söylemeliydi. Belli ki içini rahatlatmak gerekecekti.

Telefonu çevirdiğinde, Fuat annesinin bıraktığı mesajı yeni dinlemişti ve mesajda pek bir şey söylenmediğinden Sevim Hanımın İstanbul'a hareket edeceğinden habersizdi. Telefonun ekranında bu sefer de "Lütfü" yazdığını görünce iyice paniğe kapıldı. En iyisi hangisi olur, cevap vermek mi vermemek mi? Ya polisin bir oyunuysa? Lütfü'ye hiçbir şey yokmuş gibi aratıyorlarsa da nerede olduğunu öğrenmeye çalışıyorlarsa? Belki de cevap vermek en iyisiydi; böylece bu kâbus sona erebilirdi. Belki de polis kâğıdı mağıdı bulmamış, Lütfü'yü de yakalamamıştı. Belki Lütfü her şey yolunda gidiyor mu diye sormak için arıyordu. Belki de bu telefona cevap vererek hayatı yeniden eskisine dönebilecek, rahat bir nefes alabilecekti. Fakat yine sorun gelip yüzde elli yüzde elliye dayandığında Fuat evvel ezel içinde peydahlanmış olan basiretsizliğinin cezasını çekiyordu. Sırf içini rahatlatma ihtimali olduğu için bu riski alması aptallık olurdu. Sonunda telefon sustuğunda Fuat bir müddet mesaj bırakılacak mı diye bekledi. Hayır, mesaj yoktu. Bundan bir anlam çıkarmaya çalışsa da mümkün değildi. Mesaj bırakmış olsa mı daha iyiydi, bırakmamış olması mı? Bir daha ararsa ne yapacaktı peki? Telefonu asla açmamalıydı. Hatta belki bir müddet telefonunu kapalı tutmalıydı. Olay araştırılıyorsa,

polisin Lütfü'yü okula getirip Fuat'ı buldurmaya çalışacağını düşünerek okula bir müddet daha gitmemeye karar verdi. Finallere kadar bekleyip işi sağlama almak daha mantıklı geliyordu.

Her ne kadar bütün gün ağır düşünceler yüzünden ve kusmaktan yorgun düşmüş olsa da sabahki planını uygulamaya karar verdi. Kalkıp duşa girdi. Su yüzüne çarptığı anda aynı akşama geri döndü. Sanki henüz Okan'ın evinden gelmiş, üzerindekileri makineye attıktan sonra duşa girmiş gibiydi. Suyla beraber aynı hisler de vücudundan aşağı süzüldü. Korkunç bir pişmanlık, kendine gelme ve korku. Hayatında yaşadığı daha önceki korkuların bunun yanında ne kadar hafif kaldığını fark ediyordu. Keşke hayatının sonuna kadar her gece karanlıktan korksaydı, her gün annesini kaybetmekten, dünyanın bütün hastalıklarından ya da trafik kazası geçirmekten korksaydı. Bu korku ise daha önce bildiklerinden çok farklıydı. İnsanın vücudunu kemiren, uykuya dalsa bile unutulmayan cinsinden. Hiçbir zaman yakalanmayacak olsa bile yakalanma ihtimaliyle ne kadar yaşayabilirdi? Bütün duyguların üzerine hücum ettiği bu andan kurtulmak için kendini duştan dışarı atıp havlusuna sarındı. Çıplakken bütün insanların yaşadıkları zayıflığı yaşıyordu anlaşılan. O incinebilirliği... Çıplakken kavga edemeyen çiftler gibi o da kendisiyle tartışacak güce sahip değildi. Bir türlü kendini savunamıyordu. Alelacele giyindikten sonra dışarı çıktı tekrar. O gece izlediği rotayı takip ederek aynı barın yolunu tuttu. Barın girişinde bekleyen iri yarı adama göz ucuyla bakıp geçmeyi planlarken adam "Kimlik görebilir miyim" diye sorduğunda başından aşağı kaynar sular döküldüğünü hissetti. Ter bir anda koltuk altlarını, her zamanki gibi alnını ve gözlüğünün iki camını birleştiren kemerin tam altını kap-

lamıştı. Oysa o gece kimse kimlik görmek istememişti. Normal bir durum değil bu diye düşünüyordu. Benim on sekiz yaşından küçük olmadığım belli değil mi yani? Bu işte bir iş var. İçeride bir grup polisin kendini bekleme ihtimali neydi? Neden olmasın? Fevri hareket etmek istemiyordu, ellerini montunun üzerinde gezdirip suratını buruşturdu. "Aaaa, hay Allah ya, cüzdanı unutmuşum zaten, neyse artık sonra" diye mırıldanarak uzaklaştı kapıdan. Adam arkasından bakmaya devam ediyor muydu acaba? Ya da arkasından gelen başka biri var mıydı? Dönüp bakmaya cesareti yoktu; adımlarını hızlandırıp karşısına çıkan ilk ara sokağa girdi. Bir müddet daha hızlı adımlarla ilerledikten sonra yavaşlayıp arkasına kulak kabarttı; takip eden bir ses yoktu. Biraz daha ileride soldaki bakkala girerken başını hafifçe sola çevirerek gelen kimse var mı kontrol etti, görünürde her şey normaldi.

Bir sigara alıp dışarı çıktı, sigarayla arası olduğundan değil, alacağı sakızın yakalanması halinde durumu iyice anlamsız yapacağını içten içe ölçüp biçtiğinden. Bakkal kapısının önünde paketi açıp içinden bir tane çıkarırken yola bakmaya devam ediyordu; takip edilmediğinden emin olduğunda içi rahat yürümeye başladı. Eve gitmek istemiyordu. Evin içinde kendini kapana kıstırılmış, bir daha dışarı çıkamayacakmış gibi hissediyordu çünkü. Bir yandan da o balkonun en kıyısına gidip aşağı sarkmak isteyen çocuk sürekli ruhunda bir yerleri dürtüyor, arkasından itiyordu. Biraz daha yürüdükten sonra bir başka plan zihnini kurcalamaya başladı. Okan'ın oturduğu mahalleye gidip etrafa bakabilir, belki bir bakkala girip öylesine muhabbet açabilir, bir şeyler öğrenebilirdi. Fakat bu sefer de polis mahalleliye Fuat'ın fotoğraflarını dağıttıysa yakalanması iş değildi. Gerçekten o mahalleye gidip gitmeyeceğine emin olmadan yürümeye

devam etti. Beşiktaş'a gidip oradan da Ortaköy'e inmeyi düşünüyordu.

Gümüşsuyu'nda yolun sol tarafında yan yana dizili otobüs şirketlerinin yanından geçerken aklına İstanbul'dan kaçıp gitmek gelmiyor değildi. Ankara'ya gidebilirdi ya da Antalya'ya, kuzeninin yanına, ama eğer fotoğrafı otobüs şirketlerine de dağıtıldıysa otobüsten indiği anda polisler kelepçeyi takıp götürebilirdi. Şu anda fazla dikkat çekmemeyi başarırsa en çok İstanbul'da güvende olacağına karar verdi. Belki gözlüklerini çıkarabilir, hafif bir kambur edinebilir, bir sakalla çehresini değiştirebilirdi. Gözlüklerini çıkarıp montunun cebine koydu, fakat çok geçmeden karanlıkta renklerin, gölgelerin iyice birbirine girdiğini fark ederek gerisingeriye taktı. "Gündüzleri çıkarırım daha iyi" dedi. Lens alacak olsa bir doktora gitmesi gerekecekti. Polisler gözlüklerini çıkarmak isteyeceğini düşünüp tüm göz doktorlarına fotoğrafını dağıtmış olabilirlerdi. Fuat tüm bu ayrıntıları düşünerek kendini duvarsız bir hücreye hapsederken, bir yandan da bu kadar detaylı düşünebiliyor olmaktan gurur duyuyordu. Bir yandan her anında bir sıkıntı yaşarken, bir yandan da zekâsının gitgide bilendiğini ve keskinleştiğini hissediyordu. Sürekli seyrettiği polisiye belgesellerden parçalar hatırlıyordu.

Yapılan araştırmalara göre, bir kere yakalanmaktan kurtulduktan sonra bir daha cinayet işlemezse katilin yakalanma ihtimali genelde çok düşük oluyordu. Neredeyse sesli söylediği bu düşünceyle beraber günlerdir ilk kez kendisinin de bir katil olduğunun farkına vardı. Şu dakikaya kadar hep yakalanma, hapse gitme fikirleri zihnini meşgul etmişti. İşlediği suçu sanki başkası üstüne atmış, kendisi sorumlu değilmiş gibi davranıyordu. Oysa Okan'ı o öldürmüştü. Üstelik garip

bir haz alarak. Sonlara doğru her ne kadar tamamen kendini kaybetmiş olsa da yaşadığı zevki hatırlıyordu. Başkasına anlatılamayacak, tarifi olmayan bir tatmin duygusu vardı birini öldürmekte. Kendini her zamankinden daha kuvvetli, daha yetkin hissetmişti. Başkasının kaderinin onun elinde olması fikri neredeyse cinsel bir zevk almasına neden olmuştu. Fuat duygularıyla yüzleşirken, bir yandan hızla başını iki yana sallayarak tüm bu hisleri reddediyordu. Hiçbir zaman içinde yaşattığını bilmediği kontrol isteğine tüm bedeniyle karşı koyuyordu. Bu duyguları yaşamamıştı, yaşamış olamazdı. Bu arada adımları iyice hızlanmış, nefesi kesilmişti. İç sesini Beşiktaş tribününden yükselen yüksek tezahüratlar bastırdı. Dört bir yandan parlayan spotlar stadı yukarıdan görebilen Fuat'ın gözlerini aldı. Birbirini hızla takip eden düşünceleri ışıklarla birleşince ani bir baş dönmesi bacaklarını titretti. Daha fazla yürüyemeyeceğini anlayıp, "Siyah! Beyaz! Siyah! Beyaz!" sesleri arasında olduğu yere yığıldı.

11

İsa gecenin karanlığında dışarıda, kulübesinin önünde oturuyordu. Sandalyenin iki arka bacağına yüklenmiş, ön iki bacak havada, sırtı duvara dayalı, gözleri yıldızlarda, kulağı radyonun ufak deliklerinden yayılan konuşmalarda. Kısık, ağır sesli bir kadının anlattığı hikâye bahar gecesinin serinliği kadar tüylerini ürpertiyordu.

"Genç kadın ağlamaklı giydi gelinliğini. Mahallenin yaşlı elleri etek uçlarını düzeltiyor, genç elleri özlemle, umutlarla duvağına sürünüyordu. Duvara yaslanmış aynaya yansıyan yanakları sürülen boyalardan al al, gözleri ağlamaktan kan çanağı, teni ise kireç gibi bembeyazdı. Allaha dua ediyordu içinden: 'Güzel Allahım, bir mucize ver, kurtar beni.' Dudaklarında dua, aynanın aksinden annesinin herkesin arasından kendine yaklaştığını gördü. Annesi omuzlarından tutup kendine çevirdi gelini. Ona hayat veren bu kadınla göz göze geldiklerinde yüzünde son kez, umutsuzca, bir acıma duygusu aradı. Annesi, dudakları kenetli, bir müddet baktıktan sonra, ellerini gelinin başının arkasına atıp duvağı kaldırdı ve aralarına düşen tülle ikisinin de bakışları buğulandı. Kızının önünden çekilip yolu açtı. Ağır adımlarla ilerledi gelin, çevresinde biriken kadınların dudaklarındaki mırıltılar eşliğinde. Duvağının arkasında odanın tüm renklerinden arınıyor, korkunç, dipsiz bir karanlığa yuvarlanıyordu. Önde kendisi, arkasında kadınlar, evin dışına çıktı. Tüm kasaba bu anı bekliyor, davul zurna eşliğinde yiyip içiyordu. Gelin babasının, kızının yanına gidip durmasıyla müzik durdu bir anda, tüm sesler kesildi. Ağarmış sakalları, başında takkesiyle birkaç metre ötede oturuyordu damat. Gözlerindeki şehvet adeta etrafında bir hare oluşturmuştu.

Baba elini cebine atıp kırmızı, kalın, uzun bir kurdele çıkardı. Aynı anda pes bir klarnetin kasvetli sesi yayıldı kasabaya. Akordu bozuk bir keman sesi eşlik etti. Gelin kollarını iki yana açıp hıçkırıklara boğulmamaya çalışarak bekledi. Baba bir elinde kurdele, kollarını kızının belinin çevresine sardı, öteki eliyle kurdelenin diğer ucunu tutup kollarını önde buluşturdu. Bir kez daha aynı hareketi yaparak ikinci kez doladı. Son kez önde buluşan elleri bir fiyonk yaptı. İkisi yan yana yürüyerek sandalyede oturan yaşlı adama yaklaştılar. Gelin adamın yanında kendisi için ayrılan sandalyeye oturdu. Bir anda klarnet ve kemana davul, zurna, ne varsa katıldı, tüm kasaba sözleşmiş gibi oynamaya, atılan çığlıklar arasında göbek atmaya başladı.

Saatler süren eğlencenin ardından müzik bir anda tekrar klarnet ve kemana düştüğünde, herkes anladı ki gitme vaktidir. Bir çift yaşlı göz yanında bir çift şehvetli göz önde, kasaba sakinleri arkada eve doğru yürüdüler. Gelin son kez bakıyormuş gibi dünyaya, döndürdü başını. Hâlâ duvağının arkasında, hâlâ buğulu, anne babasının gözlerinde son bir umut aradı, yoktu. Sonra başı önde kendine gösterilen kapıdan içeri girdi. Kalbinde tüm dünyanın hayal kırıklığı, bütün insanlığın utancı. Dışarıdaki kalabalık dağılırken, kapıdan birkaç adım ötede damat duvağını kaldırdı. Çatlak parmaklarını gelinin boynunda gezdirdi. Sol eliyle kurdeleyi çözdü, yavaş hareketlerle belinden sıyırıp kendi cebine koydu. Tam o dakikaydı, tahta kapıya üç kere vuruldu. Damat şaşkın dönüp kapıya baktı. 'Kim o!?' diye bağırdı. 'Gelini almaya geldik' dedi dışarıdan gelen ses. 'Gidin işinize be!' diye bağırdı damat. Ancak kapı üç kere daha vuruldu. Ardından aynı kelimeler: 'Gelini almaya geldik.' 'Elimden bir kaza çıkmadan gidin!' diye bağırdı damat.

Bu sefer evin içinde, kapının önünde üç adam belirdi. Siyahlar içinde, uzamış sakalları, nur yüzleri. Damat şaşkın geriledi bir iki adım. Gelinin vücudunu bir titreme sardı. Adamlardan ortada duran elini uzattı geline doğru:

'Gel kızım.'

'Neden?'

'Seni götürmeye geldik.'

'Nereye?'

'Diğer tarafa.'

'Ne için?'

'Bekleyenin var.'

Damadın korku dolu bakışları arasında daha fazlasını sorgulamadan ilerledi gelin. Yavaş yavaş. Kendisine uzatılan eli tuttu ve ortada duran adamın kolları arasına yığıldı. Adam dizlerini bükerek, sakin hareketlerle yere eğildi, gelini yere yatırdı ve üç adam aynen geldikleri gibi bir anda gittiler. Damat ahaliye haber verdiğinde genç kadın çoktan ölmüştü. Sebebini kasabalı hiçbir zaman bilemedi, damadın anlattığının dışında bir şeyden de şüphelenmedi. O zaman bu zamandır Tekirdağ'ın bu kasabasında hiçbir genç kadın istemediği adama verilmez."

Hikâyenin sonlarına doğru İsa uzaklardan gelen bir ses duydu. Bir davul sesi. Belki de Çivili'de bir düğün vardı, hikâyede olduğu gibi bir kızı istemediği bir adama veriyorlardı, kim bilir. Sandalyenin ön bacaklarını indirip oturduğu yerde kulağını havaya verdi. Sesler yolun aşağısında bulunan mahalle tarafından değil, bilakis tam tersi istikametten, mezarlığın öteki tarafından geliyordu. İsa daha önce çevresine parasını gömdüğü ağaçtan ileri gitmemişti. Çok mecbur olmadıkça ayağının müsaade ettiği uzaklıktan fazlasını merak etmiyordu. Ağaç neredeyse tam tepede kalıyor, biraz

ilerledikten sonra aşağı doğru bir eğim başlıyordu. O tarafta bir mahalle var mıydı yok muydu onu bile bilmiyordu, ama şimdi bu duyduğu sesler merakını uyandırmıştı.

Acaba orada bir eğlence mi vardı? Ayağa kalkıp yavaşça yürümeye başladı. Önce, açık havada seslerin yanıltıcı olduğunu bildiği için, mezarlığın çıkış kapısına doğru gidip aşağıda ışıkları görülen Çivili Mahallesine kulak verdi. Sesin oradan gelmediği kesindi. Hayat normal akışında devam ediyordu. Bu sefer tek kulağı hep biraz daha yukarıda mezarlığın içinden yürümeye başladı. Kulübesinin duvarının dibinde bulunan el fenerini alıp sesi takip etmeye başladı. Mezarlığın en ucuna ulaştığında düğünün bu tarafta bir yerde olduğuna emindi. İlerleyip ağacı geçti. Tepeye geldiğinde feneri aşağı tuttu, hiçbir şey görünmüyordu. Gecenin karanlığında ova kenarından geçen trendeki çocuğun o ovaları deniz zannetmesi gibi, İsa da bir an tereddüt etti, aşağıda bir göl olabilir miydi? Yavaş yavaş, temkinli, el feneri eşliğinde yürümeye başladı. Arada bir durup sesin sağdan mı soldan mı geldiğini kestirmeye çalışıyor, ona göre yönünü değiştirip yol alıyordu. İçinde hafif bir korku vardı, daha önce buralara doğru yürümemiş olmasına hayıflandı, fakat gitgide yaklaşan davul sesleri içindeki ürpertiyi yumuşatıyordu. Yakında bir yerlerde bir eğlence olmalıydı ve orada muhakkak birileri olacaktı. Ses iyice yaklaştığında feneri şöyle bir havada gezdirdi ve ışık bir duvara çarptı.

Karşısında büyük, dikdörtgen bir bina vardı. Feneri boydan boya gezdirip girişi aramaya koyuldu. Belli ki sesler içeriden geliyordu, fakat binanın sadece üst tarafında bulunan küçük pencerelerinden dışarı ışık sızmıyordu. Dev binanın öbür yanına geçtiğinde üzerine zincir ve kilit vurulmuş bir kapıyla karşılaştı. Uzun zamandır boş olmalıydı, zira tabelası

paslanmış, üzerindeki yazı okunmaz hale gelmişti. İsa feneri iyice tabelaya yaklaştırıp okumaya çalıştı. İlk harf "m" gibi görünüyordu. Yanındaki harf "g"ye benziyordu ama emin olamıyordu. Üçüncü harf "r" olmalıydı. Yoksa "k" miydi? Dördüncü harfin "g" olduğundan emindi. İkinci harfe geri dönüp dördüncüyle karşılaştırdı. O harf "g" olamazdı, başka bir şeydi. "O" dedi sevinçle. "Mo..." Dördüncü harf "g" olduğuna göre... İsa, Çarkıfelek Yarışmasındaki katılımcıların sevinciyle, "Morg!" diye haykırdı. Ürpertinin sevincin yerini alması uzun sürmedi. Terk edilmiş, uzun zamandır kullanılmayan bir morgdu bu. Biraz ilerisinde bulunan, kullanılmayan, yıkılmaya yüz tutmuş bir hastaneye aitti.

Kulaklarının uğultusu arasında davul sesi zannettiği sesi bir daha duydu. Başıyla feneri aynı anda kaldırıp hemen sağında, iki metre ötesinde duran direği gördü. Bayrak direği gibi bir şeydi ve ipindeki demir parçası direğe vurup duruyordu. İsa kısa bacağının müsaade ettiği ölçüde hızlı adımlarla uzaklaşmaya çalıştı binadan. Geldiği taraftan değil, diğer taraftan binanın arkasına geçti, önünde fenerin ışığı, dudaklarında üç kuluvallah bir elham yürümeye başladı. Fakat kaderin çarkına girdin mi çıkmak o kadar da kolay değildi elbet. O akşam o radyo programında anlatılan mistik öykü, İsa'nın anlatılanlardan etkilenerek yıllardır rüzgârda direğe çarpan demir sesini duyup davul zannetmesi, ilk kez parasını gömdüğü ağacı bir gece yarısı geçip tepenin öteki tarafına inmesi, morgu bulması, korkudan geldiği yoldan biraz saparak yürümesi ve İstanbul'un unutulmuş köşelerinden biriyle karşılaşması onun kaderindeydi.

İsa fenerin ışığı yerden yarım metre yükselen dikdörtgen bir taş parçasına düştüğünde durakladı. Bir iki adım geri atıp fenerini sağa sola oynattığında aynı taşlardan en az on

beş-yirmi tane olduğunu gördü. Bunlar mezar taşından farksızdı, fakat çevrede bulunduğu yerin bir mezarlık olduğunu gösterecek hiçbir işaret yoktu. İsa taşlardan ilk gördüğüne yaklaşarak feneri üzerine tuttu. Üzerinde hiçbir yazı yoktu. Ne bir isim, ne bir tarih. Daha önceden varmış ve silinmiş gibi de görünmüyordu. Düpedüz yazısız bir taştı. Merakla diğerlerine gitti. Hepsi birbirinin aynıydı. İçini bir korku sardı. Her gün mezar taşlarını görmek başka bir şeydi, gecenin karanlığında boş mezar taşlarıyla karşılaşmak başka bir şey.

Son yarım saat içinde gördüklerinin hayal mi gerçek mi olduğunu anlamadan adımlarını iyice hızlandırmaya çalıştı. Bir an evvel kendi hayat sınırlarının içine dönmek, bu gece gördüklerinden ağır bir uykuya dalarak kurtulmak istiyordu. Ağaca ulaştığında derin bir nefes aldı. İmama gördüğü yerin ne olduğunu sormalı mıydı, yoksa tamamen unutmalı mı? Belki de gündüz gözüyle bir kez daha görmek gerek diye düşündü. Ne de olsa hayat hiçbir zaman güneş ışıkları altında o kadar korkutucu ve umutsuz değildi.

Tepeden aşağıya inip morgu bulması, boş taşlı mezarlığa rastlaması ve geri dönmesi sadece bir buçuk saat almıştı, fakat bu süre İsa'ya bir ömür gibi gelmiş, onu yorgun düşürmüştü. Kulübesine girdiğinde üzerini değiştirmeye mecali olmadan, olduğu gibi yatağına uzandı. Birkaç dakika sonra uykunun kollarındaydı. İsa'nın farklı gerçekliklere sahip ayrı dünyaları ancak uyurken bir araya geliyor, bedeniyle birlikte ruhunun dinlenmesine yardım ediyordu. İsa saatler süren kesintisiz ve rüyasız bir uykudan ancak sabah olup güneşin ilk ışıkları odasına dolduğunda uyandı. Gözünü ilk açtığı anda, daha yatağında doğrulmaya fırsat bulamadan dün gece gördükleri zihnini doldurdu. Fakat daha önce de düşündüğü gibi gün ışığında hayatın bütün gerçeklikleri bir başkaydı.

O gün her ne kadar aynı yeri bir de gündüz gözüyle gidip görmek için sabırsızlanıyor olsa da yapılacak işleri vardı. Bir cenaze gelecekti bugün, onun yerinin hazırlanması gerekecekti. Bir iki lokma atıştırdıktan sonra dışarı çıktı. Kazması küreğiyle çukur açmaya giderken, ileride bir mezar başında duran sırtı dönük adamı tanıması zor olmadı. Hamit arada bir sabahın erken saatlerinde, çoğu zaman gün ağarır ağarmaz mezarlığa geliyor, Semiye Erekul'un başında dua ediyordu. İsa'nın anlamadığı olaylardan biri olarak kalmıştı bu. Hamit'in kadını öldürüp öldürmediğinden emin değildi, ama öldürmemiş olsa neden buraya getirmek zorunda kalsındı? Hâlâ acı çektiği belliydi. Bir kıskançlık krizine kapılıp mı öldürmüştü, yoksa kadını öldürmek kendisine verilen işlerden biriydi de, öldürmeden önce ona âşık mı olmuştu?

Böyle günlerde Hamit, İsa'yla konuşmaz, herhangi bir ziyaretçiymiş gibi sessizce çekip giderdi. İsa da bu zamanlarda tanıdığı bir insanı tanımıyormuş gibi yapmanın ne kadar kolay olduğuna şaşırırdı. İsterse bugün tanıdığını yarın tanımaz, hayatından kimi isterse silebilirdi. Yıllar önce onun için çok önemli olan Sema Hoca hayatından silinip gitmişti örneğin. Zihninde bir yerlerde o günlere ait hatıra kırıntıları kalmış olsa bile, daha ne kadar sahip çıkabileceğini, kaç yıl hatırlayabileceğini bilmiyordu. Belki gün gelecek hiçbir şey hatırlamayacak, öyle birinin varlığını hiçbir zaman bilmemiş olacaktı. Hamit'i bugün tanımıyor gibi yapabiliyorsa, gün gelip de hayatından çıktığında hatırasına ne kadar sahip çıkabilecekti? Hamit'in bu ziyaretlerini az çok anlıyordu bu yüzden. Elinden kayıp giden bir sevginin anısına tutunmaya çalışıyordu, fakat bir gün gelecek ziyaretler azalacak ve sonunda bitecekti. İsa bu mezarlıkta başka hiçbir şey değilse bir tek şey öğrenmişti: unutmanın ne kadar kolay olduğunu.

12

Fuat suratında patlayan bir sesle kendine geldi. Gözlerini açtığında yaşlıca bir adamın yüzüyle karşılaştı. Bu adam son beş dakikadır ellerini hızla birbirine vurarak Fuat'ı uyandırmaya çalışıyordu. Fuat'ın yığıldığı yerin yanından taksiyle geçerken görmüş, taksiciden durmasını istemiş, taksicinin "Uyuşturucu müptelasıdır, bi şeydir şimdi bey amca, bırak gitsin" itirazlarına rağmen arabadan inip eskiden kalan deneyimini göstererek genç delikanlıyı ayıltmıştı. Bu arada ambulansa çoktan haber verilmişti ve uzaklarda bir yerlerden duyulan sireninden yaklaşmakta olduğu anlaşılıyordu. Fuat anlamaz gözlerle karşısındaki yüze baktı. Nerede olduğunu çıkarabilmek için kendini zorlarken yine stattan tezahürat sesleri yükseldi. Ne kadar zamandır buradaydı, ne olmuştu, bu adam kimdi ve en önemlisi kimseye haber vermişler miydi? Yaşlı adam sakin bir sesle, "Korkulacak bir şey yok delikanlı, bayıldın herhalde, ambulansa haber verdik, yolda" dediğinde Fuat'ın bir anda gözbebekleri büyüdü. Kekeleyerek, "Ambulansa gerek yok" dedi.

"Ben de mühim bir şey olduğunu zannetmiyorum ama gene de bir hastaneye gitsen iyi olur."

"Hayır hayır, hastaneye gitmeye gerek yok. Bir şeyim yok benim, öyle bir anda yorgunluktan..."

"Öyledir muhakkak ama çağırdık zaten ambulansı, hazır gelmişken bir git hastaneye, bir baksınlar, ne olur ne olmaz. Senin yaşında bir adamın bayılması çok da normal değil."

Fuat'ın sabrı taşıyordu. Adamın gereksiz ısrarı sinirlerini bozmaya başlamıştı. Ona neydi? Hasta değildi, bütün hayat hikâyesini mi anlatacaktı yani şimdi bu adamı ikna edebilmek için? Yerinde hafifçe doğruldu. Karşısındaki adamın

gözlerindeki evhamlı bakış bir anda tüm boyun damarlarının gerilmesine neden oldu. Tam kalkıp gidecekken ambulans yolun kenarında bitti. İçinden inen ekip kapıları açıp bir sedyeyle Fuat'a yaklaştı. "Açılalım lütfen" diyordu bir ses. Fuat'ın genzinden sinirli bir hırıltı geldi, gülmeyle karışık. Neydi bu, Amerikan filmi miydi? Yani koca ambulans hakikaten Fuat bayıldı diye böyle sedyesiyle falan gelmiş olabilir miydi? Kendine yaklaşan sağlık ekibine mümkün olabildiğince sakin bir şekilde bir şeyi olmadığını anlatmaya çalıştı.

"Bir tansiyonunuzu alalım."

Fuat kendini ne kadar kontrol etmeye çalışıyor olsa da sesi dişlerinin arasından çıkıyordu.

"Tansiyonum normal benim. Öyle bir an bir yorgunluk geldi."

"Bakalım biz gene de."

"Kardeşim işiniz yok mu sizin? Rahat bırakın ya adamı! Yok dediysek, yok bir şeyimiz! Yorgundum diyorum. Anasını sattığımın memleketinde bayılamayacak mıyız lan? Başka zaman olsa, ölüyorum desen ambulans bulamazsın, yardım edecek adam bulamazsın, şu hale bak ya! Amca bakma sen de öyle aptallaşmış gibi. Sana ne ya, devam etsene yoluna, bak kendi işine!"

Fuat konuştukça sesi yükseliyor, her yeni cümlesi birkaç ünlemle sonlanıyordu. Kendini ne kadar durdurmaya çalışsa da duramayacağı bir noktaya gelmişti. Şu andan itibaren memleketin tüm sağlık sorunlarına değinebilir, hastanelerin berbatlığından, kuyruklardan bahsedebilir, doktorlara küfredebilir, hatta sonunda *Nutuk*'u bile okuyabilirdi. Yaşlı amca, taksici, ambulans ekibinin dışında ufak bir grup toplanmıştı şimdi çevresine ve bu genç adamın isyanını nereye kadar götüreceğini merakla bekliyorlardı. İzleyecilerin yarısı,

"Hakikaten bırakın çocuğu kendi haline" diye arka çıkarken, diğer yarısı onu terbiyesizlikle suçluyor, "Dünya ne hale geldi" diyor, "Yardım da etmeyeceksin bu çağda artık insanlara" diye serzenişte bulunuyorlardı. Çevreden gelen bu mırıltılar Fuat'ın vücudunda kontrol dışı bir düğme bulmuş, ona basıyordu sanki. Konuşmasını gitgide uzatıyordu. Yaşlı amca ağzı açık, bir iki adım gerilemiş, olayı şaşkınlık içerisinde seyrederken, ambulans ekibi çoktan oradaki varlık sebebini unutmuş, Fuat'la ağız dalaşına girmişti. Ne hali varsa görsündü ibne. Tansiyonu isterse bundan sonra tavana vursundu, ambulansa koyup da hastaneye götüren adiydi. Fuat şaşkın bir insan güruhunu arkasında bırakarak geldiği yoldan geri yürümeye başladı. Buralara kadar Ortaköy'e inmek için geldiğini unutmuş, eve geri dönüyordu. Sakinleşebilmesi, nefesinin kendine gelmesi, hızlanan kanının durulması için iki yüz metre kadar hızlı adımlarla yürümesi gerekti. Tekrar normale döndüğünde kendine kızdı. Gereksiz bir patlamaydı biraz önceki. Göya dikkat çekmeyecekti. Eliyle kafasına vurarak, "Dikkat çekme!" diye takrarladı. Bu gecelik bu kadar gürültü patırtı yeter diye düşünerek, eve dönmeye karar verdi.

Başarısız bir Ortaköy operasyonunun ardından televizyonun karşısında saatlerce ne seyrettiğini bilmeden yattı. Hiçbir şeye dikkatini toplayamıyor, cümleler bir türlü beyninde ulaşması gereken noktalara gidip bir anlama bürünemiyorlardı. Çok geçmeden, hayatı boyunca zaman zaman aklına gelecek ve her geldiğinde de kendini kötü hissetmesine neden olacak bir rüyaya daldı.

Bir partiye gitmişti. Sınıfındaki kızlardan birinin yaş günüydü, ama kız kuzeni gibi görünüyordu. Karanlık bir barda kutluyorlardı. Herkes dans ediyordu; ses yüksek olduğu

için Fuat kızla bağırarak konuşuyordu. Sonra birden kızı öpmek istedi, ama o anda üst dişlerinden birinin sallandığını hissetti. Tuvalete gidip aynaya baktığında, dişinin aynen yedi-sekiz yaşında olduğu gibi sallandığını gördü. İşaret ve başparmağını kullanarak ileri geri itmeye başlayınca bir müddet sonra diş eline düştü. Partiye geri döndü. Dişini cebine koymuştu; kızı gene öpmek istediğinde bu sefer üst ön dişlerinden bir tanesi yerinden çıkıverdi. Sonra yavaş yavaş diğerleri. Fuat çıkan her bir dişi yerine geri takmaya çalışıyordu. Sonunda avucu tamamen dolunca tekrar tuvalete girdi. Hepsine tek tek bakıyor, hangisi nereye uyuyorsa yerine oturtmaya çalışıyordu, fakat dişler yerinde durmuyor, yine düşüyordu. Sonunda hepsini toplayıp cebine doldurdu. Dilini diş etlerinde gezdirip neredeyse yüzde yüz gerçekmiş gibi dişsiz olmanın nasıl bir şey olduğunu hissetti. Partiye geri döndüğünde hâlâ kızı öpmek istiyordu. Fakat kız diğer arkadaşlarıyla dans etmeye başlamıştı. Fuat yanındakilerden birine dişlerinin döküldüğünü anlatmaya çalıştı, bu sefer de anlattığı kişi eczaneye gidip yeni diş almasını söyledi. Fuat dışarı çıktı, eczane aramaya başladı. Açık bir tane bulduğunda içeri girip diş var mı diye sordu; eczacı adam, "Şurada" diye bir yer gösterdi. Fuat bir takım diş alıp parayı ödedi, dişleri taktı, partiye geri döndü; yeni dişleri eskilerinden daha güzeldi ama biraz sıkıyordu.

Tam kızı öpecekken, rüyanın sonuna gelemeden kapı sesiyle uyandı. Koltukta doğrulduğunda gece bıraktığı yerde kalmamış, sabah olmuştu. Televizyon hâlâ açıktı, dün akşam en son bıraktığı kanalda eski bir kovboy filmi vardı. Clint Eastwood şapkasının altından kısık gözlerle bakıyor, ellerini iki cebinin yanında her an silahını çekecekmiş gibi oynatı-

yordu. Fuat ellerini çenesine götürdü, diş etleri sızlıyordu. Rüyayı da o yüzden görmüş olmalıydı; küçüklüğünden beri ne zaman sıkılacak olsa uykusunda dişlerini sıkardı. Ancak kapı tekrar çaldığında zil sesinin o kâbusa ait olmadığını anladı. Fuat tereddüt ederek, ayaklarının ucunda kapıya yaklaştı. Acaba televizyon sesi dışarıdan duyuluyor muydu? Elleri belinde kararsız beklerken dışarıdan annesinin sesi geldi: "Fuat?" Şaşkın, kapıya gidip delikten baktı. Gerçekten de annesiydi. Kapıyı açtı.

"Anne? Ne işin var senin burada?"

"E, merak ettim oğlum. Evhamlandım. Telefonuna da cevap vermiyorsun. Uyuyor muydun sen?"

"Haaa, evet."

"İyi misin sen bakayım? Okula gitmiyor musun? Ders yok mu bu sabah?"

Fuat hangi soruya önce cevap vereceğini bilemiyordu.

"Yok bu sabah okul. Zaten şimdi bu dönem pek gitmeme gerek yok artık. Finallere hazırlanacağım, sonra işte zaten finaller."

Karşılıklı alışverişi süren bu ilk cümleler esnasında Sevim Hanım elindeki çantayı salonun ortasına bırakmış, etrafına bakıyordu. Evin içine felaket pis bir koku sinmişti; havasızlıktandır diye düşündü, fakat bunun yanı sıra ne olduğunu anlayamadığı bir koku daha vardı. Bir şeyden çok, bir duyguya ait gibiydi. Fuat her zaman annesinin kokuya olan duyarlılığından nefret etmiş, bu yeteneğinden çekinmişti. Şimdi de Sevim Hanım, burnu belli belirsiz havada, etrafını koklarken, Fuat annesinin tüm olup biteni bir anda anlayacağından korkuyordu. Böyle bir ihtimalin her ne kadar imkânsız ve aptalca olduğunu düşünse bile... Sevim Hanım gözlerini odadan Fuat'a çevirdi. Dikkatle bakıyordu yüzüne.

Fuat, ani bir refleksle, çenesinin iki yanından diş etlerine bastırdığı parmaklarını yüzünden çekti.

"Ne oldu, dişin mi ağrıyor?"

"Yok, biraz sıkmışım galiba gece."

"Finallerin stresindendir. Salonun hali ne böyle Fuat? İnsansın oğlum sen. Böyle yaşanır mı? Odan da mı böyle? Aç bakalım şu camları, biraz hava girsin içeri. Bu kim? Clint Eastwood mu? Sabah sabah. Hayırdır oğlum. Ben anladım ama telefonda; sen iyi değilsin. Var bir şey de, dur bakalım, çıkar elbet. Bir kahvaltı edelim önce. Midem kazındı. Otobüste bir topkek verdiler. Hey Allahım yarabbim, sabah sabah tatlı yenir mi hiç? İnsan bir kurabiye, bir sandviç verir. Ben de aceleyle bindim, akıl edemedim bir şey hazırlamayı."

Sevim Hanım mutfağa gidip oranın halini görünce bir iç geçirdi. Erkek çocuğu işte, ne yapsın? Ankara'ya yatay geçiş yapsa olmaaaaaaaz. Üzerinden pardösüsünü çıkarmadan bulaşıkları yıkamaya başlayıp Fuat'a seslendi: "Git bari bir ekmek bir şey al. Var mı peynir falan? Hadi evladım." Fuat elleri başında, salonda koltuğa oturmuş, kafasını toplamaya çalışıyordu. Bir bu eksikti. Annesine dışarı çıkmak istemediğini, daha doğrusu gündüzleri fazla çıkmaması gerektiğini nasıl anlatacaktı? Hasta olduğu yalanı için çok geçti. Sabahın köründe gafil avlanmıştı. Yalan dediğin şey birkaç günlük ön hazırlık isterdi. Bakkala gitmek yerine aramak için telefonun ahizesini kaldırdığında Sevim Hanım kolları sıyrılmış, elleri köpüklü salonun kapısına dayanmış duruyordu.

"Ne o?"

"Arayıp sipariş vereyim dedim."

"Oğlum insene. Ne var bir bakkala gitmekte. Allah Allah, bir de bahşiş mi vereceksin adama. İyi vallahi Fuat. İstanbul'da tek başına evde yaşadığı yetmiyor..."

Fuat annesinin devam edeceğinden emin olduğu uzun konuşmasının geri kalanını dinlemeyerek aşağı indi. Mümkün olduğunca hızlı hareketlerle, çevresine fazla bakmayarak ve bakkalın her zamanki sorularını kısa cevaplarla geçiştirerek, aldıklarına bir de gazete ekleyerek eve geri yürümeye başladı. Bir anda aklına çamaşır makinesinin içindekiler geldi. Hepsi yıkanmış kurumuştu ama annesinin siparişlerin gelmesini bekleyemeden ikinci iş olarak çamaşır makinesine bakacağını biliyordu. İlk geldiği gün kendisini bekleyen işler tespitini hemen yapmaktan hoşlanırdı. Bir şey anlamasına imkân var mıydı? Koşar adımlarla merdivenleri tırmanıp eve girdiğinde, Sevim Hanım Fuat'ın pantolonlarından birini almış, evirip çeviriyor, arada bir burnuna götürüp kokluyordu. Fuat elinde malzemelerle annesine baktı.

"Nerede giydin sen bunu? Yıkamışsın ama hâlâ sigara kokuyor. Bara giderken falan giydin herhalde?"

"Aaaa, evet geçenlerde giymiştim."

"Okula gidilmiyor ama bara gidiliyor yani. Peki. Bir daha yıkamak lazım bunu. Başka bir koku daha var bunun üzerinde. Ne bu, tütsü mü ne? Garip bir koku."

Fuat, Okan'ın eve girdiklerinde tütsü yaktığını ilk kez o anda hatırladı. Şaşkın, faltaşı gibi açılmış gözleriyle annesine bakarken, Sevim Hanım hâlâ pantolonu elinde evirip çeviriyordu. Birden gözleri paçalardan birindeki bir lekeye takıldı.

"Ne bu?"

Burnunu lekeye dayadı.

"Kan mı bu? Bir yerini mi kestin?"

"Ha yok, yolda bir köpek ölmüş, kaldırmışlar, ben de son dakikada gördüm, üzerinden atlayayım derken oldu herhalde."

Sevim Hanım olduğu yerde bir sıçrayıp pantolonu yüzünden uzaklaştırdı.

"Allah Allah, köpek kanının kokusu da insan kanıyla aynı demek ki. Hiç bilmiyordum."

Elindeki pantolonla banyoya ilerlerken Fuat annesinin tam olarak ikna olmadığını çok iyi biliyordu. Tek şansı, Sevim Hanımın burnunu daha fazla köpek kanı bulaşmış olma ihtimali olan bir yere değdirmek istememesiydi. Bakkaldan aldıklarını mutfağa bıraktıktan sonra gazeteyi alıp salona gitti. Bütün sayfalarını tek tek kontrol etti; hâlâ Okan ile ilgili bir haber yoktu. Belki de hiçbir zaman olmayacak diye düşünüyordu. Belki de çekip gitti zannedecekler. Okan'ın hayatıyla ilgili hiçbir bilgi sahibi olmamasına hayıflanıyordu. Beraber geçirdikleri birkaç saat içerisinde onunla ilgili hiçbir şeyden konuşmadıklarını fark etti. Ne ailesinden bahsetmişti, ne nereli olduğundan, ne de başka bir şeyden. Kardeşleri var mıydı, ailesiyle arası iyi miydi? Sadece Mimar Sinan'da okuduğunu söylemişti. Ne okuyordu? Çini mi, yok değil. Başka bir şey. Onun gibi. Seramik! Ne demekti seramik okumak? Seramik okuyan adam sonra ne iş yapardı? Belki de kimsesi yoktu. Belki çok küçükken annesini babasını kaybeden çocuklardan biriydi. Kimse ne yaptığını, ne ettiğini bilmiyordu. Bir yerlerde teyzesi, amcası falan vardı ama ilgilenmiyorlardı. Ya da ailesi, eşcinsel olduğu için Okan'ı reddetmişti. O da olabilirdi tabii. Evin kirasını da bir şekilde ödüyordu herhalde. Bütün bu düşünceler arasında birdenbire Fuat'ın aklına birkaç saatliğine de olsa unuttuğu bir detay yeniden geldi. Okan'ın evinde unuttuğu kâğıt. Lütfü'nün telefon numarası. Acaba Lütfü dün neden aramıştı? Acaba arayan gerçekten Lütfü müydü, yoksa işin içinde büyük bir operasyon ekibi var mıydı? Polis olayın gazetelere haber

olmasını engelliyor da olabilirdi. Avını kaçırmamak için. Fuat'ın midesinin ucundaki kapak yine istemdışı kalktı. Alnında boncuk boncuk terler banyoya daldığında Sevim Hanım çamaşır makinesinin düğmesine basmak üzereydi. Annesinin şaşkın bakışları altında son anda tuvaletin kapağını kaldırmayı başarıp boş midesindeki suyu çıkarmaya başladı. Sevim Hanımın, bir elinin tersini öteki elinin avucuna vurarak, "Tabii biliyordum ben, sen hastasın, bana söylemedin, ah evladım, dur bakayım, gel şu elini yüzünü yıkayalım, ah ah ah" dövünmeleri arasında Fuat'ın tek istediği yalnız başına kalmak ve mümkünse bütün iç organlarını kusmaktı. Başa çıkamadığı pek çok duyguya bir de annesinin dövünmelerinin, ah ahlarının eklenmesini kaldıramıyordu. Bir eliyle tuvaletin kenarına tutunurken, diğer eliyle annesini kendisinden uzaklaştırmaya çalışıyordu. Sevim Hanım oğlunu bırakıp salona koştu. Çok küçük yaşlarından beri Fuat'ın her türlü sağlık sorunuyla ilgilenen ve bünyesini karış karış bilen Erol Beyin numarasını ezberden çevirdi. Fuat, bu sefer panik içinde, kusmayı bir kenara bırakıp, dudaklarının kenarında sarı, acı bir tatla salona koşup annesine itiraz etmeye çalıştıysa da çabasının nafile olduğunu biliyordu. Sevim Hanım çoktan Erol Beye daha bu sabah İstanbul'a geldiğini, Fuat'ın bir şeyi olduğunu hissettiği için geldiğini, anneliğin böyle bir şey olduğunu, oğlunun kustuğunu, betinin benzinin attığını, birkaç gündür okula gitmediğini tahmin ettiğini anlatmaya başlamıştı. Öğleden sonra üçe alınan randevuyla telefon görüşmesi sona erdi. Onun için Fuat'ın halen çocuk doktoruna gitmesinde hiçbir tuhaflık yoktu. Fuat annesini iyi tanıyordu. Bir kere kontrolü ele aldı mı bırakmasına imkân yoktu. Yorgun bir şekilde kanepenin üzerine uzandı. Sevim Hanım birkaç dakika sonra elindeki

sabunlu bezle Fuat'ın elini yüzünü silerken, Fuat annesinin pardösüsünün hâlâ üzerinde olduğunu fark etti.

"Anne çıkarsana şu ceketi."

"Aaaa, görüyor musun işte. Böyle, benim bu İstanbul'a gelişlerim hep böyle. Ceketimi çıkarmaya vaktim yok. Biliyordum ama ben bir şeyin olduğunu. Kaç gündür hastasın söyle bakayım. Çok çıkardın mı böyle? Tabii evin kokusundan belliydi zaten. Tam çıkaramadım ama kokuyu. Başka bir koku daha var gerçi."

Fuat annesi biraz daha konuşursa bayılacağını hissediyordu. Bir dakika olsun yalnız kalmak için mümkün olan tek silahı kullandı.

"Anne, ben biraz açım."

"Tabii Fuatcım tabii. Dur ben şimdi hemen bir sandviç hazırlayayım sana. Sade peynirli. Mideni bastırsın. Aslında nane limon da iyi olurdu ama, nane yoktur şimdi evde."

"Sanki limon var."

"Fuat, terslik yapma evladım. Tabii limon da yoktur, ama adabıyla söyle, e mi çocuğum."

"Özür dilerim."

"Sen yat, ben geliyorum şimdi."

Annesinin uzun sürmeyecek yokluğunda öğleden sonra için bir plan yapmaya çalışıyordu. Doktora gitmemenin söz konusu bile olmayacağını biliyordu, ama belki yalnız gitmek istediğini söyleyerek bir şekilde kurtulabilirdi. "Çok zor bir ihtimal ama dur bakalım" dedi kendi kendine. Biraz önceki teri bir anda buz kesmiş, vücudu tir tir titremeye başlamıştı. Yan dönüp dizlerini göğsüne yaklaştırdı. Dişlerinin birbirine vurmasını engelleyemedi. Gördüğü rüya aklına tekrar geldi ve saniyeler içinde gerçeklikle hayalin birbirine karıştığı, derin ama huzursuz bir uykuya daldı. Sevim Hanım oğlunun

üzerini örttükten sonra parmak uçlarında hareket ederek evi toparlamaya girişti. İşi bittikten sonra da nane limon ve yemeklik malzeme almak için dışarı çıktı. Fuat iki saat kadar sonra gözlerini açtığında annesi evde yoktu. Gerçekten gelmiş miydi, yoksa rüya mı görmüştü; anlamak için şöyle bir etrafına bakındı. Her yer toplanmış, ışıl ışıldı. Başucunda peynirli bir sandviç duruyordu. İlk lokmasını alırken olanları annesine anlatmak geçti aklından. Anlatırsa bütün korkularının annesine geçeceğini, kendinin rahatlayacağını düşünüyordu. Üzerinden bir yük atmak gibi olacaktı. Bu düşünce birden inanılmaz bir arzuya dönüştü. Annesi o anda içeri girecek olsa, belki de oturup bir çırpıda her şeyi dakikası dakikasına anlatacaktı. Acaba ne derdi annesi bu durumda? Ne gibi bir çözüm bulurdu? Belki de sabah Erol Beyi aradığı gibi daha lafını bitirmeden polisi arardı. Belki de oğlunu alıp başka bir yerlere kaçırırdı. Dönüp kapıya baktı. Eğer annesi şu beş dakika içinde içeri girerse anlatmaya karar verdi.

Hiç bir şey söyleyemeyeceğini çok iyi biliyordu elbette. Hayatı boyunca kendisine saklaması gereken bir sırdı bu. Yakalanmasa bile hayatı boyunca bu tutsaklığı yaşayacaktı. Her zaman ensesinde bir varlığın ürpertisini hissedecekti. Beşinci dakikada kapı açıldığında Sevim Hanım içeri girdi. Oğlunun yüzündeki kararsızlık duygusunu anında hissetmişti. Temiz havadan içeri gelmenin verdiği tazelikle, sabahtan beri anlamaya çalıştığı kokunun ne olduğunu bulmuştu sonunda: korku. Oğlu neden korkuyordu merak ediyordu. Hemen sorsa söylemeyeceğinin farkındaydı. Ya da kendisine bir şey söylemesi lazımdı ama söylemekten mi korkuyordu? Usulca Fuat'ın yanına oturdu. Ellerini ellerine alıp:

"Fuatcım, biliyorsun bir sen varsın bir ben. İkimiz her zaman birbirimize destek olacağız. Anlatmak istediğin bir şey

varsa, ne olursa olsun, bana anlatabilirsin. Tabii baban olsaydı daha iyi olurdu, belki erkek erkeğe konuşulması gereken bir mevzudur ama bana da her şeyi anlatabilirsin."

"Anne n'olursun şu pardösünü çıkar artık."

***

Fuat uyku ile uyanıklık arasında geçirdiği saatler içerisinde bir türlü düşüncelerini toplayamıyordu. Bu yüzden de saatlerdir üzerinde düşünmek istediği konuların hiçbirine konsantre olamıyor, sadece halledilmesi gereken konu başlıklarını belirlemekle kalıyordu. Muayeneye gitmek bunlardan biriydi. Erol Beyin muayenehanesine gitmemenin sadece bir yolu vardı, o da annesini ortadan kaldırmak. Eskiden olsa gülüp geçeceği bu düşünce bu sefer içini titretti. Bir kez can alan bir adamın bir daha bu konuyu öylesine düşünemeyeceğini, her halkanın istemdışı birbirine bağlanabilip korkunç sona ulaşabileceğini görüyordu. Her ne kadar annesini öldürme fikrini büyük bir korkuyla zihninden savmaya, sadece şaka yaptığını kendine anlatmaya çalışsa da bu düşünce içinde bir yerlere takılmıştı bir kere. Üstelik bundan sonra bu korkunç olasılığın durup dururken hiç olmadık yerlerde, uykusunda örneğin, ya da televizyon seyrederken ortaya çıkıverebileceğini biliyordu. Son zamanlarda peydahlanan siniri onu bir kez daha yokladı. Neden, neden, neden böyle bir fikir aklına gelmişti? Bir kez akla düşen bir düşünceyi tamamen yok etmenin mümkün olmadığını bilmiyor muydu? İnsanın zihninde hiç şekillenmeyen bir niyet nasıl ki hiçbir zaman uygulanamazsa, bir kez, bir dakikalığına olsun akla düşen bir fikrin yapılabilme ihtimali de her zaman orada durmaktaydı. Orada, bir kıvılcım mesafesinde. İşte Sevim Hanım Fuat'ın bu düşüncelerinin tam da üzerine eve girmişti ve aldığı ko-

kunun içinde bir tutam da inkâr olmasının nedeni buydu. Bu formül aklını karıştırıyordu, fakat konuyu irdelemeyi daha sonraya bırakıp Fuat'ı yerinden kaldırmaya çalıştı. Fuat hem duygularının hem bünyesinin zayıflığının verdiği yenilmişlikle annesini takip etti. Evvel ezel olduğu gibi.

Dışarıda ağır bir hava vardı. Bulutlu, nemli bir bahar gününe göre fazlasıyla sıcaktı. Fuat'ın ruh hali bugün İstanbul'un havasından farksızdı. Bir sıkışmışlık vardı üzerinde. Sanki bir ter atsa ya da ağlasa bütün sıkıntılarından kurtulacak, hafif serinleyecekti. Annesinin yanında eğreti yürüyordu. Fazla konuşmadan. Hastalığının arkasına sığınarak. Bakkal, kapısının önünde kendilerine bakıyordu. Her zamankinden farklı değildi yaptığı, fakat gözlerindeki merak ve dikkat Fuat'ı rahatsız ediyordu. Bu adam olayların ne kadar farkındaydı? Neler biliyordu? Başını kaldırıp pencerelere baktı. Tüm mahalleli beni mi seyrediyor? Perdelerinin arkasından biraz sonra gerçekleşecek operasyonu mu seyredecekler? Peki ya annem? Aniden çıkıp gelmesinin arkasında başka bir şey mi var? Fuat şimdilik bu sorularına mantıklı cevaplar bulabilecek, tüm tezlerini çürütebilecek kadar bir mantığa sahipti. Her ne kadar içindeki güvensizlik duygusu gitgide büyüse de hiçbir şeyden yüzde yüz emin olmama konusunda kendini zorluyordu. Sevim Hanımın çevirdiği taksiye bindiklerinde Fuat arabanın içindeki suskunluktan faydalanıp başını arkasına yasladı, gözlerini kapadı. Tam düşüncelerinden bir an olsun sıyrılacakken Sevim Hanım yine lafa girdi:

"Eve gidince listenin üzerinden bir geçelim."

Fuat şaşkın, başını annesine çevirdi. Ağzı açık, gözleri küçülmüş, elleri adeta büzülmüş bir halde bakıyordu. Şu durumda bile annesinin hâlâ listeyi düşünüyor olmasına inanamıyordu.

Küçüklüğünden beri aralarında yaşadıkları bir rutindi bu. İlk olarak ne zaman başladığını tam olarak bilmiyordu, fakat anılarını şöyle bir karıştıracak olsa 7 yaşına kadar geri gidebilirdi. En azından hatırladığı ilk liste o zamanlara denk geliyordu. Annesi listeyi meşhur mutfak masalarının üzerine koymuş, kendisi bir sandalyeye oturmuş, Fuat'ı da karşısındakine oturtmuştu. Sevim Hanım oğluna okul, arkadaşları, sokak aktiviteleri hakkında sormak istediklerini bir listeye dökmüştü. Aklına gelen hiçbir noktayı konuşmanın sıcaklığında kaybetmek istemiyordu. Fuat'a listedeki soruları tek tek sormuş, Fuat o zamanlar tam olarak ne olduğunu anlamadan sorulanlara mümkün olduğunca açık cevaplar vermiş, bunun anneler arasında genel bir yöntem olabileceğini düşünmüştü. Sekiz, dokuz, on yaşları derken Fuat on beş-on altı yaşlarına geldiğinde hâlâ annesiyle her hafta mutfak masasının başında Sevim Hanımın özenerek hazırladığı listedeki sorulara tek tek değiniyor, annesinin soruları gitgide özelleşiyordu. Oğluyla ilgili her şeyi bilmek istiyordu ve Fuat'ın dürüst cevap vermeme gibi bir şansı yoktu. Sevim Hanımın bilmek istediği, dersler değildi, oğlunun notlarını zaten çok yakından takip ediyordu; onun bilmek istediği daha çok oğlunun sosyal hayatıydı. Örneğin:

"Sınıfında arkadaşların var mı?"

"Evet."

"Kaç tane?"

"Beş altı, herhalde."

"Nelerden konuşuyorsunuz?"

"Ne bileyim. Her şeyden. Basketbolculardan. Derslerden."

"Kızlardan?"

"Kızlardan da."

"Kız arkadaşın var mı?"
"Yok."
"Beğendiğin bir kız var mı?"
"Yok."

İşin tuhaf yanı, Sevim Hanım sorduğu sorulara direk cevaplar aldığı zaman sorunun yanına bir artı işareti atıyor, konuyu çok da derinlemesine araştırmadan bir diğer soruya geçiyordu. Kız arkadaşın var mı gibi bir soruya olumsuz cevap alınca sorunun yanına bir yıldız koyuyor, ilerleyen haftalarda, aylarda takibini yapıyordu. Fuat'ın yaşı ilerledikçe soruların şekli değişmişti. Özellikle yalnız yaşamaya başladığından beri. Sorgulama artık her hafta olamıyor, Sevim Hanım İstanbul'a geldikçe salondaki sehpanın çevresinde gerçekleşiyordu.

"Ayda kaç kez çamaşır yıkıyorsun?" +
"Makine doldukça."
"Sabahları kahvaltı yapıyor musun?" +
"Her gün değil."
"Sabahları yatağını topluyor musun?" +
"Hayır."
"Eve kız arkadaş getiriyor musun?" *
"Hayır."

Sevim Hanımın bu huyu tamamen kişiseldi. Bu sorgulama yöntemini yabancı kaynaklı bir yerlerde okumuş, birilerinden öğrenmiş değildi. Eskiden beri her konuda liste tutma alışkanlığı zaten vardı, çocuğu olunca onu da bu alışkanlıklara, araya bir yere sıkıştırmayı başarmıştı. Evinde buzdolabının üzerinde her zaman birbirinden farklı listeler dururdu. 1980 yılında yazlığına diktiği bitkilerin isimleri olduğu gibi alt alta sıralanmıştı örneğin; hemen yanlarında duran kâğıt parçalarında da gelişimlerine ait bilgiyi bulmak mümkündü. Fuat, Sevim Hanımın kişisel deneyi olmaktan farklı bir konumda

değildi. Şu anda ise annesinin alışkanlıklarına gem vuramayışını dikkatle seyrediyor, kendisi bu hasta haliyle takside neredeyse baygın bir halde otururken onun hâlâ listeyi düşünüyor olduğuna inanamıyordu. İyileşme emareleri gösterdiği anda, annesinin muhtemelen aceleden otobüste hazırlamış olduğu listeyi çıkarıp sehpanın üzerine koyacağını, kahvesini yudumlarken gözleriyle Fuat'ın gözlerini takip ederek gerçekleri adeta gırtlağından söküp alacağını biliyordu. Fuat bugüne kadar bir kez bile annesine yalan söylememişti. Bunun sebebi dünyanın en dürüst çocuğu olması değil, annesinin her kokuyu alan burnunun, yalanın kokusunu da anında alacak olmasıydı. Yıllardır aynı gelenek sürüyor olmasına rağmen Fuat her seferinde sorgulamaya otururken biraz daha geriliyordu. Üzerinde kendinden çok daha güçlü bir kontrol mekanizmasını hissetmemesine imkân yoktu. Kendi zihninin derinliklerinde kaybolup gitmiş, sorgulanmamış detaylarla annesi karşısındayken yüz yüze gelmek onu yoruyordu.

"Duydun mu Fuat?"

"Duydum."

Erol Beyin muayenehanesine girdiklerinde Fuat neredeyse hangi yılda olduklarını bile unutacaktı. Aynı koltuklar, aynı perdeler, aynı köşedeki aynı saksı, aynı sehpa, aynı sekreter, yanında annesi. Rahatlıkla 1990 yılında olabilirlerdi. Ya da 1987. Ya da 1983. Hiç fark etmezdi; tüm İstanbul içerisinde başka bir dünyaydı sanki burası. Kapılarını dışarı kapamış, kendi çevresinde dönen bir dünya, diğerlerinden bağımsız bir zaman dilimi. Ne için gelmişti onu bile bilmiyordu artık. Bademcikleri mi şişmişti, yumurtalıklarında bir sancı mı vardı, bronşları mı doluydu, yoksa onu rahatsız eden omzundaki ağrı mıydı? Ah, evet, midesiydi sorun değil mi? Midesi kötüydü. Kusuyordu. Erol Beyin karşısına yedi, sekiz,

on, on iki, on yedi ve yirmi bir yaşlarındaki Fuat aynı anda oturdu. Şu an söylenenler yıllardır söylenenlerle birleşmiş, Fuat'ın ortakulağına varamadan önlerde bir yerlerde takılmıştı. O her zamanki gibi sadece kendi düşünceleriyle meşguldü. Muayeneden sonra varılan birkaç sonuç vardı ama aralarından bir tanesi diğerlerine göre daha kuvvetliydi. Midesini üşütmüş olabilirdi, ancak bu kulağa çok mantıklı gelmiyordu, zira diğer belirtileri yoktu. Karaciğerinde bir sorun olabilirdi ama ultrasonda bir şey görünmüyordu. Strese bağlı bir mide rahatsızlığı olmalıydı. Dersler çok mu ağırdı? Babasını kaybedeli çok olmamıştı, annesi de uzaktaydı. Sürekli bir özlem duygusu olabilirdi rahatsızlığının sebebi. O ne düşünüyordu? Yoksa başka bir sebebi mi vardı? Konuşmak ister miydi? Fuat doktora şüphe dolu gözlerle baktı. Sessiz, sol gözü hafif kısık. Ağzından bir laf mı almaya çalışıyordu? Bir bildiği mi vardı? Belki de polis iz sürüyordu ama emin olamıyordu. Belki de bir şekilde itiraf etmesini bekliyorlardı. Lütfü konuşmuştu, ama polisi ikna edememişti. Erol Beyin yapmaya çalıştığı bu muydu? Bir an aynı kuşku dolu gözlerle dönüp annesine baktı. Hayır, asla, annesi asla böyle bir şeyin parçası olamazdı, ama olaylar düşündüğü gibiyse annesi de farkında olmadan işin içine girmişti. Alnında biriken terler ne doktorun ne de Sevim Hanımın gözünden kaçtı.

"Banyoyu kullanmak ister misin Fuat? İyi misin?"

"Bir yüzümü yıkasam iyi olacak."

"Yerini biliyorsun."

Fuat odadan çıkar çıkmaz Erol Bey Sevim Hanıma döndü:

"Şimdi final dönemleri falan tabii. Stres normaldir. Ben bir pasif agresif ruh hali görüyorum Fuat'ta. Bence bir psikoloğa gitmesinde fayda var."

İşaretparmağıyla şakağına vurarak devam etti:

"Her şeyin başı burası Sevim Hanım. Tüm hastalıkların. Özellikle mide hastalıkları. Şimdi yeni yeni tanılar çıktı. Gastritin, ülserin sebebi stres değil, virütik diye. Biz de tabii ister istemez doktor olarak hastalarımızla yeni terminolojiye göre konuşuyoruz, ama siz artık kaç yıllık tanıdıklarımsınız. Görürsünüz, bir on yıl sonra konu yine döner dolaşır strese gelir. Diyeceğim o ki, Fuat'ın mide problemi bana daha çok psikolojik gibi geldi. İsterseniz ben gene ilaç yazayım ama gencecik delikanlı, ilaçlık durumu yok. En iyisi bir psikolog görmesi."

"Bir tavsiyeniz var mı Erol Bey? Kime götüreyim?"

"Benim bir arkadaş var. Onun numarasını vereyim. Bir saniye... Hah, işte burada. Buyrun. Bir gidin bakalım."

***

Takside eve dönerlerken Fuat'ın kulağı annesinin anlattıklarına tıkalıydı. Arada bir ton değiştiren ses bir iki dakikalığına ilgisini toplamasına yardımcı olsa bile hemen kendi iç dünyasına geri dönüyordu. Aklından geçen bin bir düşünce ile sorulara olan yanıtsızlığı bir yerden sonra birbirini nötrlüyordu. Günlerdir zihninde dönüp dolaştırdığı fikirlerini bir sonraki adıma taşıyamamaktan yorgundu. Hayatı problem çözmek üzerine kuruluyken hiçbir sonuca varamamak hayal kırıklığına uğratıyordu. Son zamanlarda başvurduğu tek yönteme başvurup gözlerini kapadı. Taksinin radyosundaki ses, Amerika Birleşik Devletleri eski başkan yardımcısı Al Gore'un küresel ısınmayla ilgili belgeselinden bahsediyordu.

13

Yapış yapış bir gündü. İsa küreğine dayanmış uzaktan kalabalığı seyrediyordu. Merhum doksan yedi yıl yaşamıştı, belki de o yüzden gözyaşları sınırlıydı ve sinir krizi geçiren yoktu. Hatta neredeyse bütün bir grupta belli belirsiz bir mutluluk olduğu söylenebilirdi. Birbirlerine başsağlığı dilemek yerine geçmiş olsun der gibi bir halleri vardı. Belli ki hepsi eve gidip, kendilerini birer koltuğa atıp derin bir nefes alacaklardı. Bundan sonraki ilk bir yıl belki de hâlâ geçen yılların travmasını üzerlerinde taşıyacaklar, kendilerine gelmeleri, hayata geri dönmeleri, hastabakıcılık görevlerinin sona erdiğini fark etmeleri biraz zaman alacaktı. Bu yüzden de uzun sürmemişti tören. Grup, duasını edip, erkenden arabalarına binip uzaklaştı. İşin gerisi İsa'ya aitti. Hiç tanımadığı, bilmediği bu insanın iki metrelik ebedi mekânından o sorumluydu. Toprağı mezarın üzerinde tepelerken İsa'nın aklında dün akşam gördüğü mezarlık vardı. Gündüz gözüyle tekrar gidip görmek için sabırsızlanıyor, sağında solunda hakkında bilgi veren bir tabela bulmayı umut ediyordu.

İşini bitirir bitirmez koyuldu yola. Bir önceki akşamın esrarengizliğinden, korkularından eser yoktu. Kulağındaki davul sesleri yerini kuş cıvıltılarına bırakmıştı. "İnsan bir günde iki değişik hayat yaşıyor demek" diye düşündü. "Gündüz vakti hissedilen her duygu gece yerini bir başkasına bırakıyor. Tıpkı ateşli hastalıkların gece vakti birdenbire kötüleşmesi gibi. İnsanın düşünceleri daha bir karanlıklaşıyor, umudu azalıyor." Tepede durup aşağı baktığında dün akşam kapkaranlık görünen alan bugün kendini yemyeşil baharın kollarına bırakmıştı. Mezarlık ise biraz ilerideydi; taşlar küçük küçük görünüyordu. Yavaş yavaş aşağı indi. Her ne kadar yıl-

lar içerisinde kısa bacağı vücuduyla uyum sağlamış, kendini unutturur olmuşsa da İsa çok da yüklenmiyordu zavallının üstüne. Yapabileceğinin en iyisini yaptığını biliyordu, ama yüzsüz olmaya da gerek yoktu.

Taşlar dün gece gördüğü gibi, yazısız, bomboştu. Hiç beklemediği bir şekilde, aynen dün geceki gibi tekrar ürperdi. Üzeri boş bir mezar taşı yüzü olmayan bir çocuk gibiydi. Neden olduğunu bilmeden bir şeyler düğümlendi boğazında. Bir terk edilmişlik duygusu hissediyordu. Kendi terk edilmişliğini değil, burada yatan bu insanların terk edilmişliğini. Sırtından aşağı bir his süzüldü, tüm vücudu titredi. "Şeytan yokladı" dedi kendi kendine. Dünyada bu kadar bilinmezlik varken İsa bir kenara oturup, sigarasını yakıp önündekini anlamaya çalışıyordu. Neden boş mezar taşları? Neden? Sorabileceği bir kişi vardı.

***

İmam normalde sadece cumaları gelmesine alışkın olduğu İsa'yı karşısında görünce şaşırdı.

"Hayırdır İsa Kardeş? Sıkıldın mı yoksa oralarda kendi başına?"

"Bir ineyim, sizi göreyim dedim."

"İyi yapmışsın. Gel şurada bir çay içelim o zaman. Bu saatlerde çay içmezsem başım ağrıyor. Her şey yolundadır inşallah. Bir sıkıntın yok değil mi?"

"Yok yok, iyiyim Allaha şükür."

"Aman iyi iyi, Allaha şükür."

Çivili'nin yegâne çay bahçesinde, bir ağacın serinliği altına oturdular. İsa nereden başlayacağını bilemiyordu, fakat imam İsa'nın dilinin altında bir bakla olduğunu anlamakta gecikmedi:

"Hah, de bakalım."

"Diyecek bir şey yok da. Bir sorum vardı?"

"Hah sor, çekinme. Hayır olsun."

"Ben geçenlerde şöyle bir yürüyeyim dedim. Hava da güzeldi ya. Bizim mezarlığın arka tarafından, şöyle bir tepeden aşağı indim. Orada da bir mezarlık var ama, nedir bilemedim. Mezar taşları da..."

"Boş."

"Evet, öyle."

"İsa senin bu merakın tüm müminlerde olması gereken bir şey bak. Sormak, soruşturmak her zaman iyidir, hayra çıkartır. Bilmediğin bir şey varsa soracaksın."

İsa, birdenbire, ne olduğunu anlamadan kendini uzun bir vaazın içinde buldu. Bir müminin nasıl olması gerektiği konusunda uzun bir vaaz. Yapacak bir şey yoktu; aklında tek bir soru takılı, vaazın sonuna kadar bekleyecekti. Söylenenlerin ancak yarısını dinlerken onun zihnini daha çok çayın damağında bıraktığı acı tat kurcalıyordu.

"Haaaaa, şimdiiiii, gelelim senin soruna."

Çoktan dağılmış olan dikkatini bir anda topladı, çayın açamadığı uyku birdenbire yok olup gitti.

"Şimdi şudur o mezarlığın hikâyesi. Osmanlı zamanında cellatlar var malum. Sen okula gitmiş adamsın, biliyorsun değil mi cellat ne?"

"Biliyorum."

"Hah, şimdi cellatlar o zaman padişahın, yahut vezirinin emriyle baş vuran kişiler. Yani padişaha karşı gelen ya da Osmanlıya ihanet eden, ırz düşmanı, ahlaksız, namussuz adamların başını vuruyorlar. Şimdi tabii padişahın emriyle adam öldürüyor olsalar da bizim dinimizce adam öldürmek caiz değildir. Bu yüzden cellat bir gün gelip de ömrü tüken-

diğinde adabına göre gömülüyor, fakat gene de günahkâr olduğu için ne duası ediliyor, ne de mezar taşına ismi, doğum tarihi, ölüm tarihi yazılıyor. Gerçi o zaman zaten kimin ne zaman doğduğu belli değil de..." diyerek bambaşka bir konuya daldı imam böylelikle. Bundan sonrası her ne kadar İsa'nın umurunda olmasa da yapacak başka bir şey olmadığını bilerek dinlemeye devam etti. Üçüncü çayın sonunda imam kendi annesinin de onun doğduğu ayı bilmediğini, kabak çiçeklerinin açtığı ayda dünyaya geldiğini anlatıyordu.

"Kabak çiçeği mi? O nedir hocam?"

"Buralarda olmaz da, bizim orada, Salihli'de bu bildiğin kabak sebzesinin çiçeği açar."

"Ne renk?"

"Sarı."

"Kabağın neresinde?"

"Kabağın ucunda olur böyle. Bir sap uzanır, onun ucunda açıverir. İşte Allahın işi. Ama büyük kabaklar değil. Küçük olur esas. Zaten o kabağın da tadı bir başka güzel olur. Tatlı tatlı, yemeğe kıyamazsın."

"Salihli nerede?"

"Manisa'nın bir kazası. Ege'de. Çok güzeldir oralar."

"Ben sizi buralı sanıyordum. Çivilili."

"Yooook, benim buraya gelmem başka hikâye. Ama sonraları, yaş iyice ilerleyince dönerim herhalde Salihli'ye. Bizim oralar çok güzeldir. Hele bu mevsimlerde. İşte kabak çiçeği de zaten şimdilerde açar."

"Kokar mı?"

"Ne?"

"Kabak çiçeği."

"Yok, kokmaz da dolması olur."

"Dolması mı? Allah Allah!"

"Tabii, ama bir bilen yapacak. Herkes yapamaz. Zahmetli iştir. Böyle çiçeğin açtığı zamanı denk getireceksin. Sabahın erken saatinde açar, yakaladın yakaladın. Herkesin yapacağı iş değildir."

"Neden? Nasıl yapılır?"

"İsa sen de âlem çocuksun vallahi. Taktın mı takıyorsun yani. Boşver şimdi kabak çiçeği dolmasını. Akşam oldu neredeyse. Gel ben sana şurada bir biber dolması ısmarlayayım."

14

"Ben de bi bok anlatacaksın sandım lan."

"Ohooo, amirim, size de yaranılmıyor ki."

"Oğlum, n'apalım biz masaj salonu hikâyesini?"

"E, daha ne olsun amirim. Çok affedersiniz, herif göz göre göre genelev işletiyo orada."

"Oğlum onlardan kaç tane var haberin var mı senin? Bildiğimiz her masaj salonu için para alsak zengin olurduk. Gidip bassak, bir tane kanal haberini yapmaz. Ulan Lütfü, bi halt çıkmıyo senden de ha."

"Ooo, amirim, bak şimdi utandırıcam ama sizi."

"Utandır bakalım."

"Ünlüler geliyo o masaj salonuna."

"Kim mesela?"

"Özden Kaftan mesela; sonra Varol, neydi yav o herifin soyadı, değişik bi soyadı var, hani böyle uzun boylu, sarışın bi adam."

"Tamam, anladım ben kim olduğunu. Başka?"

"Bu Tarkan Coşan diye biri var. Güzel bi sesi var yani abinin."

"Hakkaten güzel ha. Herif söyleyince insanın tüyleri diken diken oluyo valla. Bu kadar mı?"

"Amirim öldürdün beni valla ya. Daha kim olsun be. Bütün Türkiye bu adamları konuşuyo."

"Emin misin bunların oraya gittiğinden?"

"Eminim amirim. Benim arkadaşın kız kardeşi resepsiyonda çalışıyo, bütün isimler ondan."

"E, fena değil. Bakalım o zaman bi buraya. Var mı başka bi şey?"

"Ne gibi amirim?"

"Lütfüüüü, akıl oyunları yapma bana?"

"Bildiğim başka bi şey yok valla. Ben artık ortamlarda değilim biliyorsun. Üniversiteye de gitmiyorum."

"Hadi lan. Ortamlarda değilmiş. Neyse, kulağını açık tut, beladan uzak dur. Bu anlattıklarınla en fazla dayaktan kurtarırım seni, gerisine karışmam."

"Yok amirim, temizim valla. Ama bir ömür size de hizmet ederim yani."

"Abartma Lütfü."

Lütfü amirin yanından ayrılır ayrılmaz derin bir nefes aldı. Belli ki olay tertemiz hallolmuştu, polisin hiçbir şeyden haberi yoktu. Fuat'ı arayıp bir yerlerde buluşurlarsa ona da durumu anlatır, içini rahatlatırdı. Lütfü geçen gün Fuat'ı arayıp cevap alamayınca endişelenmemiş değildi. Ne de olsa çok iyi tanımıyordu çocuğu. Az çok serinkanlı olduğunu biliyordu ama bu durum normalin dışındaydı ve arkasından ne getireceğini kestirmek kolay değildi. Aptalca bir şey yapmayacağını tahmin edebiliyordu. Sonuç itibariyle ipin ucunda kendisi vardı. "Psikopat ya da masozist miydi neydi, ondan değilse sesini çıkarmadan bakar işine" dedi kendi kendine. Üstelik Lütfü, Fuat'ı Okan'ın dairesinden sırtını sıvazlayarak göndermemişti. Sözlere dökülmüş bir tehdit yoktu ortada ama Fuat herhalde o bakışın ne anlama geldiğini anlayacak kadar akıllıydı. Yok yok, ağzını açmaz, diyerek kendi yüreğine su serpti. Kimseye hiçbir şey anlatmaması gerektiğini biliyordu. Yine de neden kurtulamıyordu şu huzursuzluktan? "Bu sefer aradığımda telefonu açarsa iyi eder" dedi. Peki ya açmazsa? Okula gidip bakabilirdi, ama ortalarda görünme diyen kendisiydi. Dolayısıyla okula gitmiyordu büyük ihtimal. Bulabileceği başka bir yer var mıydı? Şöyle bir düşününce, Fuat hakkında hiçbir şey bilmediğini daha iyi anlıyordu. Nerede yaşar bu herif, ne yer,

ne içer? Kimin nesidir? Arkadaş canlısı olmadığını, okuldan kimseyle takılmadığını biliyordu, ama yine de birileri nerede yaşadığını biliyor olabilirdi. Cevap vermesini umut ederek Fuat'ın telefon numarasını çevirdi. Üç dört kere çaldıktan sonra telefona cevap veren Fuat değil, bir kadın sesiydi. Lütfü konuşup konuşmamak konusunda birkaç dakika kararsız kaldıktan sonra karşı tarafın ısrarlı "alo"larına cevap verdi. Zaten karşıdaki sesin insanı konuşmaya zorlayan bir yanı vardı.

"İyi günler, Fuat orada mıydı?"

"Şu an müsait değil kendisi. Ben annesiyim. Kim arıyor?"

"Bir arkadaşıyım."

"İsminiz neydi?"

"Lütfü. Bir aramasını söylerseniz."

"Söylerim tabii. Bir mesajınız var mıydı?"

"Yok, sağ olun."

"İyi günler evladım."

Telofonu kapadıktan sonra konuşmanın üzerinden tekrar geçti. Annenin sesinde herhangi bir panik emaresi yoktu. Demek ki işler yolundaydı. Öyle ya, Fuat bir halt yemiş olsa annesinin sesi başka türlü olurdu muhakkak. Ağlamaklı olurdu. Titrerdi. Kendini belli ederdi. Bu durumda Fuat'ın mesajı alır almaz aramaması için hiçbir neden yoktu. Lütfü ortalığı karıştırmayıp telefon gelene kadar beklemeye karar verdi. Bakalım masaj salonu olayı nasıl patlayacaktı? Amir büyük olay değilmiş gibi davranmıştı ama kameralar ünlülerin suratında patladığında herkes bir hafta İstanbul emniyetinin başarısını konuşacaktı. Tabii yine de bir dahaki sefere şöyle biraz daha cafcaflı bir ispiyonlama işi bulursa iyi olurdu.

Lütfü amirle ilk kez bundan üç yıl önce tanışmıştı. Daha işte deneyimsiz zamanlarıydı, yeni başlamıştı, heyecanlıydı

ve duyduğu her müşteri ihtimalinin üzerine atlıyordu. Kendi kafasının da kıyak olduğu bir gece İstiklal Caddesinin arka sokaklarında cüzdanından Z raporu alırken adamın biri Lütfü'de mal olabileceğini anlamış, eroin sormuştu. Lütfü o gece buluşacağı ama son anda gelmeyen bir müşterinin malını hâlâ üzerinde taşıyordu. Para konusunda biraz didiştiler önce. Bir yerden sonra, gidip bir yere kıvrılma fikriyle yanıp tutuşan Lütfü pazarlığı kısa kesip adama istediği paradan çıkarıp verdi malı. O anda da adamın nasıl olup da daha uzaktan tipine bakıp torbacı olduğunu anladığını anladı. Narkotiğin en eski adamlarından biriydi Bülent ve devriyesi bitmeden az önce dangalağın birini enselemekten biraz fazlasıyla memnundu. Lütfü'yü kolundan tutup emniyete götürürken keyfine diyecek yoktu. İçeri girdiler. Amir masaya dayanmış, sigara içiyordu, uzaktan yaklaşan Bülent'e ve yanındaki cılıza dikkatle baktı. Kendi kendine, "Ulan Bülent..." diyerek elini arka cebine atıp cüzdanını çıkardı.

"Pes lan. Kaptırdık valla parayı."

"Amirim, benle iddiaya girmeyeceksin. Böyle sazanlardan çok var İstanbul'da. İnan, üç sokak öteye bile gitmeme gerek kalmadı. Hemen arka sokakta avladım bu salağı. Herife yüz metre öteden bak, hangi bokun soyu olduğunu anlarsın. Böyle sallana sallana yürüyor, başını cüzdanına gömmüş. İyi para yaptın mı koçum bugün?"

"Fena değil abi."

Lütfü'nün bu cevabı üzerine amir kahkahalarla gülmüş, emniyette kim var kim yok kendine baktırmıştı.

"Bi de salak amirim. Senin de gördüğün gibi."

"Hakkaten öyle Bülent. Sevimli ama kerata. Fena değil demek. Kaç para tam olarak?"

Bu son soruyu doğrudan Lütfü'ye sormuştu. Lütfü hâlâ

tam olarak başına ne geldiğinin farkına varabilmiş değildi. Olanların gerçekliğinin farkındaydı, fakat her nedense korkmuyordu. Sarhoşluğun da etkisiyle hafif sırıtarak amire döndü:

"Valla emin değilim amirim. İsterseniz siz bir bakın cüzdana. Ama yani ben kötü bir şey yapmıyorum amirim. Alıcısı var yani. Zorla satmıyorum. Valla bak bu abi de istedi mesela. Pazarlık bile yapmadım amirim. Yani baktım ihtiyacı var, hadi dedim vereyim bu paraya. Hastaya ilaç vermek gibi yani. Valla kötü bir niyetim yok benim."

Lütfü'deki şeytan tüyü amiri de zayıf tarafından gıdıklamıştı. Daha tipinden sempati duyduğu Lütfü'ye ağzını ilk açtığı andan itibaren kanı kaynamıştı. Lütfü'nün olayı basitçe anlatışı, fazladan aman amirim, canım amirim durumuna girmemesi hoşuna gitmişti. Üstelik girilmiş bir bahis sonucu yakalanmıştı; dışarıda gezen onlarca satıcıdan biriydi. Demek ki en şanssızıydı. Uzun uzadıya tutuklama, mahkeme gibi olaylarla uğraşmak yerine o gece Lütfü'yü nezarete göndermiş, "Dayak atmayın çocuğa" diye de tembihlemişti. "Bırakın kendi haline. Zaten atılacak dayağı anlayacak hali de yok zevzeğin." Ertesi gün emniyete geldiğinde Lütfü'yü çıkarıp karşısına oturttu. Bir çay söyledi. Lütfü'nün yaptığı işin şimdilik ufak çapta olduğu belliydi ama bu çocuğun camiada kendini sevdireceğini hissediyordu.

"Biliyorsun, nezaretle kurtardın bu sefer. Süründürmeyeceğim seni. Çok arkadaşın var mı?"

"Eh... Yani... Var tabii amirim."

"İyi, gözünü kulağını aç. Kimseye dün akşamdan bahsetme. Bundan sonra bir iki ayda bir uğra, bir görün. Bak bakalım benim işime yarayacak bir olay var mı? Ortadan kaybolayım deme, bulurum, senin için iyi olmaz. Kimseye bi

bok da söyleme. Onu da duyarım, yine senin için iyi olmaz. Benim işim senle değil. Şimdi bir şey sormayacam, kimden alıyorsun malı, bilmem ne. Büyük bir şey olsa söylerdin herhalde. Ama bak bakalım başkaları nerden alıyor, nereye satıyor. Gözünü kulağını aç. Bi daha da enselenme."

"Olur amirim."

Amir arkasına yaslanıp bir daha gürültülü bir şekilde gülmüştü.

"Demek yaptığın para fena değil ha? Ulan komik çocukmuşsun yav. Hadi git şimdi, gözüm görmesin."

İşte o zaman bu zamandır Lütfü birkaç ayda bir amirin yanına şöyle bir uğruyordu. Amirin bulunacağı yerleri biliyor, Emniyete değil de daha çok oralara gidip bir çayını içiyordu. Ortamların içinde olmasına, aslında bilmek isteyeceğinden daha fazla olay görmesine rağmen, amire her zaman ufak tefek olaylar anlatır, emniyetin uzun ömründe kısa başarılara imza atmasına yardımcı olurdu. Amirin, onun küçük bir satıcı, sağda solda tanıdığı olan ama büyük bağlantıları olmayan biri olduğunu düşündüğünden emindi. Hamit'in yeğeni olduğunu bilmiyordu mesela. Lütfü en başından beri o konuya hiçbir şekilde girmemeyi başarmış, her ne kadar zaman zaman böbürlenmek istemiş olsa da dayısından bahsetmemişti.

Hamit İstanbul emniyeti için bir bulmacaydı. Hangi ortamın adamı olduğu belliydi, pis işlere karıştığı su götürmez bir gerçekti, her yerde herkesin karşısına çıkıyordu, fakat kimse bu adam şunu yapar diyemiyordu. Karda yürüyüp izini belli etmeyen cinsindendi. Öyle uluorta âlemlerde belaya bulaşmaz, suya sabuna dokunmazdı. İsterse tüm mekân birbirine girsin, kan gövdeyi götürsün, ortada kurşunlar uçuşsun, kimse Hamit'i hiçbir olayın içinde göremezdi. Olay

yerinden elleri cebinde, ağzında sigarası, neredeyse keyif alırcasına uzaklaşırdı. Öyle kabadayılığı da yoktu; biri ters bakacak olsa yüzünü başka tarafa çevirirdi o kadar, ama zaten ona kabadayılık yapacak adam da yoktu âlemde. Lütfü'yü her zaman kollardı ama öyle çok sık bir araya gelmiyorlardı. Bir araya geldiklerinde de işten güçten hiç konuşmazlardı. Hamit durmadan adı belli olmayan bir arkadaşından duyduğu hikâyeleri, olayları anlatırdı. Lütfü için bu bilinmez adam evliya gibi bir şeydi. Dünya olaylarıyla bu kadar ilgili bir adamın nereden ve neden dayısıyla arkadaşlık ettiğini bir türlü kestiremiyordu. Üniversitede profesör olmalıydı; başka bir ihtimal aklına gelmiyordu. Bu yüzden de Lütfü bu isimsiz kahramana Profesör adını takmıştı. Hamit ne zaman bir şey anlatsa, "Profesör mü anlattı?" diye sorar, aldığı yanıt da hep "Evet" olurdu. Profesörden Hamit'e, Hamit'ten Lütfü'ye olan bu bilgi akışı, Lütfü öğrendiklerini üniversiteye gittiği zamanlarda kantindeki gençlere anlattığında son buluyordu.

Dayısının iyi para yaptığını biliyordu. Başka türlü bu kadar gazinoya, kadına, eğlenceye, mekâna para yetmezdi. Kendindeki şeytan tüyünün onda da olduğundan adı gibi emindi; bazen İstanbul'un en muhteşem güzellikteki kadınlarını yanında görmek işten değildi. Gerçi bu durumu sadece şeytana bağlamak da haksızlık olurdu, Lütfü Dayısını epeyi bir yakışıklı buluyordu. Boylu boslu adamdı. Zaten Lütfü'deki şeytan tüyünün de kadınlardan çok amire işlediği bir gerçekti.

Telefonunu cebinden çıkarıp baktı. Aranmış da duymamış olabilir miydi? Fuat hâlâ yoktu ortalarda. Herife ortalarda görünme dediysek bizim telefonumuza da cevap verme demedik ya, diye geçirdi içinden. Annesi söyledi mi acaba?

Bir daha çevirsem mi numarayı? Sonunda kendi tedirginliğinden kendisi rahatsızlık duydu. Oğlum şu ana kadar ters giden bir durum var mı? Yok. Biraz önce amirleydin, bir durumdan bahsetti mi? Yok. Gazetelerde bir haber var mı? Yok. Ortada korkacak bir durum var mı? Yok. E, ne ulan bu tedirginlik o zaman?

15

Hamit piyasanın en iyi isim yapmış tetikçilerinden biriydi. Dolayısıyla kendisiyle çalışmak isteyen de çoktu, fakat o yıllardır kendine oluşturduğu belli başlı müşteri listesinin dışına çıkmamayı tercih ediyordu. Zaten her ne kadar İstanbul büyük şehir olsa da, son zamanlarda önüne gelen mafya olduğunu zannetse de, onun listesinde birtakım isimler vardı, sadece onların işi yapılır nitelikteydi ve geri kalanına dokunulmazdı. Hamit'in dünyasında işinin ehli adamla çalışmak önemliydi. Sinirini kontrol edebilecek, nerede ne diyeceğini bilecek, pire için yorgan yakmayacak adamla iş yapmak gerekirdi. Kim İstanbullu kim değil belli olmasa da, en azından İstanbul usulünü bilen adamlar olması onun aradığı ilk şarttı. Hamit küçük şehirden göç eden, ortamı tam anlamayan, sözü sadece silaha geçen mafya takımından hiçbir zaman hazzetmemişti. Hazzetmemek ne demek, bulsa bir kaşık suda boğacaktı da. Adamın eline para geçti mi kendini dünyaların kralı zannetmesi onu çileden çıkarıyordu. Oysa bu işin bütün diğer işlerden çok daha ağır bir raconu vardı. Adabı bilmek, görgü sahibi olmak gerekirdi. Parayı verdim, düdüğü çaldım olmuyordu. Kendisine birkaç kez iş vermek isteyen bu ağalarla zor zamanlar yaşamıştı. İşi almak istemeyince üstüne adam salmak istemişlerdi, ama neyse ki Hamit'in arkası sağlamdı ve ona kimse kolay kolay dokunamazdı. İstanbul'un büyük babaları onu öyle küçük balıklara yedirmezdi. Hepsinin telefon numaraları belliydi. Cep telefonlarında 532'den başka numara yoktu. Sürprizlerle karşılaşmazdı. İşini şıkır şıkır yapar, parasını tıkır tıkır alırdı. Yapmayacağı tek şey varsa o da bu babalara hayır demekti. O sebepten kayıp gitmişti ya Berrak da elinden. Oysa bir gelecekleri olabileceğini hissetmişti.

Berrak arabasına bindiğinde o gün güzel bir aşkın başlangıcı olabilirdi. Arada bir, kendi kendine kaldığı zamanlarda ya da mezarlıkta düşünüyordu: "O güzelim varlık nasıl da silindi bir anda dünya yüzünden."

Müşterisine hiç soru sormazdı Hamit. Bu yüzden Berrak'ın suçunun ne olduğunu bilmiyordu. O kadar zararsız görünüyordu ki, aklına kötü bir ihtimal getirmekte zorlanıyordu. "Bir tek şey olabilir" diyordu. "Güzelliğiyle büyüklerden birini kendine âşık etti, sonra da hayır dedi. Başka ne olabilir ki? Haaa, bir kadını öldürmeye değer mi? Değmez, ama aşkın insana ne yaptıracağı da belli olmaz." Sonuçta kendi aklından da çılgınca fikirler geçmemiş miydi? Berrak'ı koyayım bir uçağa, uzaklara göndereyim, bir daha da gelme diyeyim, diye düşünmemiş miydi? Düşünmüştü, ama bu meslek öyle bir meslekti ki, böyle bir hatayı kaldırmazdı, sittin sene durumu düzeltemezdi. Öyle bir müşteriyi hayal kırıklığına uğratırsan ne olacağı, senin nerede sonlanacağın belli olmazdı. Hem sonra kadın milletine de hiçbir zaman güven beslememişti. Sen alır gönderirsin onu Amerika'ya, kalkar gelir, ortalarda görünür, seni sırtından vurur. Değer mi? Değmez. Bunları kendi kendine tekrarlayarak teselli mi buluyordu, yoksa kırk kere söyleyince inanmış mıydı, kendi de emin değildi. Hamit bu meslekte daha ne kadar devam edeceğini bilmiyordu. Onlarda emeklilik diye bir şey yoktu. Tıpkı sigorta, Emekli Sandığı, dinlenme tesisleri ve istediğin zaman istifa edebilme şansın olmadığı gibi. Zaten işin doğrusu, eceli gelip ölmek de yoktu. Hepsinin hayat hikâyesi az çok belliydi. Birbirine benzerdi. Beklenmedik bir anda beklenmedik bir hata, beklenmedik bir kurşun, son derece bilindik bir son. Şöyle bir düşündüğünde meslekte yirmi yıllık bir geçmişi vardı. Bir devlet dairesinde memur olsaydı,

emekliliği yaklaşıyor olacaktı. Bundan beş yıl sonra bırakmaya karar verecek olsa, ancak uzaklara bir yerlere giderse başarılı olabilirdi. Kimselere çaktırmadan ortadan yok olması gerekirdi. Kanada vardı aklında. Ama İsa anlatmıştı bir kez, oraların çok soğuk olduğunu söylemişti. Dil de bilmiyordu üstelik. O yaştan sonra kimseyle anlaşamaz, büyük sıkıntıya sokardı kendini. Zaten yabancı bir ülkede yalnız olacaktı. Amerika'da New Jersey diye bir eyalet olduğunu duymuştu; yine İsa anlatmıştı, "Çok Türk yaşıyormuş orada" demişti. Hatta Türk kahveleri varmış, millet okey oynuyormuş bütün gün. Oraya gidebilirdi belki ama Türklerin arasına da çok girmek istemiyordu. Söylediği şey hep aynıydı: "Dünya küçük, nereden kimin çıkacağı belli olmaz. Bir tanıdık çıkar, bir şey olur, al başına belayı. Bu sefer başımız koca Amerikan hükümetiyle belaya girer. Hoş, sanki Amerika açmış kollarını beni bekliyor da, ama bulunur bir yolu elbet. Ne olacak turist diye git, gir otur." İsa hepsini bir kenara bırakıp en çok Meksika'dan bahsedip duruyordu. Bir gün radyoda Meksika'nın eski halklarıyla ilgili hikâyeleri dinlemiş, adeta büyülenmiş, uzunca bir zaman kendini oralarda, Mayaların arasında hissetmişti. "Çok güzelmiş oralar" diyordu. "Hava da sıcakmış. Hem Meksikalı da bize yakındır herhalde. Kanı sıcak millet. Çok farklı olmasa gerek." Hamit de şöyle bir düşündüğünde hayatında hiç Meksikalı görmediğini fark edip şaşırıyordu. "Yeryüzünde bunca millet, göya yetmiş ikisi İstanbul'da, benim tanıdıklarım hep Türk, hep Kürt."

Sadece bir Meksikalı hatırlıyordu. Eskilerden, hâlâ unutamadığı bir film vardı. Zihnini günlerce zorlayıp zar zor filmin adını hatırlamıştı: *Kahraman Şerif*. İşte o filmdeki Meksikalı kadına eskiden beri vurgundu. Hayalindeki kadın oydu. Şerifin karısını oynayan sarışın ise mızmızdı ona göre,

insanı rezil eden cinsinden. Kendini ne zaman Meksika ve Meksikalı kadınlar hayaline kaptırsa, ayılması uzun sürmüyordu. Bilmediği yerlere kalkıp gidemeyeceğini çok iyi biliyordu. Cesareti uzun yolda su kaynatmaya meyilliydi. Her şeyden önce o kadar saat sigara içemeden uçakta gitme fikri bile onu yıldırmaya yetiyordu. Bu dünyada sigaradan daha aziz bir dostu yoktu ve o olmadığı zaman eşini henüz kaybetmiş yaşlı adamlar gibi elleri titriyordu.

Hazır aklına gelmişken bir sigara çıkarıp yaktı. On yaşından beri içiyordu. Zaten belki emekli olmaya kalmadan bu meret onu öldürecekti. Zaman zaman gecenin ortasında bir öksürük krizine tutuluyor, kalkıp bir sigara yakmazsa kendine gelemiyordu. Öyle bir hal almış olmalıydı ki ciğerleri, sigaranın panzehiri bile sigara olmuştu. Dumanın göğsünden yukarı yayılıp boğazına dayandığını hissediyordu, ama ne yapacaktı yani. Böyle gelmiş böyle gidiyordu işte.

***

Hamit Yıldız Parkında oturmuş bunları düşünürken beklediği telefon geldi sonunda. Bundan yirmi dakika önce de telefonu çalmış, fakat araya acil bir iş girmiş olmalı ki müşteri isteğini söyleyemeden, biraz sonra yine arayacağım, deyip kapatmıştı. Biraz sonra olmuştu işte. Hamit telefona cevap verdi.

"Evet abi."

"Hamit bu akşam bir gel, görüşelim. Detaylı bir iş bu sefer."

"Dükkana mı abi?"

"Bi saniye."

Araya birtakım hışırtılar girdi, müşteri eliyle ahizeyi kapamış olmalıydı. Karşıdan gelen boğuk sesler arasında ufak bir bağrış çağrış yaşanıyordu. Daha doğrusu, patro-

nun azarlamaları ve karşı tarafın itirazları gibi bir durum söz konusuydu. Hamit dinlemeyi bırakıp ileride bir bankta oturan genç kadını ve bebeğini seyretmeye başladı. Kadın şöyle bir etrafına baktıktan sonra bluzunu hafifçe aşağı indirip bebeğe meme vermeye başladığında Hamit rahatsızca yerinde kıpırdandı. "Şart mı yani şu anda, parkın ortasında bebeği emzirmesi" diyordu içinden. "Be kızım, yani burası da o kadar tekin bir yer değil ki. Ne halt etmeye göğsünü açıyorsun?" Bir yandan rahatsızlık duyarken, bir yandan da gözlerini annesinin göğsüne yapışan bebekten alamıyordu. İçinde tiksintiye yakın bir duygu vardı. Bebeğin arsızlığından, bir anneyle bebeği arasındaki bu aşırı yakınlıktan huzursuzluk duyuyordu. Her ne kadar istemese de kendisinin de annesinin kucağında böyle yatıp meme emdiği aklına geliyor, bu da tüylerini diken diken ediyordu. Belli belirsiz bir mide bulantısı hissetti. Daha fazla dayanamadı, kalkıp sırtını anne ve bebeğine dönerek yürümeye başladı. Bu arada telefonun diğer ucundaki ses de netleşmişti.

"Ha, dükkana gel, evet."

"Tamamdır."

"Haydi eyvallah."

Telefonu kapatıp yokuş aşağı inmeye başladı. Bir yandan yürüyor, bir yandan kendi kendine laf yetiştiriyordu: "Şu Yıldız Parkı o kadar güzel ki. Gel gör ki, içinde çoğu zaman insan göremezsin. Nasıl göreceksin? İt kopuk sarmış her tarafı. Aslında buranın korumasını alacaksın, duyurusunu yapacaksın, koruma altındadır diye, bak nasıl geliyor insanlar." Aşağılara doğru, kapıya yakın yerlerde gene hiç olmazsa birkaç kişi vardı. Yanlarında semaverlerini getirmiş çay içen bir ailenin yanından geçip yoluna devam etti. Kapıdaki bekçilere selam verip dışarı çıktı. İstanbul'un baharı hakikaten

bir başka güzeldi ona göre. Hoş, bahar baharlıktan çıkmış, mevsimler birbirine karışmıştı ya. "Nem başlamadan önceki şu birkaç günü iyi değerlendirmek lazım" diyordu. "Nem başladıktan sonra hayattan beziyorsun. Nefes alamıyor insan. Bir halsizlik, bir isteksizlik, sinir. Zaten bütün İstanbul birbirine giriyor. Trafikte kimseye dokunmaya gelmez, millet birbirini öldürmeye hazır."

Sağa, Beşiktaş'a doğru yürüdü. Arabayı oradaki arka sokaklardan birine park etmişti. Etiler'e çıkmak için saat daha erkendi. Buralarda bir yerlerde vakit öldürebilirdi, ama önünde en az üç saat olması onu kararsız bırakıyordu. Bu kadar insan tanımasına rağmen aralarından bir tanesi için arkadaşımdır diyemezdi. Gel şurada bir şeyler yiyelim diye teklif edemezdi. Dertleşemez, aklından geçenleri söyleyemez, akıl danışamazdı. Kendi kendine bir dünyanın içinde sıkışıp kalmış gibiydi. Hapiste olmaktan daha farklı değildi aslında yaşadığı ruh hali. Meyhanede, orada burada rastladığı arkadaşlarıyla saatlerce konuştuğu zamanlar da oluyordu olmasına, ama sonrasında düşündüğünde ettiği lafları toplasan bir incir çekirdeğini doldırmuyordu. Bir gün, yaşadığı her şeyi, zihninde yer tutan her düşünceyi ortaya dökecek olsa, ortalığı zift gibi ağır, kara bir şey kaplayacak olmasından korkuyordu. Belki de ancak o zaman içi temizlenmiş olur, ancak o zaman bu boğazına dayanan dumandan kurtulurdu.

Akşama kadar çok vakit vardı. Gene en iyisi Beylerbeyi'ne gitmek, diye düşündü. Çay bahçesinde muhakkak birileri olmalıydı. Hiç olmazsa iki tavla atar, vakit öldürürüm, dedi içinden. "Beşiktaş'ın iti kopuğundansa Beylerbeyi'nin hergelelerini tercih ederim." Saati beş otuzu gösteriyordu. Biraz acele ederse arabayı almak yerine boğaz vapurunu yakalayabilir, Beylerbeyi'ne vapurla geçebilirdi. Adımlarını

hızlandırdı. Tam Beşiktaş Meydanına geldiğinde vapurun iskeleye yaklaştığını, yolcu almaya başladığını gördü.Biraz daha hızlandı; "Yetişir miyim, yetişirim." Bir koşu içeri daldı, bilet kuyruğuna girdi. Önündeki adam avucuna doldurduğu bozuklukları tek tek sayıyordu. Belli ki İstanbul'da bir tek onun acelesi yoktu. Biletçi de Hamit de kıpır kıpır, bir an evvel işlerini halletmek istiyorlardı. Sonunda sıra Hamit'e geldi, jetonunu aldı, tınnnn, jetonun sesini duydunuz, turnikeden geçti, kapanmak üzere olan kapının arasından göbeğini içine çekip süzüldü, vapur kalkmış, ipler çekilmiş, uzaklaşmak üzere, hooop zıpladı, vapura adımını bastığı andan itibaren nefes nefese kalacağını, bir müddet kendine gelemeyeceğini bilerek, daha çok güvendiği sağ ayağını vapura attı, sol ayak onu takip etti, ama her ikisi de kenarda, Hamit bir öne bir arkaya sallandı, dengesini bulmaya çalıştı, tam oradakilerden biri elini tutacakken sırtüstü denize düşüverdi.

İlk iş cüzdanı yerinde mi kontrol etmek oldu, silahı zaten koltuğunun altındaki kılıfında güvendeydi. Arabanın ve evin anahtarları? Yerindeydi. Cep telefonu? Yerindeydi. Ama artık hiçbirinden bir hayır gelmeyeceğini çok iyi biliyordu. O, "Allah kahretsin!" diye küfrü basarken, hem uzaklaşan vapurdaki yolculardan hem de karadaki seyircilerden kahkahalar yükseldi. Bir yandan elleriyle su yüzünde kalmak için çabalıyor, bir yandan da kaç yıldır denize girmediğinin hesabını yapmaya çalışıyordu. İskelenin ucunda iki kişi kendini yukarı çekmeye çalışırken Hamit söyleniyordu: "Valla üç yıldır suya girmiyordum, böylece denize de girmiş olduk anasını satıyım." Adamlar güldüler: "Bir dahaki vapur yarım saat sonra abi, içeri gel de sana bir çay ikram edelim."

***

Yarım saat sonra ceketinin ve paçalarının uçlarından hâlâ sular sızarak vapura bindi. Bu sefer ilk binen oydu, dışarıda oturup çay sigara içmek, bir vapur keyfi yapmak varken içeride, mümkün olduğunca rüzgâr almayacak bir yerde oturdu. Sağdan soldan düştüğünü anlayıp geçmiş olsun diyenler, gülüşenler. Hamit aldırmıyordu. Bir çay söyleyip dışarıyı seyretmeye başladı. Hamit işini bitirdiğini, her şeyin yolunda gittiğini bir termometre görevi gören silahından anlardı. Her zaman kılıfında, kalbine yakın tuttuğu silahı ateş aldıktan sonra ısısını bir müddet korur, dolayısıyla da rahatlama zamanının geldiğini ceketinin altından kendine hissettirirdi. Oysa şimdi silahı buz gibiydi. Elbette ıslandığı için, ama onu rahatsız edecek kadar soğuk bir his vardı alttan alta. Zaman zaman uğrayıp geçen batıl inançlar gibi korkutuyordu bıyık altından. Bir işaret miydi bu? Hamit asla ve asla bir merdivenin altından geçmez, kapalı ortamda şemsiye açmaz, açtırmaz, sokakta kara bir kedinin önünden geçeceğini fark ederse ya arkasını dönüp yolunu değiştirir ya da ne yapar eder kendisi kedinin önünden geçerdi. Silahını çekip kediyi vurmak da aklından geçmemiş değildi şimdiye kadar. Şimdi de göğsündeki bu soğuk his ona dikkatli olmasını söylüyordu ama repertuarına eklenen bu yeni batıl inanç ne kadar dikkate almaya değerdi?

Öldürecek bir dolu zamanı varken şimdi bir ton iş çıkmıştı başına. Hali neye niyet neye kısmet lafını kanıtlar gibiydi. Eve gidecek, üstünü değiştirecek, yeni bir telefon alması gerekecekti. Neyse ki olay telefon görüşmesini yaptıktan sonra olmuştu da bir de oradan gol yememişti. Vapurdan olayların bir anda ters gitmeye başlamasının verdiği huzursuzlukla indi, hemen bir taksiye atlayıp evin yolunu tuttu. Hamit'in durumu belli ki taksiciyi çok eğlendiriyordu. Bir

gözü sürekli dikiz aynasında, detayları almaya çalışıyordu müşterisinden. Ha ha ha, demek düştün ha abi, ha ha ha, vay be... Şanslıydı ki Hamit'in silahı o an çalışmıyordu, yoksa adamın kafasına bir kurşun sıkması an meselesiydi.

16

İsa kan ter içinde uyandı. Uzun zamandır görmemişti bu rüyalardan. Neredeyse mezarlığa yerleştiğinden beri. İlk kez çok küçükken, babaannesi ölmeden birkaç gün önce çırpınarak uyanmış, fakat ne anne babasının sıcak, güvenli kucaklarına sığınabilmiş, ne de kendine, kötü bir rüya gördün, bazen insanlar böyle şeyler görür, diyerek sıcak süt veren biri olmuştu. Hem o geceyi hem de rüyayı çok net hatırlıyordu.

Rüyasında kendisini babaannesi olarak görmüştü. Yaşlı kadın sabahın erken saatlerinde gözlerini açmıştı. Göğsünde hafif bir sızı hissediyor, nefesi daralıyordu. Yatağında doğruldu. Üzerinde uzun, beyaz bir gecelik vardı. Uzun, gümüş rengi saçları açıktı ve neredeyse beline yaklaşıyordu. (Oysa İsa daha önce babaannesinin saçlarını açık ve örtüsüz gördüğünü hiç hatırlamıyordu.) Masanın üzerinde duran suya baktı. Çok susamıştı, bir bardak su içebilseydi kendini daha iyi hissedecekti. Büyük bir güçlükle yerinden kalktı. Birkaç adım attı, ama daha fazla gidemeyeceğini anlayınca eliyle duvara dayanıp soluklandı. Göğsünün kafesi giderek daralıyordu sanki. Aldığı her nefeste daha da fazla acı çekiyordu. Dönüp arkasına baktı, yatağa geri gitmesi daha mı kolay olacak diye, fakat geri gitmeyi göze alamadı. Bu kadar gelmişken biraz daha dişini sıkıp masaya ulaşabilirdi pekâlâ. Duvara tutunarak birkaç adım daha attı. Az kalmıştı kalmasına da şimdi alnında biriken her bir ter tanesini hissediyor, dudaklarının üstündeki tuzu diliyle tadabiliyordu. Bir anda duvara tutunduğu koluna bir ağrı saplandı. Farkında olmadan ağrının şiddetiyle kolunu duvardan çekince ayakları bedenini daha fazla taşıyamaz oldu. Olduğu yere yığıldı. Yardım için bağırmak istiyor, fakat sesi çıkmıyordu.

Öyle bir ağrıydı ki bu, şimdiye kadar yaşadığı hiçbir şeye benzemiyordu. Dişleri kenetlenmiş, boğazı şişmişti. Aldığı nefes her geçen saniye biraz daha azalıyordu. Son bir kez burnundan derin bir nefes almayı denediyse de nefes borusu havaya geçit vermiyordu. Bir kez daha bıçak gibi saplandı ağrı ve gözlerini yumdu.

İsa o anda gözlerini açmıştı. Yer yatağında doğrulduğunda kendi de güç nefes alıyordu. Alnı, sırtı, kolları ter içindeydi. Sol kolundaki ağrının yok olması birkaç dakika almıştı. Göğsündeki sıkıntı gitmiş, yerini belli belirsiz bir hüzne bırakmıştı. İsa hayatında ilk kez bu kadar keskin, bu kadar net yaşadığı ve hatırladığı bir rüya görmüştü. Uzunca bir süre sonra tekrar uykuya dalabildi. Küçük yaşına rağmen gördüğü rüyayı anlayabilmişti. Rüyasında babaannesinin vücudunda kendisi ölmüştü. Sabah olup da ev halkı hareketlendiğinde gördüklerini anlatabileceği kimse yoktu. Hayat normal akışına girip de yine bir köşede unutulduğunda oturduğu yerde kendini geri geri iterek dışarı çıktı. Kapının önüne çıktığında ileride köyün diğer kadınlarıyla konuşan yaşlı kadını gördü. Gayet iyi görünüyordu, saçları her zamanki gibi kenarları oyalı bir örtüyle bağlanmıştı. Acaba sorsaydı kendisi için başörtüsünü açar mıydı? Gerçekten saçları o kadar uzun ve beyaz mıydı? İsa öyle olduğunu babaannesi kendisine saçlarını gösterdiği için değil, birkaç gün sonra öldüğü için biliyordu. Konuşulanlardan anladığı kadarıyla yaşlı kadını sabah vakti evinde yerde yatarken bulmuşlardı. Sağ eli sol koluna kenetlenmişti. Karşıdan fabrikanın doktoru gelmiş, kadının kalp krizinden öldüğünü söylemişti. Demek ki babaannesi tam da rüyasında gördüğü gibi ölmüştü.

İlerleyen yıllarda da duymanın ve dinlemenin ruhu olduğu söylenen, insanları bir bulutun üzerinde rüya âlemine

götürüp getiren Süruş, İsa'yı sık sık ziyaret etmişti. Her zaman ölümü görmüyordu. Küçük kazalar, yaralanmalar, fabrikada yaşanan olaylar. Bazen fabrika müdürünün yeni arabası, alınacak zam. Gördüğü rüyalardan bazıları gerçek olmuş, kimisi de gerçeğe yaklaşmamıştı bile. Gitgide gördüklerine önem vermemeye başlamış, önem vermedikçe de rüyalar azalmıştı. Aslında kendi içinde bu rüyalar aracılığıyla kendiyle haberleşiyordu sanki. Belki yeterince üzerine düşecek olsa yaşayacağı her şeyi önceden bilecekti, fakat huzursuzluğu edindiği bilgiye değmezdi. Özellikle de Çivili'ye taşındığından beri geleceğin bu habercilerini görmez olmuştu. İlk başlarda gördüğü kâbuslar dışında genelde yorgunluktan rüya müya gördüğü de yoktu zaten. Bu yüzden de kan ter içinde uyandığında üzerine büyük bir sıkıntı çöreklendi. Durup dururken istenmeyen bir misafirin çıkıp gelmesi gibi, bu hissi nereye koyacağını, ne yapacağını bilemiyordu. Gerçekleşecek rüyalardan biri miydi, yoksa diğerleri gibi sonunda bir şey çıkmayacak mıydı?

Rüyayı yeniden hatırlamak istemiyordu ama zihni oraya takılıp kalmıştı sanki. Kendi kendine tekrarlayıp duruyordu:

Gece yarısıydı, uyuyordu. Birden telefonu çaldı. Hamit arıyordu. Kendi kendine söylendi, bu ani işler hoşuna gitmiyordu, ama telefona cevap vermemesi mümkün değildi. Kaçıncı kez çalıyordu bilmiyordu, cevap verdi. Hamit'in sesi kesik kesik geliyordu. Konuşurken zorlandığı belliydi. Arabadayım, senin oraya geliyorum, on dakika sonra oradayım, dedi güçlükle. İsa telefonu kapadıktan sonra kalkıp alelacele giyindi. El fenerini alıp dışarı çıktı. Mezarlar arasında dolaşıp uygun bir yer bulmaya çalışıyordu. Düzeni bozmayacak bir yer. Tek tek bütün isimleri okumaya başladı. Neden okudu-

ğunu bilmiyordu, okumak da istemiyordu, fakat gözleri ve beyni kendine itaat etmiyordu sanki. Her ismi, altında yazan yılı okuyor, bir başkasına geçiyor, ondan bir başkasına ve bir diğerine, sonra da tekrar başa dönüyordu. Durmaya çalışıyordu ama mümkün değildi. Bir türlü bir yer seçemiyordu. Mezarlığın içinde dönüp durmaya başladı. Başı dönüyordu, isimlerin ve tarihlerin hepsi birbirine karışmaya başlamıştı. O anda uzaktan yaklaşan bir çift far gördü. Hamit hiç farlarını yakmazdı. Unutmuştu belki de. Panik halinde mezarlığın girişine koştu. Birden fark etti. Bacağı kısa değildi. Normal koşabiliyordu. İçini bir sevinç sardı. Mutluluktan bağırmak istiyordu, gördüğüm kötü bir kâbusmuş meğer diye, fakat açık alanlarda sesin daha çok yayıldığını bildiği için kendini tutup sevincini içine gömdü. Hamit arabadan çıktığında sendeliyordu. İsa önce sol kolundan damlayan kanı gördü. Sonra da ceketinin ıslaklığını. Sol tarafı kan içindeydi. Olduğu yerde donup kaldı. Hamit'in yüzünden acı çektiği anlaşılıyordu, ama ne kadar fazlaydı onu kestiremiyordu. Yanına gidip Hamit'in kolunu omzuna doladı. Ağır adımlarla zar zor ilerlediler. Kulübenin önündeki sandalyeye oturttu Hamit'i. O akşam dünya âlemi sadece ay aydınlatıyordu. Parmaklarının ucuyla Hamit'in ceketini kaldırdığında tüm göğsünün, beline kadar kan içinde olduğunu gördü. Ambulans çağıramayacağını biliyordu. Hiç kimseden yardım da isteyemezdi. Sorar gözlerle Hamit'e baktı. Hamit hafif gülümsedi. "Nasıl görünüyor yara" dedi, "Temizleyebilecek misin? Büyük bir şey değil herhalde." Gerçekten kurtulabileceğini düşünüyordu demek. Gülümseyerek baktı İsa'ya, sağlam elini zorlukla havaya kaldırdı. Biraz durakladıktan sonra işaretparmağıyla bacağını gösterdi. "Bak bacağın iyileşmiş." "Evet" dedi İsa, gözlerinde yaşlarla. Sevinçten mi

akıyordu yaşlar, yoksa üzüntüden mi kendisi de bilmiyordu. "Demek ki zamana ihtiyacı varmış" diye devam etti Hamit. "Kendine yeni bir çift pantolon alırsın şimdi. Beraber gideriz Osmanbey'e. Güzel bir pantolon alırız, bir de ceket, sonra da Saray'da yemeğe götürürüm seni." Oysa birkaç dakika sonra umut dolu gözlerini ilelebet kapayacaktı. İsa'nın rüyası böylece bitmişti. Ay ışığı altında sandalyede Hamit ve karşısında iki sağlam bacağıyla kendisi. İçinde üzüntü kadar bir sevinç de vardı. Bunca yıldır ilk kez bacağının sağlam olduğu bir rüya görmüş, nasıl bir his olduğunu ilk kez anlamıştı. Demek öyle bir şeydi koşabilmek, dengede durabilmek.

Yatağında oturduğu yerde korku dolu gözlerle dönüp telefonuna baktı. Çalmamasını umarak. Saatler sonra tekrar uykuya daldığında bir kulağı hep oradaydı, fakat telefon ne o gece ne de başka bir gece çalacaktı.

17

Annesi geleli henüz çok olmamıştı ama Fuat şimdiden sabrının sonuna geldiğini hissediyordu. Evin içinde bir dakika bile yalnız kalması imkânsız gibi görünüyordu. Nereye giderse gitsin Sevim Hanımla ve onun sorularıyla karşılaşıyordu. Okula neden gitmiyordu? Finallerine neden hazırlanmıyordu? Yoksa okuldan mı atılmıştı? Doğruyu söylemezse öğrenci işlerini arayıp gerçeği öğrenirdi. Soruların biri bitiyor biri başlıyordu. Annesinin bu kadar zor, iknası güç ve inatçı olduğunu ilk kez fark ediyordu. Belki de yıllardır anlamak istemediği gerçeği görüyordu. Neyse ki kusmalarını bahane ederek büyük soru listesinden şimdiye kadar kaçabilmeyi başarmıştı ama daha ne kadar geciktirebilirdi bilmiyordu. Annesi birkaç kez salona eli cebinde girmiş, listenin varlığını kendisine hissettirmişti fakat Fuat'ın çok da numara olmayan ani rahatsızlıkları her seferinde annesinin sorularını ertelemesine neden olmuştu.

Olaylara Sevim Hanım tarafından bakılacak olursa o da şaşkındı. Oğlunun bu kadar sinirli olduğunu daha önce hiç fark etmemişti. Bambaşka bir çocuk vardı adeta karşısında. O ılımlı, uyumlu olma taraftarı Fuat gitmiş, yerini her an patlamaya hazır bir bombaya bırakmıştı. Acaba geç ergenlik mi yaşıyor diye düşünüyordu Sevim Hanım. Oğlu ergenlik yıllarını diğer erkek çocuklarına göre çok daha sakin ve kaprissiz geçirmişti. Bir kere bile bağırdığını, itiraz ettiğini hatırlamıyordu. Kendini her zaman çok şanslı görmüştü. Oğlunun üstünde kurmuş olduğu otoriteden ve ilişkilerini aynı zamanda bir arkadaşlık seviyesinde sürdürebilmelerinden mutluydu. Özellikle kocasını kaybettikten sonra her şeyin daha zor olabileceğini düşündüğü zamanlarda Fuat her

zamankinden daha olgun ve sakin davranarak içini büyük ölçüde rahatlatmıştı. Oğlunun bugünlerdeki tedirginliğini görüp bir anlam vermeye çalışıyordu. Belki de babasını kaybetmenin acısı şimdi çıkıyordu. Üstelik üniversitede okuduğu bölümün dersleri de çok basit değildi. Belki onun da stresi vardı üzerinde.

Ne kadar bir mantığa oturtmaya çalışırsa çalışsın, yine de bir gün önceki patlamasına bir anlam veremiyordu. Topu topu telefonuna cevap vermişti. Fuat o anda yine banyodaydı. Bu sefer midesi bağırsaklarına vurmuştu. Sevim Hanım çalan telefonu duyunca hiç düşünmeden açtı. Tabii Fuat'ın banyodan yükselen itirazlarını telefonu açtığı anda duymuştu. Ne olabilirdi en fazla? Diyelim ki Fuat'ın bir kız arkadaşı vardı -ki aslında Fuat'ın bir kız arkadaşı olsa buna en fazla Sevim Hanım sevinecekti- ve arayan oydu. Ne olurdu yani cevap veren annesi olursa? Fakat umudu gene boşa çıkmıştı. Karşıdaki ses genç bir delikanlı sesiydi. Konuşmaları çok kısa sürmüştü. Telefonu kapadığı anda Fuat bir eli kemerinde salona gelmiş, dehşet içinde annesine bakıyordu. Oğlu hayatında ilk kez kendine bağırmıştı. Hem de ne bağırmak. Fuat uzun uzun, anlamsız cümlelerle neden onun telefonuna cevap veremeyeceğini anlatmıştı. "Tamam tamam" dedi Sevim Hanım, "Bir daha cevap vermeyiz." Fakat Fuat konuyu orada bırakmaya gönüllü görünmüyordu. Bu sefer Sevim Hanım tartışmadan kaçmak için kendini banyoya kilitledi. Klozetin üzerine oturup kafasını toplamaya çalıştı. Neydi bu sinir? Neler oluyordu oğluna? Dahası durumu önemsemeli miydi? Sorularının cevabı çok da zor değildi aslında, bulduğunda bir anda şimşekler çaktı beyninde. Tabii ya! Nasıl olmuştu da daha önce noktaları birleştirememişti. Kendine hayret ediyordu. Göya akıllı

derlerdi onun için. Hoş, bazen gerçekler burnunun ucunda olsa bile insan hepsini bir araya getirip mantıklı bir açıklama yapamayabilirdi, bunu biliyordu.

Yıllardır oğlunun eşcinsel olma ihtimalinden kuşkulanan kendisi değil miydi? En başından beri, tüm listelerde kız arkadaşın var mı sorusuna hep hayır yanıtını almamış mıydı? Her seferinde sorunun yanına bir yıldız koymuş, bir daha, bir daha sormuş ve bilerek ya da bilmeyerek kendi de konuyu bir kenarda asılı bırakmayı tercih etmişti. Her zaman ihtimal aklının bir köşesinde dönüp durmuş, ama hiçbir zaman tam olarak, tam bir düşünce halinde ortaya çıkmamıştı. Nasıl olurdu da genç bir delikanlının hiç kız arkadaşı olmazdı? Yıllardır, belki de bana söylemiyordur, diye de düşünmüştü ama kendi de çok iyi biliyordu ki ufak tefek yalanlar dışında Fuat ona yalan söylemezdi. Hele liste ortaya çıktığında asla. Bu hallerinin sebebi yaşadığı farklılık olmalıydı. Fuat ilk kez eşcinselliğini anlamış ve belki de yaşamaya başlamıştı. Neydi arayan çocuğun adı? Lütfü. Tabii ya. O çocuğun sesinde de bir gariplik vardı zaten. Hemen konuşmamıştı. Birkaç saniye beklemişti. Belli belirsiz bir isteksizlik hissetmişti sesinde. Bu muydu sorun? Aldığı o koku bu yüzden miydi? Korku. Fuat korkuyor muydu? Bu bilinmezlikten, annesine itiraf etmekten, hatta kendine itiraf etmekten.

Sevim Hanım itiraf ediyordu, kendisi için de kabul etmesi kolay bir şey değildi. O yüzden yıllardır es geçmiş, anlamazlıktan gelmişti zaten, ama eğer ortada böyle bir durum varsa bir çözümü bulunmalıydı. Oğlunu tedavi ettirip eşcinsellikten kurtarmak falan değildi düşündüğü. Onun mümkün olmadığını biliyordu. Bu kadar makale yazılıyordu bu konu hakkında, yıllardır her birinin zihninin bir köşesinde arşivlendiğini fark etti. Oğlunun cinsel tercihi buysa,

bununla yüzleşmeli, hayatını bu gerçek üzerine kurmalı ve böyle mutlu olmayı bilmeliydi. Sonuna kadar yardım edecekti Sevim Hanım, ama önce konuya nasıl yaklaşacağını öğrenmeliydi. Erol Beyin dediği gibi en iyi çözüm Fuat'ı bir psikoloğa götürmekti. Belki yavaş yavaş, sindire sindire gerçeği su yüzüne çıkarır, şimdiye kadar yaşadığı bir deneyim varsa bununla baş etmeye başlardı.

Sevim Hanım yüzünü ellerinin arasına aldı. Ne kadar zor günler bekliyordu hem kendini hem oğlunu. Allaha kendine güç vermesi için dua etti, banyoda Allahın adını anmaktan çekinerek. Kendi çevrelerinin bile daha böyle bir olaya hazır olmadığını biliyordu ama yapacak bir şey yoktu. Belli belirsiz bir suçluluk da duyuyordu. Sonuçta Fuat'ın annesi değil miydi? Genlerden kaynaklanıyor deniliyordu. Acaba oğluna kendinden mi geçmişti bu genler? Kısa bir süre içinde gençliğinden başlayarak eğilimlerini ölçtü biçti, erkeklere olan ilgisini tarttı, kendisini temize çıkardı.

Fuat banyoya giren annesine bir müddet daha bağırmaya devam ettikten sonra kendine geldi. Annesinin çoktan kulaklarını kendine tıkadığını, çoktan kendi düşüncelerine daldığını biliyordu. Nasıl olmuştu da telefonunu öyle ortada bırakabilmişti? Hiç mi tanımıyordu annesini? Her şeye burnunu sokacağını bilmiyor muydu? İşin doğrusu hasta ediyordu annesi onu. Yıllardır soru listelerinden, ardı arkası gelmeyen yorumlarından, aslında hiç de anlayış sahibi değilken dünyanın en anlayışlı annesiymiş gibi davranmasından bıkmış usanmıştı. Tek isteği vardı: yalnız kalmak. YAL-NIZ KAL-MAK! Bir insan bu kadar baskı altındayken nasıl sakin düşünebilirdi ki? Polis peşinde miydi değil miydi bilmiyordu. Lütfü neden aramıştı gene? Ne istiyordu? Eğer olay çoktan kapanıp gittiyse ne istiyordu hâlâ? Yok yok. Bir şey vardı o

işin altında. Birleştiremediği tek nokta polisin olanları bildiği halde neden hâlâ harekete geçmediğiydi. Yaşadığı yeri bulamamış olmaları gerçekten ihtimallerden biri olabilir miydi? Mümkündü tabii. Eğer polis her bakkala çakkala, muayenehaneye fotoğrafını dağıtmadıysa mümkündü. Bu kâbus ne kadar sürecekti? Ne zaman normal hayatına dönebilecekti? İkinci dönemin bütün derslerinin bir dahaki yıla kalacağı kesindi; hayatı yoluna girerse ona da aldırdığı yoktu zaten. Bir sene daha okusa en fazla birkaç ay annesinin çenesini çekerdi. Ona da alışıktı. O her hâlükârda konuşacaktı zaten. Ders ya da başka bir şey. Kadın kusmasına bile karışıyordu. Merak ediyordu Fuat, başka hangi adamın annesi kusarken tepesinde durur. Durur ve hâlâ konuşmaya devam eder. Neyse ki annesi Lütfü'ye adreslerini falan vermemişti. Konuşmaları çok kısa sürmüştü ve içinde Lütfü'nün işine yarayacak bir bilgi yoktu. Bir şekilde mümkün olsaydı da Okan'ın evine girip o kâğıdı alabilseydi içi biraz olsun rahatlayacaktı, fakat hiçbir şekilde oraya yaklaşamayacağını biliyordu. Polis olayı biliyor da şimdiye kadar Fuat'ı bulamadıysa orada yakalanacağı kesindi.

Televizyonun karşısındaki koltuğa yığılır gibi bıraktı kendini. Discovery'de yine bir kaplan belgeseli vardı. Kim seviyordu kaplanları bu kadar, hayatlarını kim bu kadar merak ediyordu da her dakika bir kaplan belgeseli vardı? Kedigiller belgeseli olsa neyse diye düşündü, o da değil. Sadece kaplanlar. Sırf bu yüzden seyretmeye başladı. Neydi bu kadar önemli olan bu hayvanlarla ilgili? Belki de hayatın tüm sırrı kaplanların hayatında gizliydi. Daha birkaç dakika geçmiş, tam sükuneti yakaladığını zannederken annesi elleri pantolonunun ceplerinde banyodan çıktı. Düşünceli düşünceli Fuat'a doğru yürüdü. Yüzünde belli belirsiz bir

sempatiyle. Fuat'ın karşısındaki koltuğa oturup gözlerini oğlunun yüzüne dikti. Fuat, "Evet?" der gibi baktı annesine. "Bakalım gene ne inciler dökeceksin? Ne gibi bir yorumun var acaba şu an belgesel seyrediyor olmama? Mümkün mü, seninle aynı evdeyken benim başka bir şeyle ilgilenmem mümkün mü? Bu GÖT kadar evde her dakika KIÇ KIÇA olmamız lazım. Bilmiyorum ki ne istiyorsun? Ne yapayım yani? Sokağa çıkıp yakalanayım mı? Bu mu? Allahın cezası burnun kim bilir gene neyin kokusunu aldı?"

Sevim Hanım sanki oğlunun aklından geçenleri gerçekten de duyuyormuş gibi Fuat'ın bitirmesini bekleyip lafa girdi.

"Fuatcım, biliyorsun Erol Bey bir psikoloğa gitmenin faydalı olacağını söyledi."

"Hayır bilmiyorum. Ben öyle bir şey duymadım."

"Sen tuvalete gittiğinde konuştuk. Sonra ben de sana takside anlattım. Hatırlamıyor musun?"

"Hayır."

"Dinlemiyordun demek ki?"

"Demek ki dinlemiyormuşum."

Sevim Hanım oğlunun sesindeki meydan okumayı tabii ki seziyordu ve başka zaman olsa mümkün değil daha ileri gitmesine müsaade etmezdi, fakat bugün sessiz kalmaya karar verdi. Fuat'ın üzerine gitmek için doğru bir zaman değildi.

"Evet. Demek ki dinlemiyormuşsun. Olabilir, hastasın. Şimdi dinliyorsun ama değil mi?"

Fuat şaşkındı. Annesi ilk kez böyle konuşmasına izin vermiş, fazla üzerine gitmemişti. Bugünlerde hayatında tek normal olan şey annesinin her zamanki davranışlarıyken, bu değişiklik onu hem sarsmış hem de huzursuz etmişti. Merak

ediyordu, ne kadar ileri götürebilirdi. Annesini denemek için iyi bir gün müydü?

"Şu an bir belgesel seyrediyorum. Sonra konuşsak?"

"Fuatcım, ne belgeseli o?"

"Kaplanlarla ilgili."

"Zannediyorum bizim konuşacaklarımız kaplanlardan daha önemli. Sonra tekrarı vardır onun, seyredersin."

Gerçeğe dönüş. Fuat'ın neredeyse içi rahatlamıştı. En azından annesi her zamanki annesiydi. Belki bir kezliğine olsun tolerans göstermişti, ama demek ki hepsi oydu.

"Evet. Dinliyorum."

"Dediğim gibi Erol Bey bir psikoloğa gitmenin iyi olacağını düşünüyor."

"Neden? Ne gibi bir sorunum var benim?"

"Tabii" dedi Fuat içinden. "Psikoloğa gideyim. Tabii. Bir o eksik." Bir yandan derin bir nefes alırken, bir yandan tek elini yüzünün yarısında gezdirdi. Eğer annesinin çenesini kapatmasına yardımcı olacaksa neden olmasın aslında.

"Yok. Senin bir sorunun olduğundan değil. Şimdi biliyorsun, babanı kaybettikten sonra bu konuda hemen hemen hiç konuşmadık. Sen çok olgun davrandın gerçekten. Fakat Erol Bey bu üzüntüyle zamanında yüzleşmediğin için şimdi biraz sıkıntı çekiyor olabilirsin diye düşünüyor. Bir de tabii derslerin de çok yoğun. Hem de zor. Bu sebeplerden diye düşündük biz."

Şöyle bir düşününce fikir Fuat'ın aklına yatmıyor değildi. En azından annesi ne olup bittiğini didikleyip durmaktan vazgeçebilirdi böylece. Eğer bu durumun gerçekten babasının yasını tutmakla ilgisi olduğunu düşünüyorsa pek âlâydı. Üstelik fikre itiraz etse bile annesinin günlerce onu ikna etmek için konuşacağını ve ikna olana kadar da hayatı

kendine zindan edeceğini biliyordu. En iyisi bütün o gittin gitmedin evresini sorunsuz atlatıp annesini susturmaktı.

"Olabilir."

Sevim Hanım uzun bir savaşa hazırlanmış beklediği için aldığı cevap onu tepetaklak etti. Oğluna şaşkın gözlerle bakıp aklından geçenleri anlamaya çalıştı. "Demek ki artık o da dayanamıyor bu duruma. Birine açılması gerektiğini düşünüyor. Nasıl oldu da bu zamana kadar bunu göremedim? Nasıl bir anneyim ben?" Neyse ki kendi psikolojik sorunlarının derinlerine inmeden konuya geri dönebildi. Fuat'ın bu kadar çabuk kabullenmiş olması onun hazırladığı uzun konuşmayı yapmamasına neden olacak değildi elbette. Terapinin faydalarını, kendi deneyimini, tanıdıklarının deneyimlerini, tüm insanların aslında nasıl terapiye ihtiyacı olduğunu anlatmaya başladı. Fuat yıllara yayılan tecrübesiyle konuşmanın hangi dakikasından sonra kulağını annesine kapaması gerektiğini biliyordu. Belgeseli sunan adamın sesindeki tonlamaya, iki cümle arasında beklemelerine, iki kaplan arasındaki kavgayı anlatırken heyecanlanmasına bir o kadar sinir olsa da dikkatini belgesele vermeyi tercih etti. Annesi, köpek kanının da insan kanı gibi koktuğunu bilmiyordum, demişti. Gerçekten hayvanlarınkiyle insanlarınki arasında bir fark var mıydı?

18

Hamit üzerini değiştirdikten sonra ıslak pantolon, ceket ve gömleğini bir askıya yerleştirip küvet perdesinin demirine astı. Bundan birkaç saat önceki ruh hali, yerini tamamen bir başkasına bırakmıştı. Beylerbeyi'ne gitmenin bir anlamı yoktu artık. Hem vakit de geç olmuştu zaten. Üstelik bir an evvel gidip dükkânlar kapanmadan yeni bir telefon alması gerekiyordu. Bileğini vücudundan uzaklaştırıp boynunu geriye doğru çekerek saatini kontrol etti. Birkaç ay önce almıştı saati ve Allahtan satıcı adam su geçirmez olanlardan alması konusunda ısrar etmişti. Son zamanlarda gözleri yakını pek iyi göremez olmuştu. İyi bir okuyucu olduğu söylenemezdi gerçi. Hatta okulda okuduğu ders kitapları dışında kitap okumuşluğu da yoktu. Arada bir gazeteleri şöyle bir evirir çevirir, daha çok camiayla ilgili haber var mı kontrol eder, ölüm ilanlarını gözden geçirir, onun haricinde diğer yazıları es geçerdi. Az okuyordu belki ama en basit aktiviteler için bile bir çift gözlüğe ihtiyacı olduğunun farkındaydı. Yaş ilerledikçe hayat da daha karmaşık bir hal alıyordu belli ki.

Hamit yaşlılığın nasıl bir şey olduğunu çok iyi bilmiyordu. Önünde çok fazla örneği olmamıştı. Babasını kaybettiğinde henüz yedi yaşındaydı. İlkokul bire yeni başlamıştı ve öğretim yılının ilk günüydü. Sabah annesi okula götürüp bırakmış, öğlen gelip alacağını söylemişti. Acıkırsa teneffüs aralarında çantasındaki poğaçalardan çıkarıp yemesini tembihlemişti. Üçüncü dersin sonlarına doğru Hamit belki de sıranın altından yükselen taze poğaçaların kokusunun da etkisiyle çoktan acıkmıştı. Teneffüs zili çalar çalmaz çantasından birer ikişer çıkarıp yemeye başlamış, henüz ortasındayken teyzesi buğulu gözlerle sınıfın kapısında belirmişti. Sınıf öğretmeni

eliyle teyzesinin omzunu sıvazlıyor, tatlı bir sesle bir şeyler mırıldanıyordu. Hamit lokmaları ağzında teyzesinin içeri girip eşyalarını toparlamasını seyretti. Sınıftan çıkarken yaşı küçük olmasına rağmen öğretmenin gözlerindeki acıma dolu bakışları fark etmiş ve bir şeylerin yanlış gittiğini anlamıştı.

Teyzesi babasının öldüğünü yolda söyledi. Sesinde herhangi bir şefkat kırıntısı ya da anlayış yoktu. Yeğenini muhtemel bir şoktan korumaya da çalışmıyordu. Eve gittiklerinde evin içi insan doluydu. Bu kadar insan ne zaman kötü haberi almıştı da oraya toplanmıştı bir türlü akıl erdiremiyordu. Hamit insanların arasından sıyrılarak annesine ulaşmaya çalışırken okul çantasını elinden bırakmıyor, kadınların kaçan çoraplarına aldırmıyordu. Annesi salonda büyük bir insan çemberinin ortasında oturmuş, dizlerini döverek ağlıyordu. Hamit'i görünce iyice kendinden geçmiş, oğlunu kollarının arasına alıp bağırmaya başlamıştı: "Kıydılar aslanıma, kıydılar aslanıma!"

Hamit bütün bunların tam olarak ne anlama geldiğini bilmiyordu ama ortada fena halde üzülecek bir şey olduğunun farkındaydı. Kıymak ne demekti? Her cuma günü annesiyle kasaptan aldıkları kıymayla bir alakası var mıydı? Emin değildi. Elinde çantasıyla annesinin kolları arasında dururken gözlerini etrafta gezdirmiş, kendisi ve annesine yönelen bakışlardan çok önemli bir olayın çok önemli bir parçası olduğunu anlamıştı. Hem yaşı küçük olduğu için hem de çevresindeki duyguların kalabalığından ölüm ne demek tam olarak anlayamamış, hüznünü yaşayamamıştı. Daha sonraları babasını düşündüğü zamanlar olmuştu ama zaten babası hiçbir zaman "N'aber aslanım?" diye oğlunun ufak başını avucunun içinde hisseden bir adam olmadığın-

dan duyguları özleme dönüşmemişti. Aynı şekilde annesinin yaşlılığını da görmek nasip olmamıştı. Oğlunu genç yaşta dünyaya getiren Mevlide Hanım hayata gözlerini kapadığında da bir o kadar gençti. Hamit annesini kaybettiğinde yirmi yaşındaydı ve artık yaşlı gözlerin, diz dövmelerin ne demek olduğunu anlıyordu. Ancak bu sefer de çoktan erkekliğe geçtiğinden ve duygularını derinlemesine gösterme lüksüne sahip olmadığından çok kısa sürdü annesinin yokluğuna alışması. Mevlide Hanım öldüğünde kadıncağızın değil yakın gözlüğüne ihtiyacı olması, suratında bir çizgi bile yoktu daha. Belki alnında birkaç çizgi ama anlaşılamayacak kadar ince.

Ailesindeki ölümlerin zamansızlığından yaşlılık nasıl yaşanırdı bilmiyordu; en azından yakından görmüşlüğü yoktu. Hiçbir zaman da yaşlanma fikrini aklında evirip çevirmemişti. Hayata genç yaşlarda veda eden bir ailenin ferdi olarak şimdiye kadar çoktan kuvvetli bir kalp krizinin alıp onu öteki tarafa götürmesi gerekirdi ama demek ki kaderinde yaşlanmak vardı.

***

Telefoncu uzakta değildi, Hamit kapanmadan yetişti.

"Ooooo, Hamit Abi, hoş geldin."

"Hoş bulduk Mustafa. N'aber?"

"İyidir abi, şükür. Ben de bak bugün erken kapayacaktım. Akşam bizim kayınpederlere yemeğe gidecez. Dedim, hadi dur, biraz daha durayım. İçime doğmuş bak. Buyur abi. Yardımcı olayım."

"Yeni bi telefon lazım bana. Ötekini suya düşürdüm."

"Yapma be abi. Çok da güzeldi o telefon haa. Valla. O modellerden artık çıkarmıyo şirket, biliyo musun? Yanında mı?"

"Burda. Al bak işte. Düzelmez herhalde."

"Ah be. Gitmiş bu abi. Valla yazık. Çok isteyen var bundan ama yok artık piyasada. Hele bu rengi hiç kimsede yok. Şimdiiiiii, ne verelim biz sana bunun yerine?"

"Ne bileyim, göster bakalım bir şeyler."

Mustafa'nın işine düşkünlüğü, bir telefona neredeyse araba muamelesi yapması Hamit'i her zaman şaşırtırdı. Hamit için telefonun konuşmaya yaramasından başka pek bir önemi yoktu, ama Mustafa'ya soracak olursa saatlerce her bir telefonun modelini, hangi işlevlerin hangi işlere yaradığını anlatabilirdi. Bir önceki telefonu da kendisine veren oydu ve yine özelliklerini anlatmaya uzun bir zaman ayırmıştı. O gün kayınpederine yemeğe davetli olmaması Hamit'in vaktine mal olmuştu. Ajandasını nasıl kullanacağını, takvimine nasıl işlerini, randevularını kaydedebileceğini müşterisinin ilgisizliğine rağmen elinden geldiğince öğretmeye çalışmıştı. Hamit her şeyi aklında tuttuğunu, işinin doğası gereği mümkünse üzerinde yazılı hiçbir şey bulundurmadığını anlatmamıştı tabii. Mustafa'nın huyuna alışkın, acele etmeden sabırla beklemişti.

"Abi, yalnız inşallah bu karta kayıtlı telefon numaraları başka bir yerde yazılı vardı sende."

"Nasıl?"

"Telefon numaraları diyorum. Şimdi hepsi gitti tabii. Kart da ölüyor abi suya düşünce."

"Yapma yav?"

"E tabii abi. Numaralar başka yerde yok deme sakın. Şimdi bak cep telefonu şirketleri başlattı gerçi. Numarayı merkezde bir yere kaydediyorlar. Sen kartı kaybetsen de ya da kart ölse de aynı numaraları kendi dosyalarından çıkarıp yeni karta aktarıyorlar. Tabii senin telefonda öyle bir şey yoktu."

Hamit bazı numaraları yıllarca aklında tutmuş, cep telefonuna geçtikten sonra da ilk başlarda hafızasından çevirmeye devam etmişti. Bir ara telefon almaya geldiğinde yine Mustafa o telefon numaralarını da kaydetmesine ön ayak olmuştu. Telefon rehberine girmiş, numaraların azlığını görünce Hamit'e nedenini sormuş, Hamit de hâlâ hafızadan çevirdiğini söyleyince her zamanki gibi, "Ne gerek var abi, kaydet, ya bir gün unutursan" demişti. İşin tuhafı, Hamit numaraları Mustafa'ya uyup da kaydettikten sonra unutmaya başlamıştı. Yıllarca ezbere bildiği onca telefonu rehberden bulup çevirince zamanla hafızasında açılan boşluğu başka, yeni bilgiler doldurmuş olmalıydı ki şimdi ne kadar düşünürse düşünsün hiçbirini hatırlayamıyordu. Neyse ki önemli olanlar eski usul bir telefon rehberinde de yazılıydı. O defter de her zamanki gibi salondaki büfenin en alt sol çekmecesinde durmaktaydı. Tek dert oturup tek tek en baştan kaydedecek olmasıydı. Gerçi elinde fazlasıyla boş zamanın olduğu dönemler yok değildi. Hatta o zamanlarda ne yapacağını da pek bilemiyordu. Eskiden zevk aldığı şeyler ona yavan geliyordu artık. Barlardan, gazinolardan eskisi kadar tat almıyordu. Bazen oturup boş boş televizyona bakmak, esrarını sarıp tartışma programları seyretmek daha iyi geliyordu. Arkadaşlarıyla ilişkisi eskisi gibi değildi. Hani bir öğleden sonra tavlası iyi geliyordu belki ama muhabbet bir zamanlar olduğu gibi sabahlara kadar uzamıyordu. Bir yerden sonra hikâyeler tekrar tekrar anlatılıyordu. Onların camiasında yeni olaylara dokunulmaz, ancak üstü çoktan kapanmış, artık polisle paylaşılan rakı sofrasında anlatsan bile bir zararı olmayacak eski hikâyeler anlatılırdı. Durum böyle olunca da herkes birbirinin hikâyesini az çok ezbere biliyordu. Ancak yıllar geçecekti ki belki şimdiki hikâyeler

sofralara yeni mezeler olacaktı. Bu sebeplerden bir gecesini de eski telefon numaralarını aktarmaya ayırabilirdi. Kim bilir, belki zevk bile alabilirdi. Telefon numaralarına bakmak eski fotoğraflara bakmak gibiydi; insan unuttuğu pek çok simayı, olayı, yeri hatırlıyordu. O bunları düşünürken Mustafa da sonunda kendisinin tatmin olacağı bir telefonda karar kılmıştı.

"İşte bu, abi. Nasıl? Çok güzel di mi?"

"Güzel. Ne renk oluyor şimdi bu?"

"Nefti yeşil, abi. Bulunmaz renk valla. Zaten elimde tek bu. Yenisi de gelir mi bilmem."

"Şöyle siyah falan yok mu?"

"Abi siyah olur mu ya? Herkeste siyah var abi. Şimdi yani, Allah Allah, dediğin şeye bak. Bi şu renge bak abicim, bi de siyaha."

Hamit renk konusunda daha fazla zorlarsa Mustafa'nın bunu neredeyse kişisel bir hakaret olarak algılayacağını biliyordu. Onun için de fazla üstelemeyip her ne kadar kendisi renkten çok memnun olmasa da işini bir yirmi dakika daha tartışarak uzatmak yerine telefonu alıp gitmeyi tercih etti.

"Doğru doğru. Bu güzel. Bu olsun. Nedir şimdi hasar?"

***

Dışarıdan pide siparişi verdikten sonra büfenin çekmecesinden defteri alıp kadife koltuklardan birine oturdu. Elinde tuttuğu, küçük, siyah bir defterdi. Yapraklarının köşeleri kıvrılmış, her birinin kıvrımı bir diğerinin üzerine binmişti. Beyaz olması gereken sayfalar zamanla neredeyse griye dönmüştü. Bu defteri ne zamandır kullandığını hatırlamıyordu bile. Belki kendini biraz zorlayacak olsa bundan yirmi yıl ön-

ce Kadıköy'deki bir kırtasiyeye girip aldığını, alırken kendini bir garip, başka biri gibi hissettiğini, ilk kez adam gibi adam olduğunu o gün düşündüğünü hatırlayacaktı, ama hafızasını zorlamadı. Onun için yaşlı kadınların vazgeçemedikleri mücevherleri gibiydi bu defter. Neredeyse öldüğünde kime bırakacağını uzun uzun düşünmesi gerekecekti. Kapağını açar açmaz içinden birkaç kart düştü. İlk eline aldığı, bir kuyumcuya aitti. Karaköy'de bir yerdi. Neden, kimden aldığını hatırlamıyordu. Kuyumcuya niye gitmişti kim bilir? Eskiden yaptığı işlerden biri için olmalıydı. Hamit işlere ufaktan başlamış, çalışkanlığı ve azmiyle büyüklerin gözüne girmişti. Sağdan soldan ödenmemiş paraların tahsilatını yapar, oradan oraya mal götürür, kimi zaman da kimilerine sadece gözdağı verirdi. İlk on beş yıl çok çalışması gerekmişti. Her türlü ayak işini yapmış, her türlü ortama girmişti.

Kuyumcunun kartını koltuğun koluna koyup diğerlerine bakmaya devam etti. Bir benzin istasyonunun kartı vardı. Az çok hatırlıyordu bu işi. Adam ödeme yapmamak için bayağı bir direnmişti. Hamit'in aşırı şiddet kullanmasına neden olan ilk işlerden biriydi. Eğer bu işlerin kursu olsaydı ancak bu kadar ders öğrenebilirdi. O gün tamamen içgüdüleriyle hareket etmiş, sorunu dallanıp budaklanmadan halletmişti. Adamın yüzünü kartın üstünde gördüğü ismi okuyunca hatırladı. Ancak Hamit mekânı terk ettiğinde zavallının suratının haritası tamamen değişmişti. Benzinliği sonra başkasının devraldığını duymuştu, uzun zamandır da oralara uğramıyordu Hamit. Ne olmuştu acaba? O gibi işlerle artık daha gençler ilgileniyordu. Yeni nesil.

Bu kartı da daha fazla tutmaya gerek yoktu; onu da koltuğun koluna, diğerinin üzerine koydu. Bütün kartları bu kadar zaman saklamış olması garipti. Alttan bir doktor

kartı çıktı bu sefer. Bak işte bunu çok iyi hatırlıyordu. Teyzesi içindi. Annesi öldükten bir süre sonra teyzesinde de aynı sorun baş göstermişti. Bir gün aniden şekeri fırlamış, kimi kimsesi olmadığı için Hamit'i aramıştı. Bu, teyzesini götürdüğü doktorun numarasıydı. Çok geçmeden bir şeker komasıyla onu da kaybetmişti. Onun da suratında daha tek bir çizgi yoktu. "Ohooooo," dedi kendi kendine, "Kartları amma tutmuşum burada. Bu doktor yaşıyor mudur, ölmüş müdür o bile belli değil. Yaşlı bir adamdı. Kalmamıştır bu zamana." Kartı diğerlerinin üzerine koydu. Bir başka kart. Bir spor salonuna aitti. Kim bilir neydi? Bir müddet sonra koltuğun kolunda on beş-yirmi kart birikmişti neredeyse. Harflere geçmeden önce hepsini çöpe atmak için kalktığında kapı çaldı. Pideciydi. Elinde kutuyla salona geri döndüğünde koltuk yerine bu sefer masaya oturdu. Yüzü masanın yanındaki büfeye dönük otururken sırtını yeni yeni uzamaya başlayan günlerin cılız ışığına verdiğinin farkında değildi. Evde yalnız olduğu zamanlarda hiçbir yemek merasimi yoktu, sadece yemesi gerektiği için, çoğu zaman yediğinin tadını bile almadan yiyordu. Şimdi de alelacele girişmişti önündekine. Ona göre yalnız başına yenen yemeği uzatmanın anlamı yoktu zaten. Dilimlerden birini tam ağzına atacakken üzerinde bir tüy gördü. Daha doğrusu kıvırcık, kalın bir kıl. Hiç tereddütsüz, ucu açık bir bela savurduktan sonra pideyi kutuya geri koyup pidecinin telefonunu çevirdi.

"Arzu Pide 6. Buyrun!"

"Oğlum ben Hamit. Çabuk çocuğu gönder buraya. Bi şey gönderecem size. Bi daha da aynı şeyle karşılaşırsam ananızı sikerim."

"A-a-abi. Kusura bakmayın abi. Çocuğu gönderiyorum hemen. Başka bir şey göndereyim."

"Gönderme lan başka şey. İnsanın iştahının da ağzına sıçtınız. Paramı gönderin."

Başka zaman olsa belki de bu kadar sinirlenmezdi Hamit. O gün havada kötü bir enerjinin dolandığı kesindi. Belki Uranüs Satürn'e girmişti ve Hamit'in burcunu ters açıdan etkiliyordu. Önce vapurdan düşmesi, sonra silahının, -artık o modelden yapmıyo şirket modeli- telefonunun, otomatik araba anahtarının çalışmaması, üstüne bir de aç kalması. Her şey üst üste gelmiş, iştahı tamamen kesilmişti. O dakikadan itibaren aklına yemek fikrini dahi getirmek istemiyordu. Elinde kutu, sokak kapısının önünde hazır bekliyordu. Kapı çaldığı anda açtı. Karşısında her türlü hakarete hazır olduğu her halinden belli olan, ama ağzını açmaması için tembihlenmiş genç bir çocuk duruyordu. Elinde de küçük bir paket.

"Ne lan o paketin içindeki?"

"Tavuk göğsü abi. Müesseseden."

Müesseseden lafını duyduğu anda Hamit'in beynindeki kontağı biri çevirdi sanki. Bir anda yüzü kıpkırmızı oldu. Çocuk bir iki adım geri attıysa da kendini bekleyen şeyden kaçamayacaktı. Yüzü bembeyazdı, elindeki paket titriyordu. Hamit o andan itibaren üç dakika sonrasına kadar ne yaptığının farkında bile değildi. Onlar hayatından silinmiş dakikalardı. Aynen diğerleri gibi. Bir hesap yapacak olsa o kadar çok hatırlamadığı gün, gece yaşamıştı ki, toplasa belki aylar ederdi. Bir hareketle çocuğun paketi tutan elini kavrayıp sırtına doğru bükmek isterken çocuk tüm gücüyle direndiği için "ÇATIRT!" diye bir ses geldi. Hamit'i kendine getiren de bu sesti zaten. Başını sallayıp çocuğa tekrar gören gözlerle baktığında paket yere düşmüştü ve çocuğun kolunun kemiği, olmaması gereken bir yöne bakıyordu. Dirseğiyle

bileği arasındaki kemik öyle bir kırılmıştı ki neredeyse kolun derisini yırtıp dışarı çıkacaktı.

Çocuğun suratından çektiği acı anlaşılıyordu. Tüm yüz hatları çarpılmış, dudakları ters dönmüştü. Dişlerinin arasından ssss sesiyle beraber salyalar akıyordu. Gözyaşları sümüğüne, sümükleri salyasına karışmıştı. Hamit'in midesi iyice bulandı. Birkaç dakika daha kapının önünde aynı şekilde bekledikten sonra çocuğun gözyaşları yavaş yavaş dinmeye başladı; yerini çaresizlik almıştı. Hafif hafif kendine geliyor, korkarak Hamit'e bakıyordu. Hamit pide kutusunu çocuğa doğru uzattı. Çocuk kırık kolunu tutmakta olan elini uzatıp kutuyu alırken kırık kolu boşluğa düşüp sallanmaya başladı. Sanki bir kol daha eklenmiş gibi, garip bir şekilde olduğundan uzun görünerek. Kutuyu alır almaz merdivenlere yönelip hızla aşağı inmeye başladı. Alt katlarda kendini rahat bırakıp inleyerek apartmandan çıkarken iniltilerini müşteri artık duyamazdı. Hamit çoktan yere düşen paketi alıp içeri girmişti. Derin bir nefes aldıktan sonra paketin içinden çıkan kutuyu buzdolabının içine koydu. "Allahın cezaları" dedi, "Akşam akşam... Kendi kendimize bir yemek yiyeceğiz şurada, burnumuzdan getirdiler." Çocuğa da üzülmüyor değildi. Onun eline o paketi tutuşturan dehanın kolunu kırmak lazımdı aslında. "Bir şey gönderme dedik. Neyse artık olan oldu." Büfeye gidip bir bardak viski doldurdu kendine. Sek, buzsuz. Biraz önce oturduğu kadife koltuğa gidip başını arkasına yasladı, gözlerini kapayıp burnundan derin bir nefes aldı. Bunun kendisini rahatlatacağından emin olarak. Pideciden bir daha o arayana kadar ses çıkmayacağını biliyordu. Olayı kendi aralarında sessizce halledeceklerdi. Çocuğa fazladan biraz para verirlerdi, bir de izin. Belki de çocukcağız işi bırakacaktı. Arzu 6 olmazsa Arzu 5 olur, ne

olacak, diye düşündü. Gider ötekinde çalışmaya başlar. Aldığı her yudumla biraz daha kendine geliyordu. Viskinin ısısı kanına, tüm vücuduna yavaşça yayıldı. Yüzünün rengi ancak normale dönüyor, boynundaki damarlar rahatlıyordu. Gözleri kapalı, boğazını temizledi. Gözlerini tekrar açtığında geçen dakikalarda bedenine sahip olan ruh daha sakin olan ikiziyle yer değiştirmiş gibiydi. Hemen yandaki sehpadan telefon defterini ve yeni telefonunu aldı. Defterin isli sayfalarını tekrar açtı. A harfinden başladı. Arif, Ahmet, Aytekin, Ayhan, ...

19

Fuat'ı aramasının üzerinden iki gün geçmişti, fakat ondan hâlâ bir ses seda yoktu. Fuat'a cep telefonlarının olmadığı, insanların birbirlerini sadece ev telefonlarından arayabildiği eski günlerde arayıp da ulaşamamış olsaydı konunun üzerinde bu kadar durmazdı. Lütfü hiç hazzetmiyordu cep telefonlarından. Kimileri tarafından sevilmediğini, istenmediğini yüzüne vurduğu için içerliyordu. Karşıdakinin kimin aradığını bile bile, göre göre telefonu açmaması hem sinirlenmesine hem tedirgin olmasına neden oluyordu. Ne zaman birini cep telefonundan arayacak olsa üzerine belli belirsiz bir gerginlik yapışıyordu. Özellikle şimdi Fuat'ın telefonu açmaması onu, kendine itiraf edemese de, ürkütüyordu.

Sonunda numarayı bir telefon kulübesinden çevirmenin daha iyi olacağına karar verdi. Gerçi bu sefer de bilinmeyen numara gördüğü için açmayabilirdi, tahmin ediyordu, fakat denemekten başka çare yoktu. En yakındaki kulübeye girip Fuat'ın numarasını bir kez daha çevirdi. Bu sefer uzun uzun çaldıktan sonra telesekretere de düşmeden kesildi hat. "Belli, bu ibnenin evladı açmayacak telefonunu" dedi sinirle. "Açmasın orospu çocuğu, elbet bulacam ben onu." Bu her ne kadar son derece kendine güvenli ve gelecek vaat eden bir iddia olsa da, Lütfü'nün Fuat'a ulaşmakta başarılı olacağı anlamına gelmiyordu. İstanbul'da günde kim bilir kaç kişi, kaç kere buna benzer bir söylemde bulunuyordu. "Göstereceğim ben ona." Ya da, "Elbet geri gelecek." Ya da, "Yakında öğrenecek dünya kaç bucak." Oysa gerçek hayatta bu söylenenler her zaman gerçekleşmeyebiliyordu. Bir kere terk edip giden sevgili bir daha geri gelmeyebiliyor, hatta iki ay sonra başka biriyle evlenip, iki yıl içinde üç çocuk sahibi olabiliyordu.

Lütfü tam uzaklaşmak üzereyken kulübenin telefonu çalmaya başladı. Dönüp şöyle bir çevresine bakındı. Telefon bekliyor gibi görünen kimse yoktu. Tereddüt ederek telefona yaklaştı. Birkaç kez daha çaldıktan sonra ahizeyi kaldırdı.

"A-alo?"

"Lütfüüü!"

Lütfü neredeyse telefonu elinden düşürecek kadar irkilerek çevresine baktı. Şu ileride sırtı dönük duran adam bir arkadaşı mıydı, bir oyun mu yapıyordu? Öyle olsa bile nereden bilecekti buranın telefonunu? "Hayırdır inşallah." Lütfü yandaki kulübelere eğilip bakarken telefondaki ses biraz daha bağırdı:

"Lütfüüüü!"

"E-e-efendim?"

"Oğlum, bak şimdi, sen oradan çıkıp Sultanbeyli'ye gidecen tamam mı?"

"Ha? Ne? Kim?"

"Oğlum Lütfü, kafayı mı yedin lan?"

"Amirim?"

"Ne diyosun lan Lütfü? Başına güneş mi geçti?"

"Amirim, sen misin?"

"Oğlum ne amiri lan? Haydaaa! Lütfü, oradaki işini bitirdin mi?"

"Abi pardon, ben hakkaten anlamıyorum ya. Kimsiniz?"

"Oğlum, benim, Hasan. Bölgeden arıyorum."

"Hangi bölge abi?"

"Hassiktir! Kafayı yemiş la bu."

"Abi siz başkasını mı arıyorsunuz?"

"Lütfü sen değil misin?"

"Benim."

"E tamam, orada işin bitmedi mi?"

"Ne işi ya? Ben buraya telefon etmeye geldim. Tam gidiyordum telefon çaldı, hadi açayım dedim."

"Sen Türk Telekom'dan Lütfü değil misin?"

"Değilim abi."

"Ama adın Lütfü. Öyle mi?"

"Evet abi."

"Ulan şansa bak be. Ne açıyon o zaman oğlum telefonu?"

"Ben burdaydım, açarım Allah Allah ya. Keyfimin kahyası mısın? Sen ne arıyosun esas?"

"Hoop birader, bağırma. Neyse, bizde hata. Kusura bakma hemşerim. Bi bak bakalım orada Lütfü diye başka biri var mı?"

Lütfü ahizeyi telefonun üzerine bırakıp gözlerini çevrede gezdirdi. Burada Lütfü adında biri var mı, diye ortaya sordu. Kimseden ses çıkmıyordu. Sağına soluna bir daha dikkatlice bakınca, biraz ilerideki direğin dibinde çalışan bir adam gördü. Gidip omzunu dürttü.

"Abi pardon, Lütfü mü adınız?"

"Evet."

"Size telefon var."

"Eyvallah yeğenim."

Lütfü daha olayın yol açtığı sersemliği üzerinden atamadan cep telefonu çalmaya başladı. Bilmediği bir numaraydı. Avrupa yakasından. Belki yeni bir müşteridir, diye düşündü. Belki de Fuat başka bir telefondan arıyordu.

"Buyrun."

"Lütfü Beyle mi görüşüyorum?"

"Evet."

"Merhaba, ben telefonunuzu sizin arkadaşlardan birinden aldım."

"Kimden?"

"Ömer."

"Ömer?"

"Evet, Ömer."

Ömer?.. Haaa, Ömeeer. Eski müşterilerdendi Ömer. Uzun zamandır aramamıştı. Ailesi rehabilitasyona gönderdi diye duymuştu. Çok efendi bir çocuktu. Lütfü ne zaman mal götürecek olsa içeri davet eder, muhakkak kahve ikram ederdi. Önceleri sadece ot alırdı. Sonradan bir kere eroin istemiş, bir daha da ardı arkası kesilmemişti. Lütfü en son mal götürdüğünde kendi bile üzülmüştü çocuğun haline. O güzelim ev darmadağındı, ortada iki kedi aç bilaç dolaşıyordu. Zaten sonra da ailesi hastalığa yatırmış, üstüne de rehabilitasyona göndermiş diye duymuştu.

Lütfü birkaç kez kendi de yatmıştı hastalığa, ama her seferinde yeniden, daha büyük keyifle başlayabilsin diye. Vücudu eroinden temizlendikten sonra ilk şırıngayı vuruşunda duyduğu haz çok az şeyle kıyaslanabilirdi. Duyduğuna göre Ömer ailesinin yanında kalıyordu artık. Gözlerinin önünden ayırmıyorlardı. Şimdi bu kız aradığına göre belki yeniden eski arkadaş grubuyla görüşmeye başlamıştı. Zaten çok zordu bir kez uyuşturucuya başlayan adamın bırakması. Olacak şey değildi. O yüzden işler maşallah iyiydi. Nereye kadar zapt-u rapt altında tutacaklardı çocuğu. Koca adamdı, bir yerden sonra yine yalnız kalacak, kaldığı ilk anda da Lütfü'yü arayacaktı.

"Tamam, bildim. Ömer."

"Ben adresi vereyim."

Lütfü kıza iki saatten önce orada olamayacağını söylemişti. Önce eve gidip malı toparlaması gerekiyordu. Birkaç çeşit müşterisi vardı. Bunlardan biri böyle kapıya sipariş götürdükleriydi. Bir diğer grup nerede oturduğu bilinmesin diye

kendisiyle dışarıda buluşurdu. Daha çok da zengin olurdu öyleleri, hatta ünlü. Birkaç tane ünlü müşterisi vardı öyle. Bir diğer grup ise sokaklara dökülüp çaresizce o neredeyse oraya gelip mal alanlardı. Bunlar çok pazarlıkçı olurdu. Pek paraları olmazdı. Zaten buldukları iki kuruşu da illaki esrara, eroine yatırırlardı. O yüzden de Lütfü isterse şehrin öteki ucunda olsun, dolmuşlarla, otobüslerle onun olduğu yere gelirlerdi. Bunların dışında bir de üniversite camiası vardı. Kampüs. En güzeli. Alıcıların hepsi Lütfü'yü tanırdı. Gitti mi bazen on beş dakika içinde ne var ne yok satardı. Gerçi daha çok esrar alıcısıydı öğrenciler, ama olsun, sürümden kazanıyordu onda da. Ayrıca kampüsü seviyordu. Başka bir havası vardı. İki çift laf etmek, iki satır bir şey öğrenmek hoşuna gidiyordu. Hele bahar aylarında daha bir güzel oluyordu. Çimenlerin üzerine yayılıp şöyle bir kestirmek gibisi yoktu. Şu aralar gidemiyordu, ama olsun, zaten zamanlama da fena değildi. Yaz geliyordu. Yazın az insan olurdu kampüste. Sonbahar gelene kadar ortalık durulmuş olacaktı, Lütfü de daha güzel saldırırdı ortama. Arada kendisiyle rekabete kalkışan birkaç dangalak çıkmıştı ama öğrenci milletine kendini sevdirmişti bir kere. Müşterisi sadıktı. Dışarıda da Hamit'in yeğeni olduğunu öğrenince pek bulaşmıyorlardı zaten. Aslında Lütfü Hamit'in gerçek yeğeni değildi. Annesi, Hamit Dayısının halasının kızıydı. Hamit Dayının başka kimsesi olmadığı için birbirlerine dayı yeğen muamelesi yapıyorlardı. Bildiği kadarıyla dayı bütün ailesini erken yaşta kaybetmişti. Kendi anneannesi de erken ölmüştü zaten.

Annesiyle Hamit Dayı çok görüşmezlerdi ama görüştükleri zaman da akraba samimiyetlerini muhafaza ederlerdi. Kırk yılın başında belki bir yemeğe uğrardı annesinin evine. O zamanlarda Lütfü de giderdi muhakkak. Annesiyle dayı-

sının konuşacak pek bir şeyi yoktu. Evde başka bir erkek de olmadığı için bir yerden sonra muhabbet tıkanıp kalıyordu. Aynı konular çevresinde dönüp dolaşıyorlardı.

"Bir ihtiyacın var mı Ayşen?"

"Yok valla Hamit Abi. Çok teşekkür ederim."

"Varsa da söylemiyorsan üzülürüm valla. Lütfü bak, annenin bir şeye ihtiyacı olursa sen gelip bana söyleyeceksin tamam mı?"

"Tabii dayı."

"Mahalleli de saygıda kusur etmiyor herhalde."

"Yok. Zaten hepsi eski komşular, sağ olsunlar onlar da hep kolluyorlar."

Sohbetin geri kalanı çoğunlukla Lütfü'ye kayıyor ve annesi masayı kaldırıp bulaşıkları yıkarken onlar her zamanki gibi kendi dünyalarına dönüyorlardı. Lütfü babası hayattayken onun takımını, Fenerbahçe'yi tutardı. Babası ölüp de yerini Hamit Dayısı alınca takım değiştirmesi de uzun sürmemişti. Şimdi koyu bir Beşiktaş taraftarıydı. Mutfaktan gelen su ve tabak sesleri arasında uzun uzun takımın dününü, bugününü, yarınını konuşurlardı. Lütfü, Hamit Dayısına kendini yakın hissediyordu hissetmesine, ama yıllar geçmesine rağmen aradaki mesafe kapanmıyordu. Hamit'in hayatında başka kimse olmadığı için mi, yoksa gerçekten sevdiği için mi yeri olduğunu bilmiyordu. Varlığı çok fazla bir şeye yaramasa, babasının yerini doldurmasa bile, iş dünyasında çok büyük faydası olduğu kesindi. O yüzden de ölene kadar en büyük Kara Kartaldı.

***

İki saat sonra hem sıcaktan hem de iki kıta arasındaki git gelden bunalmış bir halde elindeki kâğıtta yazan apartman

numarasına baktı. Altmış üç. Burasıydı. Kendisine söylenen zile bastı.

"Kim o?"

"Lütfü."

"İkinci kat."

Ağır ağır merdivenleri çıktı. Yaz gelmişti demek, bu yaz sıcağıydı artık. Evden çıkmadan önce çabucak bir eroin çakabilseydi ya da en azından bir fırt bir şey, şimdi daha iyi hissedecekti kendini, ama tam iki dakika vaktim var derken annesi gelmişti. Annesi bilmiyor değildi elbette, biliyordu. Üzülüyordu da kadıncağız, ama mahallede tek klimalı oturma odası da onlarda vardı. Gerçi elektrik faturası yüksek gelecek diye kavga kıyamet açılıyordu klima, ama olsun, geçen yaz mahallenin kadınları, "Ay, günleri hep senin evde yapalım valla" diye espriler yaptıklarında pek bir gururlanmıştı Ayşen Hanım.

İkinci kata geldiğinde her iki kapı da kapalıydı. Elindeki kâğıda baktı. Daire beş. "Şimdi aşağıdan zile bastım, belli ki yukarıya çıkıyorum. Ne diye kapıyorsun kapıyı, hayret bi şey." Kapı açıldı, beklediğinden daha yaşlı bir kız. Daha doğrusu bir kadın. Hatta orta yaşlıydı galiba.

"Şöyle gir."

"Fazla vaktim yok a-abla."

Kadın tek kaşını kaldırıp Lütfü'ye dalga geçtiğini beyan eden bir gülüş fırlattı. Sanki süt siparişini getiren bakkal çırağıydı şapşal.

"Abla?"

"Pardon, hanımefendi."

Kadın parayı çıkardığı anda Lütfü de malı çıkardı. Kadın küçük torbayı alıp içini kontrol ettikten sonra, arkasından bir çift kelepçeyi çıkarıp Lütfü'nün gözünün önünde salladı.

Aynı anda içeriden bir adam daha çıkmıştı. Belinden silahını çıkarmaya gerek bile duymadan Lütfü'ye arkasını dönmesini işaret etti. Lütfü'nün yapabileceği bir şey yoktu. Kendine okkalı bir küfür sallamaktan başka.

***

Amir, Lütfü'yü elleri kelepçeli emniyette görünce neredeyse kendi sigarasının dumanında boğulacaktı.

"Getire getire bu herifi mi getirdiniz gene?"

Hem kadın hem de adam şaşkındı.

"Ulan Lütfü, valla yakında İstanbul'un tek uyuşturucu tüccarı olduğuna inanacam. Ulan her deliğin altından sen çıkmak zorunda mısın birader? Başka adam mı yok koca İstanbul'da. Kaderim mi bağlı benim bu herife ne? Kardeşim bi daha bu herifi getirmeyin benim önüme satıcı diye. Başka adam mı bulamıyonuz lan koca İstanbul'da."

"A-amirim, yani bizim aldığımız ihbar..."

"Başlatmayın lan ihbarınıza. Şehrin en sazanını bulmuşsunuz bula bula. Oğlum bi birbirinizden haberdar olun da! Aha bu herifin adı Lütfü. Arada bir bize olay getirir. Boktan boktan şeyler ya neyse. Bi daha iş yaptım diye bu herifi karşıma getireni vallaha sürecem. Kars'a mı olur artık, Elazığ'a mı? Haritadan yer beğenin. Salın gitsin. Bana bak Lütfü. Siktirtme sen de belanı. Ne dedim oğlum ben sana."

"Abi valla, benim eski kontağın arkadaşı diye yani. Hem belki bir şey çıkar diye. Yani sizin için. Biliyosun amirim, ben de yani artık hep size ne çıkartırım diye düşünüyorum."

"Lütfü uzatma istersen, vazgeçmeyeyim verdiğim karardan, geceyi buralarda geçirme."

"Pardon amirim. Sustum."

20

Hamit'le ilgili gördüğü rüya İsa için açılan yeni bir perde olmuştu. Daha doğrusu yıllar önce kapanan perdenin yeniden açılması. Üstelik şimdi gördüğü rüyalar eskilerinin çok ötesindeydi. Daha korkutucuydu en azından. Şimdilik gördüklerinin hangisi doğru, hangisi değil, hangisi gelecekten bir işaretti bilmiyordu ama hepsinin altında kuvvetli bir mesajın yattığına inanıyordu. Öylesine görülen rüyalar değildi bunlar. Ya da yarısı hatırlanıp yarısı unutulanlardan. Etkisi uyandıktan sonra uzun saatler süren, bütün bir gecesini kaplayan bir başka dünyaydı. Bir anda üçüncü bir göz açılmıştı sanki bedeninde. Çivili Mahallesinde ne olup bittiğini hiç kimseyi görmeden biliyordu. Daha önce bir kez bile konuşmadığı bazı mahalle sakinlerinin ev hayatlarını görüyor, konuşmalarına şahit oluyordu. İnanılmaz bir merak uyanmıştı içinde. Gördüklerinin ne kadarı doğru olabilirdi? Bu sabah uyandığında ise gece gördüğü rüya hâlâ gözlerinin önündeydi. Adamın yüzünü daha önce gördüğüne emindi. Ya cuma namazında ya da kahvede. Kadını ise daha önce hiç görmemişti, ama buna rağmen yüzü tanıdık geliyordu.

Adam eve sarhoş geldiğinde kadıncağız uyuyordu. Çocuklar da kendi odalarında titrek bir uykunun güvensiz kollarına bırakmışlardı kendilerini. Kadın adamın gürültüsüne uyandı ama yattığı yerden kıpırdamadı. İsa uykusunda kadının korkusunu bire bir hissetmişti. Küçük bir evdi. Adam mutfağın ışığını yakıp mutfak dolaplarını açıp kapamaya başladı. Karısı yattığı yerden sesleri dinliyor, ne yapması gerektiğini hesaplamaya çalışıyordu. O anda içeriden adamın sesi duyuldu. Ayaklarını sürüye sürüye çocukların odasının kapısına gelmişti. Kadın hafifçe doğruldu. Dişlerini birbirine

kenetlemiş, derin derin nefes alıp veriyordu. Kızlarıyla iki küçük erkek çocukları aynı odayı paylaşıyordu. Onlar da anneleriyle aynı anda gözlerini açmışlardı. Evde hiçbir hayat göstergesi olmamasına rağmen herkes hazır bekliyordu. Kız pikesinin dışına çıkan ayağını içeri çekip kasılmış bir halde yatmaya devam etti. Adam çocukların kapısını aralayıp başını içeri uzattı. Tık çıkmıyordu kimseden. Kadın dağılan saçlarını yastığından kaldırmış bekliyordu. Hadi kapat o kapıyı, gel odaya. Kapat o kapıyı, gel odaya. Aynı anda üç çocuk da aynı şey için dua ediyordu. Kapat kapımızı, odana git. Kapat kapımızı, odana git. Üçü küçük, biri paramparça kalp hızla atıyordu yattığı yerde. Baba açık kapıdan sızan mutfak ışığında duruyordu. Hem ayakta duramayacak kadar sarhoş olduğu için kapıya tutunması gerektiğinden, hem de içindeki isteği yenemediği için oradan uzaklaşamadığından. Gözleri kızının yatağındaydı. Kızı içinden bildiği her türlü duayı okuyordu. Mırıltısını bastırarak ve gözlerinden aktı akacak yaşlarını kontrol etmeye çalışarak. Erkek çocuklar yattıkları yerden ileride alacakları intikamın andını içiyorlardı. Hele bir büyüsünler, güçlensinlerdi... Adam kapıyı biraz daha itip odaya girdi. Kadın yattığı yerden ayak seslerini takip ediyordu. Hayatında nefret ettiği bir şey varsa o da kocasının eve gelir gelmez ayağına geçirdiği terliklerin sesiydi. O seslerin her zaman nereye gittiğini biliyordu çünkü. Gözlerinden yaşlar süzülmeye başladı. Fakat bu gece diğerlerinin aksine başını yastığına geri koyup ağzını bastırarak ağlamak yerine yerinden kalktı. Sessiz adımlarla mutfağa gitti. Dolaplardan birinden çekici eline aldı. Yine sessiz ama acele adımlarla çocuklarının odasına gitti. Açık kapıdan sızan mutfak ışığında durdu. İki oğlunun yatakları içinde titreyen bedenlerini gördü. Kızını ise göremiyordu, üzerinde koca bir gölge

vardı. Emin adımlarla yürüyüp var gücüyle çekici adamın başının arkasına indirdi. Bir kemik sesi geldi. Daha önce kızının kırılan el bileğinden gelen sese benzer. Önündeki gölge sendeledi. Doğruldu. Kadın var gücüyle bir darbe daha indirdi. Gözyaşları gözlerini doldurmuş, etrafı görmesini engelliyordu. Gölge olduğu yere yığıldı. Birden odayı ağır bir koku doldurdu. Kız gölgenin altından sıyrıldığında pijamasının üstü babasının midesinden boşalan yemek ve alkol karışımıyla doluydu. Usulca annesinin yanına geldi. Kollarını beline sardı. Oğlanlar ablalarını takip etti. Dördü birden odayı terk edip mutfağa gittiler. Anne çekici yerine koyduktan sonra evin hemen girişinde duran telefonu eline alıp bir numara çevirdi. Çok geçmeden gelen ambulansa yerleştirdiklerinde, adam çoktan bitkisel hayata girmişti.

İsa rüyadan heyecanlı bir filmin sonunu merak eder gibi uyandı. Polis gelecek miydi? Kadını tutuklayacaklar mıydı? Kadının haklı olduğunu anlayacaklar mıydı? Günlerden cumaydı. Hem mahalleye inmek hem de olup bitenden haberdar olmak için en iyi gündü. Hangisini istiyordu bilmiyordu, rüyasının çıkmasını mı yoksa çıkmamasını mı? Eğer gördüğü rüya gerçekse geçmişi mi görmüştü, geleceği mi?

***

İmam hutbenin ardından mihraptan inmeden şöyle seslendi cemaate:

"Her cuma aramızda görmeye alışık olduğumuz Süleyman kardeşimiz dün akşam bir beyin kanaması geçirdi. Şu an bitkisel hayatta. Cemaatimizin sevilen kardeşlerinden Süleyman için dualarınızı eksik etmeyiniz. Efendim, her zaman söyleriz, malum içki her türlü kötülüğün anasıdır. Sevgili kardeşimizi muhakeme etmek biz fanilere düşmez. Sevap da günah da

yüce Rab ile kul arasındadır. Bir anlık gaflete düşmek, görüyorsunuz, mümin bir kardeşimizi Allah muhafaza ölümün eşiğine getirmiştir. Bizlere düşen yüce Rab'dan kardeşimizin günahlarının affını dilemektir. Hepinize hayırlı cumalar. Bu arada sevgili kardeşimiz, Akan Pasajının sahibi, aynı zamanda da Çivili Futbol Takımının başkanı Sinan Bey malumunuz üzere şadırvanda bir restorasyon yaptırıyor, ancak sizden de gerekli yardımları halen bekliyoruz. Hepimiz elimizden geldiğince, gönlümüzden koptuğunca katkılarla bu ata yadigârı şadırvanı tekrar eskisi gibi çalışır hale getirecek, güzelleştireceğiz. Kapının çıkışında müezzin Muhsin Bey ve muhtar yardımcısı Tevfik Bey makbuz kesiyor olacaklar yardımlar için. Lütfen makbuzsuz yardımda bulunmayın."

İmamın son kelimesi cemaatin ayağa kalkma sesiyle kesildiğinde İsa'nın kulaklarında kurtulması güç bir uğultu vardı. Herkes yerinden kalkıp camiyi terk etmek üzereyken o hâlâ olduğu yerde oturuyor, gözleri önünde bunun bir tesadüf olup olamayacağını düşünüyordu. İsa'nın kıpırdamadığını gören imam yanına yaklaştı.

"İsa Kardeş, hayırdır. Bir şey mi var?"

"Yok Hocam. Kalabalık dağılsın diye bekledim. Şimdi ben yavaş yürürüm, herkesin yetişeceği bir yer vardır."

"İyi ettin. Gel beraber bir yemek yiyelim o vakit. Sıcaklar da fena bastırdı ha. Hiç yağmur da düşmedi bu yıl. Yazın su sıkıntısı çekecekmişiz, öyle diyorlar. Allah sonumuzu hayır etsin. Hep bu büyük devletlerin açgözlülüğünden oluyor bu. Allah gözlerini doyursun."

"Benim orası daha bir serin oluyor."

"Oluyordur tabii. Tepede. Ağaçlar da var. Bizim buralarda ağaç yok ki. Güzelim kâinatı göz göre göre yok ediyorlar. Ne ağaç kaldı ne su."

"Öyle öyle."

İsa lafa nasıl gireceğini düşünüyordu bir yandan. Aklında gördüğü rüyası ve dün gece Çivili'de yaşananlar olmasa küresel ısınma hakkında uzun bir ders verebilirdi imama. Bahar geldiğinden beri radyolarda başka bir şey konuşulmuyordu zaten. Tüm dünyadan istatistikler veriliyor, bireysel boyutta yapılabilecekler anlatılıyordu. Anlatacak olsa çok şey biliyordu ama şu an onun için önemli olan dün gece hakkında imamın neyi ne kadar bildiğini öğrenmekti. Lokantanın dışarıdaki masalarından birine oturdular. Zira henüz "salonumuz klimalıdır" tabelasının vaadine ve sıcak fena halde bastırmış olmasına rağmen klima çalıştırılmamıştı. Ay hesabı olarak yaz mevsimine girmeye daha birkaç gün olduğu için hava nasıl olursa olsun bahar muamelesi yapılıyordu.

"Yaaa, işte böyle İsa Kardeş. Ee, sende ne var ne yok?"

"Bi şey yok hocam. Bildiğin gibi."

"Ya, daha sık gel mahalleye. Sıkılmıyor musun orada yalnız başına?"

"Yok hocam. İyiyim ben öyle."

"Bir şeye ihtiyacın olursa haberdar et ama."

"Sağ olun hocam. Hocam, bu Süleyman dediniz. Birinden bahsettiniz."

"Ya ya. Fena, çok fena."

"Ne olmuş ki?"

"Beyin kanaması. İyileşecek durumu yok. Bitkisel şeyde."

"Nasıl olmuş?"

İmam şöyle bir etrafına bakındı. Masanın üstünden İsa'ya doğru eğilip kısık sesle:

"İşin aslı biraz başka galiba. Yani Allah günah yazmasın ama bir olaylar var işin içinde gibi."

"Ne gibi hocam?"

"Valla, arkadaşı hastaneye dün gece yarısından sonra kaldırdılar. Bu sabah da birileri geldi karısıyla konuşmaya."

"Ne için acaba?"

"Valla ben karşı komşusunun yalancısıyım, polis gelmiş. Darbe var demiş. Ne darbesi bilmem."

"Nereye darbe?"

"Bilmiyorum. Çıkar ortaya elbet. Bi durum varsa anlaşılır yakında. Günahı boynuna artık kadının. Bi şey yaptıysa tabii. Bilemeyiz. Onu artık Allah biliyor."

"Çocukları var mıydı?"

"Var ya. Üç tane."

İsa gördüğü rüyanın doğruluğundan emindi artık. Demek ki dün olaylar yaşandığı anda o da rüyayı görüyordu. Yani demek ki yardım etmek istese bile elinden bir şey gelmezdi, ama zaten kime, nasıl anlatabilirdi böyle bir şeyi. İnanmazlardı. Peki ya Hamit'le ilgili rüya. Bir zamandır Hamit'ten ses seda yoktu. Başına bir şey gelmiş olabilir miydi? Yoksa geleceği mi görüyordu? Belki de bir gün gelip de öyle bir şey olmasını beklediği için o rüyayı görmüştü. Arada bir aklından geçirmiyor muydu? Hamit bugün ölse İsa'nın haberi olmazdı. Nereden olacaktı? Kaç gün ya da kaç ay Hamit'ten ses soluk çıkmazsa öldüğünü ya da başına bir şey geldiğini anlamalıydı? Düşünceyi aklından savdı. Öyle ya da böyle yaşanacakların önüne geçilmiyordu. Esas bu rüyalarla ne yapacaktı onu düşünmeliydi. Bir şeyler mi anlatmaya çalışıyorlardı ona? Yapması gereken bir şey mi vardı? Düşüncelerini imamın sesi dağıttı:

"Fazla yaşayacağını zannetmem?"

"?.."

"Süleyman'ın. Beyin kanaması geçiren."

İsa adamın fazla yaşamayacağını biliyordu. Rüyasında gördüğünden değil, içinden bir ses öyle dediğinden.

21

Fuat kalktığında annesi çoktan kahvaltısını yapmış, pencerenin kenarındaki koltukta bir yandan kahvesini içiyor, bir yandan da gazeteye bakıyordu. Geleli bir haftayı yeni geçmiş olduğu halde evin içinde çoktan kendi sistemini kurmuştu. Daha doğrusu evin sistemini tamamen kendisininkine göre değiştirmişti. Fuat aradığı hiçbir şeyi yerinde bulamıyor, çoğu zaman krize girmenin eşiğine geliyor, fakat kendini mümkün olduğunca tutmaya çalışıyordu. Her şey bir yana, bir de günün birkaç saati ders çalışıyor gibi yapmak zorunda kalıyordu. Annesi rahat çalışabilsin diye sahte bir sessiz ortam oluşturarak evin kasvetini biraz daha artırmayı başarıyordu. Fuat salonda camın önündeki masada, önünde açık problemlerden başka her şeyi düşünürken, annesi de hemen biraz ilerideki koltukta oturmuş, elindeki gazetenin ya da kitabın sayfalarını sessizce çevirmeye çalışarak Fuat'ın sinirini bilemekten başka bir şey yapmıyordu.

Her zaman böyle mi hissetmişti annesine karşı? Bu nefret duygularını ne zamandan beri besliyordu emin değildi. Daha önceleri de annesinin varlığından bu kadar rahatsızlık duymuş muydu? Kitaplarının arasına gömülmüşken çoğunlukla bunları düşünüyordu. Aşırı ilgisi, ilacı ağzına verişi, sinirli sorularına sakin cevaplar vermeye çalışması ya da sinirli cevapları sakin sorularla yatıştırmaya çalışmasının kendini boğduğunu hissediyordu. Geceleri ise başka bir dertti. Ne kadar ısrar ederse etsin annesini onun odasında yatmaya ikna edememişti. Sevim Hanım her gece salon kanepesinin üzerine çarşafını sererek ve her sabah boynunu ovarak uyanmakla neyi kanıtlamaya çalışıyordu. İyi anne olduğunu mu? Oğlunun rahatına her şeyden daha çok önem verdiğini mi? Yoksa ben oğlumun

hayatını yatağında yatarak, odasını işgal ederek allak bullak etmem mesajını mı vermeye çalışıyordu? Hayat çoktan allak bullak olmuştu zaten. O bu eve sabahın köründe habersiz adımını attığı andan itibaren. Geceleri on bir oldu mu Sevim Hanımın gözleri kapanmaya başlıyor, Fuat ister istemez odasına kapanmak zorunda kalıyordu. "Yok Fuatcım, iyiyim ben, gerçekten uykum yok" dedikten beş dakika sonra başının önüne düşmesiyle Fuat'ın sinirleri iyice geriliyordu.

Sevim Hanım ise oğluna bundan daha ne kadar fazla müsamaha göstereceğini bilemiyordu. Ne yapsa kabahattı. Ne dese yanlıştı. Neredeyse nefes almamasını isteyecekti Fuat kendinden. Elinden geldiğince sessiz olmaya çalışıyordu, ne kadar istese de bazı konularda müdahale etmemek için kendini tutuyordu. Bu kadar zamandır boyun ve sırt ağrısından ölüyordu, ama oğlunun sağlığı onun için daha önemliydi. Çocukluğundan beri bir düzen içinde yaşatmayı başarmıştı Fuat'ı. Daha bebekken bile yemek saati, uyku saati, her şeyi düzenliydi. Şimdi bu yaştan sonra düzenini bozdurmayacaktı. Zaten kendi yatağından başka bir yerde rahat da edemezdi, biliyordu. Öyle ki başka yastık bile rahatsız ederdi onu. Bu yüzden hiçbir zaman akrabalarının evlerinde kalmaktan hoşlanmamış, şehirlerarası gezilerde kendilerine muazzam zorluklar çıkarmıştı. Fuat itaatkâr olmasına itaatkârdı, ama sahip olduğu prensipler bakımından baş edilmesi zor bir çocuktu. En başından beri de öyle olmuştu.

Artık bu konunun derinliklerine inecekti Sevim Hanım. Ne yapması gerektiğini sonunda anlamıştı. Belki de en başından beri göremediği ya da görüp de görmezlikten geldiği şey oğlunun bütün sorunlarının ana nedeniydi. O konuyu halletmeden gitmeyecekti buradan. Bir kavgaya tutuşmamak için mümkün olduğunca tutacaktı kendini. Her ne kadar

zaman zaman patlayacak kadar sinirlense de bu işin altından sakin kalmayı başararak kalkacaktı. O gün gazetede vardı. İnsanlar evlatlarının arkasından nasıl ağlıyorlardı. On gündür konuşmamıştık, haberimiz olmadı diyorlardı. Nerede olduğu belli değildi çocuğun, yer yarılmış içine girmişti sanki. Kimseler nerede olduğunu bilemiyordu. Annesine yatıştırıcı veriyorlardı durmadan. Ya, işte evladın kaç yaşına gelirse gelsin peşini bırakmayacaksın. Bir hafta geçti aramadı mı, sen arayacaksın. Sevim Hanım haberi okurken bunları geçiriyordu aklından. Böyle bir şeydi annelik. Ömür boyu bitmeyen bir görev ve vicdan azabı. Çocuğu dünyaya getirdiğin andan itibaren sen sorumlusun ondan. Büyüdü, kendi başının çaresine bakar yok.

Fuat gözlerinde geceden kalma uykuyla salona girdiğinde, oğlunu rahatsız etmemek için müthiş bir çaba sarf ediyordu.

"Günaydın Fuatcım."

"Günaydın."

"Çocukken hep annecim derdin. Ben sana Fuatcım, sen bana annecim. Peşimden ayrılmazdın."

"Offf anne."

"Tamam tamam. Şaka yaptım şaka. Takılıyorum sana."

"Komik mi yani şimdi bu? Gülmemiz mi lazım?"

"Tamam Fuatcım. Bir şey demedim. Kahvaltı etmek ister misin?"

"Aç değilim daha."

"Ama ye bir şeyler. Ders çalışmaya başlamadan önce. Çok güzel peynir aldım. Bir tost yapayım mı sana?"

"Yap anne yap. Ders çalışmaya başlamadan önce yiyeyim."

"Tabii ya. Dur ben kalkayım buradan, sen rahat rahat yayıl. Benim de koltuğa geçme vaktim geldi zaten."

Sevim Hanım gazetesini ve kahve bardağını alıp mutfağa yöneldiğinde Fuat arkasından seslendi:

"Anne şu gazeteyi bir versene."

"Al canım. Oku ama karartma içini. Sevimsiz sevimsiz haberler var. Hiçbir şey doğru gitmiyor bu dünyada. Vallahi bugünkü aklım olsaydı, bir daha düşünürdüm doğurmadan önce. Bu dünya nereye gidiyor yani. Bak bu yaz son elli yılın en sıcak yazı yaşanacakmış. Zaten şimdiden sıcaklıklar mevsim normallerinin üzerinde diyorlar. Sonra bir köşe yazarı La Palma'yı yazmış. Bak çok enteresan. Bilim adamları diyor ki La Palma'nın batacağı kesinmiş. Önemli olan ne zaman olduğu diyorlar. Her an batabilirmiş çünkü."

İki elini birleştirip, biraz yan yatırarak sözlerine devam etti Sevim Hanım:

"Bak, La Palma böyle duran bir adaymış. İki parça halinde. İki kara parçası yani. Yağan yağmurlar sürekli arada birikip bir basınç oluşturuyormuş. Bir gün o basınç fazla gelince arası kayganlaşacak ve üstte duran kütle batacak diyorlar. Ne zaman olacağı belli değil. Yarın da olabilir, yüzyıl sonra da. Ama ne olacak o kısım batınca. Bütün Akdeniz'in, hatta dünya kıyılarının haritası değişecek. Yaa. Vallahi ben bilsem dünyanın bu kadar tehlikelerle dolacağını seni dünyaya getirmeyebilirdim. Bak gencecik bir çocuk yok olmuş ortadan. Anne baba perişan. Suç da arttı yani."

Annesinin sondan iki önceki cümlesiyle Fuat'ın gözlerinde bir ışık çaktı. Elinde tuttuğu gazeteyi hışımla açtı. Nereye bakacağını çok yi biliyordu. Üçüncü sayfa. Sevim Hanımın mutfaktan gelen sesi adayı anlatmaya devam ediyordu. Dünya üstünde tatile gidilmemesi gereken tek yerdi ona göre. Tek yer.

***

Üniversite öğrencisi Okan Alkan verilen bilgiye göre bundan dört gün önce ortadan kayboldu. Ankara'nın ünlü avukatlarından Aydın Alkan'ın oğlunun nerede olduğu hakkında henüz bir bilgi yok. Aile İstanbul'da üniversite öğrencisi olan oğullarıyla en son on gün önce konuştuklarını, bundan dört gün önce aradıklarında ulaşamadıklarını, birkaç gün geçince de endişelenerek polise haber verdiklerini söyledi. Şimdiye kadar nerede olduğu hakkında herhangi bir bilgi alınamayan Okan, Mimar Sinan Üniversitesi son sınıf öğrencisi. Ankara'da milletvekillerinden de oluşan geniş bir müvekkil kitlesine sahip olan Alkan olayı sonuna kadar araştıracaklarını belirtti.

Fuat haberin devamını okuyamadı. Elleri titriyor, boğazı düğümleniyordu. Sonun başı mı bu, diye düşündü kendi kendine. Bugüne kadar yaşadığı paniği kendi yaratmıştı, yapaydı. Oysa şu andan itibaren olayın içinde polisin olduğunu kesin olarak biliyordu. Şimdi korkmanın zamanıydı. Lütfü'nün telefonuna çıkmadığına çok memnundu. Polis çok büyük ihtimalle sessiz bir operasyon yürütüyordu ve Lütfü de operasyonun bir parçasıydı. Aklına gelen bir fikirle bir anda yerinden zıpladı Fuat, ayağa kalktı. Elleri belinde salonun içinde hızlı adımlarla bir aşağı bir yukarı yürümeye başladı. Nasıl oldu da bunu daha önce düşünememişti. Ya telefondan izini sürmeye kalkışırlarsa. Sinyalleri takip ederek nerede olduğunu bulmaları mümkün değil miydi? Neden olmasın? Bir an evvel çıkıp telefondan kurtulmalı, dedi kendi kendine. Annesi kesin soracaktı, ona ne diyecekti? Düşürdüm diyebilirdi ya da çaldırdım. Nereye gittiğini söyleyecekti peki? Okula gittiğini söyleyebilirdi. Peki, birkaç saat dışarıda ne yapacaktı? Tam da dışarıda görünmemesi

gereken bir zamanda. Birkaç dakika sonra Sevim Hanımın salonun kapısında, elinde tabak ve peçete, dikkatle kendini seyrettiğini fark etti.

"İyi misin Fuatcım?"

Derin bir nefes aldı. Her an annesinin üzerine yürüyebilir, hatta gırtlağına yapışıp sıkabilirdi. "Sus be sus, bir dakikalığına kapa çeneni. Bir şey düşünemeyecek miyim ben bu evde? Vır vır vır. Her dakika tepemde. Allahın cezası kadın." Sevim Hanımın gözleri oğlunun düşüncelerini okurmuş gibi endişeliydi. Neredeyse oğlunun yavaş yavaş aklını kaybettiğini düşünecekti. Fuat annesinin yanına gelip elinden tabağı çekip aldı. Fırlatır gibi masanın üzerine koydu. Bir kelime etmeden odasına gidip giyindikten sonra bir şeyler mırıldanarak çıkmak üzere sokak kapısını açtı.

"Fuatcım, nereye gidiyorsun?"

"Bazı notlarım eksikti, onları almam lazım."

"Aç karnına dışarı çıkılmaz oğlum. Bari şu tostu al, yiye yiye gidersin."

Fuat peçeteye sarılmış tostu eline alırken kaskatı bir şekilde yanında duran diğer elini farkında olmadan yumruk yapmıştı. Okan mokan bir kenara, şu an için tek istediği annesinden kurtulmaktı. Bir yumrukluk işi olduğunu biliyordu. Suratına bir yumruk attıktan sonra yapılacak şey kolaydı. Boynunu kırmak çok da zor olmasa gerekti. Başka türlü çenesini kapayacağı yoktu çünkü. Kendine geldiğinde kaç dakikadır kapıda dikildiğini bilmiyordu, fakat annesinin gözlerindeki korkuyu görebiliyordu ve Sevim Hanım bir kez olsun kendi iyiliği için Fuat'a suratının neden kızardığını, gözlerinin neden kısıldığını sormadan sokak kapısını arkasından kapadı.

***

Ayakları Fuat'ı Beşiktaş'a götürdü. Eğer cep telefonunu suya atarsa suç işledikten sonra silahını suya atan adam gibi rahatlayacağını düşünüyordu belki de. Sanki bütün hikâye burada sonlanacak ve Fuat arkasında iz bırakmadığını bilerek bundan sonra korkmayacaktı. Hemen deniz kenarındaki kafelerden birine oturup bir kahve söyledi. Günlerdir ilk kez tek başına olmanın verdiği huzur vardı üzerinde. Kendini sorgulayacak biri değildi o. İçindeki sinirin neden kaynaklandığını, annesini gerçekten öldürmek isteyip istemediğini sormayacaktı kendine. Ayrıca ne kadar sinirlense de annesine zarar veremeyeceğini de biliyordu. Vermek istese bile veremeyeceğini. Annesi onun için kötü bir alışkanlık gibiydi. Kurtulmak için çeşitli yollar denese de kurtulamayacağı bir bağımlılık. Fuat'ın kapıdaki son bakışından gerçekten korkan Sevim Hanım ise oğlu gider gitmez telefonuna sarılmıştı. Erol Beyin verdiği numarayı çevirdi.

"Orhan Başman'ın muayenehanesi, buyrun?"

"İyi günler hanımefendi. Ben Sevim Kestelli. Orhan Bey ile görüşmem mümkün mü acaba?"

"Orhan Bey henüz gelmediler efendim. Ben yardımcı olabilir miyim?"

"Ben randevu almak istemiştim aslında."

"Tabii. Ben size Orhan Beyin uygun olduğu zamanları söyleyeyim. Bir saniye lütfen... Evet, önümüzdeki perşembe, öğleden sonra üç sizin için uygun mudur?"

"Daha önce yok muydu?"

"Maalesef efendim."

"Peki o zaman."

"İsminizi tekrar alabilir miyim?"

"Tabii. Sevim Kestelli. Yalnız randevu benim için değil. Oğlum için."

"Oğlunuzun ismini alayım."

"Fuat Kestelli."

"Yaşını öğrenebilir miyim?"

"Yirmi bir."

"Peki, Sevim Hanım. Oğlunuz randevu saatinden on beş dakika önce gelebilirse iyi olur. Bazı formlar doldurması gerekecek."

"Tabii tabii."

"Peki, iyi günler efendim."

"Aaa, pardon. Benim bir sorum olacaktı."

"Buyrun."

"Aslında ben önceden bir Orhan Bey ile görüşebilsem. Vermek istediğim bazı ön bilgiler vardı."

"Gerek olduğunu zannetmiyorum Sevim Hanım. Orhan Bey hastasıyla bire bir ilişki kurar."

"Şimdi şöyle hanımefendi. Ben Orhan Bey ile görüşebilirsem gerçekten iyi olur. Özel bir durum var bana göre. Ayrıca kendisinin ismini Erol Beyden aldığımı da söylerseniz."

"Erol Bey?"

"Erol Karagöz."

"Numarayı Erol Beyden aldığınızı mı söyleyeyim?"

"Lütfen. Ben kendisiyle bir görüşebilirsem çok memnun olacağım."

"Dediğim gibi, buna gerek olduğunu zannetmiyorum. Doktor Beyin prensibi değil."

"Bakın hanımefendi. Benim oğlum henüz yirmi bir yaşında. Hayatında ilk kez psikoloğa gidiyor."

"Psikoterapist efendim."

"Evet, psikoterapist. Her neyse, oğlum ilk kez böyle bir deneyim yaşayacak ve zannediyorum ben bazı bilgiler verirsem Orhan Beyin de işini kolaylaştırmış olacağım."

"Hanımefendi, bu Orhan Beyin işi zaten. Kendisinin hastalarıyla olan ilişkisi özeldir. Aileden biri bile olsa karışamaz. Ayrıca oğlunuz on sekiz yaşını geçmiş, rüştünü ispatlamış. Dolayısıyla kendisinin tedavisinde bir ebeveyne gerek yok."

Sevim Hanım telefonu kapattığında beynine balyoz yemiş gibi hissediyordu. Neden herkes bu kadar zordu? Ne demek on sekiz yaşını geçmiş, rüştünü ispatlamış. Belli ki o kadının çocuğu falan yoktu. Bir annenin gözünde evladının her zaman korunması gereken yaşta olduğunu düşünmüyordu. Elbette kendisinin Orhan Beye vereceği bilgilerin bir faydası olacaktı. Oğlunu ondan daha iyi, daha yakın kim tanıyacaktı? Derin bir nefes alıp verdi ve burnuna yeni bir koku yapıştı: ölüm kokusu.

Tam o anda açılan kapı sesiyle irkildi Sevim Hanım. Fuat beklediğinden çok daha erken gelmişti. Siniri biraz yatışmışa benziyordu. Acaba şimdi söylemek için iyi bir zaman mıydı? Yoksa gene oğlunun gözlerinde o bir daha asla görmek istemediği ateşi mi görecekti?

"Erken geldin Fuatcım."

"Yarı yolda bir yerde telefonumu çaldırdım. Arkadaşımı arayamayacağım için geri döndüm."

"Aaaaa, hay Allah. O zaman gidip sana yeni bir telefon alalım bugün. Telefonsuz olmaz."

Fuat, "Olmaz, değil mi" gibi bir şeyler mırıldanarak koltuğa oturup televizyonu açtı. Bir an olsun dursaydı beyni. Bir an...

22

Hamit, Z harfini de kayda geçtikten sonra saatine baktı. Neredeyse on buçuk olmuştu. "Gitme zamanıdır" dedi. Midesinden gelen gurultü açlığını aklına getiriyordu. Saatlerdir hiçbir şey yememişti. Bundan birkaç saat önce siniri iştahını bastırmıştı ama şimdi bir şeyler yiyebileceğini hissediyordu. Bu cep telefonuna numara kaydetme işi terapi gibi gelmişti Hamit'e. Arada pek çok ismi yeniden hatırlamış, zaman zaman unuttuğu anılar canlanmıştı. İyisiyle kötüsüyle duygu yüklü bir üç saat geçirmişti. Kimi numaraların artık hayatta olmadığını fark etti. Bir kalemle üzerlerini çizdi. Kimileriyle uzun zamandır görüşmediğini fark edip en kısa zamanda aramak için aklına not düştü. Lütfü'yle de bir süredir konuşmamıştı. Ses soluk çıkmadığına göre yaramaz bir şey yoktu. Yine de ertesi gün bir arayıp yoklamaya karar verdi. Kendi kendine habire bir işler çeviriyor o da, diye düşündü. Baksana evlerinde hiçbir eksikleri yok. Hatta fazlaları var. Annesine de iyi bakıyor kerata. Sağdan soldan bir şekilde bir voli vuruyor, ama biraz sarsak. Çok fazla ortalarda. Her işe de saldırmak istiyor. Heyecanlı. Onu da öğrenir gerçi zamanla. Daha yaşı küçük. Hele birkaç kere içeri girip çıkarsa o zaman iyice kalaylanır. Hepimiz hatayı en aza indirmeyi öyle öğrenmedik mi?

Mutfağa gidip dolabı açtı. İçinde fazla bir şey yoktu. Ev işlerine gelen kadının birkaç hafta önce hazırladığı ama muhtemelen çoktan bozulmuş olan bir kap yemekten başka. Hamit tencerenin kapağını kaldırma işini kadına bıraktı. Bütün bunların üzerine bir de bozuk yemek kokusunu çekemezdi. Biraz önce hışımla dolabın içine fırlattığı paketi alıp açtı. Üstelik beklenmeyecek bir iştahla. İçinden iki porsiyon

tavuk göğsü çıktı. Hamit'in en sevdiği tatlılardan biriydi. Aşağıdaki de epey güzel olurdu genelde. Hamit eve sipariş vermeyip de orada yediği zamanlarda muhakkak bir porsiyon tavuk göğsü ikram ederler, ama o da bahşiş konusunda eliaçık davranırdı. Bir kaşık alıp mutfağın ortasında, olduğu yerde yedi tatlıyı. Hakikaten enfesti. Bunlar kendileri mi yapıyorlardı bu tavuk göğsünü, yoksa bir yerden mi geliyordu? Yüksek sesle, "Bir dahaki sefere sorayım bari" dedi. Kırılan kol kırılan kalp demek değildi onun için.

***

"Hoş geldin Hamit Abi."

"Hoş bulduk. Reis burda mı?"

"İçeride abi, bekliyor."

"Eyvallah."

Hamit içeri girdiğinde her zamanki gibi ağır limon kolonyasının kokusu yüzüne çarptı. Halit Çelikbüken'in elinin altında her zaman bir Pe-Re-Ja kolonyası bulunurdu. Ellerini ovuşturduktan sonra serinlikten geri kalanını başının üzerine özenle yerleştirilmiş birkaç saç teline sürerdi. Ofise biri girince ilk işi her zaman kolonya ikram etmek olurdu. Oturduğu masanın arkasında ayağa kalkıp hafifçe öne eğilerek misafirin avucuna boca eder, beş seferden üçünde de faydalarını anlatırdı. Bazen yanından ayrılan misafirine muhakkak kullanmalarını önererek çekmecelerinden birinden ufak bir şişe çıkarıp hediye ederdi.

Hamit, Çelikbüken Halit'in karşısına oturur oturmaz ödevini çalışıp gelmiş çocuk gibi ilk iş ellerini açıp keskin kokunun burun deliklerini doldurmasını bekledi. Zaman içerisinde Halit'in soyadı isminin başına gelir olmuştu. Kuvvetli bir adam olduğunu bilmeyen yoktu. Zaman zaman

yanında çalışan adamlarla güreş tutar, yaşı çoğundan ileride olmasına rağmen de muhakkak yenerdi. Basit bir kahvehane işini buralara getirmiş olmasında bu efsanevi gücün çok büyük katkısı vardı. Halit'in babası Musa Çelikbüken de yine soyadına yakaşır bir adamdı. Anlatılanlara göre iki metre boyu, yapılı bir vücudu ve incecik beli vardı. Bursa'da kamyon şöförlüğü yapardı. Karşılaştığı adamlara ilk gözdağı veren ayağından çıkarmadığı, dizlerinin üzerine çıkan çizmeleriydi. Mahallelerinde ona saygı duymayan yoktu, herkes çekinirdi. Sağdan soldan it kopuk gelecek olsa olaya ilk Musa müdahele eder, ortalığı sakinleştirirdi. Musa'nın kız kardeşi, yani Halit'in Emine Halası, abisinin nasıl kamyon şöförlüğünü bırakıp daha sonra Halit'e bıraktığı kahveyi işletmeye başladığını şöyle anlatmıştı:

"Bir gece saat epey geç, uyuyorum, ama abim de o gece yoldan gelecekti. O yüzden biraz tedirginim. Tavşan uykusu yani. Bir kulağım yolda. Derken artık saat gece yarısı bir miydi iki miydi, neyse artık, kamyonun sesini duydum. Baktım evin önüne yaklaşıp durdu. Hemen kalktım yerimden. Hem abimi karşılayayım, hem de açsa falan bir şeyler hazırlayayım diye. Kapıyı açtım, bir baktım kamyondan çıkan dumanlar her tarafı sarmış. Nasıl da bir gece biliyor musun? Ay tabak gibi. Tam kamyonun arkasından yükseliyor. Dumanların arasından abimin gölgesini gördüm. Böyle TAKKK! diye kapattı kamyonun kapısını, dumanların arasından eve doğru yürüdü. Nasıl anlatsam o anı? Sanki masal kahramanı. Çizmeleri ayağında gene. Evin kapısına geldiğinde bir baktım, elinde kan var. Aman abi, diye bir feryat kopardım. Elin kanıyor. Yok, dedi. Züleyha'yı vurdum. Züleyha abimin şeyiydi. İşte anla artık. Dansözdü. Pek güzel bir kadındı ama. Artık abim niye vurmuş bilmiyorum. Hem

de başkalarının gözü önünde. O gece yattık. Benim gözüme uyku girer mi tabii? Ne mümkün? Düşünüyorum ne olacak abime diye. Ertesi sabah kalktık, ben kahvaltı sofrasını hazırladım, bir iki lokma yemiştik ki polis geldi. Aldı abimi götürdü. Yaa. E, içerde yattı tabii. Hem de o zamanın çok ünlü bir şairiyle beraber. Ben Melek Ablanla ziyarete giderdim. O zaman Melek Ablan daha altı yedi yaşında. O ünlü şairle abime esrar götürürdük. Melek Ablanın bluzunun içine sıkıştırırdım esrarı. İçeri öyle sokardık. Sonra tabii çıktı abim hapisten. Kamyon işini bırakıı. İşte kahveyi de öyle açtı. Nazar değmesin, maşallah."

Musa'nın kardeşi Emine'nin hikâyeyi anlatırken bir türlü dili gidip de Halit'e abisinden "baban" diye bahsedememesinin nedeni Halit'in Musa'nın evlatlığı oluşuydu. Musa hapisten çıkıp da kahvehaneyi açtıktan birkaç yıl sonra Halit'i sokakta bulmuştu. Dört beş yaşında var yoktu. Pislik içindeydi, müthiş bakımsızdı. Acımıştı çocuğa, evlenip çoluk çocuğa karışacağı da yoktu. Halit'i alıp oğlu gibi sevmiş, kollamıştı. Halit kahvehanede babasına yardım ederek, hal tavırlarını seyrederek büyüdü. Babasına sevgisi ve saygısı sonsuzdu. Diğerleri tarafından da ne kadar sevildiğini sayıldığını görüp gururlanıyordu. Musa aşk uğruna bir hata yapmış olsa da onun dışında hiçbir zaman karanlık işlere bulaşmamıştı. Sadece kabadayıydı, ötesi yoktu. Yıllar sonra hayata veda ederken varını yoğunu Halit'e bırakmıştı. O da işlere var gücüyle sarılıp kahvehaneyi iyice büyütmüş, önemli adamların uğrak yeri haline getirmeyi başarmıştı. Üvey babasından kabadayılığı iyi öğrenmişti, etrafta dikkat çekmekte gecikmedi. Çok kısa zamanda Bursa'nın en büyük ismi olmuş, oradan da İstanbul'a geçmişti. Ve işte şimdi neredeyse bütün İstanbul'u isterse parmağında çevirecek konumdaydı.

Herkes Halit'in karşısında el pençe divan, emrini bekliyordu. Dudakları arasından çıkacaklar istek değil emirdi. Çelikbüken Halit de babasının yolunu takip edip hiç evlenmemişti. Ya evlenecek kadını bulamadığından ya da işlere kendini kaptırdığından. Bir zaman sonra yaşının geçtiğini fark ettiğinde o da üvey babası gibi cömert davranmak ve bir çocuğun kaderini değiştirmek istemişti. Ali, biraz önce Hamit'i içeri alan genç delikanlı, onun evlatlığıydı. O da babasına hayrandı, tıpkı küçükken kendisinin yaptığı gibi, babasının gözlerinin içine bakıp emrini beklerdi. Altında arabası, villaları, her türlü lüksü vardı. Üstüne üstlük bir de bulunması zor, efsanevi bir aile hikâyesi.

"Hoş geldin Hamit Kardeş. İyisin inşallah."

"Çok şükür abi. Seni de iyi gördüm."

"İyiyiz iyiyiz. Sıcak biraz rahatsız ediyo ama kolonya güzel serinletiyo. İster misin biraz daha?"

"Yok abi, sağ olasın. İyi bu kadar."

"Şimdi Hamit, seni buraya çağırmamın nedeni, bu seferki iş biraz detaylı. Hem de bi yüzünü görelim yav."

"Sağ olasın abi. Buyur."

"Bu arada bak hep aklımda, söylemeyi unutuyorum. Bizim isimlerimizde bi harf fark var."

"Evet abi. Ben 'm' yerine 'l' koysam adaş olacaz."

"Hakkat ha. Neyse, ne diyorduk? İş biraz detaylı. Şimdi Simon'u bilir misin sen?"

"Kim abi?"

"Simon. Dişçi bu. Burada sosyete dişçisiydi eskiden. Sonra başına bi işler geldi, tası tarağı toplayıp Şile'ye gitti. Bunun kıçı kırık birkaç tanıdığı var, yardımcı oldular, götü kurtardı. Ama kancık gittiği yerde de rahat durmadı, sağdan soldan bulduğu adamlarla tefecilik yapmaya başlamış.

Baaa! Sen kim oluyon da tefecilik yapıyon dümbük? Bi kaç kere de sinyal gönderdik, ayağını denk al diye, ama lavuğun dinlediği yok. Şimdi bu olay hem şahsen beni bozdu hem de ortada ibreti âlemlik bir durum var. Herifin evinin adresini verecem sana. Bi zahmet bi hallediver. Bi de herifin dişlerini bir getiriver bana."

"Dişlerini mi? Otuz ikisini birden mi?"

"Evet. Bi sorun olmaz herhalde."

"Sorun yok abi."

"Hah iyi, hadi bakalım en kısa zamanda... Ha bu arada bi konu daha var Hamit."

"Buyrun."

"Senin bu yeğen... Bunu geçenlerde emniyet amirlerinden biriyle görmüşler. Bakırköy'de bi yerde."

"Lütfü'yü mü?"

"Evet, onu."

"Sağ olun abi..."

"Senin bizden bir isteğin var mı?"

"Sağlığınız."

"Sağ olasın. Bilmukabele."

Hamit kapının önüne çıkar çıkmaz Lütfü'nün telefonunu çevirip son dakikada aramaktan vazgeçti. Hiç hoşuna gitmemişti duydukları. Bir halt edeceğini düşündüğünden değil, fakat yine de eşeği sağlam kazığa bağlamakta fayda vardı. Lütfü ona göre biraz fazla aceleciydi. İşin daha pek çok detayını bilmeden gözü yükseklerdeydi ve bu yolda da her şeyi yapacak gibi bir hali vardı. Aramaktansa evine gitmek daha mantıklı, dedi kendi kendine. Saatine baktı, on ikiye yaklaşıyordu. Ev ziyareti için geç bir saatti, ama onun kitabında bugünün işi yarına ertelenmezdi. Bu saatte karşıya geçmenin on beş dakikadan fazla almayacağını tahmin

ediyordu. Arabasına atlayıp her zaman trafikten kavrulan yollarda gaza basmanın tadına vardı. Ne güzeldi bu şehirde yaza dönen bahar akşamları. İnsana bütün derdini tasasını unutturacak kadar tatlı. Gerçi onun derdi hem bitmez hem de kendini unutturmazdı. "Nereden çıktı şimdi bu diş işi" dedi. "Adamın dişlerini nasıl sökecem ben?" Farkında olmadan elini çenesine götürmüştü. Diş ağrısını çocukluğundan beri çok iyi bilirdi. Bundan iki yıl önce Kâzım dişlerini tamir edip de hepsini toptan değiştirene kadar hemen hemen ayda üç kez diş ağrısıyla kıvranırdı. Yatakta sabahı zor eder, kendini rakıya vurup ertesi günü bir de ayılmaya çalışırdı. Ağrıkesicilerin hiçbiri fayda etmez, arka arkaya aldığı haplar sadece bir yerden sonra başını döndürmeye, görüşünü bulandırmaya yarardı genelde. Son iki yıldır bir kez bile dişi ağrımamış olsa da (eliyle arabanın ön konsoluna vurdu) zaman zaman dişinin arasına ufacık bir şey takılsa, korku içinde, eli yanağında ağrımasını beklerdi. Dişi neyle çekmesi gerektiğini biliyordu. Kerpeten gibi bir şeydi Kâzım'ın kullandığı. Önemli olan kısmı o aleti nereden alacağıydı? Nerede satılırdı dişçi aletleri? Eminönü mü? Şişli mi? Tek tek sökeceğine göre kaç saat alacaktı bütün işlem toplamda? Bir dişi çekmek kaç dakika alıyordu, beş mi on mu? Ne olursa olsun en az bir üç saati gidecekti. İkinci bir kerpeten alırsam, diye düşündü. İsa'ya biraz fazla para verirsem, işi bir buçuk saate düşürürüz. Bak bu iyi fikir işte.

Mecidiyeköy'e girip köprünün kavşağına döndüğünde uzun bir araba kuyruğuyla karşılaştı. Belki Arnavutköy'e inip oradan Beşiktaş'a, oradan da köprüye çıksaydı trafiğe yakalanmayacaktı, ama çok geçti artık. İster istemez oturup bekleyecekti. "Bitti İstanbul" dedi kendi kendine yüksek sesle, "Bitti. Yollar bu kadar arabayı kaldırmıyor kardeşim.

Bu şehre beşinci köprüyü de yapsan olmaz bu iş. Gecenin on ikisinde köprü trafiği mi olur? Bu kadar insan nereye gidiyor, nereden geliyor." Lütfü'yü görme işi de sabaha kalmıştı bu durumda. Ayşen'i bu saatten sonra uyandırmak olmazdı.

Radyoyu açtı. Birkaç kanal arasında gezdikten sonra içlerinden birini dinlemeye başladı. Hindistan'da safariye çıkmaktan bahsediyorlardı. Bir adam anlatıyordu. Sade, pürüzsüz bir sesi vardı. İlk kez ava çıktığında ne kadar hazır olup olmadığını bilmediğini söylüyordu. Hayatı boyunca geyik avına çıkmak istemişti. Yanında kendinden deneyimli avcılar ve birkaç yerli, sabahın erken saatinde yola koyulmuşlardı. Saatlerce yürüdükten sonra kendilerine bir nokta seçip orada beklemeye başlamışlardı. Ses çıkarmamaya çalışıyorlardı. Onlar sessizleştikçe ormandaki sesler canlanmıştı sanki. Her bir ağaçkakanın, sürüngenin, uçan böceğin hareketini duyuyorlardı. Kendini ormanın kalbine inmiş gibi hissediyordu. Saatler sonra bir çıtırtı duydular. İleride büyük, görkemli bir geyik yavaş yavaş ilerliyordu. Deneyimli olanlar bir baş işaretiyle, "Şimdi" dediler. Silahını doğrultmanın zamanıdır. Hikâyeyi anlatan adam silahını doğrulttu. Tek gözünü kısıp diğeriyle tüfeğin dürbününden baktı. Daha yakından görüyordu hayvanı. Boynuzlarının görkemi, tüylerinin parlaklığı adamı büyülemişti adeta. Geyik gözlerini birden tüfeğe çevirdi. Yerinden kıpırdamadan bakıyordu. Adam nefesini tutmuştu. Şapkasının altından süzülen teri gözkapaklarının üzerinde hissetti. Elleri titremiyordu. O an tetiğe basacak olsa, gözlerinin arasından vuracaktı, emindi. Yanındakilerden biri yine sessizce, "Şimdi" dedi. İşaretparmağını tüfeğin tetiğinde geri çekmeye başladı. Emin olamıyordu. Tüm hayatı boyunca hayalini kurduğu andı ve bütün dünya sessizliğe bürünmüş, onu bekliyordu. "Neden" diye düşündü içinden.

"Neden öldüreceğim bu muhteşem hayvanı? Dünya üstünde yaşayan bu muhteşem varlığın yaşamına neden son vereceğim?" İşaretparmağını ileri itti bu sefer. Tetiği serbest bıraktı. Geyik başını çevirdi. Bir iki adım attı. Sonra tekrar dönüp, adamın olduğu yere doğru baktı. Bekliyordu sanki. Sanki eğer o gün ölmezse hayatının geri kalanında ne yapacağını bilmiyordu. Yanındaki yerlilerden biri adamın bacağına hafifçe dokundu. Ne var, der gibi döndü adam. Eliyle geyiğin biraz ilerisini işaret etti yerli. Bir kaplan saldırmaya hazır bekliyordu. Tıpkı adam gibi en iyi zamanı kolluyordu. Adam tüfeğini kaplana çevirdi. Görüş alanında olduğuna emin olduğu anda da hiç tereddüt etmeden tetiğe bastı. Kaplanı vuramamıştı, fakat çıkan gürültüden kaplan bir tarafa kaçmış, geyik de tehlikeyi fark edip canını kurtarmıştı. Adam tüfeği elinden bıraktı, başından şapkasını çıkarıp elleri dizlerinin üzerinde önüne baktı. Ancak daha sonra kampa geri döndüklerinde ne olduğunu tam olarak kavrayabilmişti. Bu deneyimi ona hayatın nasıl yön değiştirdiğini daha iyi göstermişti. Adamla aynı ses tonlarına sahip spiker sordu: "Peki, bir daha ava çıkmayı düşünüyor musunuz?" "Hayır" dedi adam, "Benim aradığım başka bir şeymiş. Ben meğer o hazırlık safhasını, uzun yürüyüşü, bekleyişi istiyormuşum. Ormanın içindeki sessizlikte duygularımı dinlediğim anda, aslında kim olduğumu, ne yapabilip ne yapamayacağımı çok iyi anladım. Geyiğin gözlerinin içine baktığım anda, ona zarar veremeyeceğimi biliyordum." "Peki, ya kaplan?" diye sordu spiker. "Bir kerelik bir şeydi, o anlık bir karar. O kadar zarif bir hayvanın gözlerimin önünde parçalanmasına dayanamayacağımı bildiğim için. Ama bir kez daha yapmak istemem. Tıpkı dünyada olup bitenleri bilip de başını başka yöne çevirmek gibi bir şey belki bu, ama yapabileceğim fazla

bir şey yok. En azından içinde yer almamış olmayı tercih ediyorum. Av benim için bitti. Bir daha gitmek istemem. Sonunda bir vahşet olduğunu bildiğim için, o sevdiğim ritüelden de vazgeçmek zorunda kaldım."

Hikâye bittiğinde Hamit köprünün sonuna yaklaşmıştı. Birdenbire açıldı trafik. Beylerbeyi çıkışına doğru ilerlerken radyoyu kapadı, gaza basıp gecenin serinliğini içeri aldı. Saat gece yarısını geçiyordu. Düşündüğünden daha erken geçmişti karşı tarafa. O kadar da geç değildi. Şu Lütfü Efendi ne işler çeviriyordu bir bakmalıydı. Evlerine yaklaşırken hikâye tekrar aklına geldi. "Vurmalıydı geyiği" diye düşündü, "Vurmalıydı."

***

Hamit apartmana uzaktan baktı, salonda ışık yoktu. Belki arka tarafta ışık vardır diyerek arkaya dolandı, fakat yatak odasında da bir hareket görünmüyordu. Tereddütlü birkaç dakikadan sonra zile bastı yine de. Ne yapalım uyanacaklar artık. Birkaç dakika geçti, hiç ses yoktu. Yukarıda Ayşen'in korkuyla yatağında sıçradığını tahmin edemiyordu. Annelerin akla her zaman en kötü ihtimali getireceğinden habersizdi. Ayşen uykuya dalalı belki yarım saat-kırk beş dakika olmuştu. Çalan zilin sesiyle uykusundan telaşla kalktı. Kim olabilirdi bu? Lütfü anahtarını unutmuş olabilir miydi? Pek ihtimal vermiyordu ama yine de bulmak ümidiyle sağa sola bakındı. Diğer olasılıklar hoşuna gitmiyordu. Yıllardır belli belirsiz beklediği şey gelebilirdi başına. Kim o, diye seslendiğinde polis ya da birtakım eşkıyayla karşılaşabilirdi. Lütfü'nün yasadışı işler çevirdiğini biliyordu, ama ne kadar ileri gidiyordu onu tahmin edemiyordu. Armut dibine düşer, dedi. Çocuğun etrafında bir tane düzgün, örnek olacak adam var mıydı? Salona

gidip dışarıdan görünmemeyi umarak perdeyi hafifçe araladı. Belki dışarıda kim olduğunu görebilirdi. Görünürde kimseler yoktu. Perdeyi bırakıp elleri ağzında salonun ortasında durdu. Durup dururken nereden çıkmıştı bu? Ne yapması gerekirdi? Zil ısrarla çalıyordu. "Tabii ya" dedi. "Lütfü'yü arayayım, ama ya paniğe kapılır da hemen gelirse ve aşağıda birileri onu bekliyorsa. Kendi elimle oğlumu yakalatmış olmaz mıyım?" İçinden dua etmeye başladı. "Allahım, inşallah Lütfü şimdi çıkıp eve gelmez. İnşallah bir yerlerde sabahlıyordur." Aklına başka bir fikir geldi birden. Hamit Abiyi arayabilir miydi? Bir şeye ihtiyacın olduğu zaman ara demiyor muydu hep? Üstelik Ayşen şimdiye kadar bir kez bile bir şey istememişti ondan. Girişe koşup Hamit'in telefonunu çevirdi.

Hamit beklerken bir sigara yaktı. Ya evde hakikaten kimse yoktu ya da Ayşen'in uykusu çok ağırdı. Lütfü evde olsaydı muhtemelen açardı kapıyı. Tam zile bir kez daha basacakken telefonu çaldı. Ayşen arıyordu. "Alo, Ayşen?" Karşıdaki ses kısıktı, titriyordu.

"Alo, Hamit Abi, benim. Duyabiliyor musun?"

"Duyuyorum."

"Hamit Abi kusura bakma, saat geç ama, şimdi bizim kapıyı birileri çalıyor. Saat geç ya, korktum ben de. Kim olduklarını bilmiyorum. Lütfü de evde yok. Acaba onun için mi geldiler. Hamit Abi n'olur kusura bakma."

"Ayşen, benim o kapıyı çalan."

"Nasıl?"

"Pencereden aşağı bak. Benim."

Ayşen telefonu konsolun üzerine bırakıp usulca pencereye yaklaştı. Perdeyi araladığında yolun ortasında görüş alanına girmek için geri geri giden Hamit'i gördü. Telefonu elindeydi. Hemen telefona geri koştu.

"Kusura bakma Hamit Abi. Açıyorum hemen kapıyı."

Ayşen otomata basarken içinde bir huzursuzluk vardı. Hamit'i gecenin bu saatinde görmeye alışkın değildi. Ne işi vardı? Bir şeyler ters gidiyor olmalıydı. Normal değildi bu durum. Üstelik şimdiye kadar Hamit akrabaları olduğu için kendini güvende hissetmişse de çevrenin en sakınılan adamlarından biri olduğunu biliyordu. İnşallah bir aptallık yapmamıştı Lütfü. En son kızdırmak isteyeceğiniz adamlardan biriydi Hamit. Ayşen hiçbir olayına tanık olmamıştı ama sağdan soldan duydukları yeterdi. Kocası da ölmeden evvel Allahtan korkar gibi korkardı Hamit Enişte sinden. O geleceği zaman Ayşen hiçbir zaman hizmette kusur etmemesine rağmen bin kere iyi hazırlanmasını tembihlerdi. Yukarı tırmanan ayak sesleri yaklaşırken birden geceliğiyle olduğunu fark etti. Odasına koşup annesinden yadigâr sabahlığı üzerine geçirdi. Göğüsleri normala göre iriydi. Bu yüzden de genelde saklamakta zorluk çekerdi. Şimdi ise durum iyice zordu. Kapıyı açtıktan sonra sırtını kamburlaştırıp kollarını göğsünde birleştirdi.

"Buyur Hamit Abi. Hoş geldin."

"Hoş bulduk Ayşen. Yahu, kusura bakma, bu saatte seni de uyandırdık. Korkuttuk da biraz."

"Önemli değil Hamit Abi. Ben başkaları zannettim de ondan korktum."

"Kim olacak bu saatte?"

"Ne bileyim Hamit Abi. Valla erkek çocuk sahibi olmak zor. Başına ne geleceğini bilemiyorsun. Hele Lütfü... Biliyorsun biraz hayta, vurdumduymaz."

"Bilmem mi?"

"Bir şey hazırlayayım istersen. Aç mısın? Çay koyayım mı?"

"Yok yok. Hiç zahmet etme. Yalnız bir bardak su alırım."

Ayşen mutfağa giderken hâlâ durumu anlamış değildi. Hamit'in bu saatte burada ne işi vardı? Acaba evinin anahtarlarını kaybetmiş olabilir miydi, kalacak yeri yoktu belki? Nasıl sormalıydı acaba? Ya da hiçbir şey sormamalı mıydı? Peki ne yapacaklardı? Karşılıklı oturacaklar mıydı öyle? Başka neden gelmiş olabilir diye kara kara düşünüyordu. Lütfü bir şey mi yapmıştı acaba? Yoksa Lütfü'yle ilgili kötü bir haber mi vardı? Bu düşünceyle gözleri karardı Ayşen'in. Zorlukla tezgâhın ucuna tutundu. İşte bu olabilirdi. Bir şey olmuştu Lütfü'ye. Hastanedeydi belki ya da ölmüştü. Hamit Abi öğrenmişti. Nasıl söyleyeceğini bilemiyordu. O yüzden gelmişti buraya. Gözyaşları anında birikti. Vücudunu bir titreme sardı. Alev alev yanıyordu sanki. Elinde su, koşar adımlarla salona girdi, boğazından çıkan hırıltılı bir sesle sordu:

"Hamit Abi, bir şey mi oldu yoksa Lütfü'ye?"

"Ne? Yok canııım, ne alakası var?"

"Bak doğru söyle. Ölümü gör Hamit Abi. Valla ölürüm. Gözünü seveyim, söyle bir şey mi geldi Lütfü'nün başına."

"Yok be kızııım. Vallahi değil. Ölmüş anamın üzerine yemin ederim yok öyle bir şey. Hay Allah ya, ben hakkaten korkuttum tabii seni bu saatte gelince, değil mi? Yok bi şey, Lütfü'yü görmeye geldim aslında. Bir şey konuşmamız lazım. Önemli değil. İş. Yarına kalmasın dedim. Çok işim var."

Ayşen, Hamit'in karşısına oturup gözlerinin içine baktı. Doğru mu söylüyordu? Doğruydu. Yavaş yavaş kendine geldi. Korkacak bir şey yoktu. İş konuşacaklardı. Bu sefer içindeki korku şekil değiştirdi. Bu kadar geç saatte iş konuşmak neyin nesiydi? Hiç hoşuna gitmemişti bu durum. Neyse işin içyüzü yakında ortaya çıkardı. Karşılıklı sessizce oturmaya devam

ettiler. Hiçbir zaman konuşacak fazla bir şeyleri olmamıştı. Belki de şimdiye kadar en uzun konuşmalarının bu olduğu söylenebilirdi. Hamit sessizlikten sıkkın, odada gözlerini gezdiriyordu. Kadıncağızın ödünü koparmıştı. Kadıncağız dediği aslında hâlâ genç bir kız diriliğindeydi. Çok genç yaşta evlenip genç yaşta çocuk sahibi olmuştu. Onu ilk kez böyle saçı başı dağınık, üzerinde gecelikle görüyordu. Göğüslerini saklamaya çalışsa da pek başarılı olamıyordu. Başka gözle bakıldığında hoş bir kadındı aslında, bir çekiciliği vardı. Göze hitap ediyordu. Bu kadar yıl hiç farkına varmamıştı. Birden hoşlanmadığı bir kıpırtı hissetti. Ne olursa olsun kız kardeşi gözüyle baktığı biriydi yıllardır, ama birdenbire, gecenin hiç olmadık bir saatinde, hiç olmayacak şeyler geçiyordu aklından. Düşüncelerini kovmaya çalıştı, ama evin sessizliğinde yapacak başka bir şey yoktu.

"Ayşen sen yat istersen. Ben beklerim Lütfü'yü."

"Olur mu Hamit Abi? Ben de beklerim seninle."

Hamit kadının bir an önce odadan çıkıp gitmesini istiyordu. Daha otoriter bir ses için boğazını temizledi:

"Git yat sen Ayşen, ben beklerim. Hadi."

Ayşen belki de birdenbire Hamit'in gözlerindeki kıvılcımı gördüğünden söylenene itaat etti. Gerçi bu, yattığı yerde uyuyabileceği anlamına gelmiyordu. Bilakis Hamit gidene kadar gözleri açık, olduğu yerde yatacak, her bir sesi dinleyecek ve kendine yaklaşma ihtimali olan ayak seslerini duymaktan korkacaktı.

***

Ayşen odasına çekildikten sonra Hamit salonda tek başına oturmaya devam etti. Oturduğu koltuğun hemen yanındaki sehpada çerçeveler içinde resimler vardı. Ayşen'in annesi

olduğunu tahmin ettiği genç bir kadının bağ ortasında bir yerlerde otururken çekilmiş fotoğrafı, Lütfü'nün iki üç yaşlarında çekilmiş bir fotoğrafı ve Ayşen'le rahmetli kocasının düğün gününde çekilen stüdyo fotoğrafları. Hamit fotoğrafa dikkatlice bakınca gerçekten de bugüne kadar kadının güzelliğini fark etmediğini anladı.

Düğün gününü çok iyi hatırlıyordu. Bütün gece çok hareketli geçmiş, Hamit için hastanede sona ermişti. Halasının kocası astsubay olduğu için düğün orduevinin bahçesinde yapılıyordu. Kız tarafı bir tarafa, erkek tarafı bir tarafa yerleşmişti. Hamit'le kız tarafından birkaç delikanlı masalarında oturmuş kendi ailelerinin göbek atan yaşlıca hanımlarına el çırpıyor, yine kendi ailelerinin göbek atarak komik duruma düşen yaşlıca erkekleriyle dalga geçiyorlardı. Kız tarafının genç kızları ise kâh sahneye çıkıp dans ediyor, kâh oturdukları yerde gözlerine kestirdikleri delikanlılara kaçamak bakışlar atıyorlardı. Derken erkek tarafından fazlasıyla cesur, cesur olduğu kadar da yakışıklı bir delikanlı kız tarafının masalarından birine yaklaşarak çoktan göze kestirilmiş bir kızı dansa kaldırma gafletinde bulundu. Hamit'in masasında olayla birlikte şöyle hafif bir dalgalanma oldu. Hamit kıza önceden göz koymuş olan arkadaşını yatıştırmaya çalışırken, bu işi dışarıda halledelim, dedi. Enişteşinin gözlerini üzerinde hissediyor, bir yanlış yapmaması gerektiğini biliyordu. Kanları kaynayan gençler dansın sona ermesini güçlükle beklediler. Grup halinde dışarı çıkıp bir sözcüyü o cesur delikanlıya gönderdiler. Mesaj kısa, netti: "Sıkıyorsa çık dışarı." Beş dakika sonra delikanlı yanında kendi grubuyla dışarı çıktı. İki üç dakika geçti geçmedi, iki grup birbirine girdi. Zaten amaç konuşarak anlaşmak değil, dövüşerek halleşmekti. Kavga başladıktan yaklaşık üç dört dakika sonra orduevinin

kapısında bekleyen askerler olup bitenlerin farkına vardı. Hamit yumruk sallarken bile bir gözü onlardaydı zaten. Askerlerin kendilerine doğru koşmaya başladığını görünce iki arkadaşıyla beraber orduevinin arkasına dolandı. Düğünün devam ettiği bahçeye çit üstünden atlayarak kan ter içinde girdiler. Nefes nefese, dikkat çekmemeye çalışarak yemek servisinin yapıldığı kapıya doğru yöneldiler. Çok geçmeden dışarıdaki kavgayı bitiren askerler içeri girip bu sefer kaçakları aramaya başladı. Bir yandan ortalıkta çocuklar koşuşturuyor, bir yandan sahnede dans devam ediyor, bir yandan da bir şeyler olduğunu anlayanlar mekânda muhteşem bir panik havası estiriyorlardı. Hamit'le iki arkadaşı mutfağa girdiler. Hamit cebinden biraz para çıkarıp askerlerden birine uzattı: Var mıydı birkaç servis üniforması? Çocuk kapısı aralık duran bir dolabı işaret etti. Üçü formaları üzerlerine geçirip bahçeye dağıldılar. Masalar arasında dolaşan askerlerden kirli tabakları toplarmış gibi yaparak kaçmayı başardılar. Hamit mümkün olduğunca başını kaldırmadan tabakları toplamaya çalışıyordu, fakat önüne dikilen bir çift rugan ayakkabıyı tanıması zor olmadı.

Başını kaldırdığında eniştesinin sert bakışlarıyla karşılaştı: "Defol gözüm görmesin seni." "Peki enişte." İşte gecenin ikinci yarısı o anda başlamıştı. Tam o dakikada sahnenin ortasından bir çığlık yükseldi. Eniştenin erkek kardeşi buzlu rakı dolu bardağı pantolonunun beline sıkıştırmış roman göbek dansının inceliklerini sergilerken nasıl olduğunu anlamadan rakı pantolonunun içine dökülüvermişti. İçeride ne gibi yan etkiler olduğu bilinmez, eniştenin kardeşi acı dolu bir çığlıkla öne doğru eğildiğinde bu sefer de beline sıkışmış duran incecik bardak kırılarak göbeğine bir kesik atmıştı. Bu Hamit'in kendini eniştеye affettirmek için bu-

lup bulabileceği en iyi fırsattı. Üzerinden formayı çıkarıp, yaralıyı arabaya attığı gibi hastaneye götürdü. Acaba Ayşen neler olup bittiğini fark etmiş miydi o gün düğünde, yoksa mutluluktan hiçbir şeyi gözü görmüyor muydu? Gerçi daha sonra askerlerden garson üniforması giyerek kurtulmaları bir efsaneye dönüşmüştü ama Ayşen'in kulağına gitmiş miydi onu bilemiyordu. Karşı sehpanın üzerinde de başka fotoğraflar duruyordu. Hamit tam onlara da bakmak için yerinden kalktığında kapı açıldı. Olduğu yerden koridoru ve açılan kapıyı görebiliyordu. Lütfü neyle karşılaşacağının farkında olmadan girdi, anahtarlarını hemen girişteki konsolun üzerine fırlattı, ceketini çıkarıp askıya astı. Ayakkabılarını topuklarının arkasına basarak çıkardıktan sonra, "Hayırdır anne, bu saatte niye ayaktasın?" demek üzere salona döndüğünde dayısıyla karşılaştı.

"Dayı?"

"Hoş geldin Lütfü."

Lütfü korkacak bir şeyi olmadığını düşündüğü halde yutkundu. Dayısı niye buradaydı ve annesi neredeydi? Birden panikle başını koridorun öteki ucuna, yatak odalarının bulunduğu tarafa çevirdi. Neden korktuğunu tam olarak bilemiyordu. Annesine bir şey olmuş olma ihtimalinden mi, yoksa dayısının annesine bir şey yapmış olma ihtimalinden mi? Yoksa kendi başına bir şey gelebilecek olması ihtimalinden mi? O anda yatak odasının kapısında beliren annesini gördü. Bir şey sormasına meydan vermeden eliyle iyi olduğuna dair bir işaret yaptı. Bununla beraber Lütfü'yü iyice korku sardı. Annesi neden konuşmuyordu? Bir şey mi olmuştu? Ayşen usulca odaya geri girip kapısını aralık bıraktı. Lütfü salona girdi.

"Hayırdır dayı? Bi şey mi oldu?"

"Yok, bi konuşalım bakalım senle."

"Konuşalım dayı. Bi şey ikram etmedi mi annem? Ne içersin. Çay yapayım mı?"

"Yok, gerek yok. Otur şöyle."

Oysa Lütfü bir iki dakikalığına da olsa mutfağa gitmeyi, vakit kazanmayı istemişti. Ne olabilirdi dayısının konuşmak istediği mevzu. Fuat olayıyla ilgili ters giden bir şey mi olmuştu?

"Buyur dayı."

"Nasıl gidiyo? Her şey yolunda mı?"

"İyi gidiyo dayı."

"Bi isteğin, bir şeye ihtiyacın var mı?"

"Yok dayı. Sağlığın."

"İyi. Ben bugün eski bir arkadaşlan karşılaştım. Seni bir emniyet amiriyle beraber görmüşler."

"..."

"Doğru mu?"

"Doğru."

"Eee? Ne işin var orada?"

"Ya, önemli bir şey değil dayı. Bundan bi süre önce bunlar beni uyuşturucuyla enselediler, ama baktılar önemli bi şey yok, bıraktılar. Amir, arada bir bizi bi şeylerden haberdar et, dedi."

"Lütfüüüüü! Dalga mı geçiyon lan sen benle?"

"Yok dayı. Valla önemli bir şey değil."

"Ulan kimi gammazlıyon sen bunlara!"

Lütfü, dayısının sinirli hallerini görmemiş değildi, nasıl olduğunu biliyordu. Hatta sinirlendiği zaman neler olabileceğine de şahit olmuştu, ama kendisine ilk kez bu kadar sinirleniyordu. Alnında gitgide kabaran damarı gördüğünde korkusu da artmaya başladı. Yaptığı gerçekten de önemli bir

şey değildi, kimseyi gammazladığı falan yoktu, ama bunu dayısına ne kadar anlatabilecekti? Annesi konuşulanları dinliyor muydu acaba? Konuşurken sesi titremeye başladı.

"Dayı valla önemli bi şey değil. Ufak tefek birkaç şey söyledim şimdiye kadar. İncir çekirdeğini doldurmaz. Başka bir şey der miyim? Hani geçenlerde televizyonda gösterdiler, bir masaj salonunu bastılar, ünlülerin gittiği. Öyle şeyler."

"Gördüm hıyar ağası! O masaj salonu kimin sen biliyo musun? Olayın senin yüzünden olduğunu bilirlerse neler olur biliyo musun ulan! Benim yeğenim diye de dolaşıyon ortada. Ayıkla ondan sonra pirincin taşını."

Hamit, Ayşen'in konuşulanları duymasını istemediği için ne kadar bağırmamaya çalışsa da zaman zaman kendini tutamıyordu. Gitgide yükselen sinirinin o da farkındaydı ve kendi de rahatsızlık duyuyordu. Kendini kaybetme noktasına ulaştığında kontrolünü nasıl kaybettiğini, neler yapabileceğini çok iyi biliyordu.

"Bak Lütfü, sikerim senin belanı! İyi düşün şimdi. Başka bir şey dedin mi o amir ibnesine?"

"Valla demedim dayı. Allah belamı versin ki demedim. Annemin üzerine yemin ederim. Bi şey dediysem en ibne olayım."

"Dinle şimdi beni. Bi daha duymayacam böyle bi şey. Fena yaparım! Sadece senle de kalmam onu diyeyim. Sürüm sürüm süründürürüm Lütfü! Bak geçenlerde birlikte bi şey yaptık. Benim adımı bir yerde andığını duyarsam hayatını bitiririm!"

Sözlerini bitirdiğinde Hamit'in işaretparmağı hâlâ Lütfü'nün yüzüne yakın bir yerde havadaydı. Lütfü dayısının ne dediğini çok iyi anlıyordu ve dediğini yapacağından da hiç şüphesi yoktu. Sadece şimdiye kadar canlı bir bombaya

göbekten bağlı olduğunu fark etmemişti o kadar. Hiçbir zaman şimdiye kadar söylediklerinden fazlasını söylecek değildi amire, fakat demek ki bu kadarı bile hayatını tehlikeye sokmak için yeterliydi. Bugün, şu anda, dayısını ikna etse bile bundan sonra her şey aynı olacak mıydı? Bir daha kendini güvende hissedecek miydi? Yoksa bundan sonra geceleri eve geldiğinde önce tedirgin bir şekilde başını salona çevirip dayısının orada olup olmadığını mı kontrol edecekti?

Ayşen yatağında doğrulmuş, mümkün olduğu kadar konuşmaları duymaya çalışıyordu, fakat Hamit'in sesinin yükseldiği dakikalar dışında pek bir şey anlayamamıştı. "Bitiririm" ve "süründürürüm" kelimeleri duydukları arasındaydı ve tüylerini diken diken etmeye yetmişti.

Hamit çıkıp gittiğinde Lütfü'nün derin bir nefes aldığını duydu. Sonra da ayaklarını sürüyerek yatağına gittiğini. Neler bekliyordu onları gelecekte? Lütfü için, kendi hayatı için korkmalı mıydı? Uzunca bir süre daha gözleri tavanda, düşünceler arasında boğulduktan sonra nihayet uykuya dalabildi.

23

Ertesi öğlen Lütfü gazeteyi açtığında midesine giren kramp Fuat'ınkinden farklı değildi. Bir gece önce dayısının yaptığı konuşmadan sonra saatlerce uyuyamamış, nasıl bir çözüm bulabileceğini düşünerek yatağının içinde dönüp durmuştu. Sabah ezanı okunurken gözleri hâlâ açıktı. Bu saatlerde dua eden sayısı azdır diye düşünerek, Allahın her zamankinden daha boş olma ihtimalini göz önünde bulundurarak dua etti. Uykuya daldığında gün ağarmak üzereydi ve bir sonraki günün tatsız haberinden daha haberi yoktu. Ertesi gün gazetenin üçüncü sayfasını açtığında haberle karşılaştı. Ortadan kaybolan çocuktan bahsediliyordu. Babası Ankara'da önemli bir avukattı ve olayı çözeceğine yeminler ediyordu. Aslında günlerdir böyle bir haberi arıyordu gözleri ama üzerinden uzun bir zaman geçip de hiç ses seda çıkmayınca olay kapanıp gitti diye düşünmeye başlamıştı. Lütfü olayın olduğu gece Fuat'ı sorgulamıştı; Okan'la daha önceden tanışmıyorlardı. O gece bir barda tanışmışlardı. Biraz muhabbet ettikten sonra Okan içmeye kendi evinde devam etmelerini teklif etmiş, Fuat da kabul etmişti. Sonra? Sonrasını bilmiyordu. Bir şeyler olmuştu ve Fuat da çocuğu şişlemişti. Apartmana girerlerken kimse görmemişti, Fuat o konuda kesin konuşuyordu. Barda da kimseyle konuşmadıklarına, eve beraber gittiklerini bilen kimsenin olmadığına emindi. Bütün bunlar düşünülünce ortada tedirgin olacak bir şey yoktu. Gayet temiz bir iş olmuştu. Lütfü'nün bu tarz ilk işi olmasına rağmen işler yolunda gitmişti. Fena da para indirmemişti. Dayıya verdiği ufak yüzde dışında geri kalanı olduğu gibi kendine kalmıştı. Şimdi gazetedeki bu haber işleri değiştiriyordu tabii. Fuat'ın haberi görüp görmediğini, gördüyse de ne tepki verdiğini hayal

etmeye çalıştı. Onun sözünü dinleyip sakin kalmaya devam ettiği sürece korkacakları hiçbir şey yoktu ama akıbetlerinin dönüp dolaşıp Fuat'ın ruh haline kalmış olması ürkütüyordu. Bütün bunların ötesinde dayısının haberi gördüğünde ne diyeceğini hiçbir şekilde kestiremiyordu.

Lütfü kendini namlunun ucundaki mermi gibi hissetti. O kadar nereye yollanacağından habersiz; üstelik kimin tarafından olduğu da belirsiz. Fuat'ı tekrar aramalıydı. Bir şekilde konuşup sakin kalması gerektiğini anlatmalıydı. Tabii aradığında Fuat'ın telefonunun denizin derinliklerinde bir yerlerde yatıyor olduğundan habersizdi. Tam o dakikalarda dayısının gazeteyi okuduğundan da.

***

Hamit gazetede gördüğü haber karşısında şaşırmamıştı. Çocuğun hiç kimsesinin olmayıp da olayın üstünün öylece kapanıp gitmesi büyük bir şans olurdu zaten. Lütfü'nün şansının ne kadar parlak, yıldızının ne kadar yüksek olduğunu merak etmemiş değildi. Zannettiği kadar da parlak değildi demek. Birileri ortadan kaybolduktan sonra başka birilerinin onu aramasında şaşılacak bir durum yoktu. Sadece babanın avukat olması, yeminler etmesi biraz huzursuz ediciydi. Kendi açısından pek bir sıkıntı duymuyordu. Dün akşam Lütfü'yle yaptığı konuşma onu şimdi daha da memnun ediyordu. Mesajın yerine ulaştığından emindi. Bu işte her zamankinden daha sağlamdı, hiç kimse kendisiyle bir alakası olduğunu bilemezdi. Fuat denen çocuğu görmemişti bile. Yeğenini bir kez daha arayıp aramaması gerektiğini düşündü. Son bir ihtar? Gerek olmadığına karar verdi. "Lütfü'yü kessen bundan sonra ağzından laf alamazsın" dedi. "Onun dışında da bırak ne hali varsa görsün. Şimdiiii, gelelim şu diş çekme işine. Ne halt

edecez?" Muhtemel bir ağrının yoklayıp yoklamayacağından emin olmak ister gibi parmak uçlarıyla derisinin altında yatan diş etlerini yokladı. "Öyle elini kolunu sallaya sallaya dişçi malzemesi satan bir yere gitmek olmaz. En iyisi ben Kâzım'a gideyim bugün. Hem uzun zamandır görmedim, bir ziyaret etmiş olurum. Hem belki bir göz doktoru adı alırım. Alete de yakından bakmış olurum. Hiçbir şey olmasa kerpetenle çekebilir miyim acaba?" Bu düşüncelerle uzun zamandır elini sürmediği alet kutusunu banyodaki dolabın derinliklerinden çıkardı. Kerpetini elinde evirip çevirerek inceledi. "İnsanın ağzına sığar mı bu? Önlere sığar da arkalara sığmayabilir. Hele bir de adamın ölü olduğunu düşünürsek. Birkaç saat sonra da adam kasılıp kalacak tabii. O yüzden dişlerinin arasına bir şey koyup halletmek lazım. Sonradan çıkarırsam onu ağzı da açık kalmış olur, hem de dişleri falan birbirine vuracak olursa onu engellemiş oluruz." Kerpeteni banyo aynasının önünde kendi ağzına götürdü. "Yok abi bununla olmaz. Gidip adamakıllı bir alet bulmak lazım. İki tane. Biri de İsa'ya." Akreple yelkovanı seçebilmek için yine başını geriye atarak saatine baktı. Gitmeden araması gerekmeyen arkadaşlardan biriydi Kâzım. "Eğer yakalarsam belki öğlen yemeğini de beraber yeriz" diye düşündü, "Kâzım'ı görmeyeli uzun zaman oldu."

***

"N'aber Kâzım?"

"Ooooo, hocam, iyidir senden n'aber?"

"Allaha şükür. Buralardaydım, bir uğrayayım dedim. İyi, vaktinde de yakaladım. Yedin mi yemek?"

"Yok yemedim. Gel çıkalım bari. Bi dakka. Kızım kaçta benim bi sonraki randevum? Üçte. Güzel. Hadi çıkalım o

zaman. Var mı bu arada dişle ilgili bir ihtiyacın? Bakayım istersen hemen şöyle bir ayaküstü."

"Yok yok, bir şey yok."

"Ağrı sızı?"

"Yok."

"Taş birikmiştir oğlum, gel onları temizleyeyim bari."

"Yok ya boşver. Gerek yok. Taş birikse ne olur?"

"Öyle olur mu hocam? Önemli."

Kâzım diş arasında biriken taşların önemini anlatırken Hamit de hasta koltuğunun yanındaki alet tepsisine yaklaştı. İnce uzun, ucu kancalı bir alet, yine ince uzun, ucu yuvarlak bir diğeri. Anlam veremediği birkaç başka şey.

"Kâzım, bunlardan hangisi diş çekmeye yarar?"

"O en sağdaki."

"Hangisi?"

"Bak en sağa git. Hayır hayır, kendi sağına değil, benim sağıma yani. Hah, bak gördün mü, o işte."

"Ne bunun adı?"

"Davye."

Hamit aleti elinde evirip çevirdi. "Hadi bakalım. Neyse ki lokal anesteziye gerek yok" diyerek davyeyi yerine bırakıp kapıya yöneldi.

"Nereye gidelim Kâzım Usta?"

"Bizim şu köşede şahane bir yer var. Bir musakka yapıyorlar, aklını yitirirsin. Ben böylesini yemedim. Yersin herhalde musakka."

"Musakka hangisiydi?"

"Aman be hocam, sen de hakkaten cahilsin be. Kıymalı, patlıcanlı. Bekar adamsın gerçi, olabilir. Bak bi gün de bize yemeğe gel, yengen bi yapsın. O da güzel yapar. Sen böyle kaldın. Yok mu hiç evlilik planları falan?"

"Yok artık, bu saatten sonra."

"Saati yok ki bunun hocam. Bakarsın beğenirsin birini. Daha genç sayılırız biz. Çoluk çocuğa bile karışabilirsin."

"Daha neler? Torunun mu derler."

"Ohooooo, sen iyice seleyi suya vermişsin. Neyse boşver şimdi. Bir nasip çıkarsa evlenirsin."

"Onu bırak da şimdi, sen esas bana bir göz doktoru adı söyle."

"Hayırdır? Yakını görememe başladı tabii."

"Evet. Cep telefonu çalıyor, üzerindeki ismi göremiyorum."

"Gerek yok abicim doktora. Şimdi bütün eczanelerde hazır numaralı gözlükler satıyorlar. Gir birine, bak bakalım gözün hangisiyle rahat ediyor, hangisiyle daha rahat okuyabiliyorsun, al çık."

"O kadar basit mi lan?"

"Tabii hocam. Al çık."

"Eyvallah."

***

"İyi günler."

"Buyrun beyefendi."

"Bana iki davye lazım."

"Muayenehaneniz bizde kayıtlı mı?"

"Yok, değil."

"Kaydedelim isterseniz."

"Yok, gerek yok."

"Fakat kâr edersiniz. Eğer bütün malzemeleri bizden alırsanız taksit imkânımız var, senet imzalayabiliyoruz. En ufak aletten dişçi koltuğuna kadar her türlü malzeme bulunur bizde."

"Gerek yok, sağ olun. Sadece iki kerpeten."

"Davye. Hangisinden olsun? Üst keser davye, alt keser davye, azıdişi davyesi. Yirmilik davyesi..."

"Hangisi en iyisi?"

"Şimdi en iyisi diye bir şey yok. Hangisi lazımsa o olacak. Tabii aslında hepsi lazım da. Sizde bazılarından varsa, hangisi eksikse o olacak tabii. Kaç yıllık muayenehaneniz?"

"Daha yeni açtık. Benim değil zaten, kız kardeşimin."

"Nerede?"

"Karşı tarafta."

"Karşıda? Hmmm. Güzel. Tam olarak nerede?"

"Kadıköy."

"Bağdat Caddesi falan mı? Oralarsa iyi para yapar bakın. Biz uzun yıllardır bu meslekteyiz. Baba mesleği. Eskiden babam yürütürdü işleri, şimdi ben devraldım. Hemen hemen piyasanın yüzde seksen beşi bizdedir, herkesi tanırız. Çalışma koşullarımız çok uygundur. Şimdi muayenehanelere mobilya dizaynı bile yapıyoruz. Yurt dışından ilgili dergileri getiriyoruz. Sizin de ihtiyaçlarınız doğrultusunda yardımcı oluruz."

"Şimdilik bana sadece iki davye lazım, o kadar."

"Tabii beyefendi. Hangisi olsun?"

"Azı dişi için olandan."

"Bana soracak olursanız kız kardeşinize bir sorsaydınız. Hangisi lazım bilmekte fayda var ama... Ben gerçi dişçi değilim ama artık o kadar bu işin içindeyiz ki mecbur kalsam diş çekerim."

"Tabii öyledir. Azıdişi için demişti galiba da benim aklımdan gitti. O olsun, değilse getiririm."

***

Hamit cebinde iki davye Çivili'ye doğru yola çıktı. Normalde İsa'ya bir telefon etmesi yeterdi fakat bu sefer işin içindeki "küçük" detayı yüz yüze anlatmak daha yerinde olacaktı. Her zamankinden daha fazla zamana ihtiyaçları vardı. En arka taraflarda bir yer muhakkak daha güvenli olacaktı. Böylelikle mezarın başında rahat çalışabilirlerdi. Mezarlığın kapıları kapanmadan yetişmek istiyordu ki konuşmaları kolay olsun, ziyaretçi gibi görünsün. Hem Berrak'ı da ziyaret etmeyeli epey olmuştu. Eskisi kadar sık gitmiyordu zaten. Yokuşu çıkmadan önce Beylerbeyi'nde bir çiçekçinin önünde durup güzel, büyük bir buket karanfil aldı. Bu çiçeklerin aşkın, hayranlığın temsilcisi olduğunu bildiğinden değil. Belki de hikâyeye göre ilk karanfilin dökülen gözyaşlarının dibinde bittiğini kalbinin derinliklerinde hissettiğinden. Kâzım'ın dediği doğruydu, bir ömür yalnız geçiyordu. Oysa bir önceki gece Ayşen'in evine geç, sessiz ve hareketsiz bir saatte gitmiş olmasına rağmen koltuklara, duvarlara sinmiş kadın varlığını hissedebilmişti. Zaten o zaman bu zamandır Ayşen aklına düşmüştü. Durup durup yüzü, hali, tavrı gözünün önüne geliyor, beyin gücü yetmeyince aklından geçenleri eliyle savuşturmaya çalışıyordu.

Mezarlığın girişine park ettiğinde etraf boştu. Elinde karanfillerle içeri girdiğinde bahtsız, üzgün ama yakışıklı bir duldan farkı yoktu. Sağa sola baktı, İsa ortalarda görünmüyordu. Nasıl olsa biraz sonra ortaya çıkar diyerek Semiye Erekul'un mezarının başına doğru ilerledi. Çiçekleri bırakıp elleri cebinde uzun uzun baktı. Artık gözlerinde yaşlar da birikmiyordu. İçindeki belli belirsiz hüznün yavaş yavaş dağılıp gitmesinden korkarak, son kırıntılarını doya doya yaşamaya çalışıyordu. İnsanlığından geriye kalan tek izdi sanki hissettiği ve onu kaybettiği anda içi bomboş olacaktı.

Arkasından gelen ayak sesini duyduğunda karşısında İsa'yı görmeyi bekleyerek döndü, fakat onun yerine şaşkın şaşkın bakan biri orta yaşlı, biri genç iki kadınla karşılaştı.

"Burası Semiye Erekul'un yeri değil miydi?"

"Efendim?"

"Siz yanlış geldiniz galiba beyefendi. Burası benim annemin, Semiye Erekul'un mezarı."

Hamit şaşırmış gibi görünerek dönüp mezara baktı.

"Aaaa. Evet, ben yanlış gelmişim demek ki. Kusura bakmayın. Benim aklımda burası diye kalmış."

"Olsun, zararı yok. Biz de sık sık gelemiyoruz da anneme. Kızımla bugün İzmir'den geldik, nice zaman sonra. O yüzden böyle bakımsız kalmış biraz. Neyse şimdi eğer bekçiyi bulursak bir düzenletiriz."

"Tabii tabii. Kusura bakmayın. Ben karıştırdım demek."

Hamit eğilip karanfil buketini aldıktan sonra çevresine bakındı. Alelacele bir yön belirleyip yürümeye başladı. Kadın isimlerine bakarken arkasından kadınların fısırtısını duydu. Genç olan diğerine, "Okuması yok herhalde, o yüzden" diyordu. Hamit'in içi rahatladı. Cahili çok olan yerde olaylara bir kulp bulmak da kolay oluyordu tabii. Kendine başka bir yer bulup çiçeği üzerine bıraktı. Dönüp baktı, kadınlar kendini takip ediyordu. Bir baş hareketiyle selamladı, burasıymış manasında. Kadınlar da biraz ileride beliren İsa'ya el sallayarak yanlarına çağırdılar.

İsa ancak Semiye Erekul'un mezarında işi bitip de kadınların da çıkmasını bekledikten sonra Hamit'in yanına gitti. Etrafta başka kimse olmamasına rağmen her türlü ihtimale karşılık eline bir testi su almayı da ihmal etmedi. Hamit bir yandan el kol hareketleriyle mezarda yapılmasını

istediklerini anlatır gibi yaparken bir yandan da usulca olayı anlatmaya koyuldu.

"Şimdi dediğim gibi, para böyle, fakat yapılacak ek bir iş var."

"Nedir?"

"Adamın dişlerini sökücez."

"Cesedin?"

"Evet."

"Tövbe tövbe abi. Şimdi yani adamı gömmek başka mesele, dişini sökmek başka."

"Oğlum ne olacak? Herif zaten ölmüş. Sana ne, senin bi günahın yok. Hatta sevaptasın, adamı en azından ortada bırakmayıp gömüyorsun. Üstüne bi de iyi para alıyosun."

"İyi de abi, yani nasıl sökecez dişleri."

"Ben hallettim o işi. Aldım davyeleri."

"Neleri?"

"Davyeleri. Diş çekmeye yarayan alet."

"Ben hiç bilmem ki o işleri. Dişçi miyim ben?"

"Oğlum, dişçi olmak mı lazım lan. Herif ölü zaten. Bağırması yok, etmesi yok. Sök gitsin."

"Hay Allahım. Yani abi biraz acayip."

"Oğlum boşver sen acayipliğini. Paraya bak."

"Tamam da... İşte... Ne zaman?"

"Tam bilmiyorum. Ben sana haber vericem. Şöyle arkalardan bir yer bul."

"Dur bakayım bi. Neresi var? Buluruz bi yer. Zamanı bilmiyosun?"

"Yok bilmiyorum. Haber vericem ben."

"İyi. Başka bi şey?"

"Yok."

"Hamit Abi..."

"Hah?"

"Bu aralar biraz dikkatli ol abi."

"Ne gibi?"

"Yani işte dikkat et sağa sola. Öyle içimde bi his var."

"Büyücü mü oldun lan, içinde bi his var?"

"Ya abi, ne alakası var, Allah Allah, büyücülük falan değil. Dikkat et işte."

"Neden, ne hissettin?"

"Rüya gördüm abi. Hoş değildi pek."

"Siktir et, kıçın açıkta kalmıştır."

24

Hamit gecenin karanlığında evin etrafında gezindi. Bahçede kimse yoktu. Evin içinden, birkaç yerden ışık geliyordu, ama Simon'u nerede bulacağından emin değildi. Etrafta sadece bu aylarda yazlık yerlerde ortaya çıkan çeşit çeşit haşarat dolaşıyordu. Her birinin tek tek başına konmasını engellemeye çalışırken dışarıdan bakılacak olsa elini kolunu sallayan bir deli gibi görünecekti. Pek çok kişiye huzur verebilecek bu sessiz sedasız, bol böcekli ortam Hamit'in korkulu rüyalarından biriydi. Oldu olası doğadan hazzetmezdi. Otluk bayırlık yerlerde ne yapacağını şaşırır, üzerine bir kaşıntı yapışır, bir an evvel şehre, binaların arasına dönme hayaliyle yaşardı. Şimdi de çevresinde zıp zıp zıplayan yeşil, garip bir böcek huzursuz ediyordu onu. Simon'dan önce bunu haklamak gerekirdi gerekmesine de, o kadar kolay değildi. Bir durduğu yerde iki saniye daha durmuyordu namussuz.

Verandadan arka tarafa dolaştı. Ortalarda kimse yoktu. Koltuğunun altından silahını alıp dizlerini hafifçe bükerek bir eve suçlu aramak için gelen polis edasıyla tel kapıdan içeri süzüldü. Eli tetikte, gözü beklenmedik bir hareketteydi. Usulca bir odadan diğerine geçmeye başladı. Çıt çıkmıyordu. Sessizlikten cesaret mi toplamalı, yoksa tedirgin mi olmalı emin değildi. Acaba Simon onu yaklaşırken görmüş, pusuya yatmış olabilir miydi? Birkaç adım sonra kontrol etmediği tek kapı hafif aralık onu bekliyordu. İçeriden loş bir ışık süzülüyordu. Simon buradan başka bir yerde olamazdı. Hamit iki üç dakika ne yapması gerektiğini düşündü. Geri dönüp hızla uzaklaşmalı mıydı? Yoksa hızlı, tek bir harekette odaya mı dalmalıydı? Bir anda başka bir olasılık geldi aklına. Belki de Simon odanın penceresinden sıvışmış, çoktan polise ya

da başka birilerine haber vermişti. Son olasılığı akla yakın bularak parmaklarının ucuyla kapıyı itti. Hâlâ bir hareket, ses yoktu. Bundan aldığı cesaretle kapıyı sonuna kadar açıp içeri daldı. Silahını odaya girdiğinde hemen karşısına denk düşen masaya yöneltmişti. Masanın başında, başı oturduğu sandalyenin arkasına yaslanmış, alnının tam ortasında kırk beşlik bir delikle hareketsiz duran bir adam vardı: Meşhur Simon bu olmalıydı. Hamit yavaş hareketlerle masaya doğru ilerledi. Her ne kadar karşısındaki adamın öldüğünden yüzde doksan emin olsa da yüzde onun varlığını ve silahını elden bırakmıyordu. Ancak adamın yanına iyice yaklaştığında başının arkasından aşağı yayılmış olan kanı fark etti. Yalayıp geçen bir içgüdüyle gözlerini hemen yukarı kaldırdığında arkadaki açık pencereyle karşılaştı. İçinden bir ürperti hızla geçti. Şu anda kendisini gören biri var mıydı? İçerideki ışığın yoğunluğundan dışarıyı göremiyordu. Hemen gömleğinin bir parçasını pantolonunun dışına çıkarıp ucuyla masa lambasını söndürdü. Söndürdüğü anda da pencereden bir karaltının geçtiğini hissetti ama emin değildi. Kolaylıkla halihazırda tetiklenmiş hayal gücünün bir oyunu olabilirdi. İyice yaklaşıp gözlerini kıstı. Görünürde kimse yoktu. Pencereyi ve perdeleri kapattı. Masa lambasını tekrar yaktı. Bütün planı değiştirmek zorunda kalacaktı. Adamı bu halde yerinden kıpırdatmasına olanak yoktu. Belli ki cinayet işleneli birkaç saat olmuştu, bu yüzden de beden kaskatı kesilmişti. İşi burada görmesi gerekecekti. Davyeler arabada olduğuna göre geri gitmek ve yine dikkat çekmeden eve girmek zorunda kalacaktı. En yakın evin en az yirmi metre uzaklıkta olması onun tedbiri elden bırakması için yeterli neden değildi. Eli silahında tekrar polis edasında odaları göz ucuyla kontrol ederek dışarı çıktı. Aklından bir an olsun Simon'u başka-

larının neden öldürmek isteyeceği geçmemişti. Bilmesine de olanak yoktu zaten. Bir tane sevmeyeni olanın başka sevmeyenlerinin de olması normaldi. Arabadan davyelerden sadece birini ve yaz kış, sadece soğuktan korunmak için değil, aynı zamanda karda yürüyüp iz bırakmamak için bulundurduğu eldivenlerini de alıp eve geri gitti. Gözü Simon'un bulunduğu şekle çoktan alışmıştı. Eldivenlerini eline geçirip üçer parmağını kullanarak bu sefer de bir doktor edasıyla cesedin başını gözden geçirdi. Ağzı kapalıydı. İçinden belki bir ihtimal ağzı kilitli değildir diye geçirerek ellerini adamın çenesine götürdü. Hiç şansı yoktu. Olayların gidişatındaki değişim yaptığı planın hiçbir yerine uymuyordu. "Bir bu eksik" dedi kendi kendine. Öyle ya da böyle adamın ağzını açması gerekiyordu. Gerekiyordu ama nasıl yapacaktı? İki elinden birini alta diğerini üste yerleştirerek açmaya çalıştı. On dakika uğraştıktan sonra izlenmesi gereken yolun bu olmadığına karar verdi. Masanın üzerinde duran mektup açacağını bir eline alıp diğeriyle de dişler arasında bir boşluk aramaya başladı. İşaretparmağını adamın dudakları arasına sokmuş, gezdiriyordu. Aradığını arkalarda bir yerlerde buldu. Aslında en azından dudakları birbirinden ayırabilse işi bir nebze kolaylaşacaktı. Sağa sola bakındı, dudakların arasına koyabileceği sert bir cisim var mı diye? İşini en iyi bir kürdanın göreceğine karar vererek odadan çıkıp daha önce geçtiği mutfağa girdi. Ortalarda kürdan yoktu, ama ocağın hemen yanında duran kibritler de pekâlâ işine yarayacaktı. Elinde bir kutu kibritle odaya geri döndü. İki tanesini iki taraftan dudakları arasına yerleştirip dişleri ortaya çıkardı. Mektup açacağını az önce bulduğu boşluğa sokup yukarı aşağı hafifçe oynattı. Hafif aralanır gibi olmuştu ama bu hızla devam ederse bu işin mümkün değil bitmeyeceğini

tahmin edebiliyordu. Peki dişleri sökmek yerine kırsaydı. Bir çekiçle dibine dibine vurursa kırılırdı elbet. Ama bu sefer de darbeden dolayı dişler adamın ağzının içine düşeceği için yine ağzı açması gerekecekti. Nereden çıkmıştı bu diş işi? Yani adamın ölmesi yetmiyor muydu? Yağ sürerse bir işe yarayıp yaramayacağını düşündü. Dişler daha kolay açılır mıydı? Tekrar mutfağa yollandı. Bir müddet sonra bu sefer elinde ufak bir şişe yağla odaya geri döndü. Dişlerinin üzerine yavaş yavaş döktü yağı, bir yandan da mektup açacağıyla kanırtmaya çalıştı. Olmuyordu. Yavaş yavaş bir panik yerleşmeye başladı düşüncelerine. Bu dişleri sökecekti, sökmeden gitmesine olanak yoktu. Bir kere, her şeyden önce, adamı ölü bulduğunu söyleyemezdi Çelikbüken Halit'e. Nasıl tepki vereceği belli olmayacağı için. Başka birinin kendisinden önce davrandığını öğrenirse kabak Hamit'in başına patlayabilirdi. Hem dişleri söküp Çelikbüken'e verirse biri çıkıp Simon'u hakladım diye âlemde havasını atacak olsa dahi yalancı çıkmış olacaktı. Peki, nasıl oluyor da dişler bizim elimizde demez miydi Halit? Dolayısıyla her bakımdan bu dişler sökülecekti. Kararlılıkla bir kez daha yüklendi dişlere, biraz açılır gibi oldu. İlk kez o an adamdan yükselen pis kokunun farkına vardı. Hem de ne koku. Dünyayla ahret arasında sıkışıp kalmış bir koku. Bisikletin demir gidonlarını tuttuğu ellerini daha sonra elmasını yemek için ağzına götüren çocuğun o soğuk tatla birlikte aldığı koku. Şehirlerarası yolculuklarda sıkışıp da ister istemez umumi tuvalete giren titiz ev kadınını öğürten koku. Akla sinekleri, boğucu yaz sıcaklarını, arka mahalle sokaklarını getiren koku. Daha doğrusu hepsi birden.

Hamit kana bulanmış eldiveninin üst kısmını burnuna götürdü. Utanmaz bir atın çektiği faytonu kullanan sürü-

cüsü gibi. Eldivenini sıyırıp iç cebinden mendilini çıkardı, burnunun etrafına kemiğini ortaya çıkartacak şekilde sardı. Dişler arasında sağladığı açıklık motivasyonunu yükseltmişti yükseltmesine fakat bir saattir bununla uğraşıyordu ve daha yolun çok başındaydı. Kendi dişlerini aralayıp kapattı. Hareketi sağlayan yerin neresi olduğunu bulmaya çalıştı. Elleriyle çenesini yokladı. Tabii ya, çenedeki kaslar kasılmış olmalıydı, o yüzden yerinden oynamıyordu. Kaslara masaj yapmaya başladı. Belki yumuşatabilirdi biraz. Kaskatı duruyorlardı elinin altında, bir faydası olacak gibi görünmüyordu. Artık önünde uzun bir gece olduğuna emindi. İşi belki sabaha kadar sürecekti. O da tabii ağzı açabilirse. Başka bir düşünceyle tekrar mutfağa gidip bulabildiği keskin bir bıçakla döndü. Dikkatle ceketini çıkardı, kollarını sıvadı. Bıçağın ucunu kasların bulunduğu deriye yatay olarak sapladı. Baş ve işaretparmağıyla yanak derisini gererek kası mümkün olduğunca derinden kesti. Adamın çenesinin sol tarafı hafif aşağı düştü. Doğru yolda olduğunu görmenin verdiği sevinç ve biraz da gururla öteki taraftaki kası da kesti. İşini bitirdiğinde eldivenleri derinin altından sızan kanla kaplanmıştı; ayrıca çenesi düşen adamın ağzından daha da beter, dayanılması zor bir koku yükselmişti. Kendini banyoya atana kadar kusmamak için ağzını ellerinin tersiyle kapadı. Eldivenlerini çıkarıp lavabonun içine fırlattıktan sonra yüzünü yıkadı. Dakikalar sonra onu tekrar kendine getiren şey, akan buz gibi su değil, kolundaki saatin akrep ve yelkovanıydı. Tekrar kirleneceklerini bilmesine rağmen eldivenlerini yıkadıktan ve mendilini tekrar burnuna sardıktan sonra işinin başına geri döndü. Daha önce gözünde büyüttüğü diş çekme işi şimdi ona kolay geliyordu. Yanında getirdiği torbayı adamın kucağına koyup öndeki dişlerden birini davyenin arasına

sıkıştırdı. Var gücüyle asıldı. Sonradan buna gerek olmadığını anlayacaktı. Beklediğinden kolay bir işti. İkinci diş, üçüncü diş derken, her bir dişte işe biraz daha alışmasının da etkisiyle bir saat içinde işini bitirdi. Banyoda üstünü başını temizlendikten sonra adamı öylece bırakıp elinde bir torba dişle evden çıktı. Arabaya biner binmez İsa'yı aradı. İş iptaldi. Hamit İstanbul otobanında gaza basarken, İsa da hazırladığı mezarlığı gerisingeriye kapatıyordu. İptal olan işin gördüğü rüyanın sebebi olduğunu ve böylelikle tehlikenin geçtiğini düşünerek.

25

Fuat son üç gündür dışarı adımını atmamış, bir kulağında sürekli annesinin sesi, uzamaya devam eden sakalları ve üzerinden çıkarmadığı pijamasıyla adeta televizyonun karşısına kilitlenmişti. Tüm haber kanallarını geziyor, gözünü dört açıyor, fakat aradığı haberi bir türlü bulamıyordu. Kendisini dışarı çıkmak için ikna etmeye çalışmaktan vazgeçen annesinin her sabah bakkaldan getirdiği gazeteleri hışımla kolaçan ediyor, sonra da bir kenara atıyordu. Okan'ın babası büyük yeminler etmişti ama şu an için ses seda çıkmıyordu. Fuat bunun da hayra alamet olmadığının farkındaydı. Elbette polis çoktan Okan'ın evine girmişti, elbette parmak izleri, diğer deliller kontrol edilmişti. Çok büyük bir ihtimalle Fuat'ın unuttuğu kâğıt bulunmuştu ve çok büyük bir ihtimalle Lütfü bülbül gibi şakımıştı. Geriye sadece okula sorup soyadını öğrenmek, sonra da adresini bulmak kalıyordu. Fakat niye bu kadar gecikmişlerdi? Sürekli aynı soruyu zihninde evirip çeviriyor, hiçbir cevap bulamadığı için de yorgun düşüp karışık rüyalara dalıyordu. O rüyalardan eline kelepçeler takıldığı anda uyanıyor, uyandığı anda aklına gelen sorular yine aynıları oluyordu. Sadece hayat değil beyni de bir kısırdöngüye girmişti ve annesinin varlığı hiçbir şeyi kolaylaştırmıyordu.

Bedeni bir alev topuydu sanki, ne yaparsa yapsın ferahlayamıyordu. Sevim Hanım olmasa, üzerinde ne var ne yok söküp atacak, üzerine ıslak havlular serip yatacaktı, fakat annesi değil Ankara'ya dönmek, bakkala bile onu yalnız bırakıp gitmek istemiyordu. Israrlarının sonu gelmiyordu. Neden Bebek'e gidip bir çay içmiyorlardı? Neden Beşiktaş Çarşısından üstüne başına bir şeyler almıyorlardı? Neden

Fuat annesine açılmıyordu? Neden Behlüle Teyzeyi görmeye gitmiyorlardı? Fuat her bir soruyla beraber tüm bedeninin kasıldığını hissediyordu. Psikoterapiste gitme konusu ise Sevim Hanım tarafından soru değil emir biçiminde ortaya atılmıştı. Fuat bugün saat üçteki randevuya, lamı cimi yok, illaki gidecekti. Sevim Hanım onu bizzat götürecek ve görüşme boyunca dışarıda bekleyecekti. Vakit yaklaştıkça Fuat iyice gerilmiş, Sevim Hanıma o korkutan bakışlarından birini fırlatmış, fakat gitme vakti geldiğinde düğmesine basılmış robot gibi harekete geçmişti.

Muayenehaneye girdiklerinde annesi ile doktorun sekreteri arasında telefondaki husumete dayanan bir hoşnutsuzluk vardı. Ne Sevim Hanım sekreterden, ne de sekreter işlere burnunu sokmaktan pek bir hoşlanan anneden hazzetmişti. Fuat formları doldururken her dakika annesinin müdahalesine maruz kalıyor, burun delikleri sinirle kabarıyor, kaza süsü vererek annesinin hemen yanındaki koltuğun koluna dizili parmaklarına dirseğiyle basıyor ve soğukça özür diliyordu. Sekreter ikilinin her hareketini gözlerini dikmiş takip ederken Sevim Hanımın müdahaleci tavrı onu gitgide daha çok rahatsız ediyordu. O ise kendisine karşı duyulan bu hoşnutsuzluktan bihaber, oğlunun gerçekten de yanlışlıkla parmaklarını ezdiğini düşünerek kendince yardıma devam ediyordu. Tek derdi vardı: doktorla Fuat içeri girmeden önce görüşebilmek.

Fuat formları bitirip sekretere teslim ettikten sonra annesinin yanıında yerini alarak beklemeye başladı.

"Anne sen gidebilirsin artık."

"A-aa. Neden?"

"E, tamam, geldik işte, herhalde buradan kalkıp gidecek değilim. Git sen eve."

"Olur mu oğlum? Belki doktorun bana soracağı bir şey vardır."

"Ne soracak anne sana?"

"Ne bileyim oğlum. Sonuçta seni en iyi ben tanıyorum yani. Belki birkaç konuya açıklık getiririm."

"Hangi konulara?"

"Yani canım ne bileyim. Çocukluğun falan, senin hatırlayamayacağın detaylar."

"İyi. Bekle."

Bir iki dakika sonra sekreter doktorun kendisini beklediğini söyledi Fuat'a. Fuat ayağa kalktığında Sevim Hanımı da bir panik sardı. O da ayağa kalkmış, doktorun kapısına bakıyordu. Hiç çıkmayacak mıydı bu adam dışarı? Fuat içeri girerken Sevim Hanım sekreteri sorguya çekmeye başladı.

"Vermeyecek misiniz o formu doktora? Vermeyecekseniz niye doldurttunuz?"

"Verdim efendim ben o formu çoktan."

"Nasıl oluyor o? Ben hiçbir şey görmedim. Ne doktor bey çıktı dışarı, ne de siz yanına gittiniz."

"Elektronik postayla gönderdim efendim."

"Nasıl?"

"Formu buradan internet aracılığıyla doktor beye gönderdim çoktan. Şu an bilgisayarında masa üstünde duruyor."

Sevim Hanım şaşkın bir halde yerine oturdu. "Pes artık" diyordu kendi kendine. "Bir yaşıma daha girdim."

***

Fuat tedirgin bir şekilde içeri girdi. Karanlık bir oda görmeyi bekliyordu. Uzun bir koltuk ve onun hemen başucuna konulmuş bir berjer. Fakat oda beklediğinden, karikatürlerde gördüklerinden farklıydı. Aydınlık, bol çiçekli bir odaydı. İki

kırmızı koltuk karşılıklı konmuştu, ama ikisi de boştu. Doktor onu masasında bekliyordu. Eliyle masanın karşısındaki şık, ergonomik sandalyeyi işaret etti. Fuat biraz önceki formlardan birinde gizlilik anlaşması imzaladığının farkındaydı. Dolayısıyla doktordan bu konuda bir açıklama beklemiyordu.

"Bir saniyenizi rica edeceğim Fuat Bey. Formlarınızdan birinde bir imza eksik. Onu bildirdim şimdi sekreterime, getirsin, hemen imzalayın, öyle başlayalım. Fuat Beyi mi tercih edersiniz, yoksa sadece isminizle hitap etmemi mi?"

"Fuat yeterli."

Sevim Hanım sekreterin yerinden kalkıp elinde kâğıtlarla odaya girdiğini görünce iyiden iyiye sinirlendi. Bunlar hiç konuşmadan ne işler hallediyorlardı böyle. Bir şeyler oluyordu ama kendisi niyeyse dışında bırakılıyordu. Sekreter geri döndüğünde hemen sordu:

"Ne oldu?"

"Bazı evraklarda bir eksik vardı, onu hallettik."

"Ne eksiği?"

"Önemli bir şey değil hanımefendi. Halloldu."

"Nasıl önemli bir şey değil? Yeni bir şey mi imzalattınız oğluma? Görmek istiyorum."

"Hayır hanımefendi, oğlunuz biraz önce doldurduğu formlardan birini imzalamayı unutmuş, onu imzalattım."

"Hangisiymiş o?"

"Formlardan biri işte. Bakın hanımefendi, kusuruma bakmazsanız benim yapacak çok işim var. Dediğim gibi, mühim bir şey değil. Müsaadenizle."

Bu arada içeride Fuat'la doktor karşılıklı koltuklara oturmuşlardı. Fuat bir süre doktorun eline bir defter almasını beklemiş, bu yüzden dikkatini toplayamamış, bunun deftersiz bir seans olacağını ancak ilerleyen dakikalarda anlayabilmişti.

"Defter kullanmıyorum ben."

"Peki, nasıl aklınızda tutacaksınız benim anlattıklarımı?"

"Sizin anlattıklarınız anında çözümleniyor benim zihnimde. Siz gittikten sonra bir teybe bulgularımı anlatıyorum, düşündüklerimi aktarıyorum. Olaylardan çok, benim bu olaylarla ilgili vardığım sonuçlar önemli. Onları da sıcağı sıcağına hatırlıyorum zaten."

"Hmmm."

Fuat ile doktor bir müddet karşılıklı sessizce oturdular. Her ikisinin de kolları koltuk kollarında, doktor gözleriyle Fuat'ı takip ederek, Fuat ise gözlerini kaçırarak bekliyordu. Fuat ne anlatması gerektiğini bilmiyordu. Doktorun kendisine sorular soracağını düşünmüştü ama ondan da bir ses yoktu. Oturduğu yerde sağa sola kaykılırken aklına Okan geldi. Acaba imzaladığı gizlilik belgesine cinayet de dahil miydi? Doktora şimdi her şeyi tüm detaylarıyla anlatacak olsa doktor bunu tamamen kendine mi saklayacaktı, yoksa polise mi başvuracaktı? Dakikalardan beri ilk kez merakla gözlerini doktora dikti. Sanki anlatmış da onun cevabını beklermiş gibi.

Doktor Fuat'ın zihninden geçenden habersiz, hâlâ sessizce yeni hastasına bakıyordu. İlk düşüncesi neydi bu genç adamla ilgili? Meraklı olduğu kesindi. Aklına gelen ilk soruyu hemen sormuştu. Ayaklarının duruşundan içedönük olduğu anlaşılıyordu. Yerinde kıpırdanması güvensiz olduğunu gösteriyordu ama bedeninin üst kısmını sürekli dik tutuyordu, o güvensizliğin altında gizli bir küstahlık yatıyordu. Parmaklarıyla koltuk kollarını kavramıştı, gergindi, önemli bir şeyi kendine saklar gibi bir hali vardı. Onun da işi bu gizli şey ne, onu öğrenmekti.

"Neden buradasın?"

"Annem istediği için."

Cevap çok çabuk ve net gelmişti. Arkasında en ufak bir gizli anlam yoktu. Sekreteri çocuğun annesinin isteklerinden ve tepkilerinden bahsetmişti.

"Sence annen neden terapiye gelmeni istedi?"

"Bilmiyorum."

"Bir sorunun olduğunu mu düşünüyor?"

"Herhalde."

"Bir sorunun olsa bu ne olabilir?"

"Bilmem."

"Sen sorunun olduğunu düşünüyor musun?"

"Bilmem."

Cevabın "hayır" olmaması doktora girişi göstermişti. "İyi haber" dedi içinden, Fuat sorunsuz olduğunu düşünmüyordu. Sadece sorununun ne olduğunu bilmiyordu. Tamam, takip edilecek yol belliydi. Seansın devamında doktor Fuat'a sıradan sorular sordu. Nerede okuyordu? Okuduğu bölümü seviyor muydu? Yapmak istediği gerçekten bu muydu? Fuat tutuk davranmamış, tüm sorulara açık cevaplar vermişti. Orhan Bey, Fuat'ın verdiği yanıtlardan çok soruyu algılayış ve cevap veriş şekline ilgi duymuştu. Çocuk kurulu bir robot gibiydi. Adeta mekanik cevaplar veriyordu. Ne fazla ne eksik bilgilerle. Detaylara girmeden. Sadece soruların cevapları. Ancak avukatlarda görülen bir özellik, diğer insanların uygulamak isteyip uygulayamadığı bir yöntem. Dikkat edilecek bir hususu bu. Nedenleri araştırılmalıydı. Doktor o seansın sonunda bunları anlatacaktı kayıt cihazına ve ancak sonraki seanslarda Fuat ve annesi arasındaki soru listesini öğrenecekti. İşte o zaman kendisiyle görüşmek için yanıp tutuşan anneyi o da merak edecekti.

26

Hamit dişleri Çelikbüken Halit'e teslim edeli üç gün olmuştu ki sabahın erken saatinde çalan kapı sesiyle uyandı. Bu saatte çalan kapıya alışık değildi. Aklına Lütfü'den başkası gelmiyordu. Eğer bir halt işleyip de soluğu burada aldıysa başına gelecek vardı Lütfü'nün. Yüzünü ovuşturarak kapıya gitti, otomata bastı. O an kapı tekrar çaldı. Gelen her kimse apartmana çoktan girmiş, kapının önündeydi. Daha iyi açabildiği gözüyle delikten baktı. Halit'in adamlarından İbrahim ile sarı öküz Erhan'dı gelen. Bu ani ziyaretin hayra alamet olmadığı kesindi. Kaçacak bir yer yoktu, evde yok numarası için çok geçti. Kapıyı açacaktı açmasına da sonrasında ne yapacaktı? Dışarıdakiler bu sefer kapıyı elleriyle çaldılar, yumruklamaya yakın bir şekilde. Hamit gidip silahını almanın da bir şey değiştirmeyeceğini biliyordu. Adamların her türlü olaya hazır olduğu belliydi, üstelik iki kişilerdi. Kapıyı açtı, karşısındaki iki adam içeri buyur edilmeyi beklemeksizin içeri daldı.

"Halit Abi seni bekliyor."

Birbirlerini yıllardır tanımalarına rağmen hiç selamlaşmadılar. Bu, Hamit'in işlerin ters gittiğini anlaması için yeter de artardı bile. Çelikbüken kendisini almak için adam gönderecek kadar sinirli olmalıydı. Her zamanki gibi çağırsaydı gitmeyeceğini mi düşünüyordu? Böyle bir şey yapmasına gerçekten ihtimal veriyor muydu? Hamit yapılacak bir şey olmadığını biliyordu. Bir hata mı yapmıştı? Ne olabilirdi kestiremiyordu. Giyinip geliyorum, diyerek odaya yöneldiğinde adamlar da peşinden geldi. Ne zannediyorlardı? Kaçacağını mı, yoksa silahlı çatışmaya gireceğini mi? Çelikbüken Halit'e böyle bir hareket yapılmayacağını en iyi bilenlerden biriydi Hamit. Eğer patron onu görmek istiyorsa, gidilecekti. Eğer

bir hata yapılmışsa, konuşulacak, düzeltilecekti. Ha, eğer tamiri olmayan bir hataysa yapılan, eceli gelmişse yani, yapılacak bir şey yoktu, kadere boyun eğilecekti. Adamların gözlerinin önünde giyinip o önden adamlar arkadan evden çıktı. Aşağıda kendilerini arabada bekleyen biri daha vardı. Hamit hayatında başka hiçbir şeyi merak etmediği kadar ne olduğunu merak ediyordu. Çok geçmeden Çelikbüken'in ofisindeydiler. Birkaç adamı daha geçtikten sonra Hamit odaya alındı.

"Buyur Halit abi."

"Geç otur Hamit."

Havada asılı sessizlik Hamit'i tedirgin ediyordu. İkram edilmeyen kolonyanın kokusu tüm odayı sarmıştı.

"Şimdiiii, de bakalım Hamit, senin getirdiğin bu dişler kime ait?"

"Buyur abi?"

"Dişler diyorum, kimin?"

"Simon'un."

"Değil."

"Pardon abi, anlamadım, nasıl Simon'un değil?"

"Simon'un değil."

"Kimin?"

"Onu sana ben soruyorum."

Çelikbüken Halit, Pe-Re-Ja şişesini eline alıp kapağını açtı. Avucuna boca ettiği kolonyayı tüm yüzünde gezdirdi. Son damlalarını burnuna çekti, gözlerini kapadı. Tekrar açtığında büyük bir dikkatle, dik dik, Hamit'in gözlerinin ta içine baktı.

"Simon'u bugün Şile'de görmüşler."

"..."

O anda Hamit'in beynine bin bir tilki üşüştü. O kadar

hızlı düşünüyordu ki hiçbirinin kuyruğu birbirine değmiyor, fakat hepsinin ayakları dolanıyordu. Yaşadığı tüm paniğe rağmen haraketleriyle bunu ele vermeyen Hamit gözlerini bir türlü kendine dikilen gözlerden ayıramıyordu. Simon'u bizzat öldürmediğini nasıl söyleyecekti? Onu evde ölü bulduğunu, sonra da oturup dişlerini söktüğünü nasıl açıklayacaktı? Hem de bulduğu adamın Simon olmadığı da ortadayken. Tamiri zor bir hataydı. Daha doğrusu, tamiri olmayan bir hata. Peki, bulduğu o adam kimdi? Kendine tarif edilen eve gitmemiş miydi?

"Simon hâlâ Şile'de dolaşıyor. Senin öldürüp dişlerini söktüğün adam Simon'un kardeşi Yarel."

"..."

"Simon aslında kendisi için gelindiğini biliyor eve. Kimin gönderdiğini de biliyor. Araya girenler oldu. Ben olayı tatlıya bağlamak için Simon'u kollayanlara yüklü bir para gönderecem. Bir de katili ve dişlerini. Seninle hukukumuz çok eskiye dayanıyor Hamit. Seni severim, her zaman da kollamak isterim, ama bu olay bana çok pahalıya patlıyor. Ya birini bulursun katil diye, dişlerini gönderirsin ya da kendin gidersin onu diyeyim. Bundan sonra da hep sırtımızı duvara verip öyle yürüyecez. Benim başıma açtığın bu dert öyle böyle değil. Güzelce temizlemek de sana kalmış artık."

Konuşma devam ettikçe Hamit'in içine büyük bir sıkıntı çörekleniyordu. Dört bir yandan kıstırılmıştı. Halit'in lafı nereye getirdiğini anlıyordu. Halit demek istiyordu ki bu durumda Hamit'e kesilecek cezaya gerek kalmamıştı, biletini ne de olsa başkaları kesecekti. Zaten şu ana kadar sağ kalıp bu konuşmayı dinlemesinin nedeni de buydu. Aynı şekilde bu odayı yürüyerek terk edebilmesinin sebebi de. Çelikbüken'in odasından çıkarken Hamit çoktan bu işten

nasıl sıyrılacağının hesabını yapmaya başlamıştı. Ortalardan kaybolması gerekirdi. İsa'nın dediği çıkıyor muydu yoksa? Uyarmıştı Hamit'i, dikkatli ol, demişti. Nasıl olmuştu da ölü bulduğu adam aradığı kişi mi değil mi hiç kontrol etmemişti? Peki, Yarel'i kim öldürmüştü? Muhtemelen kardeşi Simon. Vardı muhakkak bir hesabı. Bunlar para için her şeyi yapan insanlardı. Ama demek ki şimdi aptallığa vuruyordu. Bir taşla iki kuş vuruyordu. Birisi hem kardeşimi öldürdü hem dişlerini söktü, diyor, oradan da yüklü bir para indiriyordu. Çok fena şapa oturmuşlardı. Halit'e gerçeği anlatsaydı bir şey değişmeyeceğini, hatta daha da kötü olacağını tahmin ediyordu. Halit öyle davranmıyordu ama onu muhakkak gözden çıkarmıştı. Bitmişti bu iş, tek başınaydı, kendi başının çaresine bakacaktı. Bundan sonra hep yapacağı gibi, bir gözü arkasında, arabasına binip farkında bile olmadan Çivili'ye doğru sürdü. Şu an yanında güvende olabileceği tek adamın yanına, İsa'ya gidiyordu.

Mezarlığa girdiğinde İsa'yı ileride çalışırken buldu. Birkaç selvi fidanını yan yana dizmiş, kazdığı küçük çukurlara her birini tek tek, büyük bir özenle yerleştiriyordu. Hamit'in varlığını ancak fidanları dikmeyi bitirip de can suyu vermek için hortumu açmaya gittiğinde fark etti. Semiye Erekul'un mezarının başında oturmuş, elleri şakaklarında düşünüyordu. İsa o anda, gördüğü rüyayı tekrar hatırladı. Kötü bir şey olduğuna adı gibi emindi. Hamit'in başı ya dertteydi ya da derde girecekti. Ürkerek arkasından yaklaştı. Seslendiğinde, Hamit hızla arkasına döndü; eli çoktan silahının kabzasını bulmuş, dalgın gözlerine korku oturmuştu. Ancak İsa'yı görünce nerede olduğunu hatırladı sanki. İstanbul'da kendisi için en emniyetli yerde olduğunu unutmuştu. İsa ise bu ani hareketin karşısında hızlı bir refleksle ellerini havaya kal-

dırdı. "Benim Hamit Abi!" dedi korkuyla. Karşısındakinin gözlerinin kendi içinden başka bir şey görmediğinin farkına vararak. Hamit silahını gözleriyle birlikte yere indirdi.

"Haklıydın İsa. Boku yedim ben. Öyle bir bok yedim ki kaçacak deliğim yok."

İsa yanına düşen ellerinin titrediğini fark ederek tedirgin bir şekilde etrafına bakındı.

"Yok, merak etme, bela sana bulaşmaz. Kimse burada olduğumu bilmiyor. Zaten daha başlamadı. Ne zaman başlar bilmiyorum. Ne zaman biter onu da. Sen söyle bakayım şimdi bana. Gördüğün rüya neydi?"

İsa için bunu yanıtlamak zordu. Küçükken babaannesinden duyduğu şey rüyayı dillendirmemek gerektiğiydi. Babaannesi kötü bir rüya gördü mü hiç üşenmez, ağrıyan bacaklarına aldırmaz, kalkar köyün deresine gider, gördüklerini oraya anlatırdı. Su kötülükleri alıp götürsün diye. Eğer çok karlı bir günse veya kemiklerindeki ağrılar hiçbir yere kıpırdamasına müsaade etmiyorsa, bu sefer odanın perdesini açar, gökyüzüne bakar ve mırıl mırıl gördüklerini oraya anlatırdı. Dert kasavet, kötü düşünceler bulutlara binip başka diyarlara yollansın diye. İsa da öyle yapmıştı zaten. Rüyasını gördüğünün hemen ertesi günü etrafında musluktan akan sudan başka su olmadığı için gökyüzüne anlatmıştı gördüklerini. O yüzden içinden gelmiyordu şimdi anlatmak. Uğursuzluğa uğursuzluk katacağını düşünüyordu. Hamit'in yanına gidip diz çöktü.

"Unuttum gitti abi, sen anlat, ne oldu."

Bilmek istemiyordu halbuki. Ne bilmek ne de yardım etmeye çalışmak istiyordu. Ama mart ayının yirmi altısında, öğleden sonra beş buçukta doğmuştu ve yıldız haritasına göre onun için bilgeliğe ulaşmanın yolu başkalarına yardım

etmekten geçiyordu. Hamit önce uzunca bir süre sessiz kaldı. Gözleri önündeki mezar taşına kilitlenmiş, düşünüyordu. Elleri dizlerinin üzerinde kıpırtısız. Alıp verdiği nefesinin sesi ağaç seslerine karışıyor, hoş bir ahenk oluşturuyordu. İsa sabırla, sessizce yanında bekledi. Arada bir arkasına dönüyor, gelen giden kimse var mı kontrol ediyordu. Hamit'le beraber görünmek istemiyordu. Şu an biri gelecek olsa hemen yerinden kalkıp gitmek için eğreti oturuyordu kısa bacağının üzerinde.

Acaba Hamit şimdiye kadar ondan kimseye söz etmiş miydi? İsa'nın çevirdiği işlerden kimsenin haberi var mıydı? Bugüne kadar hiç aklına gelmemişti bu soru. Zira ilk kez Hamit'in ensesindeki eceli hissetmiş, azrailin çevresinde kol gezdiğini sezmişti. Hamit en başından bu konuda içini rahatlatmıştı, beraber yaptıklarından kimsenin haberi olmayacaktı. Hamit'in telefonunda bile ismi Ali diye kayıtlıydı. Bir gün başkası arayacak olursa İsa telefonu hemen kapayacak ve gidip bir yere atacaktı. Telefonundaki tek isim Hamit olduğu için. İsa'nın içinden yükselen her ses artık bu işin sonuna gelindiğini söylüyordu. Hamit'in çevresindeki çember daralıyordu. İsa bugüne kadar bankada biriktirdiği parasını düşündü; az bir şey değildi. Yıllardır kazandığı her bir kuruşu bankaya koymuş, şu küçücük kulübede en aza tamah ederek yaşamıştı. Her ne kadar yaşadığı yerde huzuru bulmuş olsa da ömrünün sonuna kadar bu mezarlıkta kalmak istemiyordu. Hem sonra ucundan kıyısından tuttuğu günahlardan ancak uzaklaşarak arınabilirdi. Ancak başka bir yere giderse tövbesi kabul olunurdu. Ayrıca ağrıyan bacağına İstanbul'un nemi de iyi gelmiyordu. Yaşı ilerledikçe daha da kötü olacağını biliyordu. Gitmek lazımdı buralardan, güneye inmek. Belki Ege'de küçük bir köye yerleşmek. Havası kuru

bir yere. Kozbeyli diye bir köyden bahsediyordu radyolar. İzmir yakınlarında eski bir Rum köyüydü. Havası, suyu, her şeyi güzeldi, şifalıydı. Yabancılar bile hastalıklarında deva olsun diye oralara yerleşiyordu. Küçük bir ev alabilirdi herhalde oralardan. Sonuçta bir köy değil miydi? Ne kadar pahalı olacaktı? Denizi ilk kez İstanbul'da görmüştü, belki de girmek Kozbeyli'de nasip olacaktı.

İsa'yı yakın planlarının hayalinden uyandıran Hamit'in sesi oldu. Yavaş yavaş anlatmaya başladı olayları. Şile'ye gidişini, evin etrafında dolanışını, adamı ölü buluşunu, dişleri sökmek için nasıl uğraştığını, her detayı anlatmış, hiçbir duyguyu da dışarıda bırakmamıştı. İsa anlatılanları dehşetle dinledi. İlk kez Hamit'in ne kadar ileri gidebileceğini dinliyor, anlatılan her sahneyi belki de olduğundan beş kat daha kanlı, on kat daha vahşice gözlerinin önüne getiriyordu. Hamit'in tarif ettiği kokuları burnunun ucunda duyuyor, akan kanın kırmızısını görüyordu. Hamit anlatmayı bitirip de söyleyecek başka bir şey kalmadığında dönüp İsa'ya baktı. Ağzından çıkacak kelimelerin kendisini kurtaracağını düşünürmüş, İsa'dan bir bilgelik beklermiş gibi.

İsa'nın aklından ise aynı anda pek çok şey geçiyordu. İyisiyle kötüsüyle. Her şeyden önce bugüne kadar hiçbir şeyi anlatmayan Hamit bugün neden böyle makarasından boşanıvermiş, her şeyi sıralayıvermişti? Aradığı katil adayı İsa mıydı yoksa? "Nedir ki" diye düşündü, "Şu an çekse vursa, dişlerimi sökse kimsenin ruhu duymaz." En başından beri, diş olayını duyduğundan beri işkilliydi İsa zaten. İçi bir türlü almamıştı bu işi. Gördüğü rüyayı tekrar düşündü, her ne kadar yormak istemese de yordu. Hamit onun yanına geliyordu rüyada. Yoksa onu vurmaya mı geliyordu? Şüpheyle baktı. Hamit'in de aynı düşünceleri aklından geçirmesi an

meseleseydi. Ayaklanması, İsa'nın üzerine yürümesi, tetiği çekmesi. İsa düşüncelerinin getirdiği korkuyla ayağa kalkıp geriledi, Hamit'in gözlerindeki çaresizlik bir anda soruya dönüştü. Dikkatle İsa'ya baktı. Hızla yerinden doğrulup gözlerini gözlerine dikti. O anda kendine Allah tarafından bir yetenek bahşedilmiş gibi İsa'nın aklından geçenleri okudu. Okudu ve okuduklarını zihninde birkaç dakika yoğurdu. Bakışları keskinleşti, eli gerildi, silahının varlığı omzunun altında kendini hissettirdi. Fakat birkaç dakika sonra önünden çekilen bulutların ardından parlayan güneş gibi aydınlandı yüzü. O pis düşünce çıkıp gitti aklından. İsa'ya kısaca eyvallah deyip arkasını döndü. Arkasında her zamanki gibi korku bıraktığını bilerek. İsa ise bir müddet kıpırdayamadı olduğu yerde. Hamit'in arkasından bakakaldı. Arkasını dönüp giden bu adam ona bir kötülük yapmayacaktı, düşen omuzları içindeki acımasızlığı yalanlıyordu.

***

Tam pidecinin önünden geçiyordu ki içeriden kendine korku dolu gözlerle bakan çocuğu gördü. Olduğu yerde durdu, eliyle sert bir gel işareti yaptı. Önde çocuk, arkada daha kıdemli bir çalışan dışarı çıktılar. Çocuk alçılı kolunu saklamaya çalışıyor, Hamit'i daha çok kızdıracağını düşünerek çekingen bakıyordu. Hamit bir daha gel işareti yaparak çocuğu yanına çağırdı. Çocuk yavaş hareketlerle yaklaştı, fakat Hamit elini cebine attığında vücudunun üst kısmını hızla geri çekti. Gelecek bir darbeye hazır. Hamit cebinden çıkardığı tomardan bir ellilik çekerek çocuğa uzattı. Çekingen bir el uzandı, parayı alıp almamak arasında kararsız. Dönüp pidecinin kapısında bekleyen adama baktı, adam başıyla al işareti yapınca para iki elden küçük olanında kaldı. Her ne

kadar dili teşekkür etmeye varmıyorsa da, diyecek başka bir şey bulamadığından, sağ ol anlamında bir şeyler mırıldanarak geri çekildi. Hamit de bu şefkat sahnesini daha fazla uzatmak istemediğinden başka bir selamlaşmaya yer vermeden apartmana girdi.

İsa'nın yanından ayrıldığından beri üzerindeki şoku atmıştı. Şimdi sadece kendi yerine kimi bulabileceğini düşünüyordu. Aslında soruyu kendine ilk sorduğu andan itibaren aklına gelen tek bir kişi vardı. Lütfü'nün arkadaşı Fuat.

27

Lütfü çalan telefona tedirgin bir şekilde baktı. Dayısından geçen haftaki görüşmelerinden beri bir ses çıkmamıştı. Zaten genelde de aramazdı. Ancak Lütfü aradığında halini hatırını sorar, ancak Lütfü yanına gitmek isterse buyur eder, ancak Ayşen tarafından davet edildiğinde evlerine gelirdi. Geçen hafraki ani ziyareti onu bu yüzden tedirgin etmişti. Dayısının kendinden ne gibi bir isteği olacağı konusunda en ufak bir fikir sahibi olmadan cevap verdi.

"Buyur dayı."

"Yirmi dakika sonra çay bahçesine gel."

"Okey."

Okey ama neden? Durup dururken neden buluşuyorlardı merak etmemeye imkân yoktu. Ne isteyecekti acaba kendinden? Ne isteyebilirdi? Belki de bir önceki konuşmanın yeterli olmadığına karar vermişti. O zaman bu zamandır ortalarda dolaşmamıştı, amirin yanına uğramamış, vaktinin çoğunu mahallede ya da evde geçirmişti. Lütfü birbirinden farklı teorileri aklından geçirirken annesi kapıda belirdi. Tedirgin gözlerle bakıyordu. Günde bir değil, beş değil, çok telefon gelirdi Lütfü'ye, fakat annesi illaki onu tedirgin eden telefondan sonra kapıda beliriverir, kaçınılmaz soruyu sorardı:

"Kimdi arayan?"

"Hamit Dayı."

"Niye arıyormuş?"

"Bilmiyorum."

"Bir şey söylemedi mi?"

"Söylemedi."

"Ne istiyormuş?"

"Dedim ya, bilmiyorum. Buluşacağız bir yerde."

Ayşen'in birdenbire gözünün feri kaçtı. Alnında beliren terler boncuk boncuk sıraya dizildi. Dili damağına yapıştı, kalbi göğüs kafesine. Kelimeler zorlukla ağzından döküldü:

"Nerede buluşacaksınız?"

"Çay bahçesinde."

"Nerede?"

"Beylerbeyi'nde."

"Ben de geleyim."

"Allah Allah, bu da yeni çıktı şimdi."

Lütfü her ne kadar herhangi bir gariplik yokmuş, annesi kuruntu ediyormuş gibi davranıyor olsa da içi içini yemiyor değildi. Fakat değil annesi, Türk Silahlı Kuvvetleri bile gelse, çay bahçesinde başına gelme ihtimali olan şeylerden onu kurtaramazdı. Dayısı çıkarıp çay bahçesinde vuracak edecek, bir şey yapacak değildi, ama atla arabaya, Çamlıca'ya çıkıyoruz derse de hayır diyecek hali yoktu. Sabırla annesinin kapıdan uzaklaşmasını bekledi, vakti daralıyordu, beline babadan kalma silahı yerleştirmek lazımdı, fakat Ayşen olduğu yere çakılmış, gözlerini Lütfü'nün hareketlerine dikmişti. Başka çaresi kalmayan, annesiyle bağrış çağrış helalleşmek istemeyen Lütfü, üzerine dikilen bakışlara aldırmadan gömme dolabın kapağını açıp baba yadigârını eline aldı. Ayşen koşup sarıldı oğluna:

"Gitme Lütfüm! Gitme evladım!"

"Anne bir şey yok ya. Merak etme. Ben tedbir olsun diye alıyorum."

"Sevmedim ben onun bakışlarını geçen akşam. Ruhunu satmış o. Onun dini imanı para olmuş. Kan bürümüş gözünü."

"Yok be anne."

"Ben konuşayım. Sever beni. Ne de olsa benim akrabam. Hem sonra belki yapabileceğim bir şey vardır."

Lütfü bu lafın üzerine annesini kollarından tutup geri itti. Ters ters baktı yüzüne. Ne demek istediğini çok iyi anlamıştı. Bu dakikadan sonra inkâr etmeye kalksa da lafın nereye gittiğini biliyordu. Ayşen utanması arlanması olan bir kadındı, çabucak gözlerini kaçırdı. Yapabileceği tek şey alelacele bir aptes alıp, oğlunun arkasından yasin okumaktı. Lütfü kapıdan çıkarken annesinin dualarını arkasında hissetti. Kurnaz ayaklarını omuriliğinde dolaştıran şeytanla beraber.

***

Çay bahçesine geldiğinde dayısı oradaydı, önündeki çayın şekerini dalgın karıştırıyordu. Bu ani telefonun Lütfü'yü tedirgin edeceğini biliyordu. Özellikle de geçen haftaki konuşmalarından sonra, ama artık içgüdüsel bir hainlikten mi, yoksa derdi çok daha büyük olduğundan mı bilinmez, konuya açıklık getirip içini rahatlatma gereksinimi duymamıştı. Ne de olsa az sonra onu ne için buraya çağırdığını öğrenecek, belindeki silahın kabzası kendini unutturacaktı. Lütfü'nün içinde bir sevgi dalgası şahlanacak, kötü düşüncelerin ne kadar da çabuk akla üşüştüğüne gülecekti. Hamit Dayı topu topu başkasının peşindeydi, onun yardımına ihtiyacı vardı. Zaten kendi de Fuat'ın varlığından ziyadesiyle rahatsızlık duyuyordu. Ortadan kaybolmuştu ama bu yok oluş faydalı mıydı faydasız mıydı orası belli değildi. Her ne kadar olayın üzerinden zaman geçmiş olsa da, birkaç üçüncü sayfa haberinden başka bir ses getirmemiş olsa da huzursuzdu. Fuat'ın bir an evvel ortadan kalkması en hayırlısı olurdu. Üstelik böyle olması dayısının işine yarayacak, ikisinin arasındaki gerginliği de ortadan kaldıracaksa, daha da âlâydı... Pek yakında ters giden işler düz gitmeye başlayacak, herkesin üzerindeki ağırlık hafifleyecekti.

"Nerede şimdi bu Fuat?"

"Valla bilmiyorum dayı..."

"Nasıl bilmiyorum?"

"Valla bilmiyorum. Nerede yaşadığını öğrenemedim."

"Demek öğrenemedin? Peki, telefonu?"

"Açmadı hiç telefonunu. Yalnız bir kez annesiyle konuştum. Cep telefonunu annesi açtı. Galiba annesiyle yaşıyor."

"Eeee?"

"O kadar."

"Annesiyle yaşıyor ama nerede oturduğu belli değil... Telefon etsen?"

"E, dayı söyledim ya, açmıyor telefonunu."

"Telefonlarını açmıyor, sen de malak gibi bekliyorsun. Lütfü sen benim tahminimden daha da dangalaksın. Neyine güveniyon lan sen? Herifi kontrol altında tutmadan olur mu?"

"Bu saate kadar bir şey çıkmadığına göre. Ortadan kaybol dedim, böyle anladı herhalde."

"Nerede bulucan sen şimdi bu herifi?"

"Nasıl bulayım ben onu dayı?"

"Ulan ne demek nasıl bulayım? Lütfüüü, maytap mı geçiyon sen benle?"

"Estağfurullah dayı."

"Valla ben bilmem. Git ne halt ediyorsan et, bul onu. En kısa zamanda. Bana bir adres ver."

"Okey."

"Ne lan bu okey! Telefonda da aynı cevap. Okey."

Birbirlerinden ayrıldıklarında her ikisi de düşünceliydi. Hamit için vakit daralıyordu, aynı şekilde Lütfü için de. Zannettiği gibi Fuat'ı bulmakta dayısı ona yardımcı olmayacaktı demek. Bugüne kadar boşladığı işi şimdi başına

sarmıştı. Kara sarmaşıklar gibi. Kendi de çoktan Fuat'ın peşine düşmesi gerektiğini biliyordu. Acemice davranmıştı. Olayı çok hafife almıştı. Yeni yeni araba kullanmaya başlayıp da acemiliği üzerinden attığını sanıp sürat yapan, sonra da önüne çıkan ilk direğe toslayan şöför gibi hızlı davranmıştı. Tamam, ortamlara girmişti girmesine, çevrede seviliyordu, işleri tıkırında gidiyordu, polis gücüyle bile muhabbeti vardı ama yanlış olaya girmişti. Yanlış olaya girdiği gibi yanlış da davranmıştı. Kabak şimdi çatır çatır patlıyordu başında. Şu ana kadar da tüm bu düşüncelerden kaçmış, kendine bunları itiraf edememişti. Ne kadar görmezden gelirse olaydan o kadar kolay sıyrılacağını düşünmüştü, daha doğrusu umut etmişti. Bir nevi isteklerini evrene atmış ve aynen dilediği gibi olmasını beklemişti. Kitaplardaki gibi olmuyordu demek.

Zihnini ne kadar zorlarsa zorlasın, aramaya nereden başlayacağını bilmiyordu. Fuat'ın soyadını bile bilmiyordu. Hadi onu okuldan birilerine sorar öğrenirdi, ya sonra? Ya bilmiyorlarsa... Nereye gidecekti? Nerede otururdu Fuat gibi biri? Yeşilköy? Kadıköy? Cihangir? İstanbul kazan bu kepçe gezecek değildi ya bütün şehri. Bulamazsa ne olurdu? Hamit Dayı en fazla ne yapardı? Her şeyi. Peki, ya Fuat diye başkasını gösterse? Adımları hızlandı. Şimdi kafası işlemeye başlamıştı işte. Eve gidip bir yudum bir şey çaksa, beynini temizlese daha da iyi düşünecekti, muhakkak bir çıkış bulacaktı. Ayşen'in "Allahım, oğlumu bana sağ salim gönder" diye dua ettiği saniyelerde anahtarı yuvasına soktu, çevirdi, umutla içeri girdi. Bugünü de atlatmıştı. Kendi kalesindeydi. Şimdi kim vardı Fuat'ın yerine geçebilecek onu düşünmeliydi.

***

Hamit, Lütfü'nün gidişini arkasından seyretti. Yampiriliğinde güvensizlik duygusu veren bir taraf, insanın içine sinmeyen bir tedbirsizlik vardı. Bu herif bu işi halledemezdi. Fuat denen hıyarı bulamazdı. Hamit, Fuat'ın nerede yaşadığını bilmediğini ya da ona telefonla ulaşamadığını öğrendiği anda yeğeni sayılacak bu dürzünün üzerine çullanmadıysa, bunun sadece iki sebebi vardı: umumi bir yerde olmaları ve hızlı düşünme kabiliyeti. Çoktan başka bir plana geçmişti. İçinde az biraz uyanmış olan sevgi, acıma duyguları Lütfü'nün son okeyinde tükenmiş, plan zihninde çoktan tıkır tıkır işlemeye başlamıştı. O yaptığı bir dangalaklığın bedelini ödüyorsa, Lütfü de kendininkinin bedelini ödeyecekti. Zaten çocuğun bir geleceği yoktu. Bu savsaklıkla beş yılı zor çıkarırdı. Hamit olmasa başka biri, başka bir yerde kıstırıverirdi bunu. Hiçbir şey olmasa bir kaza kurşununa kurban giderdi. Şabalaktı, sersemdi, ebesininkini er ya da geç görecekti. Kaçın kurasıydı Hamit. Böyle salakların aklından geçenleri karış karış bilirdi. Şimdi gelecekti bu yeğeni olacak dangalak, başkasını kendisine Fuat diye yutturmaya kalkacaktı. Bu akşam aramazdı Lütfü. Ya yarın akşam ya da bir sonraki gün, sabah, buldum dayı diye ortaya çıkacaktı. O zaman buluştuklarında biterdi bu iş. Girit'in Hanyasıyla Türkiye'nin Konyası anlaşılırdı Lütfü'nün son bakışında.

Ve böylelikle Türkiye'nin karanlık dünyasında, bilinmeyen niceleri dışında, bileti kesilen kişi sayısı üçe çıkmıştı: Fuat ya da onun yerini alacak çocuk, Lütfü ve Hamit. Hangisi gidecek, hangisi kalacak zaman gösterecekti. Öteki dünyayla hemen yanında bulunması itibariyle bağlarını iyice güçlendiren, olacakları rüyalarında gören İsa neler yaşanacağını bilebilir miydi? Bir annenin duaları genç bir delikanlının hayatının bağışlanmasına yetecek miydi? Hayat pek yakında gösterecekti.

28

Rahmetli Çelikbüken Halit hayattayken sık sık babasını hatırlar, ruhu şad olsun der, fatihasını okur ve her seferinde hayatta olsaydı da bir kez daha minnetimi söyleyebilseydim diye düşünürdü. Yaşadığı sürece babasına asla saygıda kusur etmemiş, dizinin dibinden ayrılmamış ve evlatlık görevini mümkün olabildiğince iyi bir şekilde yerine getirmişti. Yükselerek onu kollayan, sırtını sıvazlayan yıldızlarına ise aynı şekilde geniş yüreklilik gösterip kimi kimsesi olmayan bir çocuğa babalık yaparak teşekkür etmeye çalışmıştı. O, Ali'yi babasının kendini bulduğu gibi sokakta değil, bir yetimhanede bulmuştu. Olaylar kaderin yazdığı şekilde değil de Halit'in kendince çizdiği biçimde cereyan etmişti.

Halit aradığını bulana kadar bir kez değil, birkaç kez gitmişti yetimhaneyi ziyarete. Her defasında çocukları uzaktan seyretmiş, ama bir türlü gözüne birini kestirememişti. Niçin orada olduğu anlaşılmasın diye ne kadar başka bir mevzu için oradaymış gibi davranmaya çalışsa da, çocukların bazıları bu iyi giyimli, etrafı bir sürü adamla çevrili amca tarafından evlat edinilmek için türlü sevimlilikler yapmışlar, kimileri de ömrü billah kendilerininki dışında başka hiçbir anne babayla geçinemeyeceklerini bildikleri için bilhassa soğuk durmuşlardı. Halit böyle çocuk seçmeyi içine sindirememişti aslında. Kader bir çocuğu karşısına çıkarmadıkça bu işin hayırlı olmayacağına inanıyordu, fakat yıllarca beklemekten de sıkılmıştı. Kendi şansına olan vefa borcunu ödemek için sabırsızlanıyordu.

Yetimhaneye son gidişinde gözüne ilişmişti Ali. Hatta gözüne tek ilişen o olmuştu. Üç numara açık kumral saçları, ela gözleri, karemela rengi teniyle bir köşede sessizce duruyordu.

Ne diğer çocuklar gibi kendini sevdirmeye çalışıyordu ne de türlü yaramazlıklarla kızdırmaya. Bütün dünyadan sıyrılmış gibi dik, elleri yanında, gözleri dimdik Halit'inkilerde öylece duruyordu. Yüzünde bir küskünlük yoktu, kızgınlık da. Sadece kararlılık vardı. Çelikbüken Halit'in gördüğü de bu olmuştu işte. Hayatında en sevdiği insan türü kararlı olandı. Ne çalışkanı, ne ahlaklısı, ne de başkası. Kararlı olan insanın önünde kimse duramazdı. Görevlilerden birini yanına çağırdı. Bu çocuğu neden daha önce görmemişti? Yetimhaneye yeni mi gelmişti?

Ali bebekliğinden beri yetimhanedeydi, fakat bundan üç ay önce amcası çıkmıştı ortaya. Yıllardır Fransa'da kaçak yaşayan bir göçmendi. Ölen abisinin oğlundan haberdardı ve eğer Fransa'da oturma izni alırsa çocuğu kendi nüfusuna geçirmek, evine almak için ant içmişti. Dileği kabul olmuş, üç ay kadar önce, Fransa'daki işlemleri tamamlanır tamamlanmaz Türkiye'ye gelmişti. Başvurup Ali'yi yetimhaneden çıkarmış, beraberinde esas memleketi olan Yozgat'a götürmüş, ata toprağını ziyaret etmiş, dönüş yolunda da FR plakalı arabasının direksiyonunda uyuyakalıp yol kenarına çekmiş olan bir kamyona arkadan girmişti. Amcası olay anında can verirken, Ali mucizevi bir şekilde darmadağın olan arabadan sağ çıkmış, kendisine de verilmiş sadakası olduğu söylenmişti. Böylelikle bir kez dışarıda olmanın, babaya benzer bir şeye sahip olmanın verdiği duyguyu tatmış olduğundan yetimhaneye gözyaşları içerisinde getirilmişti. Yetimhanede gönüllü olarak çalışan kadınlar kendi aralarında Ali'nin hem şansından hem de şanssızlığından konuşmuşlardı ve aile sıcaklığının tadına varan bir çocuğun yetimhaneye katlanmasının diğerlerinden daha zor olduğuna kanaat getirmişlerdi. Öyleydi de gerçekten. Ali o gün beyaz takımlar içerisindeki

bu adama gözlerini dikmiş bakıyor ve olabildiğince kuvvetli bir sinyal taarruzuna tutuyordu.

Halit hikâyeyi dinleyince alması gereken çocuğun bu olduğuna iyice ikna oldu ve gerekli işlemler derhal yapıldı. Birbirlerine alışmaları çok uzun bir zaman almadı. Halit, Musa ona nasıl davrandıysa Ali'ye de aynılarını uyguluyordu. Hiçbir zaman gerçek baba oğul olamayacaklarını bildiği için aralarına koyduğu, aynı şekilde Ali tarafından da korunan mesafeyi kabul ediyordu ve ilişkileri daha çok saygı çerçevesinde ilerliyordu. Sabırlıydı. Zamanla değişik bir noktaya geleceklerini biliyordu. Ali'nin kendisine daha çok bağlanacağına, bir zamanlar kendisinin de hissettiği minnet duygusuyla daha çok yakınlaşacağına emindi.

Tahmininde yanılmamıştı da. Ali, yaşı ilerledikçe, Halit'e yakınlaşmış, her zaman yanında bulunan en güvenilir adamı olmuştu. Onun mimiklerini kapmış, yürüyüşünden tut da sinirlendiğinde seğiren kaşına kadar bütün hareketleri Halit'e benzemişti. O babasının, diğeri de oğlunun sözüne her şeyden çok güveniyordu.

***

Baba oğul şehir dışında yemek yedikleri balık restoranı kapanmak üzereyken kalkıp arabalarına yürüdüler. İçeride onlardan başka kimse kalmamıştı zaten. Bütün gece yiyip içmiş, güzel bir gece geçirmişlerdi. Ali direksiyona, Halit de yanına yerleşti. Halit oğluna, "Aman ha, yavaş git" diyordu. "Alkollüsün, başımıza bir şey gelmesin." Ali, babasının sözünü dinliyor, yavaş gidiyordu; acelesi de yoktu zaten. Henüz bir iki kilometre uzaklaşmışlardı ki Ali'yi bir mide bulantısı tuttu. Zehirlenmiş miydi neydi, dayanamayacaktı. Sağa çekip bir yere kusması gerekecekti. Ali çalılıkların ya-

nına gidip öğürmeye başlamadan önce babasına direksiyona geçmesini işaret etti eliyle. Arabayı bu halde kullanamayacağı belliydi. Halit direksiyona geçerken o da cebinden çıkardığı mendili hazırlıyordu. Halit koltuğu ve aynaları kendi tıknaz vücuduna göre ayarlarken Ali'nin eğilip sessizce arabanın etrafından dolaştığını fark edemedi. Aynı zamanda sol pencerenin önceden planlanarak açık bırakıldığını da bilmiyordu. Halit hazırlıklarını yapmış, başı sağa dönük, oğlunu görmeye çalışırken, Ali içeri uzattığı elindeki mendili Halit'in yüzüne bastırdı. Halit eski topraktı, öyle hemen bırakmazdı kendini. İki eliyle Ali'nin bileğine yapıştı, ama Ali bu direnişe de hazırdı. Güç olarak olmasa bile fikir olarak. Ne olursa olsun elini çekmeyecekti. Ne olursa olsun Halit bayılana kadar bekleyecekti. Yılların Çelikbüken Halit'i oğlunun bileğini bükemeyeceğini anlayınca kornaya basmaya başladı. Ali duruşu itibariyle bunu engelleyemeyecekti ama zaten Halit'i duyacak hiç kimse de görünmüyordu etraftа. İçkinin de etkisiyle daha fazla dayanamadı Çelikbüken Halit, mendilin derin kokusuna yenik düştü.

Ali babasının ayağını gaza yerleştirip sonuna kadar itti. Direksiyonu hafif sola kırdı, arabayı çalıştırdı. Yapması gereken tek şey vitesi ayarlayıp el frenini indirdikten sonra uzaklaşmaktı. Otomatik vitesin bu güzelliği vardı işte, hıza göre atacağı vitesi biliyordu. Hızlı hareket etmeye hazır, gerekenleri daha önceden çalıştığı üzere yapıp kenara kaçtı. Hesabında bir sapma olmazsa araba sol taraftaki uçurumdan aşağı yuvarlanacaktı. Yıldızların ne kadar yanında olduğunu görme sırası ondaydı.

Beklenen oldu: Çelikbüken Halit güle söyleye geçirdiği bir gecenin ardından, bu hayatta en güvendiği adamın elinden ölümle tanıştı. Ali ise öteki cebinden çıkardığı el feneriyle

yolunu bularak geldiği yoldan geri gitmeye başladı. Günler öncesinden park ettiği başka bir arabaya atlayacak, bu yoldan hiçbir şey olmamış gibi geçerek evine gidecekti. Geriye herkesi inandıracak kadar acılı bir surat takınmak kalıyordu. Halit'i seven herkesle birlikte o da ağlayacak ve yas tutacaktı. Cenazesi töreni, taziyelerin kabülü gibi tantanalar bittikten sonra da işlerin icabına bizzat kendi bakacaktı. Ufku geniş, geleceği parlak, temeli çürüktü ve yeni imparatorluğunu bunlar üzerine kuracaktı.

29

Fuat'ın gitgide uzayan sakalları her ne kadar Sevim Hanımı rahatsız ediyorsa da oğlunun en azından doktorla iletişim kurmuş olmasından memnuniyet duyuyordu. İç dünyasının karmakarışık olduğu belliydi. Uykusu düzensizdi; gece yarıları sık sık yatağında sıçrıyor, anlamsız laflar ediyor, bazı isimler sayıklıyordu. Sonra uykudan uyanıp etrafına bakıyor, eğer annesi sesleri duyup da yanına gelmişse ne dediğini duyup duymadığını soruyor, illaki bilmek istiyordu. Sevim Hanımın, oğlunun söylediklerini anlamasına imkân yoktu. Kulağını biraz daha yaklaştırıp ne dediğini dikkatle dinlemesine rağmen bir türlü anlamlarını çözemiyordu. Fuat dışarıyla bağlantısını terapiye gitmek dışında tamamen kesmişti. Sabah bakkaldan istettiği bütün gazeteleri didik didik edip okuyor, sonra da bütün gününü saat başlarındaki haberleri bekleyerek geçiriyordu. Sevim Hanımın tek tesellisi doktorla görüşebilmiş ve kendi gördüklerini aktarabilmiş olmaktı. Her ikisinin de anlaştığı nokta Fuat'ın farkında olmadan derin bir bunalımdan geçiyor olduğuydu. Doktor, Sevim Hanıma mümkün olduğu kadar olayların dışında kalmasını tavsiye etmiş, sadece evde Fuat'a göz kulak olması gerektiğini söylemişti. Fuat'ın kendine bir zarar vereceğini zannetmiyordu, fakat yine de tedbiri elden bırakmamakta fayda vardı. Bir kişilik bunalımından geçtiğine emindi. Konuşmanın bu bölümünde ikisi de birbirlerine dikkatle bakmışlardı. Aşikâr olan bir konuyu önce kimin açması gerektiğine karar vermek ister gibi. Fuat'ın bugünlerde bir benlik hesaplaşmasından geçtiğini söylüyordu Orhan Bey ve bu durumda tamamen kendi içine kapanması, dış dünyayla irtibatını kesmesi normaldi. Sevim Hanım ısrarcı olmamalı,

bu evreyi kendi kendine aşmasını beklemeliydi. Ancak Sevim Hanımın, tıbba duyduğu tüm saygıya rağmen, bu söylenenleri içine sindirmesi, bire bir uygulaması güçtü. Her şeyden önce oğlunun temiz havadan mahrum kalması onu rahatsız ediyordu. Daha net düşünebilmesi için bile bu gerekli değil miydi? Ayrıca belki şöyle bir dışarı çıksa, bir kafeye gitse, morali yerine gelecek, yaşadığı bunalımın dünyanın sonu olmadığını anlayacaktı. Hem sonra bu kadar anlayışlı bir annesi vardı, onu bu haliyle de kabul ediyordu. Millete dert anlatma kısmını şikâyetsiz yükleniyordu.

Fakat ağzını açacak olsa, Fuat'ın o koltuk üzerindeki pasif, depresif hali şiddete dönüşüyordu. Bir anda parlıyor, neredeyse annesinin üzerine bile yürüyordu. Bazı geceler Sevim Hanım sadece oğlunun gördüğü kâbuslardan yüzünden değil, yıllardır uyguladığı "Korkulu rüya görmektense uyanık kalmak iyidir" deyiminden yola çıkarak uyanık kalmayı tercih ediyordu. İçin için, gündüz vakti Fuat'ın gözünde gördüğü o garip kıvılcım akşam bir şekilde ateş alırsa diye korktuğundan. Zira Fuat müdahale edilemez bir şekilde zaman zaman yükselen sinir dalgaları içinde kayboluyordu.

Sevim Hanımın bilmediği şey, Okan olayıyla ilgili bir daha herhangi bir haber çıkmamış olmasının Fuat'ı ikna etmeye yetmediğiydi. Çocuğun babası katili bulacağına dair sözler vermişti, kolay kolay bu işin peşini bırakacağını sanmıyordu. Polisin konu üzerinde sessizce çalışmaya devam ettiğine ve yakalanmasının an meselesi olduğuna tam kanaat getirmişti. Telefonu attığından beri bir daha Lütfü'den de bir ses çıkmamıştı, nerede yaşadığını bulmaya çalışmadığı ortadaydı. Oysa bu kadar aradıktan sonra bulmaktan tamamen vazgeçmiş olması normal değildi. Annesi olanların ne kadarının farkındaydı acaba? Geceleri onu dinlediğini bili-

yordu, ama ne zaman ne söylediğini soracak olsa, bir şeyler geveledin diyerek geçiştiriyordu. Farkında olmadan bir sır vermiş miydi? Geceleri yatağına uzandıktan sonra, mümkün olduğunca, yorgunluktan bayılana kadar, uyumamaya çalışıyordu. Çoğu zaman annesinin uyuduğunu gösteren hırıltısını duyana kadar bekliyordu, fakat sonrasının kontrolü maalesef elinde değildi. Neyse ki terapistin bir şeyden haberdar olmadığına emindi. Zaten bir tek onun yanında kendini biraz olsun rahat hissediyordu. Seans günlerinde kapının önüne gelen taksiye atlayıp muayenehaneye gidiyor, taksiyle de geri geliyordu.

Şimdiye kadar evini bulamadıklarından emindi, dolayısıyla doktorun ofisini de biliyor olamazlardı, ama tabii bir anda her şeyin değişebileceğini bilecek kadar gerçekçi olmaya çalışıyordu. Orhan Beyin yanına giderken üzerine daha iyi bir şeyler geçirmeyi reddediyordu. Ne giydiğinin ne önemi vardı? Annesi sakalı ya da kıyafetleriyle ilgili konuşmaya başladığında üzerine saldırmak için müthiş bir istek duymasına rağmen, Sevim Hanım hâlâ tek parça ve hayattaydı. Bastıbacak haliyle ne çok şey biliyordu, ne kadar çok teorisi vardı!

O gün Orhan Beyin ofisinden içeri girerken, sonunda bu adama neden bu kadar sempati duyduğunu anladı. Doktor olmasına rağmen ona hiçbir şekilde müdahele etmiyor, mümkün olduğunca az konuşuyordu. Fuat onun yanında kendini uçsuz bucaksız bir ovada hissediyordu; ne kadar isterse o kadar koşabilirdi.

Fuat'ın doktoruna duyduğu sempati karşılıksız değildi. Bu genç adam Orhan Beyin fazlasıyla ilgisini çekiyordu. Şimdiye kadar daha çok bunalımlı kadınlarla uğraşmış, tek tek hepsinin çocukluğuna inmiş ve yüzde doksan bü-

tün kadınların travmalarının aynı olduğunu görmekten sıkılmıştı. Çok az sayıda erkek hastası vardı. Hem de böyle gencini bulmak daha da zordu. Geçen seanslar sonucunda Fuat hakkında az çok bir fikir sahibi olmuştu. Tez konusu gibiydi bu delikanlı. Kimlikleri arasında sıkışmış, cinsel tercihiyle nasıl başa çıkacağını bilemeyen bir gençle ilgili bulunabilecek en güzel örneklerden biriydi. Küçüklüğünden beri taparcasına sevdiği ve benzemek için çabaladığı annesinin mertebesine ulaşamamaktan yorgun düşmüş, bu da anneye karşı bir kine dönüşmüştü. Tüm bunları sadece teybine anlatmıyordu Orhan Bey, not da alıyordu. Saatlerce kitaplarının arasına gömülüyor, teknolojinin yeni nimeti internetten de faydalanarak konuyu en ince detayına kadar anlayabilmek için uğraşıyordu. Nasıl çıkaracaktı bu çocuğu kabuğundan ve daha da önemlisi yeni kimliğiyle nasıl barıştıracaktı? Üzerindeki sosyal baskıya kişiliği dayanabilecek miydi? Topluma karşı nasıl ayakta kalabilecekti? Uzun bir tedaviydi bu. Onun fikrine göre en az birkaç yıl sürmeliydi terapiler. Taa ki Fuat kendi ayaklarının üzerinde durmayı başarana kadar. Çocuğun gitgide içine kapanması, evden dışarı çıkmak istememesi onun için şu anda herhangi bir önem taşımıyordu. Bu evrelerden geçmesi sadece normal değil, aynı zamanda gerekliydi de. Dışarıda ona hitap eden bir şey yoktu. Zaten kişi dış dünyaya açılmadan önce iç dünyasının temellerini sağlamlaştırmalıydı. Fuat'ın bilmeden yaptığı da buydu. Orhan Bey çocuğun yaşadığı paranoyayı fark etmekte gecikmemişti. Bunun da sebebi yakalanma korkusuydu. Gizli hislerinin diğer insanlar tarafından anlaşılmasından korkuyordu elbette. Durmadan kendisinin ve sekreterinin onunla ilgili neyi ne kadar bildiklerini öğrenmek için üzeri kapalı sorular soruyor, tikleri telaşını ele veriyordu. Fuat'ın

yaşadığı, gerçekten psikoloji kitaplarında kullanılması gereken muhteşem bir örnekti. Her şey gündüz kadar ortadaydı. Kendi kendine hafifçe güldü Orhan Bey. "Zavallı çocuk. Durumunun ne kadar aşikâr olduğunu bir bilse, kendini bir rahat bıraksa. Neyse, olacak, hepsi olacak. Yavaş yavaş. Sonunda başarıya ulaşacağız. Onu kendiyle barıştıracağız."

Orhan Bey kendisiyle ilgili aldığı yoldan da memnundu. Önemsememeye çalıştığı bir gurur dalgası içinde yükselip duruyordu. Bu kadar zor bir hastayla beklediğinden daha çabuk iletişim kurmayı başarabilmiş, az zamanda çok yol almıştı. Yıllardır beklediği emekliliğine Fuat'ın tedavisi bittikten sonra ayrılabilir, küçük bir kasabada huzuru bulabilirdi. Dört ya da beş yıl sonra. Amacı meslek hayatını böylesine bir tatminle bitirmiş olmaktı. Sekreteri, Orhan Beyin emekliliği için seçtiği Alaçatı hayallerinin tam ortasında Fuat'ın geldiğini haber verdi. Doktor yerini alıp delikanlı için hazırlandı.

***

"Mesela bir pilotun bir uçağı diyelim ki buradan, atıyorum, Amerika'ya götürebilmesi için bir sürü donanıma ihtiyacı var."

"Ne gibi?"

"İşte... Bilgisayar, rota belirleyici bir harita, radar, telsiz. Uydulardan sinyal alması lazım. İllaki bir kule olacak."

"Evet?"

"Ben de diyorum ki o zaman küçücük bir kuş bunu nasıl yapıyor? Rotasını nasıl belirliyor mesela. Diyelim ki doğuya göç edecek, ne tarafın doğu ne tarafın batı olduğunu nereden biliyor?"

"Hmmm. Herhalde güneş, yıldızların konumu, bunlardan faydalanıyor."

"Tamam da, kuşlarda bizdeki gibi bir bilinç mi gelişmiş yani? Güneşin doğduğu yer doğu, battığı yer batı. Kuzeyi güneyi nasıl ayırt edecek?"

"Bu soruların cevaplarını eminim bir yerlerde bulabilirsin. İnternetten bak. Ya da kütüphaneye gidebilirsin."

"Baktım zaten, bilinen bir şey yok."

"Bu konu neden senin ilgini çekiyor?"

"..."

"Yön bulma konusuyla mı ilgileniyorsun, yoksa her varlığın kendine has özelliklere sahip olması konusuyla mı?"

Orhan Bey konunun tesadüfen tam da istediği yere gelmiş olmasından mutluydu. Fuat'a sorduğu sorudaki her iki konu da ona çok önemli ipuçları sağlayacaktı. Daha doğrusu, Fuat'ın verdiği cevaba göre gidişat anlaşılacaktı.

"Herhangi bir konuyla ilgilenmiyorum. Kuşların yollarını nasıl bulduklarıyla ilgileniyorum."

Doktor bu konunun ucunu bırakmayacaktı. Şu anın tüm terapinin anahtarı olduğuna inanıyordu. Bu kadar güzel bir fırsat ayağına kadar gelmişken kaybetmeyecekti.

"Anlıyorum. Peki sen yönünü nasıl buluyorsun?"

"Ne gibi?"

"Yani, demek istediğim, yolda yürürken nereye gideceğini nasıl biliyorsun?

"Ben insanım. Kuşlardan daha iyi düşünebiliyorum. Ayrıca önüme hazır sunulmuş bilgi var."

"Peki hayatta yönünü nasıl buluyorsun?"

"Ne gibi?"

"Hayatta ne istediğini nereden biliyorsun? İstediğin noktaya nasıl ulaşıyorsun?"

"İstediğim nokta ne?"

"Sen bana söyle."

"..."

"Hayattan bir beklentin var mı? Yapmak istediğin bir şey?"

"..."

Karşılıklı sessizce oturdular. Orhan Bey, Fuat'ın kendisine açılmasının çok da kolay olacağını düşünmemişti zaten, fakat gelmiş oldukları şu aşamadan bile son derece memnundu. İlk seanslarda hiçbir şey hakkında konuşmayıp sessizce oturmayı yeğleyen Fuat'ın, dünya olayları aracılığıyla kendi iç dünyasını didiklemesi umut ışığını yakıyordu. Orhan Bey istemeyerek de olsa zamanın dolduğunu anımsattı. Aslında Fuat'tan sonra göreceği başka kimse yoktu, fakat ilişkilerini disipline etmek bakımından da önemliydi zaman uygulaması. Üstelik Fuat'ın üzerine giderek korkutmak istemiyordu. Ağzından çıkacak her şeyi duymaya meraklı bir insan portresi de çizmemiş oluyordu, zamanın bittiğini hatırlatan kişi olarak. İlk kez eline geçirebildiği üstünlüğü harcamamaya kararlıydı. Daha önceki seansların bitiş saatini Fuat hep bir kelime öne geçerek hatırlatmıştı. Bugünse ilişkilerinde ipler olması gereken kişinin eline, doktora geçiyordu. Her bakımdan tatmin edici bir seanstı. Fuat geldiğinde yaptığı gibi ayaklarını sürüyerek çıktı. Bir anneden çok, psikolog merakıyla oğlunu inceleyen Sevim Hanım doktora bundan da bahsetmişti. Fuat son zamanlarda ayaklarını sürüyerek yürür olmuştu. Depresyonunun bir parçası mıydı? Kuvvetle muhtemel. Fuat zor bir hasta değildi. Çözülmesi kolay bir bulmaca gibiydi. Sadece gerçekleri ondan duymak zaman alacaktı, ama Orhan Beyin kendine duyduğu güven tamdı.

30

Çelikbüken Halit'in ölümü tüm yeraltı dünyasına bomba gibi düştü. Araba kullanmaktan hazzetmediği, çoğu zaman oğlunu, o yoksa adamlarından birini şöförü olarak kullandığı onu tanıyan herkes tarafından bilinirdi. Dolayısıyla da hikâye kimseye ikna edici gelmemişti; fakat buna rağmen kimse olayın içyüzünü deşmeye cesaret edememiş, daha doğrusu altından çıkacak gerçeği değiştiremeyeceğini bildiği için tenezzül etmemişti. Yapacak bir şey yoktu. Bütün işinin, malının mülkünün oğluna geçeceği biliniyordu ve cemaat içinde Ali'ye de saygı duyuluyordu. Hiç kimseyle arasında bir husumet yoktu, babasının kurmuş olduğu ilişkilere onun bıraktığı yerden devam edebilirdi.

Halit'in ölümünü, ölüm şeklini hiçbir şekilde sorgulamayacak biri varsa, o da Hamit'ti. Ters giden iş düzelmiş, konu usulca kapanmıştı. Halit aralarındaki anlaşmadan, eski günlerin hatırına, oğlu Ali'ye bile bahsetmeyeceğini söylemişti. Olur da işin içinden çıkmanın bir yolunu bulursa, konu ikisi arasında kalmış olacaktı.

Hamit omuzlarından ağır bir yükün kalktığını hissediyordu. Eski bir arkadaşın aralarından ayrılışı, ani ve düşündürücü olsa da, onun işine yarayacaktı. Kendi yerine bulması gereken bir isme ihtiyacı yoktu artık; hemen Lütfü'yü aradı. Lütfü tam o anda dayısının tersine Halit'in ölümü hakkında komplo teorileri üretmekle meşguldü. Telefona rahat cevap verdi, zira Hamit'e verecek bir isim bulmuştu. Oysa Hamit telefonda kısaca "O işi boşver" demekle yetindi. Yetindi ama Lütfü ile ilgili verdiği karardan da vazgeçmiş değildi. Lütfü'nün varlığının hayırdan çok şerre sebebiyet vereceğini derinlerde bir yerlerde hisseder olmuştu. Yeğeni durumdan

habersiz bir sigara yakıp annesine seslendi: "Anne bir çay koy da içelim." Ayşen ne zamandır bu lafı bekliyordu. Biliyordu ki ne zaman işler yoluna girse oğlunun canı çay çeker. Neşeyle, dudağında ıslıktan bozma bir mırıltı çayı koydu. Yanına da çaya batırılıp ıslanınca daha da bir güzel olan kremalı bisküvi. Çok şükür işler yoluna girmişti.

Eğer Hamit aralarında yaşanan son gerginliği tamir etmek ve işlerin düzeldiğini haber vermek için İsa'nın yanına gitmeseydi, İsa'nın Halit'in ölümünden tabii ki haberi olmayacaktı. O olayların hem çok dışında, hem de kimselerin bilmediği kadar içindeydi. Şimdiye kadar kimler kimler geçmişti onun elinden. Bir bilselerdi. Yeraltı dünyası İsa'nın varlığından haberdar olsa, kimselerin uğramadığı Çivili Mezarlığının önü sıra sıra cipler, BMW'ler, Mercedeslerle dolardı. Sadece İstanbul'un değil, tüm Türkiye'nin kalantorları çeşit çeşit sır öğrenmek, düşmanını yerle bir etmek için sıraya girerdi. Gerçi gelseler de kâr etmezdi. Onların zannedeceğinin tersine, İsa gerçekten de kimleri gömdüğünden haberdar değildi. Bu işten dünya kadar para kazanmış olsa da olaylara en ufak bir ilgi duymuyordu.

Hamit'in en son Pandora'nın kutusunu açması vakasından başka bir şey bildiği yoktu. Bir şeyler bilse, bildiklerini ona buna satsa daha çok paralar kazanacağını tahmin edecek kadar aklı vardı, fakat aza tamah etmeyi, kelleyi koltuğa almaya yeğlerdi. Onun bu sessiz tabiatı Hamit'in de işine gelmiş, zaman zaman daraldığı noktalarda ağzını açacak olsa bile, İsa'nın ilgisizliği onun için caydırıcı bir unsur olmuştu.

İsa, Hamit'le en son karşılaşmasının ardından yine ütülü pantolon ve gömleğini giyip otobüsle İstanbul'un arka sokaklarını geçerek Beylerbeyi'ne indi. Her zamanki gibi bankonun arkasındaki kibar hanımefendiyle para alışverişini yaptıktan

sonra, hiç bilmediği sokaklarda yürüyerek bir kırtasiyeci aramaya girişti. İlk gördüğü dükkândan içeri adımını atıp bir harita sordu. Vardı tabii, olmaz mıydı, mahallenin öğrencilerine sadece Türkiye haritası değil, dünya atlası lazımdı. Atlas ister miydi? Hayır, Türkiye haritası yeterliydi. Kırtasiye sahibinin merakını celbetmişti elbette. Bu tek bacağı kısa, gözleri derin, pantolonu ütülü, ama her halinden öğrenci olmadığı belli olan genç haritayı ne yapacaktı acaba? Neye bakacaktı? İsa sorulan soruları anlamsız cevaplar vererek geçiştirdi. Yıllardır bilmediği adamları başkalarının mezarlarına gömmekten para kazandığını, muhtemelen bin ton günaha girdiğini, ama o kadar umrunda olmadığını, çünkü hayatın sillesini ona daha doğarken vurduğunu, dolayısıyla Allahla alacaklı verecekli konumunda bulunduğunu, işlediği günahların en başta ödediği bedeli ancak karşılayacağını, daha önce hiç denize girmediğini, Kozbeyli köyünü, orada bir ev alıp yerleşeceğini, oraların suyunun şifalı olduğunu, dibek kahvesi yaptıklarını anlatmayacaktı. İki lirasını verecek, dükkandan bir daha girmemek üzere çıkıp gidecekti. Haritasını koltuğunun altına sıkıştırıp da geldiği yerden geri yürümeye başladığında, biraz ileride bir fötr şapka gördü. Eğilip aldı. Temiz, güzel bir şapkaydı. Hayatında daha önce hiç şapkası olmamıştı. Kahverengisi üzerindekilerle uyumluydu; başına taktı, mezarlığa yollandı.

Çivili'ye döndüğünde Hamit oradaydı. Her zamanki mezarın başında, huzursuz bir şekilde etrafına bakınıyordu. Topallaya topallaya gelen İsa'yı görünce yatıştı, fakat aynı anda İsa'nın tüm kasları gerildi. Hamit değil miydi habersiz gelmekten yana olmayan, beraber görünmelerinin sakıncalı olacağını söyleyen? Neyse ki Hamit'in fazla zamanı yoktu, çok bile beklemişti. Bir çırpıda anlattı durumu. Tabii ki

geçen gün yaşananlar konuşulmadı, hiçbir şey olmamış gibi davranıldı. Onların hayatında öyle süslü, özürlü laflara ne yer ne de zaman vardı. İsa onun ne demek istediğini anlayacaktı. Leb demeden leblebiyi çözecekti. Çözdü de. Gerisini beklemedi. Halit ile Hamit'in isim benzerliğini düşündü. Arada sadece bir harf farkı vardı. Rastlantının böylesi dedi içinden. Hamit eyvallah diyerek hızla uzaklaştı. Hafiflediği, içinin rahatladığı her halinden anlaşılıyordu. Anlaşılıyordu anlaşılmasına da, İsa'nın üzerindeki ağırlık biraz olsun hafiflememişti. İşler gerçekten normale dönmüş müydü? Şu son birkaç günün huzursuzluğunun nedeni yersiz içgüdüler değil de, gerçekten yaşanacak sıkıntılar mıydı?

***

Çelikbüken'in vefatıyla herkesin hayatı eski akışına döndü. Hamit ağır bir bedel ödemenin kıyısından döndüğünün farkındaydı. Kendi kendine uzun saatler geçirip hesaplaşmalara girişti. Son zamanlarda daha önce hiç davranmadığı kadar acemice davranmış, hiç yapmadığı kadar hata yapmıştı. Şile olayı hâlâ kafasını kurcalıyordu. Bu Simon, arkasını bir kısım adamlara dayayıp yok yere Halit'in gönderdiği parayı cebe indirmiş, o öldükten sonra da katilin kendisine getirilmesi konusundan vazgeçmek zorunda kalmıştı ama acaba bu sefer de Ali'ye dadanır mıydı? Babasıyla yarım kalan anlaşmanın devamını istemesi olmayacak bir durum değildi. Hamit uzun kariyeri boyunca hiçbir zaman kendi için bir cinayet işlememişti. Hep para için canlara kıymış, sinirlendiği birinin kafasına silahı dayamamıştı. Hak eden çok vardı ya, hadi neyse. Etraf durulmuşken bu Simon işinden başka bir arıza çıkmasını istemiyordu. Allahın dişçisinden korkacak değildi. Her tarafı dişçi olsa ne olurdu? "Arkasında adamları varmış.

Kim olacak o adamlar, ayrıca Simon'u benim öldürdüğümü nereden bilecekler?" diyordu. Ondan şüphelenecek birileri varsa, o da Halit'in adamlarıydı; onlar da tutup kimseye işi görenin ismini vermezlerdi. Yıllara dayanan ahbaplıkları vardı. Ayrıca Simon'un icabına bakılması Halit'in vasiyeti bile sayılabilirdi.

Elinde viskisi, misafir salonunda bu fikri evirip çeviriyordu zihninde. Gitgide daha da çok aklına yatıyordu üstelik. İşi çabuk halledecekti halletmesine ama hareketlerini aceleye getirmeyecekti. Bu iş bir hatayı daha kaldırmazdı. Temiz olmasını istiyorsa düşüncelerini iyice bir derleyip toplayıp öyle başlayacaktı. Aklından geçenleri hemen bir karara bağlamayıp biraz daha didikledi. Belki de Ali'yle konuşmak daha iyi bir fikirdi. Şimdi patron olmuştu ama veledin neredeyse küçüklüğünü bilirdi. Ali ona her zaman saygılı davranmıştı. Gözlerinin içine hayranlıkla bakardı. Çocuğun üzerindeki etkisini biliyordu. Evet, bir hata yapmıştı ama karşılaştığı şey çok da beklenen bir durum değildi. Tabii ki bunu Halit'e olduğu gibi açıklayamamıştı. Zaten Çelikbüken'e hiçbir zaman açıklama yapılmazdı. O konuşur, diğerleri dinlerdi. Bunu herkes böyle bilir, böyle kabul ederdi. Ama işin aslı düşünülecek olursa, Hamit'ten bir adamı öldürmesi istenmiş ve bir evin adresi verilmişti. O adresteki eve gittiğinde orada bulduğu adamın öldüreceği kişi olduğunu düşünmesi son derece akla yatkındı. "Ne var bunda benim hatam olacak" diye geçirdi içinden. "O gün gönderilen ben değil de bir başkası olsaydı, o da aynısını yapacaktı." Ali'ye pekâlâ anlatılabilirdi bu ve yarım kalan işi tamamlamaya gönüllü olduğu söylenebilirdi. Kaldı ki işten para da almamıştı. Almadığı gibi, işi tamamlamak için bir para talebi de yoktu. Ali, Simon'un ağzını kapamak

için babasının bir miktar para verdiğini biliyor olmalıydı. O parayı da geri alırdı. Bu fikir daha çok aklına yattı. Ali daha gençti, babası gibi inatçı olmaması muhtemeldi. Daha kolay ikna edilebilirdi. "İşe giderken Lütfü'yü de yanımda götürürüm" diye düşündü. "Hem orada belki bir işe yarar, hem de dönüşte onun da icabına bakarım. Sonra da temiz bir sil baştan yaparım." Plan az çok ortaya çıkmış, geriye yapılacak pek bir şey kalmamıştı. Üzerine yatıp uyumaktan başka. Sabah uyandığında, yatmadan önce düşündüklerini hâlâ mantıklı buluyorsa harekete geçecekti. Hamit ertesi sabah ne yapacağına karar vermiş olmanın huzuruyla kalkarken, İsa yine hayırlara vesile olmasını umduğu bir rüyadan uyanıyordu. Bütün gece hiç bilmediği, daha önce hayatında görmediği genç bir çocukla uğraşmıştı.

Çocuk bu mezarlıkta gömülüydü. Güzel yüzlü, ince vücutlu, yumuşak bakışlıydı. İsa rüyasında bir gece vakti mezarlıkta gezerken mezarların birinden bir ses geldiğini duydu. Biri parmağıyla kapıya vuruyordu sanki. Etrafına bakındı, sesin ne taraftan geldiğini bir türlü çıkaramadı. Sağdan duyar gibi oluyordu, oraya döndüğünde ses bu sefer de soldan geliyordu. Uzunca bir süre arandıktan sonra tıkırtıya iyice kulak verdiğinde, mezarlığın arkasından bir yerlerden geldiğini anladı. O tarafa doğru yürüdü. Kapıya vurma sesi artık iyice belirgindi. Birisi ondan mezarı kazmasını mı istiyordu? Ne yapacağını bilemez bir halde dururken birden kendi sesini kulaklarında duydu: "Geeeellllll..." diyordu. Sema Hocanın geç kalan öğrencileri sınıfa çağırırken seslendiği gibi. Sesin kendinden çıktığını fark edince elini ağzına götürdü. O anda genç bir delikanlı yattığı yerden doğruldu. Karnında kan, gözlerinde yaş vardı. Bir şeyler anlatmaya çalışıyordu ama konuşmaya çalıştıkça ağzından kanlar geliyordu. Bütün bir

gece aynı rüyayı tekrar tekrar gördü İsa. Ya da sadece birkaç dakika süren bu kâbus ona bir ömür gibi gelmişti.

Uyandığında rüyasındaki çocuk kimdi bilmiyordu ama artık buralardan gitmek lazım geldiğini çok iyi anlıyordu. Vakti dolmuştu, belliydi. Bardağın dolup taşması gibi, fazla şişen balonun patlaması gibi, İsa'nın zamanı da gelmişti. Ama elini ayağını bağlayan bir şey vardı. Ne olduğunu tam olarak bilmese de, son bir görevinin olduğunu hissediyordu. Bekleyecekti. O görev onu bulana kadar bekleyecekti ve o arada da tüm kâbuslara, ona seslenen ruhlara katlanacaktı. Sonra zihninde bir çukur kazacak ve Çivili'yi geçmişe gömecekti.

31

Ali, Hamit'ten gelen haberi bekliyordu, şaşırmadı. Görüşme isteğini hemen kabul etti. Halit gerçekten de sözünü tutmuş, gerçek bir racon adamı olduğunu göstermiş ve Simon'la yaptığı anlaşmadan, dolayısıyla da Hamit'le aralarında geçen konuşmadan gerçekten de oğluna bahsetmemişti. Rahmetli neyi kendine tutacağını, neyi paylaşacağını bilirdi. Tıpkı Hamit'in konuşurken gerektiği kadarını söyleyip gerektiği kadarını kendine saklayarak karşısındakinin ne kadar bilgiye sahip olduğunu öğrenmeyi bildiği gibi. Hamit ile Ali'nin karşılıklı geçip konuşması iki satranç ustasının karşılaşması gibi oldu. Her ikisi de konuşurken birbirlerinin gözünün içine bakıyor, karşısındakinin söylediklerini değerlendirmeye çalışıyor, hareketini önceden görüyordu. Hamit düşündüklerini lafı fazla uzatmadan, düşünceleri birbirine karıştırmadan, kendinin de şaşırdığı bir netlikle anlattı. Ali dinledikten sonra hemen lafa girmeyip bir müddet söylenenlerin üzerinde durdu. Oda sessizdi ve Hamit bundan tedirginlik duyup çiğ laflar etme hatasına düşmüyordu. Bu aradan faydalanarak etrafına bir göz gezdirdi. Çelikbüken Halit'in eski odasında hüzün yoktu. Eksik olan başka bir şey de kolonya kokusuydu. Yıllarca babasının hatırına bıyıklarını alkolle ağartan Ali'nin ilk icraatı kolonyayı hayatından çıkarmak olmuştu. Odanın ağır havasını vâris Çelikbüken'in kararlı sesi dağıttı.

Hamit'in anlattıkları aklına yatmıştı. Yarım kalan işin tamamlanması işine gelirdi. Böylece babasının yerini alır almaz etrafa bir gözdağı vermiş olurdu. Üstelik işi yapacak adam da buna gönüllüyse... "Yalnız" dedi, "Biz verilen borcun altında kalmayız Hamit Abi. Şimdi bu işten sonra biz sana bazı tahsilat işleri veririz, onlardan yüzde alırsın. Rahmetli

babam, toprağı bol olsun, kul hakkı kalmaz derdi." Ali bunları söylerken Hamit içinden tam da düşündüğüm gibi diye geçiriyordu. Ne de olsa genç adamdı, bir dinamizmi vardı. İkna edilmesi kolaydı. Böylece aralarında taze bir ilişki de kurulmuş oluyordu. Ali, Hamit'e biraz beklemesini, kendinden okey almadan başlamamasını söyledi. Yine okey, diye düşündü Hamit. "IRA mıyız lan biz?" diyordu kendi kendine. "Eskiden böyle laflar kullanacak olsan hiçbir forsun kalmazdı âlemde. Şimdi bu dizilerden midir nedir, böyleleri makbul." Okey, dedi ister istemez, yeni nesle ayak uydurmaya çalışarak.

Hamit, Ali'nin yanından iyi hislerle ayrıldı. Doğru kararı aldığını şimdi daha iyi anlıyordu. Bundan sonra sadece işin olurunu bekleyecekti. Ne zaman tamam derlerse yola koyulacak, işi temizce halledecekti. Mühlet verilmesi onun için de daha iyidi. Önceki gibi yapmayacak, bu sefer önceden gidip işi bizzat gözetleyecek, planını düzgün yapacaktı. Lanet etti o cenabet güne. Neyse ki bir şansı daha vardı. Böylece rahmetli Çelikbüken'in ölmeden önce kendisine söylediği gibi sürekli sırtını duvara vererek yürümesi gerekmeyecekti. Belki de emekli olma yaşı gelmişti. Hayalini kurduğu uzak yerlere gitmenin. Bir ömür yetecek parası vardı. Daha fazlasına ihtiyacı yoktu. Dimyat'a pirince giderken eldeki bulgurdan olmak da vardı bu işin sonunda. "Bırakmasını bilmek lazım..." dedi kendi kendine. "Dur demeyi bileceksin." Lütfü'yü aradı, çay bahçesine çağırmak için. Nasıl bir iş vereceğini anlatacak, plandan haberdar edecekti. Aradığı zaman hazır olmasında fayda vardı. Hoş, ne zaman ararsa arasın, hazır asker olduğunu biliyordu ama son zamanlarda onun da ayarında bir kayma olmuştu ister istemez.

Lütfü telefonu çaldığında amirin yanındaydı. Özür di-

leyerek telefonu açtı. Birkaç dakika sonra da, "Emrin olur dayı" diyerek kapattı.

"Kim lan senin dayın?"

"Önemli biri değil, sadece dayım, amirim."

"Tamam da kim? Ne diye arıyormuş?"

"Bir şey istedi de."

"Ne istedi?"

"Buluşacaktık da amirim."

"Kim bu dayı?"

"Mühim biri değil amirim. Öyle normal bir adam işte."

"Normal? Ne iş yapar?"

"..."

Lütfü o anda bir iş uyduracak kadar hızlı düşünemiyordu. Zaten genelde hızlı düşünebilen biri değildi.

"Haaa, anladım ben. O mu veriyo sana malı?"

"Yok amirim, yemin billah değil."

"Tamam oğlum vermiyorsa vermiyordur, ama belli ki başka bi işler çeviriyor."

"Yok valla amirim. Benim bildiğim yok valla."

"İyi bakalım Lütfü. Belli senin ağzından bir laf çıkmayacak. Bende de şimdi sana eziyet edecek hal yok. Biz bakarız bi ara o işin icabına."

"Ne gibi amirim?"

"E, artık orası bize kalmış."

Amir belki şaka yapıyordu ama Lütfü'yü bir telaş sardı. Şimdi dayısıyla buluşacaktı. Amir peşine bir adam takarsa, dayısı da bu durumu anlarsa hakkında pek hayırlı olmazdı. Dayısı daha önce uyarmıştı, kendine çekidüzen vermesini söylemişti. Ayrıca ne demişti Fuat olayıyla ilgili. "Tek başınasın" demişti. "Ağzını açarsan sıçarım çarkına" demişti.

Yapardı da. Lütfü, Fuat olayını üç gün unutsa, dördüncü gün aklına takılıyordu. Hâlâ huylanıyordu o işten, Fuat ölene kadar da huylanacaktı. Mümkün olduğunca sempatik olmaya çalışarak inandırmaya çalıştı amiri. Dayısı normal bir adamdı, takip edilecek herhangi bir durumu yoktu. Amir dalga mı geçiyor, yoksa gerçeği mi söylüyor, tam olarak emin olamadan ayrıldı oradan, buluşma yerine gitti. Amir ise dayı meselesini sonraya bıraktı. Zaten Lütfü gibi bir beceriksizin dayısından ne olurdu? Oğlan dayıya çekerdi, o da belli ki küçük işlerin adamıydı.

Böylece Lütfü ile Hamit gözlerden uzak, çay bahçesinde konuşmak üzere buluştular. Dakikalar geçtikçe Lütfü ilk kez büyük bir işe girdiğini anlıyordu. İçinde hem bir korku hem de müthiş bir heyecan vardı. Konuşmanın sonunda, düşündüğü gibi yüklü bir para indiremeyeceğini, hatta hiç para alamayacağını öğrenince biraz keyfi kaçmadı değil, fakat yapacak bir şey yoktu. Bir üst seviyeye geçmek için böyle bir başlangıç gerekiyordu elbette. Maalesef dayısının ona tüm gerçeği anlatmadığını bilemezdi.

Çay bahçesindeki buluşmadan sonra Hamit de, Lütfü de Ali'den gelecek haberi beklemeye başladılar. Hamit bu arada çalışmalarını yapıyor, Şile yolunu aşındırıyordu. Dikkat çekmemek için her gün elli liraya ayrı bir araba kiralıyordu. Küçük yerdi, normal şartlar altında dikkat çekmemesine olanak yoktu, ama neyse ki yaz mevsimiydi. Bu aylarda Şile'nin ziyaretçisi de, denizde boğulanı da her zamankinden çok olurdu.

Lütfü dört gözle dayısından gelecek telefonu bekliyordu. Şehir merkezine yakın müşterileri dışında arayanların telefonlarına çıkmıyordu. Neyi beklediklerini bilmiyordu, ama onun için bu detayın pek de bir önemi yoktu. Sık sık neyi nasıl yapacaklarını gözlerinin önünde canlandırmaya

çalışıyor, kendine göre bir olay kurgusu hazırlıyordu. Acaba dayısı ona acil bir durumda ne yapması gerektiğini anlatacak mıydı, yoksa gidişata göre kendisi nasıl davranacağına karar mı verecekti? Oysa yaptıkları işin bir kuralının, mantığının olmadığını henüz bilmiyordu. En kararlı, en soğukkanlı ve en acımasız olanın kazanacağı bir oyundu bu ve Lütfü tüm bu tanımların dışında kalıyordu.

Çok geçmeden beklediği telefon geldi. Dayısı ertesi gün akşam sekizde hazır olmasını, gelip onu alacağını söyledi. Şile'ye gideceklerini biliyordu. Çocukluğundan beri sevmediği bir yerdi. Denizinden her zaman korkmuş, havası da her zaman içini karartmıştı. Orada bulutlar daha bir griydi sanki, insanları da başka bir dünyaya aitti. Şile'ye kadar gidip o sevimsiz denizinde yüzmektense, kendini serin boğaz sularına atıp çift akıntıyla boğuşmayı tercih ederdi. Kendini ruhen yeni görevine hazırlayıp ertesi günü beklemeye başladı.

Aynı saatlerde Hamit de İsa'yı arıyordu, ne zaman hazır olması gerektiğini haberdar etmek için. Telefon görüşmelerini her zamankinden daha kısa cümlelerle bitirdiler. İsa çoktan kendi planını yapmıştı. Beklediği son görev bir türlü gelmek bilmiyor, buna rağmen içinde buraları terk etmeye hazır olduğunu söyleyen bir ses yankılanıyordu. Ertesi gece Hamit'ten son ödemesini alacak, sabaha karşı tüm eşyalarını toplayacak ve sabahın ilk ışıklarıyla kimselere görünmeden, hoşça kal demeden gidecekti buralardan. Bu şehre geldiğinde ilk adımını attığı yerden, Harem'den otobüse binerek bambaşka bir yere uğurlanacaktı. Alıştığı bu küçücük kulübeyi bırakmak biraz zor gelse de, gözünde hep bundan daha büyükçe bir kulübe canlandırarak hayal gücünü ve umutlarını renkli tutmaya çalışıyordu. Zor olacaktı elbet, ama bugüne kadar yaşadıklarından daha zor değil.

İmama bir gönül borcu hissediyordu aslında; gidip bir elini öpmek, hayır duasını almak, geleceği için iyi dileklerini duymak belki de iyi gelecekti ama duyacağı sorulara tam aklındakileri değil de dilinin ucuna gelen basit ve yalan yanlış cevapları vermekten korkuyordu. Ya da bir anda çözülüp hiç istemediği halde rüyalarından bahsetmekten, kalbindeki ağırlığı döküvermekten. O yüzden en iyisi sessizce ortadan kaybolup gitmekti. Zaten bir gün merak ederlerdi, iki gün merak ederlerdi. Hiç kimselerin yıllar boyu aklında kalacak biri değildi. Sonra Çivili'de hayat her zamanki gibi devam edip gidecekti. Dışarı çıkıp mezarlığın içinde şöyle bir dolaştı. Şimdiye kadar yaptığı işten memnundu. Burası artık mezarlıktan çok bir serayı andırıyordu. Ne zaman bu kadar çok çiçek dikmiş, ne ara buraları bu kadar yeşillendirmişti? Bahçeye, bitkiye olan ilgisini burada keşfetmiş, kendini bütünüyle kara toprağa vermişti. Kendini kandırmıyordu; buraları özleyecekti. Şu tanımadığı insanlara ait taşlar yıllarca ona arkadaşlık etmiş, bir dakika yalnız bırakmamıştı. Hele mezarlığın girişinden görünen İstanbul manzarası... Bir şehri sevmenin ne demek olduğunu öğretmişti ona. Ama gitmeyi bilmek lazımdı. Noktayı koymayı, çizgiyi çekmeyi bilmek. Su bile kaynadığı vakit buharlaşırdı. Kaldı ki insanoğlu su kadar engin, derin değildi. Ayrıca gittiği yerde mutlu olacağını, sonunda başkalarının değil, kendi hayatını yaşayacağını biliyordu. Taşların arasında dolaşırken kendini Semiye Erekul'un mezarının başında buldu. Hamit'in bu mezarın başında her durduğunda nasıl da hüzünlendiğini, gözyaşlarının yanaklarına değil, içine süzüldüğünü bilirdi. İsa hiçbir zaman burada yatanın kim olduğunu sormamıştı, sadece Hamit için özel biri olduğunu anlıyordu. Âşık olduğu kadın olmalıydı muhakkak. Zira cansız bedenini mezara in-

dirirlerken kollarının zerafetini hissetmiş, neredeyse yüzünün güzelliğini görür gibi olmuştu.

Kendisi, aşk denen şey nasıl bir şeydir hiç bilmiyordu. En fazla radyoda birbirine şarkı gönderenlerin aşkını duymuş, o şarkıların sözlerinden, nasıl bir duygu olduğunu anlamaya çalışmıştı. Vücudundaki eksikliğin hayatındaki bir duygu eksikliğine dönüştüğünü kabul ediyor, bunu düşünüp düşünüp kendini kahretmiyordu. Ama bir gün aşkın nasıl bir şey olduğunu bilip bilemeyeceğini de merak ediyordu. Tüm hayalleri, umutları Kozbeyli'ye yoğunlaşmış bir halde, yıldızlı gökyüzünün altında mezarların arasında dolaşmaya devam etti. Hepsinin ruhuna el fatiha okudu. Gece yarıları mezarlarını kazarak rahatsız ettiği ruhlardan af diledi ve kulübesine geri döndü. Burada geçireceği son güne bir dakika kala.

32

İstanbul'da sıcaklık otuz sekiz, nem yüzde altmışlara varıyor. Televiyonlarda, radyolarda uzmanlar halka çağrıda bulunuyor: "Kalp, tansiyon hastaları, yaşlılar, çocuklar çok gerekli değilse sokağa çıkmasınlar." Hamilelere, kronik hastalara izin verilmiş, evlerinde oturuyorlar. Trafik karmakarışık. Nüfusun çoğu dışarı çıkmamış olsa da, klimasız arabalardaki sürücülerin sinirleri bozulmuş, kazalar artmış. Eriyen asfaltlardan başları ağrıtan bir zift kokusu yükseliyor. Bahçelik yerlerde akrepler katlanan şezlongların arasına saklanmış, yılanlar bile bana dokunmayan hemcinslerim bin yıl yaşasın diyor. Boğazın üzerine bir nem tabakası çöreklenmiş, gökyüzü buzlu mavi. Bulutlardan eser yok, güneş şehrin yedi tepesini de esir almış, kaçacak delik kalmamış. Bürokratik işlemler için bekleyenler arka sokaklarda sıra sıra ağaçların küçük gölgelerinden faydalanmaya çalışıyor. Polis kurallara rağmen şapkasını çıkarıp saçlarının arasından akan terleri dindirmeye çalışıyor. Hastanelerde refakatçiler bir yandan çalışmayan havalandırmaya küfür ederken, bir yandan gazetelerle hastalarını yelliyor. Ayşen, Allah razı olsun oğlundan, klimalı salonunda bir yandan televizyonunu seyredip bir yandan çayını içerken, Lütfü sabaha karşı iyice ısınan odasından kaçmış, salondaki koltuğun üzerinde derin bir uykuda. Hamit'in pencereleri her zamanki gibi her şeye rağmen mıh gibi kapalı. Üzerinde atleti, altında külotu, tıraş olurken suyla teri birbirine karışıyor. İsa sabahın erken saatlerinden beri en tepedeki ağacın altına kurulmuş, hemen yanında radyosu, pürdikkat anlatılanları dinliyor. Konu yine sıcaklar, yine küresel ısınma. Kimse geleceği parlak görmüyor, arayan bazı dinleyiciler bu dünyaya çocuk getirmemek lazım diyor.

Fuat ise yılın en sıcak gününde sabahın erken saatlerinde tir tir titriyor. Neredeyse dişleri birbirine vuracak, üzerine bir battaniye alacak. Sevim Hanım nesi olduğunu anlamadığı oğluna durmadan ilaç taşıyor, bir atleti çıkartıp diğerini giydiriyor. Ateşine bakıyor, normal, midesi mi hasta diye soruyor, hiçbir şikâyeti yok. İyice korkuyor; oğlunun ruh halinin gitgide bozulmasından, hatta bunun vücudunu kontrol altına almaya başlamasından korkuyor. Her on dakikada bir "İyi misin?" diye sormasının Fuat'ı fena halde sinirlendirdiğinin farkında değil, ama elinden başka bir şey gelmiyor. Ne yapmalı, acile mi götürmeli, doktor mu çağırmalı. Birkaç nane limon ve aspirinin ardından Fuat öğlene doğru kendine gelmeye başlıyor. Titremesi duruyor, yüzüne renk, gözlerine ışık geliyor. Üzerindeki pikeleri yere atıp koltukta doğruluyor. Bugün Orhan Bey ile randevusu var. Zaten Sevim Hanımın teorilerinden biri de oğlunun terapi öncesi geriliyor olduğu. Nedir onu bu kadar sıkan? Eşcinsel olduğunu bilmek ve bunu söyleyememek bir insanı bu kadar yıpratabilir mi? Acaba altında başka travmalar mı var diye düşünüyor. Fuat her daim burnunun dibinde oturan annesinin aklından bin bir düşüncenin geçtiğini biliyor. Kendini biraz zorlasa, ne düşündüğünü bile tahmin edebilecek. Bu kadın bu eve adımını attığından beri her geçen gün kendini daha da kötü, daha da huzursuz hissediyor. İçinde söküp atamadığı bir ağırlık var. Nereye gitse, nereye dönse karşısında aynı endişeli gözleri, aynı ısırılmaktan bitap düşmüş dudakları görmekten yorgun. Çoğu zaman nefes alamıyor gibi geliyor. Hep bir sorgu sual. O neden, bu neden... Bazı şeylerin açıklanmayacağını, anlatılmayacağını anlayamıyor mu bu kadın? Ayrıca anlatacaklarının ne kadarını bilmek istiyor? Ne kadarını kaldırabilir? Hepsini mi? Yoksa sadece

bir bölümünü mü? İçinden annesinin sınırlarını test etmek geçmiyor değil. Bakalım ne kadar yük ona ağır gelecek? Kendini zorlayarak bu düşünceleri çıkarıyor aklından, çılgınlık kategorisine sokuyor. Televizyonda havanın ne kadar sıcak olduğu anlatılırken Fuat da aynı anda, sabahki titremeleri geçmiş, gerçek sıcaklığı hissetmeye başlıyor. Uzun zamandır kesmediği sakalları ıslak, kaşınıyor. Saçlarıyla birlikte tüm vücudundan pis bir koku yükseliyor.

"Fuatcım, bugün gidecek misin randevuna? Çok sıcak dışarısı diyorlar."

"Gidicem."

"Ama çok sıcak evladım. İstersen kalsın bugün."

"Sıcakla ne alakası var? Doktorun ofisi klimalı."

"Tamam da evladım, oraya gidene kadar yani. Bak daha bu sabah titriyordun. Hasta olmayasın."

"Bi şey olmaz."

"İyi, sen öyle diyorsan. Bir duş al bari. Adam gibi."

"Alırım."

"Saçlarını da yıka ama."

"Yıkarım."

"Şampuan var orada. İki şampuan yap, e mi?"

Fuat annesinin suratına bön bön bakıyor. İki şampuan ha? Acaba bir gün tam olarak aklından geçenleri annesine söyleyebilecek mi? Şimdi neden söyleyemediğini bilemiyor. Korktuğundan değil, başka bir his. Alışkanlık gibi; yılların verdiği bir alışkanlık. Kimisinin vücudunun hastalıklara bağışıklığının olması gibi, onun beyninin de annesinnin hallerine bağışıklığı var.

Sevim Hanım söylediklerinin yarattığı etkiden yine habersiz. Ona göre tembihlerinde hiçbir gariplik yok. Hem sonra, Fuat'a iki kez şampuan yap demezsen yapmaz, ama

yap dersen yapar. Oğlunun mizacı öyle, ne yapsın? Bir şeyi ancak söylendiğinde yapıyor. Babasına çekmiş. Aslında Sevim Hanımda da o gün bir titreme var. Fakat onunki kalbinde. Yüreği pır pır ediyor. Ne hissi bu belli değil. Elini ayağını kıpırdatası yok, ama bir yandan da kalkıp tüm dünyayı yürüyesi var. Hislerinin hayra çıkması için durmadan dualar ediyor. Belki de sevinçli, güzel bir haber alacak, ruhu bedeninden habersiz onu müjdeliyor.

Fuat, iki şampuanlı başı, tek şampuanlı vücuduyla kapının önüne çağırdığı taksiye binip Orhan Beyin muayenehanesine doğru yola çıkıyor. Taksicinin gözü sürekli dikiz aynasında, Fuat huzursuz. Neden bakıyorsun diye soramıyor. Sorarsa istemediği bir cevapla karşılaşmaktan korkuyor. Adam sivil polisse ve onu yakalamak için bu taksideyse, bunu bilmek istemiyor. Bir an evvel karakola alıp götürsünler daha iyi. Teşvikiye'ye giren yol tıkanmış, hiçbir vasıta ilerleyemiyor. Camide büyük bir kalabalık var.

"Büyükbaşlardan biri öldü gene galiba abicim. Bu trafik yürümez."

"Efendim?"

"Ünlü falan biri ölmüş herhalde diyorum, onun cenazesi. Trafik kitlendi burada."

"Hmmm."

"Sen iyi misin abim?"

"Efendim?"

"İyi misin diyorum. Biraz hasta gibi görünüyosun da."

"İyiyim."

"Tabii sıcaktandır. Bak, boncuk boncuk terlemişsin. Bu havalarda mümkünse çıkmamak lazım. Bizim için mecburi tabii. Çıkmamak gibi bir lüksümüz yok."

"Klimayı çalıştırsanız."

"Dokunuyo be abi. Bi de çok mazot yiyo biliyo musun. Zaten kazandığımız üç kuruş para, onu da mazota veriyoruz. Bak mazotu bir milyon yapacaklarmış, o olursa, işte o zaman rahat ederiz."

"Bir lira."

"Efendim abi?"

"Milyon değil, bir lira oldu o artık."

"Valla, ben alışamadım abicim o yeni paraya. Sen iyi kapmışsın."

"Kapmayacak bi şey yok. Bir milyon oldu bir lira. Diyelim ki bir buçuk milyon, oldu bir lira elli kuruş."

"Ooo, abi sen baya iyisin valla. Bir yedi yüz elli ne oldu abi?"

"Bir yetmiş beş."

"Benim kafa basmıyo abicim."

"Basmayacak bir şey yok, gayet basit. Bu kadar basit bir şeyi nasıl anlamıyorsunuz ben de onu anlamıyorum."

"Tamam abim, kızma."

"Kızmakla alakası yok. Kızmıyorum ben. Ama öğrenin artık bu kadar basit bir şeyi. Nedir yani? Milyon yok artık. Bir milyon dersen, o zenginsin demektir. Bir milyon lira ne demek biliyor musun sen? İki ev alırsın, üstüne de araba. Şimdi sen tutup bana bi milyon dersen, benim sana çıkarıp o parayı vermem lazım. E, o da yok, bulunmaz."

"Abi tamam dedik. Ekonomist misin abi sen? Gerçi yaş genç ama."

"Değilim. Ekonomist olmaya gerek yok bunu bilmek için. Herkesin anlayacağı kadar basit, ama bazı mankafalar anlamıyor işte."

"Hooop, birader, ağır ol! Sen kime mankafa diyon? İn arabadan!"

"İnmiyorum. Müşteriyim ben, müşteri hakları denen bir şey var, parasını veriyo muyum, beni gideceğim yere kadar götüreceksin."

"Yok ya? Ulan in arabamdan, yoksa sikerim belanı! Ver dört milyon yedi yüz elli bin liramı, siktir git!"

"Dört yetmiş beş."

"Ulan, herif kafadan sakat ya. İndiricem şimdi bi tarafını. Siktir git ya, bela mısın! Para da istemez! Şu trafiğe de girdik bu dingil yüzünden!"

Fuat taksiden inip yukarı doğru hızla yürümeye başladı. Caminin önündeki kalabalığı yarıp ilerledi. Her attığı adımda daha bir sinirleniyor, ağzı kuduz köpeklere taş çıkartacak kadar köpürüyordu. Kendi kendine konuşuyordu, göğsünden, sırtından, bacaklarının arasından akan terin farkında değildi. Hızını alamayıp koşmaya başladığının, koşarken bağırdığının da. Etraftan geçenler onu deli yerine koyup kenara çekiliyor, esnafın gençleri dalga geçerken, yaşlıları şifa diliyordu. Ancak Şişli'ye çıktığında yavaşlayacak ve sesi kesilecekti. Ona soracak olsanız, taksiden indiğinden beri aynı hızla yürüyordu zaten ve biraz önce söylediği şeyler sadece aklından geçen düşünceleriydi. Oysa gerçekte, "Sinirlendirmeyin lan beni, öldürürüm ben adamı, öldürürüm! Ben adam bıçakladım, adam öldürdüm!" diye bağırmış, yanından geçenler bu lafları sıcağın güneş altında kırk beş dereceyi bulmasına vermişti. "İşte" diyorlardı, "Sıcaktan delirmiş çocukcağız. Çıkmamak lazım bu havada dışarı. Hele taksiye hiç binmemek lazım."

Herkesin, söylenen her şeyi hava durumuna vereceği böyle bir günde Fuat'ın haftalardır içinde sıkışan duygularının dışavurumu da güme gitmiş oluyordu. Belki de içten içe, bir polisin, yolunu kesip, "Ne dedin sen bakayım?"

demesini bekliyordu. Belki de bu kâbusun sona ermesi için farkında olmadan atılan bir çığlıktı. Kodoman Sokak'a çıktığında artık nefesi tamamen kesilmişti; midesindeki kesif ağrı bağırsaklarına vurmuş, yolun ortasında kıvrım kıvrım kıvranmasına neden oluyordu. Çaresizce etrafına bakındı; ne kadar dayanabilecekti bilemiyordu. Tekrar koşmaya başladı; bu sefer doktorun ofisine doğru. İçeri girdiğinde Orhan Beyin sekreterine hiçbir açıklamada bulunamadan kendini tuvalete attı. Ancak uzun bir süre sonra kendine gelebildi. Randevu saati geçmişti, fakat Fuat buna aldırmayarak biraz da bekleme salonundaki koltukta dinlendi. Sekreter acıyan bir ifadeyle bu genç adamın yüzünü inceliyordu. Onun tahminine göre, psikolojik bir bozukluktan çok, sıcaktan ekşimiş peynir, ayran ya da herhangi bir gıda ürünü neden olmuştu rahatsızlığına.

"İsterseniz bugünkü seansı iptal edelim, başka bir zamana alalım. Gıda zehirlenmesi oldu herhalde. Bir doktora görünün."

"Hayır, seansı iptal etmek istemiyorum. Geçti zaten, iyiyim şimdi."

Sekreter, Fuat'ın sesinin dişlerinin arasından çıktığını fark ediyordu. Yüzündeki her kas gerilmiş, gözleri olduğundan daha da küçülmüştü. Kullandığı kelimelerle aşırı kibarlıkla kabalık arasında gidip geliyordu. Sekreter yıllardır Orhan Beyin yanında çalışarak, hiçbir şey öğrenmemişse, psikolojik sorunları olan insanlarla başa çıkmayı öğrenmişti. Hastaların dediklerini ya da yaptıklarını hiçbir zaman şahsına karşı yapılmış bir hareket gibi almaz, tamamen kendi ruh hallerinin iniş çıkışlarına verirdi. Fuat'ın biraz daha iyileşmesini bekleyip Orhan Beye haber verdi. Fuat, saat üç seansına üç buçuk itibariyle girmeye hazırdı.

Doktor, Fuat'ı görür görmez hastasının bugün diğer günlerden farklı olduğunu anlamıştı. Genç adamın beden dili neredeyse bütün ruhsal bunalımlarını ele veriyordu. Üzerinde bir dengesizlik, yüzünde de bıkkınlık vardı. Onun için yepyeni bir macera olacaktı bugün. Neler çıkacaktı ağzından ya da neler çıkmayacaktı? Sabırla karşısında beklemeye başladı. Bir müddet sessizlikten sonra lafa ilk giren Fuat oldu.

"İnsanlar kör. Önlerinde duran gerçekleri görmek istemiyorlar."

"Ne gibi?"

"Baya. Mesela ben annemden nefret ediyorum değil mi? Annem bunu görmek istemiyor."

"Hmmm. Annenden nefret ettiğini bilmiyordum."

"Ediyorum. Her çocuk annesinden nefret eder."

"Sence öyle mi?"

"Bence değil. Aslında herkesçe öyle, ama bunu kimse söylemez."

"Neden herkes annesinden nefret ediyor?"

"Bilmem. İçgüdü. Kontrolcü oluyorlar çok."

"Belki sadece sen annen için böyle hissediyorsundur."

"Zaten o bir örnekti. Üzerinde çok durmamak lazım. Benim esas demek istediğim, insanlar gerçekleri görmek istemiyorlar."

"Olabilir."

"Olabilir değil, öyle. Kendilerince bir hayal dünyası kurmuşlar, onun içinde yaşıyorlar. Gerçekte de öyle mi değil mi, farkında değiller."

"Ne demek istediğini tam olarak anlayamıyorum."

"Mesela siz. İyi bir doktor değilsiniz. Ama bunu bilmiyorsunuz. Hayal dünyasında yaşıyorsunuz. Kendinizi bir halt sanıyorsunuz."

"Göreceli olamaz mı bu dediğin? Belki sana göre iyi değilim, ama başkasına göre iyiyim."

"Bir tane örnek verin. Kime ne faydanız dokundu bugüne kadar?"

"Ben diğer hastalarımın tedavilerini ve varılan noktaları seninle tartışamam ama başarılı olduğumu düşünmeme neden olacak vakalar var."

"Al işte. Siz de gerçekleri görmüyorsunuz. Burada, Allahın Şişli'sinde oturmuşsunuz, küçücük dünyanızda bir şey yaptığınızı zannediyorsunuz. Halbuki hiçbir işe yaradığınız yok. Körsünüz."

Orhan Bey her ne kadar bu tartışmanın Fuat'ın açılması için iyi bir nokta olduğunu düşünse ve her ne kadar söylenenlere aldırmadığını kendine söylese de, bu acı laflar etine dokunmuyor değildi. Huzursuzca yerinde kıpırdandı; son anda fark ederek ve bunun Fuat'ın dikkatinden kaçmasını dileyerek.

"Peki, varsayalım ki haklısın."

"Varsaymaya gerek yok, haklıyım. Gerçekleri görmüyorsunuz. Herkes gibi. Burnunuza dayasak bazı gerçekleri, belki o zaman bile kabul etmezsiniz."

"Tamam, olabilir. Peki senin kör olduğun nokta ne?"

"Efendim?"

"Senin de görmediğin bazı gerçekler olmalı bu durumda. Herkesten çok farklı olmasan gerek. Senin görmeyi reddettiğin ne acaba?"

"Benim görmeyi reddettiğim bir şey yok. Her şeyi çok iyi biliyorum. Bütün gerçekleri. Sorunum da o zaten."

"Bir sorunun olduğunu kabul ediyorsun."

"Herkesin sorunu var."

"Kendinle ilgili bütün gerçekleri görüyorsun o zaman. Nedir senin gerçeğin?"

"Bir önemi yok. Önemli olan diğer insanların gerçeği görmeyi istememesi."

"Başka bir örnek daha verirsen daha iyi anlayacağım."

"Buraya gelirken taksiye bindim mesela. Adam aptal, ama bilmiyor. Gerçeği görmüyor. Kör çünkü, kör. Siz de körsünüz. Annem de kör."

"Annenle bir sorunun mu var?"

"Onu sevmediğimi, istemediğimi görmüyor. Her dakika çevremde, peşimde. Nefes aldırmıyor. Oğluyum diye seviyorum zannediyor. Sevmiyorum. Kan bağı var diye sevmek zorunda değilim."

"Neden acaba? Senin gerçeği görmeni engellediği için mi annene duyduğun bu sevgisizlik?"

"Ben kendi gerçeğimi görüyorum. Size de gösteriyorum, ama siz görmüyorsunuz, çünkü gerçekle karşılaşırsanız ne yapacağınızı bilmiyorsunuz."

"Nedir o gerçek?"

"Hani iyi doktordunuz. Bulun o zaman. İşte ben de onu diyorum. İyi doktor değilsiniz ve bunu kabul etmek istemiyorsunuz. Gerçeklerden kaçıyorsunuz."

"Beni böyle yargılaman biraz yanlış değil mi? Belki de seninle ilgili gerçekleri görüyorum, biliyorum, ama benim işim bunu sana söylemek değil."

"Neden?"

"Kendimi ispat etmek gibi bir derdim yok. İşim o değil."

"Ama ben hastanız olarak çok merak ediyorum. Nedir teşhisiniz?"

"Şu an bir şey söyleyemem."

"Söyleyin. Ne güzel konuşuyoruz işte. Terapi değil mi bu? Konuşma nereye giderse artık."

"Hayır, kontrol dışı olmamalı."

"Ama merak ediyorum. Ne düşünüyorsunuz benle ilgili."

"Birkaç tespitim var."

"Ne gibi?"

Doktor, Fuat'ı hafife aldığını hissediyordu. Çocuğun yönlendirme yeteneği kuvvetliydi. Konuşmayı istediği yöne sürükleyebiliyordu. Analitik zekâsını daha önce de görmüştü, fakat bütün yaşamını bu özelliğinin idare ettiğini bilmiyordu. Daha önce de saldırganlığını tespit etmiş, yalnızca ne boyutta olduğunu tam olarak kestirememişti. Bugüne kadar Fuat'a bir ilaç vermeyi uygun görmemişti, ancak belki de bir sakinleştiriciye ihtiyaç duyulabilirdi. Bir yandan son konuşulanların çözümlemesini yapmaya çalışırken, bir yandan da başka bir mekanizmanın kendini sorguladığını fark ediyordu. Hoşnut değildi bu durumdan, kontrolü elinden bırakmak istemiyordu. Şu an kendini sorgulamanın zamanı değildi.

"Saldırgan bir tutumun var örneğin."

"Bu mu? Bula bula bunu mu buldunuz? Ne boyutta peki saldırganlığım?"

"Net bir cevap vermek için zamana ihtiyacım var."

"Peki siz bu zamanı kullanırken ya ben daha çok saldırganlaşırsam? Beni öylece sokağa salmış bulunuyorsunuz. Ya birine zarar verirsem?"

Orhan Bey, Fuat'ın vermeye çalıştığı mesajı çözmeye çalışıyordu. Söyledikleri laf kalabalığı mıydı, yoksa bir anda gerçekten fiziksel bir saldırıda bulunabilir miydi? Bu sefer karşısındakinin ne göreceğini umursamayarak yerinde kıpırdandı. Boğazını temizledi.

"Saldırganlığının o boyutta olduğunu zannetmiyorum."

"Öyle mi? Hangi boyutta o zaman?"

"Dediğim gibi, şimdi bir tespitte bulunmam yanlış olur, fakat daha çok kendine zarar verebilecek bir saldırganlık görüyorum."

"Kendime zarar öyle mi?"

Uzun bir sessizlik oldu. Fuat, eli çenesinde, gözleri pencereden dışarıda, düşünüyordu. Alınan bu ara, doktoru rahatlatmıştı. O da aynı şekilde kendi düşüncelerini toparlamak istiyordu. Üzerinde varlığını hissettiği ağırlığı atmaya çalıştı. Seansa hızlı bir giriş olmuştu ve ucunu göremiyordu. Bütün bu lafların altından ne çıkacaktı emin olamıyordu. Seans normal saatinde başlamış olsaydı, bir iki dakika içinde süreleri dolmuş oluyordu. Belki de en iyisi vaktin dolduğunu söyleyip burada kesmekti. Odadaki enerji doktor-hasta ilişkisine zarar verebilecek kadar yüksekti. Fakat gelecek seansta, kaldıkları yerden devam edip edemeyeceklerini de şimdiden kestiremiyordu.

"Ben birini öldürdüm."

Fuat doktorun gözlerinin tam içine baktı bunu söylerken. Orhan Beyin yüzünde tek bir hareket yoktu. Gözünü bile kırpamamıştı. Fuat'ın ne kadar ciddi olduğundan emin olamıyordu. Delikanlının yüzüne bakıp anlamaya çalıştı. Ne kadar doğruyu söylüyordu; yoksa hayal âleminde mi yaşıyordu? Olabilirdi elbet. Günlük hayatta onun kadar pasif ve asosyal biri böylesi bir eylemde bulunabileceğini düşünerek kendini kandırıyor olabilirdi. Doktorun tepkisini ölçmeye çalışıyor da olabilirdi. Ne yapacağı konusunda kararsız, oturduğu yere çakılıp kalmış, gayet sakin bir şekilde sordu sorusunu:

"Kimi öldürdün?"

"Okan diye bir çocuğu."

"Kim bu Okan?"

"Kimdi olacak soru. Yok artık öyle biri."

"Kimdi Okan?"

"Bir gece bir barda tanıştım. Birkaç içki içtik beraber. Sonra beni evine davet etti, orada devam edelim dedi. Ben de gittim. Girdik içeri, bana şöyle bir evi gösterdi. İşte burası yatak odası, burası banyo falan. Sonra içecekleri ayarlayalım dedi. Mutfak, açık mutfaktı. Girdik. Dolaptan bir şeyler çıkardı. Sonra..."

Orhan Bey şaşkın dinliyordu. Fuat çok, çok hastaydı. Ya gerçekten bir cinayet işlediği için ya da kafasında böylesine bir yalanı kurguladığı için. Fuat'ın doğruyu anlattığının tek göstergesi her bir cümlesiyle biraz daha rahatlıyor olmasıydı. Üzerinden ağır bir yükün kalktığını anlamamaya imkân yoktu. Fakat tek bir pişmanlık belirtisi göstermiyordu. Herhangi bir olayı anlatır gibiydi. Sanki sinemaya gidişini anlatıyordu. Gittik, sıraya girdik, bileti aldık. Doktor, yerinden kıpırdayıp kıpırdamamak arasında gidip geliyordu. Nereye kadar burada oturacak, bu hikâyeyi dinleyecekti? Polisi hemen, şu an aramalı mıydı? Bir yandan da hikâyenin devamını duymak istiyordu. Hangi içgüdüyle olduğunu bilmeden.

"Sonra?"

"Sonra böyle bazı hareketler yaptı. Beni çok rahatsız etti anlıyor musunuz? Sanki böyle, nasıl desem, sevgiliymişiz gibi. Elim bankonun üstündeydi, elini yanlışlıkla elime değdirdi falan. Görmezden geldim. Sonra içkiler hazırlamayı bitirdi. Cin tonik gibi bir şey. İçine de limonları dilimleyip koymuştu. Sonra elini omzuma koydu. Sonra da ensemi tuttu, bir şeyler söyledi. Ne söylediğini tam hatırlamıyorum. Çok güzelsin falan gibi bir şeyler. Çok rahatsız oldum. Anlıyor musunuz? Çok rahatsız oldum. Hemen gitmek istedim. Ama gidemedim. Sonra birdenbire çok sinirlendim. Suratımın

kızardığını hissettim. Çok sinirlendim anlıyor musunuz? Siz hiç öyle sinirlendiniz mi?"

Fuat gerçekten de ara vermiş, sorunun cevabını bekliyordu. Doktor şaşkınlıkla baktı. Neydi doğru cevap? Fuat bir doksanın üzerinde vardı. Bir yetmiş beşlik Orhan Beyi çok rahat yere serebilir, boğazına yapışabilirdi. Anlattıkları doğru olmasa bile çocuğun saldırgan bir zihne sahip olduğu açıktı.

"Hiç o kadar sinirlenmediniz mi?"

"Emin olamıyorum..."

"Nasıl? Bilmiyor musunuz ne kadar sinirlenip sinirlenmediğinizi!"

"O kadar sinirlendim mi emin değilim, ama evet karşımdakine zarar vermeyi isteyecek kadar sinirlendiğim olmuştur."

"Hah! Öyle işte! Karşınızdakine zarar verebilecek kadar. Ben de öyle sinirlendim. Hemen orada bıçak duruyordu, elime aldım. Önce baktım korktu, dedim gideyim, yeterince korktu. Ama sonra gidemedim. Bir şey engel oldu. Bıçağı sapladım karnına. Sonra tam çıkartırken garip bir ses çıktı. Biliyor musunuz o sesi? Böyle tıssss gibi bir şey. Garip bir ses. Merak ettim, bir daha soktum. Çıkartırken gene aynı ses çıktı. Çok hoşuma gitti. Sonra bir daha, bir daha... Sonra sinirim yatıştı. Baktım kanlar içinde yatıyor. Ölmüş. Sonra..."

"Kaçtın?"

"Hayır, bir arkadaşım var. Arkadaşım değil de, okuldan tanıyorum. Öğrenci değil, geliyor işte öyle. Esrar falan satıyor. Bana bir borcu vardı. Onu aradım; geldi. Beni gönderdi, halletti. Ertesi günü para verdim. Nasıl halletti bilmiyorum."

Orhan Bey ne diyeceğini bilemeden sessizce oturuyordu. Birden hafızasında okuyup geçtiği bir haber parladı. Genç

bir çocuk, adı Okan'dı galiba, ortadan kaybolmuştu. Babası Ankaralı ünlü bir avukattı. Bulacağız diyordu. Haberi daha iyi hatırlayamadığı için kızdı kendine. Çocuğun adı Okan mıydı, yoksa kendini tamamen hikâyenin hızına kaptırdığı için ismi bu anlatılanlara uyarlıyor muydu? Peki, Fuat da aynı hikâyeyi okuyup kendine uyarlamış olamaz mıydı? Görülmedik şey değildi. İnsanlar kendilerini önemli hissetmek için bazen katil damgası yemeyi bile göze alıyorlardı. Çok yeni bir örneği geçen aylarda Amerika'da yaşanmıştı. Bütün DNA testleri yalanlamasına rağmen adamın biri bir kadının katili olduğunu iddia ediyordu. Fuat'ın durumu da aynısı olabilirdi. Tabii ki her şeye rağmen polisi durumdan haberdar etmesi gerekiyordu. Hikâyenin doğru olup olmadığını anlamak ona kalmış bir konu değildi. Önemli olan, yapılacak olanlar değil, şimdi ne yapabileceğiydi. Bu durumda Fuat'ın kendisinden beklentisi neydi? Eğer suçu gerçekten işlediyse yakalanmak mı istiyordu?

"Bu anlattıkların gerçekleri mi yansıtıyor, yoksa senin kurguladığın bir hikâye mi?"

"İşte, demek istediğim de buydu. Gerçekleri burnunuza dayıyorum, ama görmek istemiyorsunuz."

Orhan Bey ayağa kalktı, Fuat'ın bir sonraki adımını ölçüp biçmek için bir müddet olduğu yerde durdu. Fuat kıpırdamadan yerinde oturuyordu. Elleri koltuğun kollarında, gözleri sabit, pişman olup olmadığının hesaplaşmasını yapmadığı çok belli. Doktor masasına yürüdü, gözleri hâlâ Fuat'ta, telefonun ahizesini kaldırdı: "Polisi ara, bir ekip göndermelerini söyle, mühim, sen orada kal" dedi. Telefonu kapatırken olayın gerçekliği sert bir rüzgâr gibi yüzüne vurdu. Buradan sonrası bir oyun, yalan olamazdı. Masasının arkasında ayakta durmaya devam etti. Her ihtimale karşı

aralarında bir mesafe olmasını istiyordu. Odaya bir sessizlik çöktü. Kelimeler bu sıcak İstanbul gününde pencereden uçup gitti sanki. Fuat'ın içine hüzün ile rahatlık aynı anda çöreklendi. Birini diğerinden ayıramadı. Öylece oturdu. Taa ki diğer odadan telsiz sesleri gelene kadar. Kapı açıldı. Önde ellerinde silahlarıyla polisler, arkada sekreter, meraklı bakışlarla odayı süzdüler. Fuat önce ellerini havaya kaldırdı, sonra ayağa kalktı; polislerden ikisi temkinli bir şekilde, silahlarını doğrultmuş olarak ilerlediler; içlerinden biri önce bir kolunu, sonra diğerini bükerek kelepçeleri taktı ve ne olduğunu anlamak için doktora döndü.

Orhan Bey sandalyesine adeta çöktü ve hastasının bir cinayeti itiraf ettiğini söyledi. Gerisini ondan öğreneceklerdi. Kendisi ise bir müddet kendiyle baş başa kalmalıydı. Başarı ya da başarısızlığını tartmak için.

***

Fuat'ın anlatacağı tek hikâyesi vardı ve olup biten her şeyi başından sonuna kadar, hiçbir detayı atlamadan karakolda anlattı. Lütfü'yü nereden tanıdığını, o gece nasıl çağırdığını, kendisinin gittiğini, ertesi günü para vermek için buluştuklarını, bir daha görüşmediklerini, Lütfü'nün kendini aradığını, sonunda ulaşılmamak için telefonunu attığını, annesinin hiçbir şeyden haberi olmadığını, ancak bir matematikçiden beklenebilecek bir düzen içinde ve sistemli bir şekilde anlattı. Ancak o zaman, kimsenin bir şey bilmediğini, olay dosyasının çoktan kapandığını, kendisi ağzını açmayacak olsa hiçbir zaman yakalanamayacağını anladı. Hayıflanmak için hiçbir zaman geç değildir; kendini suçladı, aptallığına küfretti, en çok da İstanbul'a gelerek hayatını daraltan annesine kabahat buldu. O olmasaydı belki de bunların hiçbiri olmayacaktı.

Fuat, karakolda, tüm yaşadıklarını başkasının hikâyesiymiş gibi şevkle anlatırken, Lütfü olanlardan habersiz, evde hazırlanıyordu. Dayısı ile Şile'ye gitmelerine birkaç saat, hayatının en hareketli ve unutulmayacak saatlerine de ramak kalmıştı.

33

Şile yolunda Hamit Lütfü'ye kısa, basit planı anlatıyordu. Yapacak fazla bir şey yoktu. Evin yeri, adamın o saatlerde evin içinde nerede olacağı belliydi. Kısa bir iş olacaktı. O içeri girdiğinde, Lütfü arabada telefon bekleyecekti. İki kez çaldırıp kapattığında kendisini çağırdığını anlayacaktı. İçeri girdikten yirmi dakika sonra Hamit hâlâ aramamışsa, o zaman dayısının telefonunu çaldıracaktı. Eğer telefon meşgule düşmez de çalmaya devam ederse, içeri girecekti. Şimdiye kadar hiç iki kişi çalışmadığını anlatıyordu. Hiçbir zaman gerek olmadığını, dolayısıyla şimdi de gerek kalmayacağını, fakat Lütfü'nün böylece işleri en iyi bileninden öğrenmiş olacağını...

"Ben içeri girdiğimde ne yapıcam?"

"Salona geleceksin."

"Sonra?"

"Sonra ne? Adamı koyup bir çuvala dışarı çıkaracaz. Arabaya yüklüycez, ben seni İstanbul içinde bir yerde bırakacam, sonra icabına bakacam."

"Peki, ya sen aramazsan, ben de seni aradığımda telefon meşgule düşmezse?"

"İşte o zaman içeri geleceksin. Bana bakmaya."

"E, ya sana bir şey olmuşsa. Ne yapıcam o zaman?"

"Öyle bi şey olacağından değil zaten. Ama diyelim ki oldu, gelip bakacaksın. Ben adamla dövüş falan tuttuysam yardıma yani."

"Ya adam seni etkisiz hale getirmişse."

"İyi ya, kurtaracan işte."

"E, ya ölmüşsen."

"Eh be Lütfü. Pişman ettin ulan beni. Ben ölmüşsem siktir git, tamam mı!"

"Yok dayı, yani onu demek istemedim de. Ne bileyim?"

"Yorma sen kafanı. Ben telefonunu iki kez çaldırdığımda içeri gel yeter."

"Okey."

Gecenin karanlığında Şile yolunda ilerlerken her ikisi de hayatlarının çoktan değişmiş olduğunun farkında değildi. İstanbul'un dışına çıktıkça daha bir güzel parlayan yıldızları hayatlarında bir kez gerçekten görmüş olsalardı, bir kez olsun temiz gözlerle onlara baksalardı, belki de kaderleri başka olacaktı. Hafif bir rüzgârla fısır fısır esen gerçekler kulaklarına çalınmış olsa, hiç bu yola girmeyecekler, böyle gecelerde sadece "Mehtaplı Geceler"i söyleyeceklerdi. Her ikisi de hayatın güzelliğinin farkındaydılar. Yalnız daha da güzel olabileceğini bilmiyorlardı.

Önce Şehir Merkezi levhası göründü. Sonra yan yana dizilmiş, bahçelerinden rakı sofraları ve çiçekler eksik olmayan yazlıklar. Gece daha bir güzel görünüyordu burası. Lütfü'nün hatırladığı o kara bulutlar yoktu. Gecenin karanlığına yenik düşmüşlerdi. Gidecekleri yere on metre kala, Hamit arabanın motorunu durdurup, farlarını kapatıp boş viteste hedefinin karşı kaldırımına park etti. Bahçedeki ağaçlardan evin içi pek iyi görünmüyordu. Lütfü tedirgin bir şekilde bir eve, bir dayısına baktı. Suratında bir nebze endişe aradı, ama yoktu. Hamit her zamanki gibi kendine güvenli, bir restorana gelmişçesine rahattı. Arabanın içinde biraz bekledikten sonra saatini kontrol edip indi. Eğilip açık pencereden Lütfü'ye göz kırptı. "Endişe yok. İki kez çaldırınca gel." Lütfü okey dememek için dudaklarını sıktı, başını "Tamam" anlamında sallayarak cevap verdi.

Hamit'i arkasından seyrederken bu adamın nasıl olup da kendisine iki hissi aynı anda yaşattığını düşünüyordu. Hem

ölesiye korkutuyordu, hem de her seferinde, en ufak tatlı hareketiyle içinde yoğun bir sevgi oluşturabiliyordu. Hiçbir zaman emin olamayacaktı dayısının tam olarak ne hissettiğinden, nasıl bir adam olduğundan. Kendi dünyasında yaşayan, yalnız bir adamdı. Onu bugüne kadar ne çok mutlu, ne de üzgün görmüştü. Kendiyle ilgili hiçbir şeyi anlatmazdı. Eğer annesi gençliğine dair bir şeyler söylememiş olsa, onun için uzaklardan bir yabancıydı Hamit. Ona olduğu kadar kendine de uzaktı muhtemelen. Açıp baksa içini belki bir şey göremeyecek, işte o zaman kahrolacaktı. Oysa Lütfü'nün içinde havai fişekler patlıyordu. Onun içindeki sevinci hayatının karanlığına rağmen yok etmek zordu. Baktı baktı, kendini bu adama hiç benzetemedi. Benzetmek de istemedi.

***

Dayısının tembihlerine rağmen tam bir sigara yakmıştı ki karşıdan topallaya topallaya, ama koşarak gelen Hamit'i gördü. Sağ eliyle sol kolunu tutuyor, bir bacağını da sürüklüyordu. Dikkatle baktı, arkasından gelen kimse yoktu. Ne olduğunu anlamadığı halde koşup kolunun altına girdi. Arabaya getirip yan koltuğa oturttu, sonra da hızlı hareketlerle şöför koltuğuna geçti. Böylesi beklenmedik bir duruma hiç hazırlıklı değildi. Panik halinde ne yapacağını sormaya çalışırken, hırıltılı bir ses çıkardı Hamit: "Gaza bas" diyordu; nefesi ancak o kadarına yetiyordu. Lütfü arkasında GoodYear izlerini bırakarak hızla kaldırdı arabayı. Ne nereye gittiğini biliyordu, ne de nereye gideceğini. Arada bir dönüp dayısına bakıyor, ağzından çıkacak herhangi bir kelimeyi bekliyordu. Birkaç dakika sonra Hamit, "İstanbul'a, Çivili'ye" dedi. Lütfü, Çivili Mahallesini biliyordu bilmesine ama bu halde orada ne işleri vardı onu kestiremiyordu. "Çivili Mezarlığı"

diye inledi Hamit. Lütfü, "Dur daha dayı, ne mezarlığı" diye itiraz edecek oldu, ama dayısının bakışlarından bunun ölmek üzere olan bir adamın vasiyeti olmadığını, gerçekten oraya gitmesi gerektiğini anladı. İçeride neler olmuştu bilemiyordu. Nasıl olmuştu da Hamit böyle yaralanmıştı ve adam niye peşinden gelmemişti. Simon'u kollayanların çok önceden Hamit'i beklediklerini, geleceği günü bile bildiklerini, göğsüne indirdikleri iki kurşunun ölümüne sebep olacağından emin olduklarını, bacağına da sırf keyiften sıktıklarını bilmiyordu. Çelikbüken Halit'in o yetimhane kapılarında günlerce bekleyerek aldığı oğlunun, Ali'nin, bu kadar dönek olduğunu kim bilebilirdi? Kim, Ali'nin en başından beri Simon'la, dolayısıyla Şile'nin reisleriyle anlaşmalı olduğunu, daha önce kendisi için gönderilen katili teslim etmeye söz verdiğini bilebilirdi. Babasının koltuğuna oturur oturmaz Ali'yi aramışlar, babasıyla olan anlaşmadan bahsetmişler, illa da katili istemişlerdi. Dostluk, ahbaplık, birbirini kollama, adamına arka çıkma gibi şeyler Ali'nin umurunda değildi. O, konacağı mal mülk, kuvvet için babasından vazgeçmiş adamdı; Hamit'i mi gözden çıkarmayacaktı. Hamit onun için dış kapının mandalıydı, o kadar. Bunu ne son dakikalarını yaşayan Hamit, ne de gözyaşları içinde arabayı kullanan Lütfü biliyordu. Çivili Mahallesini dışarıdan dolaşıp mezarlığa doğru çıkarlarken, Hamit geriye kalan son nefeslerinden biriyle, "Farları kapa, yavaş ol" dedi. Lütfü yıldızlardan başka hiçbir şeyin aydınlatmadığı gecenin içinde birdenbire bir fener parlayınca direksiyonun başında, olduğu yerde zıpladı. Ne olduğunu anlaması için Hamit ile İsa arasındaki, yıllara dayanan, hem iş hem de arkadaşlık ilişkisini bilmesi gerekirdi. Oysa ikisinin arkadaşlığına şimdiye kadar beraber toprağa verdikleri kişiler dışında hiç

kimse şahitlik etmemişti. Dönüp dayısına baktı. Hamit artık konuşamıyor, ama eliyle tamam işareti yapıyordu. Tamam, demek istiyordu, korkacak bir şey yok. Lütfü hâlâ tam olarak ne yapması gerektiğini bilemeden durdu. Tek laf edemeyecek kadar hızlı atıyordu kalbi ve korkusu nefes alıp verişinden anlaşılıyordu.

Arabadan inen çocuğu görünce bu sefer şaşırma ve geri çekilme sırası İsa'daydı. Kısa bir panik anından sonra feneri hemen yan koltuğa tutmayı akıl etti ve ne olduğunu sormasına gerek bile kalmadı. Hamit'in yana devrilmiş başı, kaykılmış vücudu neler olup bittiğini anlatmaya yetiyordu. Arabaya koştu; Lütfü, dayısının kapısını açtığında İsa vücuduyla Hamit'in sağ kolunun altına süzüldü. Attıkları her bir adımla Hamit inliyor, ağzından kan geliyordu. Lütfü'nün de yardımıyla Hamit'i kulübesinin önündeki sandalyeye oturttu. Ne oldu diye sormasına gerek var mıydı? Ne olacağını bildikten sonra sebep araştırmanın nesi akıl kârıydı? Üzüldüğünü inkâr etmeyecekti, onlarınkine dostluk denemeyecek olsa da, bu sıradışı arkadaşlığa alışmıştı; üstelik olacakları bilip de yardım edememiş olmak onu kahrediyordu. Fakat bir yandan da kader çemberinin seyrini tamamladığını anlıyordu böylece. Bu kanıtıydı, verdiği karar en doğru olanıydı. Hatta belki de bu olay olmasaydı, yola çıkarak kaderinin akışını değiştirmiş olacak ve yanlış yapacaktı.

Lütfü içinse zaman durmuştu, nerede olduğunun izini kaybedeli de çok olmuştu. Şu andan itibaren dayısı bir daha konuşacak mıydı, konuşmayacak mıydı bilmiyordu. Neden buraya gelmek istemişti? Son arzusu ne olabilirdi? Şimdi her ikisi de sessiz, Hamit'e bakıyorlardı. Sanki Hamit konuşmasının beklendiğini biliyormuş gibi gözlerini açtı, başını kaldırıp karşısında duran hayalete dönmüş iki surata baktı.

Ömrünün sonuna gelmiş bir insanın böyle hissedeceğini hiç düşünemezdi. Şu andaki hüznünü başka hiçbir şeyle karşılaştırmasına imkân yoktu. Gerçeği kabul etmek ona bile zor gelmişti. Ve birden Berrak'ı hatırladı ve zarifçe kırılan boynunu. Onun böyle bir acı çekmemiş olmasına sevindi, kendine pay çıkardı. Kesik kesik konuşmaya başladı. Her bir cümlenin sonunda kesilen nefesi, bir sonraki cümlede dirilebilmek için müthiş bir gayret sarf ediyordu. Ağzından iplik gibi sızan kan yüzünün rengiyle korkunç bir tezat oluşturuyordu.

"Benim yolum buraya kadarmış. Lütfü, kimseye bir şey söyleme. Buraya geldiğimizi kimse bilmesin. İsa, bedenim sana emanet. Cüzdanımdaki son parayı al. Hakkınızı helal edin."

İkisi bir ağızdan, "Helal olsun..." dediler. Her ikisinin de boğazında bir yumru... Hüzün yıldızlara ulaşmış, gözyaşları terk-i diyar etmişti. Hamit'in kalbi son kez atarken, gözleri kapanmaya zaman bile bulamadı. Uzaklarda bir yerlere takılı kaldı. Geriye sessiz iki adam, Çivili Mezarlığı ve kazılacak bir çukur kaldı.

***

İsa ile Lütfü, Hamit'in uzaklarda donan gözlerini gördüklerinde birbirlerine baktılar. Lütfü kendini kim olduğunu söylemek zorunda hissetti, fakat onun soru dolu bakışlarına profesörden gelecek bir cevap yoktu. Birer sigara yakıp kulübenin girişindeki kaldırıma oturdular. Aynı kederi paylaşır, aynı efkârı duyar gibi birbirlerinin yanına oturmuş olsalar da, düşünceleri hiç mi hiç birbirine değmiyordu. Lütfü'nün aklından bu gecenin sonrası, yarın, öbür gün ve diğerleri geçerken, İsa sadece o ana kilitlenmiş ne yapacağını düşünü-

yordu. Nereye gömeceklerdi Hamit'i? Herhangi bir bedeni gömmek neyse de emanet edilen bir bedeni gömmek başka bir meseleydi. Yarın nasıl olsa gideceğini düşünerek iki çarşafından birini Hamit'e kefen yapmayı uygun buldu. Daha fazla bir şey düşüneceklerinden değil, yapacaklarını biraz daha geciktirme isteğinden sigaralarının sonuna yenilerini ekleyip izmaritin ucundaki kırmızı noktaları takibe devam ettiler. Hemen arkalarında Hamit öyle bir oturuyordu ki bir sigara da onun dudaklarına yakışırdı doğrusu. Oturduğu yerden onların düşüncelerini okur gibiydi. Hoş, kimse de aksini ispat edemezdi, zira öteki dünyanın işleri herkes gibi onlar için de bilinmez ve karışıktı.

"Ben kalkıp bir çarşaf getireyim."

İsa bu lafları sanki yatıya gelmiş misafire yatış durumuyla ilgili bilgi verirmiş gibi sıradan bir sesle söyledi.

"Neden abi?"

"Hamit Abiyi sarmak için."

"Şey, ben de onu düşünüyordum da, arabanın arkasında var bi çuval. Şey için almıştık da yanımıza."

İsa, "Sus" anlamında elini kaldırdı. O çuvalın neden arabanın bagajında olduğunu biliyordu. Bu gecenin detaylarını bilmezse içi daha rahat edecekti. Zaten bir gün Hamit'in beklenmedik bir anda rüyalarında karşısına dikilip anlatması fikriyle şimdiden ürperiyordu. Çok geçmeden Lütfü elinde çuvalla geri geldi. Dayısının yılların tecrübesinin getirdiği kolaylıkla yaptığı işi, İsa ile Lütfü bir hayli çile çekerek, tıslayarak, terleyerek yaptılar. Sonunda Hamit her insanoğlunun hak ettiği dört kollu yerine, üç tekerlekli el arabasının içine yerleştirilmiş vaziyette, tepeye doğru yürümeye başladılar. Uzunca bir yürüyüşten sonra, Lütfü'nün şaşkın, korku dolu bakışları arasında İsa'nın aklındaki yere ulaştılar.

İsa yanında getirdiği küreklerden birini Lütfü'ye verdi. Lütfü uzaklardan bir yerlerden gelen darbuka seslerini yol boyunca duymuştu, şimdi iyice yakınlarındaydı. Bir yerlerde bir düğün dernek vardı. İçinden o düğünde olmayı istedi. Bir bardak rakı içseydim, biraz meze, hemen ardından sigara... Kazmaya devam etti. Hiç tanımadığı İsa ile beraber. Bomboştu mezarın içi. İçinde yatan kişi kim bilir kaç yıl önce göçüp gitmişti bu âlemden. Hamit'i usulca mezara indirdiler ve üzerine toprağını serptiler. İşleri bitince, birkaç adım geriye çekilip cılız ay ışığının aydınlattığı mezar taşına baktılar. Taşın üzerinde ne bir isim, ne bir tarih vardı. Hamit'in yeni mekânı, cellatların mezarlığında boş bir mezar taşıydı.